

Staatkundig Gereformeerde Partij
Dinkel 7, 3068 HB Rotterdam
T 010 - 72 00 770
E info@sgp.nl

IBAN NL09 RABO 0357 6791 48
t.n.v. Staatkundig Gereformeerde Partij
facebook.com/sgpnieuws
twitter.com/sgpnieuws

AANGETEKEND

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties
T.a.v. [REDACTED]
Postbus 20011
2500 EA DEN HAAG

Onderwerp: Subsidieafrekening 2017
Kenmerk : P180628.172
Datum : 28 juni 2018

Geachte heer [REDACTED]

Hierbij sturen we u de gegevens ten behoeve van de subsidieafrekening 2017.

Deze bestaan uit:

- 1) Financieel verslag 2017 van de Staatkundig Gereformeerde Partij en haar geledingen met bijbehorende controleverklaring;
- 2) Jaarverslagen 2017;
- 3) Verklaring bijdragen en schulden neveninstellingen.

Wij verzoeken u op grond van deze gegevens de definitieve subsidieafrekening op te maken en het subsidiebedrag ons te doen toekomen.

Indien hierover nog vragen zijn dan zijn wij gaarne bereid om desgewenst nadere informatie te verstrekken. U kunt zich hiervoor wenden tot mevrouw M. Westerhout, administrateur SGP (E: finadm@sgp.nl).

Hoogachtend,

het Hoofdbestuur van de SGP,
namens deze,

[REDACTED]

J.W. Keuken
Penningmeester SGP

Staatkundig Gereformeerde Partij
Dinkel 7, 3068 HB Rotterdam
T 010 - 72 00 770
E info@sgp.nl

IBAN NL09 RABO 0357 6791 48
t.n.v. Staatkundig Gereformeerde Partij
facebook.com/sgpnieuws
twitter.com/sgpnieuws

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
T.a.v. directie Bestuur, Democratie en Financiën
Postbus 20011
2500 EA DEN HAAG

Onderwerp: Bijdragen en schulden neveninstellingen 2017
Kenmerk : P180628.171
Datum : 28 juni 2018

Geachte directeur,

De Staatkundig Gereformeerde Partij verklaart dat de neveninstellingen het Wetenschappelijk Instituut van de SGP; de SGP-jongeren; de SGP-Bestuurdersvereniging en de Stichting Vormingsactiviteiten Oost-Europa der SGP in 2017 geen bijdragen van in totaal € 4.500 of meer van een geveer heeft ontvangen en in 2017 geen schulden van € 25.000 of meer is aangegaan.

We hopen u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben,

Hoogachtend,

het Hoofdbestuur van de SGP,
namens deze.

J.W. Keuken
Penningmeester SGP

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Waltbaan 51-5
3439 ML Nieuwegein
Postbus 137
3430 AC Nieuwegein

Aan: het bestuur van de Staatkundig Gereformeerde Partij

T (030) 307 49 49
nieuwegin@vanreeacc.nl
www.vanreeacc.nl
KvK nr. 09068872

Verklaring betreffende het financieel verslag en de overzichten

Wij hebben het financieel verslag en de overzichten 2017 van de Staatkundig Gereformeerde Partij te 's-Gravenhage gecontroleerd. Overeenkomstig artikel 25, eerste lid onder a tot en met c, en artikel 26, onder c tot en met e, van de Wet financiering politieke partijen bestaat de gecontroleerde (financiële) informatie uit:

- het financieel verslag over 2017 met daarin een weergave van de (financiële) informatie, die op grond van artikel 20 van de Wet financiering politieke partijen in de administratie is opgenomen.

Het financieel verslag omvat tevens:

- o een volgens de normen van het maatschappelijk verkeer als aanvaardbaar beschouwde rekening van kosten en opbrengsten met bijbehorende toelichting, van belang zijnde voor de vaststelling van de subsidie;
- o een opgave van de voor de vaststelling van de subsidie van belang zijnde gegevens omtrent het ledental van de politieke partij en, indien van toepassing, van de aangewezen jongerenorganisatie.

Het financieel verslag wordt vergezeld van een activiteitenverslag;

- een overzicht van de bijdrage van in totaal € 4.500 of meer die de partij in het kalenderjaar van een geveer heeft ontvangen, met daarbij de gegevens die op grond van artikel 21, eerste lid, van de Wet financiering politieke partijen zijn geregistreerd;
- een overzicht van de schulden van € 25.000 of meer, met daarbij de gegevens die op grond van artikel 21, derde lid, van de Wet financiering politieke partijen zijn geregistreerd.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de Staatkundig Gereformeerde Partij is verantwoordelijk voor het opmaken van het financieel verslag en de overzichten in overeenstemming met de Wet financiering politieke partijen. Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van het financieel verslag en de overzichten mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over het financieel verslag en de overzichten op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden alsmede de Regeling financiering politieke partijen. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat het financieel verslag en de overzichten geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in het financieel verslag en de overzichten. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat het financieel verslag en de overzichten een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van het financieel verslag en de overzichten en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden.

Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de politieke partij. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van de politieke partij gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van het financieel verslag.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende het financieel verslag en de overzichten

Naar ons oordeel geven:

- het financieel verslag 2017 (artikel 25, eerste lid, onder a) en de daarin opgenomen rekening van kosten en opbrengsten (artikel 26 onder c),
- het overzicht van de bijdrage van in totaal € 4.500 of meer die de partij in dat kalenderjaar van een geveer heeft ontvangen, met daarbij de gegevens die op grond van artikel 21, eerste lid, van de Wet financiering politieke partijen zijn geregistreerd (artikel 25, eerste lid, onder b), en
- het overzicht van de schulden van € 25.000 of meer, met daarbij de gegevens die op grond van artikel 21, derde lid, van de Wet financiering politieke partijen zijn geregistreerd (artikel 25, eerste lid, onder c), een getrouw beeld.

Tevens zijn wij van oordeel dat de bij het financieel verslag 2017 gevoegde opgave omtrent het ledental van de politieke partij en van de aangewezen politieke jongerenorganisatie, conform artikel 26, onder d van de Wet financiering politieke partijen, juist is.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Wij zijn van oordeel dat de partij de aan de subsidie verbonden verplichtingen heeft nageleefd en het financieel verslag en de overzichten voldoen aan de bij of krachtens de Wet financiering politieke partijen gestelde voorschriften.

Tevens melden wij dat het activiteiten- en jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met het financieel verslag.

Nieuwegein, 27 juni 2018

Financieel verslag 2017 en de overzichten 2017 van SGP (bijlage bij controleverklaring d.d. 27 juni 2018)
(bedragen in euro's)

Ontvangen subsidies (artikel 20, lid 1, onderdeel a, Wfpp)

	Voorlopige beschikking 2017 dd 22-12-2016 en 9-08-2017 en 21-09-2017	Verantwoording subsidie 2017 in jaarrekening 2017	Afrekening definitieve beschikking 2016 dd 2-10-2017 en 27-09-2017 en 29-09-2017	Totaal subsidie- opbrengsten in jaarrekening 2017
Staatkundig Gereformeerde Partij	539.354	539.354	13.526	552.881
Wetenschappelijk Instituut SGP	159.194	159.194	1.936	161.130
SGP-Jongeren	108.644	108.644	5.578	114.222
Vormingsactiviteiten Oost-Europa	101.603	98.228	-	98.228
	908.796	905.420	21.040	926.460
Vormingsact Oost-Europa (MPPP)	42.768	42.768	-	42.768
Vormingsact Oost-Europa (MPPP Matra Zuid)	78.508	29.333	-	29.333
	1.030.072	977.522	21.040	998.562

De bovenstaande subsidiebedragen betreffen de in de jaarrekeningen verantwoorde subsidies waarbij deze zijn toegerekend aan het jaar waarop deze betrekking hebben, voor zover bekend was bij het opstellen van de jaarrekening. Dit wijkt dus af van de daadwerkelijke bevoorschotting en afrekening van de subsidies.

Ontvangen bijdrage (artikel 20, lid 1, onderdeel b, Wfpp)

	Totaal
Staatkundig Gereformeerde Partij	
- Partijbijdragen	522.453
- Giften en legaten	313.585
	836.037
Wetenschappelijk Instituut SGP	
- Donaties en giften	12.962
SGP-Jongeren	
- Contributies	29.166
- Giften en collecten	8.201
	37.367
	886.366

Overige inkomsten (artikel 20, lid 1, onderdeel c, Wfpp)

Staatkundig Gereformeerde Partij		
- Partijblad De Banier	68.905	
- Rentebaten en waardeveranderingen effecten	27.742	
- Overige opbrengsten	31.522	
- Opbrengsten afdelingen	333.690	461.858
Wetenschappelijk Instituut SGP		
- Abonnementen Zicht	14.336	
- Overige opbrengsten	4.249	18.585
SGP-Jongeren		
- Overige opbrengsten	45.495	
- Opbrengsten lokale commissies	34.664	80.159
		560.601

Vermogenspositie (artikel 20, lid 1, onderdeel d, Wfpp)

		<u>Totaal</u>
Staatkundig Gereformeerde Partij		
- Continuïteitsreserve	2.049.990	
- Bestemmingsreserve huisvesting	1.000.000	
- Bestemmingsreserve jubileum	96.361	
- Bestemmingsreserve ICT	235.000	
- Bestemmingsreserve vitalisering afdelingen	22.329	
- Bestemmingsreserve afdelingen	852.790	
- Algemene reserve	405.585	
		4.662.055
Wetenschappelijk Instituut SGP		
- Stichtingskapitaal	45	
- Bestemmingsreserve projecten	-	
- Algemene reserve	57.938	
		57.983
SGP-Jongeren		
- Kapitaal	8.977	
- Bestemmingsreserve lokale commissies	54.866	
- Algemene reserve	27.624	
		91.467
Stichting Vormingsactiviteiten Oost-Europa		
- Algemene reserve	-	
		4.811.504

Schulden (artikel 20, lid 1, onderdeel e, Wfpp)

Staatkundig Gereformeerde Partij		
- Voorzieningen	1.643.762	
- Partijblad	22.729	
- Overige kortlopende schulden	130.037	
		1.796.528
Wetenschappelijk Instituut SGP		
- Kortlopende schulden		22.380
SGP-Jongeren		
- Voorzieningen	17.000	
- Kortlopende schulden	24.004	
		41.004
Stichting Vormingsactiviteiten Oost-Europa		
- Kortlopende schulden		34.602
		1.894.515

In bovenstaande opstelling zijn de onderlinge schulden van aangewezen neveninstellingen niet meegenomen.

Rekening van kosten en opbrengsten (artikel 26, lid c, Wfpp)

Toerekening van indirecte kosten aan subsidiabele activiteiten (artikel 26, lid c, Wfpp)

	Direct	Indirect	Totaal
Personeelskosten	-	566.569	566.569
Afschrijvingen	-	56.472	56.472
Huisvestingskosten	-	56.812	56.812
Vergaderkosten	269	118.196	118.465
Public Relations	309.610	33.586	343.196
Kosten bestuurdersvereniging	24.330	-	24.330
Kosten partijblad De Banier	213.799	-	213.799
Kantoorkosten	-	93.277	93.277
Algemene kosten	-	91.480	91.480
Kosten afdelingen	108.099	79.626	187.725
	<u>656.107</u>	<u>1.096.018</u>	<u>1.752.126</u>
		% indirecte kosten	indirecte kosten
a. Politieke vormings- en scholingsactiviteiten		12,0%	131.851
b. Informatievoorziening		23,7%	260.195
f. Het werven van leden		1,0%	10.960
h. Werving, selectie en begeleiding van politieke ambtsdragers		8,5%	93.271
i. Activiteiten in het kader van verkiezingscampagnes		<u>26,0%</u>	<u>285.294</u>
		71,3%	781.571
	directe kosten	indirecte kosten	totaal kosten
a. Politieke vormings- en scholingsactiviteiten		131.851	131.851
b. Informatievoorziening	327.503	260.195	587.698
f. Het werven van leden	1.437	10.960	12.397
g. Het betrekken van niet-leden bij activiteiten van de politieke partij		-	-
h. Werving, selectie en begeleiding van politieke ambtsdragers	24.599	93.271	117.870
i. Activiteiten in het kader van verkiezingscampagnes	<u>302.569</u>	<u>285.294</u>	<u>587.862</u>
	656.107	781.571	1.437.678
c. Het onderhouden van contacten met zusterpartijen buiten			170.329
d. Politiek-wetenschappelijke activiteiten			218.576
e. Activiteiten ter bevordering van de politieke participatie van jongeren			<u>209.644</u>
			2.036.227

Voor de opbrengsten wordt verwezen naar 'ontvangen subsidies', 'ontvangen bijdragen' en 'overige inkomsten'.

Toelichting bij "c. Het onderhouden van contacten met zusterpartijen"

De kosten van "c. Het onderhouden van contacten met zusterpartijen" zijn incl. kosten van Matra ad € 75.915.

Bijdragen (artikel 25, lid 1, onderdeel b, Wfpp)

Gedurende het boekjaar 2017 zijn er twee giften ontvangen die groter zijn dan € 4.500. Er is op 08-02-2017 een gift van € 5.000 ontvangen van Bene Age et ne Respexeris, Transportweg 33 te Waddinxveen. En op 15-02-2017 een gift van € 5.000 van Molenbeek Groep BV, Molenbeekpark 2 te Rijssen.

In 2017 zijn er geen anonieme giften ontvangen groter dan € 1.000.

Schulden (artikel 25, lid 1, onderdeel c, Wfpp)

Gedurende het boekjaar 2017 waren er een aantal schulden groter dan € 25.000. Hieronder volgt een specificatie.

<u>Naam</u>	<u>Omschrijving</u>	<u>Schuld</u>
Belastingdienst, Postbus 50961 te Rotterdam	Loonaangifte maart	29.178
Belastingdienst, Postbus 50961 te Rotterdam	Loonaangifte mei	28.798
Belastingdienst, Postbus 50961 te Rotterdam	Loonaangifte november	31.981
Media Force BV, Conradstraat 8 te Sliedrecht	Billboards TK-verkiezingen	128.409

Gedurende het boekjaar 2017 is de onderlinge rekening-courantverhouding aan de geledingen: Guido de Brès-stichting, Vereniging SGP-Jongeren en Stichting Vormingsactiviteiten Oost Europa hoger dan € 25.000.

Schulden neveninstellingen (artikel 20, lid 1, onderdeel e; artikel 25, lid 1, onderdeel c; artikel 30, lid 5, Wfpp)

Geen.

Subsidiabele leden per 1-1-2017 (artikel 26, lid e, Wfpp)

SGP	30.245
SGP-Jongeren	3.554

Bijlagen

- Jaarverslag 2017 SGP
- Jaarverslag (incl. jaarrekening) 2017 SGP-jongeren
- Jaarverslag 2017 Wetenschappelijk Instituut SGP
- Jaarverslag 2017 Stichting Vormingsactiviteiten Oost-Europa SGP
- Verklaring bijdragen en schulden van neveninstellingen SGP

Rapport betreffende
de jaarrekening 2017
van de
Staatkundig Gereformeerde
Partij

RAPPORT BETREFFENDE DE JAARREKENING 2017

	<u>Pag.</u>
<u>INHOUDSOPGAVE</u>	1
1. Algemeen	2
2. Subsidies	2
<u>JAARREKENING 2017</u>	
Balans per 31 december 2017	3
Staat van baten en lasten over 2017	4
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	5
Toelichting op de balans	7
Toelichting op de rekening van baten en lasten	14
<u>OVERIGE GEGEVENS</u>	
Controleverklaring	19
<u>BIJLAGEN</u>	
Bijlage 1: Specificatie doorbelaste personeelskosten	22
Bijlage 2: Kosten verkiezingen	23
Bijlage 3: Partijblad "De Banier"	24
Bijlage 4: Afdelingen	25

1. Algemeen

1.1. Statutaire doelstelling

Volgens artikel 3 van de statuten:

1. De partij stelt zich ten doel de beginselen van Gods Woord op staatkundig terrein tot meerdere erkenning te brengen in den lande overeenkomstig de in artikel 2 vermelde grondslag.
Derhalve is haar streven erop gericht dat Gods Woord als norm aanvaard wordt voor het politieke en maatschappelijke leven.
2. Zij tracht dit doel met name te bereiken door met een op voormelde grondslag gebaseerd verkiezingsprogramma deel te nemen aan de verkiezingen voor de Staten-Generaal, Staten en Raden.
3. Haar streven is niet zozeer gericht op een meerderheid van kiezers, als wel op de handhaving en doorwerking van de beginselen door haar beledenen.

De Staatkundig Gereformeerde Partij is feitelijk gevestigd op Dinkel 7, 3068 HB te Rotterdam NL, is statutair gevestigd in 's-Gravenhage en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 40409507.

1.2. Bestuur

Per 31 december 2017 bestond het bestuur uit de volgende personen:

M.F. van Leeuwen, voorzitter	Drs. ing. G.H. Averagesch	Ir. L. de Knegt
Ds. A. van Heteren, p.v. voorzitter	Mr. L.G.I. Barth	Dr. H.F. Massink
Drs. P.A. Zevenbergen, secretaris	J.W. Benschop	Ds. G.W.S. Mulder
J.W. Keuken MBA, penningmeester	Mr. M.J.W. Hoek	Ds. A. Vlietstra
Mr. P.J. den Boef	Ds. M. Klaassen	Ing. B. van de Weerc

2. Subsidies

Het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) subsidieerde tot en met 2012 op basis van de Wet Subsidieering Politieke Partijen. Vanaf 2013 is de Wet Financiering Politieke Partijen in werking getreden. Op basis van deze wet ontvangen politieke partijen een subsidiebedrag, dat ook is bestemd voor de wetenschappelijke bureaus, de politieke jongerenorganisaties en de instelling voor buitenlandse activiteiten. Deze organisaties ontvangen hun aandeel in de subsidie via de desbetreffende politieke partij. De hoogte van de voor deze organisaties bestemde bedragen wordt overigens wel door het ministerie bepaald.

Subsidievestigstelling 2016

Bij beschikking van 2 oktober 2017, nummer 2017-0000058494, is de subsidie voor het boekjaar 2016 vastgesteld op € 546.124. In 2017 resulteert dit voor de SGP in een nabetaling van € 13.526. De aanvullende subsidie wordt veroorzaakt door het definitief vastgesteld subsidiebedrag per lid.

Giften

Gedurende het boekjaar 2017 zijn er twee giften ontvangen die groter zijn dan € 4.500. Er is op 08-02-2017 een gift van € 5.000 ontvangen van Bene Age et ne Respexeris, Transportweg 33 te Waddinxveen. En op 15-02-2017 een gift van € 5.000 Molenbeek Groep BV, Molenbeekpark 2 te Rijssen.

In 2017 zijn er geen anonieme giften ontvangen groter dan € 1.000.

Schulden

Gedurende het boekjaar 2017 waren er een aantal schulden groter dan € 25.000. Hieronder volgt een specificatie.

<u>Naam</u>	<u>Omschrijving</u>	<u>Schuld</u>
Belastingdienst, Postbus 50961 te Rotterdam	Loonaangifte maart	29.178
Belastingdienst, Postbus 50961 te Rotterdam	Loonaangifte mei	28.798
Belastingdienst, Postbus 50961 te Rotterdam	Loonaangifte november	31.981
Media Force BV, Conradstraat 8 te Sliedrecht	Billboards TK-verkiezingen	128.409

Gedurende het boekjaar 2017 is de onderlinge rekening-courantverhouding aan de geledingen: Guido de Brès-stichting, Vereniging SGP-Jongeren en Stichting Vormingsactiviteiten Oost Europa hoger dan € 25.000. Voor het verloop van de rekening-courantverhouding gedurende het jaar wordt verwezen naar de toelichting op de balans.

BALANS PER 31 DECEMBER 2017

(Bedragen in euro's)

(Na resultaatbestemming)

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
ACTIVA		
Materiële vaste activa (1)		
Terreinen	476.364	476.364
Gebouwen	957.605	978.155
Installaties	57.095	66.504
Inventaris	100.223	109.969
Automatisering	165.302	27.056
	<u>1.756.589</u>	<u>1.658.048</u>
Financiële vaste activa (2)		
Effecten	1.962.790	2.092.487
Spaargelden	1.641.583	1.701.395
	<u>3.604.373</u>	<u>3.793.882</u>
Vorderingen (3)		
Rekening-courant		
Stichting Fractiebijstand SGP	-	5.397
Stichting Vormingsactiviteiten Oost-Europa	-	14.340
SGP Bestuurdersvereniging	150	
Subsidies	107.871	108.519
Rente	3.327	6.531
Overige vorderingen	86.710	87.599
	<u>198.057</u>	<u>220.387</u>
Liquide middelen (4)	979.456	878.926
	<u>6.538.475</u>	<u>6.551.244</u>
PASSIVA		
Eigen Vermogen (5)		
Continuïteitsreserve	2.049.990	2.065.000
Bestemmingsfonds Actie Trouw	-	-
Bestemmingsreserves	1.353.691	1.388.538
Bestemmingsreserve afdelingen	852.790	655.754
Algemene reserve	405.585	428.042
	<u>4.662.055</u>	<u>4.537.334</u>
Voorzieningen (6)		
Verkiezingsfonds	1.606.769	1.804.305
Onderhoudsvoorziening	36.993	23.372
	<u>1.643.762</u>	<u>1.827.677</u>
Kortlopende schulden (7)		
Rekening-courant		
Guido de Brès-Stichting, WI-SGP	28.197	18.695
SGP-jongeren	32.400	9.099
Stichting Fractiebijstand SGP	124	-
Stichting Vormingsactiviteiten Oost-Europa	19.295	-
Partijblad De Banier	22.729	31.219
SGP Bestuurdersvereniging	3.740	
Overige schulden	126.173	127.221
	<u>232.658</u>	<u>186.234</u>
	<u>6.538.475</u>	<u>6.551.244</u>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER HET JAAR 2017

	2017		2016
	uitkomst	begroting	uitkomst
BATEN			
Partijbijdragen (8)	522.453	527.000	519.639
Subsidie (9)	552.881	532.500	544.804
Giften en legaten (10)	79.850	44.000	47.205
Bestuurdersvereniging (11)	6.260	7.500	-
Partijblad De Banier (12)	169.249	157.000	171.193
Rentebaten en waardeveranderingen effecten (13)	27.742	54.500	65.880
Overige opbrengsten (14)	25.262	23.600	21.900
Opbrengsten afdelingen (15)	333.690	142.500	263.720
	<u>1.717.386</u>	<u>1.488.600</u>	<u>1.634.340</u>
LASTEN			
Personeelskosten (16)	566.569	543.041	509.950
Afschrijvingen (17)	56.472	60.943	55.860
Huisvestingskosten (18)	56.812	58.108	56.013
Vergaderkosten (19)	118.465	141.400	99.879
Public Relations (20)	214.806	234.200	308.925
Kosten Actie Trouw (21)	-	-	4.842
Bestuurdersvereniging (22)	24.330	52.250	13.242
Kosten partijblad De Banier (23)	213.799	221.000	227.802
Kantoorkosten (24)	93.277	108.300	106.712
Algemene kosten (25)	91.480	70.200	67.262
Bijdrage aan geledingen (26)	20.000	20.000	28.719
Kosten afdelingen (28)	187.725	142.500	152.761
	<u>1.643.736</u>	<u>1.651.942</u>	<u>1.631.969</u>
Resultaat	<u>73.650</u>	<u>163.342-</u>	<u>2.371</u>
Resultaatbestemming:			
Continuïteitsreserve werkorganisatie	-		600.000
Risicoreserve terugval aantal zetels	-		1.255.000
Risicoreserve beleggingsportefeuille	15.010-		210.000
Bestemmingsfonds Actie Trouw	-		4.894-
Bestemmingsreserve huisvesting	40.000-	40.000-	40.000-
Bestemmingsreserve 100 jaar SGP	31.407	15.000-	3.115-
Bestemmingsreserve ICT	-		5.000
Bestemmingsreserve vitalisering afdelingen	26.255-	9.700-	47.725
Bestemmingsreserve afdelingen	145.965		110.959
Algemene reserve	22.457-	98.642-	2.178.303-
	<u>73.650</u>	<u>163.342-</u>	<u>2.371</u>

GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

ALGEMEEN

Algemene waardering

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn

Afdelingen

De plaatselijke kiesverenigingen die zijn omgevormd tot afdeling, de gemeentelijke afdelingen en de provinciale afdelingen zijn onzelfstandige afdelingen van de Vereniging SGP (die geen rechtspersoonlijkheid hebben). De financiële gegevens van de afdelingen zijn opgenomen in deze jaarrekening. Het beginsaldo is als rechtstreekse vermogensmutatie verwerkt.

De financiële gegevens van de plaatselijke kiesverenigingen die niet zijn omgevormd tot afdeling zijn niet meegeconsolideerd in deze jaarrekening.

Verbonden partijen

Van verbonden partijen is sprake wanneer een partij beleidsbepalende invloed kan uitoefenen op een andere partij dan wel invloed van betekenis kan uitoefenen op het zakelijke en financiële beleid van de andere partij

De volgende stichtingen en verenigingen zijn verbonden met de rechtspersoon:

- Guido de Brès-Stichting, WI-SGP
- Stichting Vormingsactiviteiten Oost-Europa
- SGP-jongeren
- Stichting Fractiebijstand SGP
- SGP Bestuurdersvereniging

Presentatiewijziging

De vergelijkende cijfers 2016 zijn op sommige onderdelen gewijzigd om een betere vergelijking mogelijk te maken.

WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden geactiveerd tegen verkrijgingsprijs en jaarlijks verminderd met een lineaire afschrijving, rekening houdend met de verwachte economische levensduur en een eventuele restwaarde.

De afschrijvingspercentages, uitgedrukt als % van de verkrijgingsprijs, zijn als volgt:

Terreinen	0%
Gebouwen	3,33% - 10%
Installaties	5% - 10%
Inventaris	6,67% - 20%
Automatisering	12,5% - 20%

Financiële vaste activa

De effecten worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere marktwaarde. De spaargelden worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

VOORZIENINGEN

Verkiezingsfonds

Deze voorziening wordt gevormd door middel van een dotatie op basis van de verwachte landelijke verkiezingskosten (directe en extra personele kosten) voor de verschillende verkiezingen. De dotatie wordt jaarlijks met 3% geïndexeerd. De voorziening is bestemd ter egalisering van de verkiezingskosten.

Onderhoudsvoorziening

De voorziening voor groot onderhoud is gevormd voor toekomstig onderhoud van de onroerende zaken en is bedoeld om de onderhoudskosten gelijkmatig over de jaren te verdelen.

RESULTAATBEPALING

Partijbijdragen

De partijbijdragen betreffen de gefactureerde ledencontributies aan de plaatselijke kiesverenigingen en het partijdeel van de contributies van de landelijke leden.

Subsidies

Subsidies betreffen de toegekende subsidie van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De subsidie is afhankelijk van het aantal gesubsidieerde partijen, het aantal leden van deze partijen en het aantal zetels in de Tweede Kamer. De verantwoorde subsidie betreft het voorschot subsidie van het huidige boekjaar en de afrekening van de subsidie van het voorgaande jaar.

Partijblad

Dit betreft de opbrengsten uit hoofde van de uitgave van de 'Banier'. De opbrengsten bestaan uit advertentie-opbrengsten, abonnementen en overbetalingen op abonnementen.

Giften

De giften betreffen de in het boekjaar ontvangen giften.

Legaten

De legaten betreffen de in het boekjaar ontvangen legaten.

Opbrengsten afdelingen

De opbrengsten afdelingen betreffen door de afdelingen in het boekjaar ontvangen giften, overbetalingen, retributies, sponsoring, rente etc.

Kosten afdelingen

De kosten van de afdelingen betreffen door de afdelingen in het boekjaar betaalde kosten.

TOELICHTING OP DE BALANS

(bedragen in euro's)

	31-12-2017	31-12-2016
Materiële vaste activa (1)		
Terreinen		
Aanschafwaarde	476.364	476.364
Cumulatieve afschrijvingen	-	-
Boekwaarde per begin boekjaar	<u>476.364</u>	<u>476.364</u>
Investeringen	-	-
Afschrijvingen	-	-
	<u>-</u>	<u>-</u>
Aanschafwaarde	476.364	476.364
Cumulatieve afschrijvingen	-	-
Boekwaarde per einde boekjaar	<u>476.364</u>	<u>476.364</u>
Gebouwen		
Aanschafwaarde	1.064.109	1.064.109
Cumulatieve afschrijvingen	85.954-	64.395-
Boekwaarde per begin boekjaar	<u>978.155</u>	<u>999.714</u>
Investeringen	1.101	-
Afschrijvingen	21.651-	21.559-
	<u>20.550-</u>	<u>21.559-</u>
Aanschafwaarde	1.065.210	1.064.109
Cumulatieve afschrijvingen	107.605-	85.954-
Boekwaarde per einde boekjaar	<u>957.605</u>	<u>978.155</u>
Dit betreft het kantoorpand aan Dinkel 7 te Rotterdam.		
De WOZ-waarde bedraagt € 1.051.000 (waarde peildatum 01-01-2016). De verzekerde waarde is € 1.541.300.		
De restwaarde bedraagt € 896.361.		
Installaties		
Aanschafwaarde	100.884	89.960
Cumulatieve afschrijvingen	34.380-	25.334-
Boekwaarde per begin boekjaar	<u>66.504</u>	<u>64.626</u>
Investeringen	-	10.924
Afschrijvingen	9.409-	9.045-
	<u>9.409-</u>	<u>1.878</u>
Aanschafwaarde	100.884	100.884
Cumulatieve afschrijvingen	43.789-	34.380-
Boekwaarde per einde boekjaar	<u>57.095</u>	<u>66.504</u>

	31-12-2017	31-12-2016
Inventaris		
Aanschafwaarde	160.410	152.669
Cumulatieve afschrijvingen	50.441-	38.664-
Boekwaarde per begin boekjaar	109.969	114.006
Investerings	2.837	7.741
Afschrijvingen	12.583-	11.778-
	9.746-	4.037-
Aanschafwaarde	163.248	160.410
Cumulatieve afschrijvingen	63.025-	50.441-
Boekwaarde per einde boekjaar	100.223	109.969
Automatisering		
Aanschafwaarde	161.123	158.011
Cumulatieve afschrijvingen	134.067-	120.589-
Boekwaarde per begin boekjaar	27.056	37.422
Investerings	151.074	3.112
Afschrijvingen	12.829-	13.478-
Desinvesteringen	101.321-	
Afschrijvingen desinvestering	101.321	-
	138.245	10.366-
Aanschafwaarde	210.877	161.123
Cumulatieve afschrijvingen	45.575-	134.067-
Boekwaarde per einde boekjaar	165.302	27.056

In de investeringen zit de aanschaf van een nieuw ledensysteem (Procurios) ad € 129.000. Vanaf 2018 wordt daar mee gewerkt. Afschrijving vindt vanaf 2018 plaats.

Financiële vaste activa (2)

Effecten		
Boekwaarde per begin boekjaar	2.092.487	2.021.011
Aankopen	1.374.128	153.000
Verkopen	1.488.814-	100.663-
Verkoop resultaat effecten	8.896-	711
Koerscorrectie effecten	6.114-	18.428
Boekwaarde per einde boekjaar	1.962.790	2.092.487

Het Hoofdbestuur heeft een beleggingsstatuut vastgesteld. Dit statuut omvat de richtlijnen welke gelden voor de beleggingen van de Vereniging Staatkundig Gereformeerde Partij (SGP). De Vereniging SGP heeft reserves en fondsen welke worden aangewend voor de statutair vastgelegde doelen. Het Hoofdbestuur wenst de toevertrouwde middelen op korte en op lange termijn verantwoord en solide te beleggen. Terwijl het (direct) rendement op de portefeuille een hoge prioriteit heeft, staan het defensieve karakter van het beleggingsbeleid en een voorzichtige afweging van risico en rendement eveneens voorop.

De effecten, fondsen en ledencertificaten zijn gewaardeerd tegen aankoopwaarde of lagere marktwaarde. Per 31 december 2017 bedraagt de marktwaarde € 1.990.568.

Spaargelden			
Rabobank BedrijfsSpaarRekening	0,05%	1.420.126	1.609.037
Rabobank Beleggersrekening	0,05%	221.457	67.037
ING Vermogen spaarrekening		-	25.321
Alle percentages gelden ultimo boekjaar		1.641.583	1.701.395

	31-12-2017	31-12-2016
<u>Vorderingen (3)</u>		
Rekening-courant Stichting Fractiebijstand SGP	-	5.397
Per 31 december 2017 is er bij de rekening-courant van de Stichting Fractiebijstand SGP sprake van een schuld.		
Rekening-courant Stichting Vormingsactiviteiten Oost-Europa	-	14.340
Per 31 december 2017 is er bij de rekening-courant van de Stichting Vormingsactiviteiten Oost-Europa sprake van een schuld.		
Rekening-courant SGP-Bestuurdersvereniging	150	
Subsidies		
Stand per begin boekjaar	106.519	104.863
Subsidie voorgaand jaar	13.526	12.206
Ontvangen subsidie voorgaand jaar	120.046-	117.069-
Subsidie boekjaar	539.354	532.597
Ontvangen subsidie boekjaar	431.483-	426.078-
Stand per einde boekjaar	107.871	106.519
Rente		
Spaargelden en effecten	3.327	6.531
Overige vorderingen		
Publicaties partijblad		
Lening Sallux	40.000	41.000
Waarborgsommen	12.145	12.145
Abonnementen/lidmaatschappen/advertenties	22.456	18.748
Scholing	125	-
PR materiaal	918	35
Vorraden drukwerk, brochures, PR-materiaal	175	125
Vooruitbetaalde kosten Provinciale verkiezingen	-	-
Overige vooruitbetaalde kosten	9.096	7.470
Pensioenpremie	-	5.632
Diversen vorderingen	1.795	2.444
	86.710	87.599

De SGP heeft een lening van € 40.000 verstrekt aan Sallux met een looptijd van november 2017 t/m januari 2018. De SGP is lid van ECPM, de moederorganisatie van Sallux. Sallux heeft elk jaar een liquiditeitsprobleem doordat ze 20% van hun subsidiegelden pas in de loop van het volgende jaar ontvangen. De lening is inmiddels volledig afgelost.

Liquide middelen (4)

Kas	448	284
ING bank	-	41.651
Rabobank	126.218	181.237
	126.666	223.173
Kas afdelingen		
Lopende rekeningen afdelingen (Rabobank)	1.753	1.355
Spaarrekeningen afdelingen (Rabobank)	217.310	150.349
Spaarrekeningen afdelingen (andere bank)	590.958	475.048
Lopende rekeningen afdelingen (andere bank)	7.337	7.571
Spaarrekeningen afdelingen (andere bank)	35.431	21.431
	852.790	655.754

<u>Eigen Vermoegen (5)</u>	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
Continuïteitsreserves		
Continuïteitsreserve werkorganisatie	600.000	600.000
Risicoreserve terugval aantal zetels	1.255.000	1.255.000
Risicoreserve beleggingsportefeuille	194.990	210.000
	<u>2.049.990</u>	<u>2.065.000</u>
<i>Continuïteitsreserve werkorganisatie</i>		
Stand per begin boekjaar	600.000	
Mutatie vanuit de resultaatbestemming	-	600.000
Stand per einde boekjaar	<u>600.000</u>	<u>600.000</u>
De hoogte van de continuïteitsreserve werkorganisatie is vastgesteld op 1,5 x de kosten van de werkorganisatie. Voor de SGP komt dit uit op € 1.100.000 (dit bedrag is inclusief € 500.000 risico terugval aantal zetels). Hierin zit verdisconteerd dat de SGP bepaalde risico's, zoals fundering pand, voorraad, bedrijfsstagnatie en doorbetaling bij eerste twee jaren ziekte niet heeft verzekerd.		
<i>Risicoreserve terugval aantal zetels</i>		
Stand per begin boekjaar	1.255.000	
Mutatie vanuit de resultaatbestemming	-	1.255.000
Stand per einde boekjaar	<u>1.255.000</u>	<u>1.255.000</u>
De risicoreserve terugval aantal zetels is als volgt opgebouwd:		
SGP	500.000	500.000
WI, SGPJ en VOE	240.000	240.000
SFB	515.000	515.000
	<u>1.255.000</u>	<u>1.255.000</u>
De risicoreserve terugval aantal zetels is een continuïteitsreserve die is gevormd om bij zetelverlies de activiteiten gedurende de komende tien jaar niet te hoeven verminderen. (Bij de SFB de komende vijf jaar.)		
<i>Risicoreserve beleggingsportefeuille</i>		
Stand per begin boekjaar	210.000	
Mutatie vanuit de resultaatbestemming	15.010-	210.000
Stand per einde boekjaar	<u>194.990</u>	<u>210.000</u>
De risicoreserve beleggingsportefeuille is een continuïteitsreserve die is gevormd ter dekking van daling van de beurswaarde. De reserve is vastgesteld op 10% van de hoogte van de beurswaarde van de beleggingsportefeuille.		
Bestemmingsfonds Actie Trouw		
Stand per begin boekjaar	-	4.894
Mutatie vanuit de resultaatbestemming	-	4.894-
	<u>-</u>	<u>-</u>
Het bestemmingsfonds Actie Trouw is een bestemmingsfonds dat bestaat uit de nog niet bestede gelden van Actie Trouw.		
Bestemmingreserves		
Bestemmingreserve huisvesting	1.000.000	1.040.000
Bestemmingreserve 100 jaar SGP	96.361	64.954
Bestemmingreserve ICT	235.000	235.000
Bestemmingsreserve vitalisering afdelingen	22.329	48.584
	<u>1.353.691</u>	<u>1.388.538</u>
<i>Bestemmingreserve huisvesting</i>		
Stand per begin boekjaar	1.040.000	1.080.000
Mutatie vanuit de resultaatbestemming	40.000-	40.000-
Stand per einde boekjaar	<u>1.000.000</u>	<u>1.040.000</u>

De bestemmingsreserve huisvesting is een bestemmingsreserve die in 2008 is gevormd vanuit de boekwinst die is behaald op de verkoop van het ds. G.H. Kerstenhuis in Den Haag. Tevens is het saldo van de voorziening groot onderhoud ds. G.H. Kerstenhuis per 1 januari 2008 overgeheveld naar deze bestemmingsreserve. Eind 2012 is er een nieuw kantoorpand in gebruik genomen. Deze bestemmingsreserve wordt vanaf 2013 jaarlijks aangewend ter dekking van een gedeelte van de huisvestingskosten en afschrijvingskosten van het pand.

	31-12-2017	31-12-2016
<i>Bestemmingsreserve 100 jaar SGP</i>		
Stand per begin boekjaar	64.954	68.069
Mutatie vanuit de resultaatbestemming (toevoeging)	37.933	
Mutatie vanuit de resultaatbestemming (onttrekking)	6.526-	3.115-
Stand per einde boekjaar	<u>96.361</u>	<u>64.954</u>
De bestemmingsreserve 100 jaar SGP is als volgt opgebouwd:		
Congres	15.000	15.000
Publicatie	71.361	39.954
Attenties	10.000	10.000
	<u>96.361</u>	<u>64.954</u>
De bestemmingsreserve 100 jaar SGP is een bestemmingsreserve die is gevormd ter dekking van de jubileumkosten in 2018 als de SGP haar 100-jarig jubileum hoopt te gedenken.		
<i>Bestemmingsreserve ICT</i>		
Stand per begin boekjaar	235.000	230.000
Mutatie vanuit de resultaatbestemming (toevoeging)	20.000	100.000
Mutatie vanuit de resultaatbestemming (onttrekking)	20.000-	95.000-
Stand per einde boekjaar	<u>235.000</u>	<u>235.000</u>
De bestemmingsreserve ICT is als volgt opgebouwd:		
Doorontwikkeling ledenadministratie	100.000	100.000
Publicatieplatform	-	-
Vernieuwing website	100.000	100.000
Vervanging hardware	35.000	35.000
	<u>235.000</u>	<u>235.000</u>
De bestemmingsreserve ICT is een bestemmingsreserve die is gevormd ter dekking van de investeringskosten voor automatisering.		
<i>Bestemmingsreserve vitalisering afdelingen</i>		
Stand per begin boekjaar	48.584	859
Mutatie vanuit de resultaatbestemming (toevoeging)	1.383	47.725
Mutatie vanuit de resultaatbestemming (onttrekking)	27.638-	
Stand per einde boekjaar	<u>22.329</u>	<u>48.584</u>
De bestemmingsreserve vitalisering afdelingen is een bestemmingsreserve die is gevormd ter dekking van de kosten van afdelingen en kiesverenigingen die onvoldoende financiële middelen hebben om vitaal te zijn. De opbrengsten komen onder meer uit een gedeelte van de bijdrage van de landelijke leden die niet zijn toegewezen aan een afdeling.		
<i>Bestemmingsreserve afdelingen</i>		
Stand per begin boekjaar	655.754	357.195
Vorming afdelingen	51.071	187.600
Mutatie vanuit de resultaatbestemming	145.965	110.959
Stand per einde boekjaar	<u>852.790</u>	<u>655.754</u>
De bestemmingsreserve afdelingen is een bestemmingsreserve die is gevormd vanuit de gelden in beheer van de afdelingen. De post 'Vorming afdelingen' is een rechtstreekse vermogensmutatie (zie grondslagen).		
<i>Algemene reserve</i>		
Stand per begin boekjaar	428.042	2.606.345
Mutatie vanuit de resultaatbestemming	22.457-	2.178.303-
Stand per einde boekjaar	<u>405.585</u>	<u>428.042</u>
De mutatie resultaatbestemming is als volgt opgebouwd:		
'Operationeel' resultaat	22.457-	13.303-
Bestemmingsreserve ICT (toevoeging)	-	100.000-
Continuïteitsreserve	-	600.000-
Risicoreserve terugval aantal zetels	-	1.255.000-
Reserve neerwaartse risico beleggingsportefeuille	-	210.000-
Mutatie vanuit resultaatbestemming	22.457-	2.178.303-

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
<u>Voorzieningen (6)</u>		
Onderhoudsfonds		
Stand per begin boekjaar	23.372	17.529
Dotatie	13.621	5.843
Uitgegeven kosten	-	-
Stand per einde boekjaar	<u>36.993</u>	<u>23.372</u>
Verkiezingsfonds		
Stand per begin boekjaar	1.804.305	1.661.215
Dotatie regulier	137.000	133.000
Dotatie giften	92.215	56.430
Dotatie donatie ondernemersplatform	41.175	39.750
Kosten ondernemersplatform	93-	833-
Uitgegeven kosten	<u>467.833-</u>	<u>85.258-</u>
Stand per einde boekjaar	<u>1.606.769</u>	<u>1.804.305</u>
<u>Kortlopende schulden (7)</u>		
Rekening-courant Guido de Brès-Stichling, WI-SGP	<u>28.197</u>	<u>18.695</u>
Rekening-courant SGP-jongeren	<u>32.400</u>	<u>9.099</u>
Rekening-courant Stichting Fractiebijstand SGP	<u>124</u>	<u>-</u>
Per 31 december 2016 is er bij de rekening-courant van de Stichting Fractiebijstand SGP sprake van een vordering.		
Rekening-courant Stichting Vormingsactiviteiten Oost-Europa	<u>19.295</u>	<u>-</u>
Per 31 december 2016 is er bij de rekening-courant van de Stichting Vormingsactiviteiten Oost-Europa sprake van een vordering.		

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
Partijblad De Banier		
Drukkosten	7.008	14.887
Portikosten	11.667	11.452
Opmaakkosten	687	1.363
Betalingsverkeer	3.262	3.493
Diversen	106	23
	<u>22.729</u>	<u>31.219</u>
Bestuurdersvereniging		
Bestuurskosten	592	
Trainingskosten	3.149	
	<u>3.740</u>	<u>-</u>
Overige schulden		
Loonheffingen	14.617	14.093
Personeelskosten	65.569	52.946
Vergaderkosten	1.596	4.971
Drukkosten	376	1.049
Portikosten	6	2.275
Advertentiekosten	267	1.668
Promotie-artikelen	1.065	
Website	1.361	5.124
Overige huisvestingskosten	2.864	2.762
Advieskosten	19.504	
Kantoorkosten		143
Automatisering		1.070
Betalingsverkeer	1.084	1.270
Tweede Kamerverkiezingen		20.713
Controle- en administratiekosten	14.000	17.848
Afdelingen/provincies	2.315	762
Diversen	1.548	526
	<u>126.173</u>	<u>127.221</u>

Niet in de balans opgenomen rechten, verplichtingen en regelingen

Leaseovereenkomsten

Er zijn leaseovereenkomsten aangegaan inzake printers en een kopieermachine voor een totaalbedrag ad € 14.320 incl. btw per jaar.

Overige overeenkomsten

Er is een overeenkomst aangegaan inzake het online ledenadministratie systeem Procurios voor een totaalbedrag ad € 46.550 incl. btw per jaar.

Toegezegd legaat in 2015

Er is in 2015 een legaat toegezegd ad € 198.028. In 2015 is € 73.028 van dit bedrag uitgekeerd. Het restant ad € 125.000 staat nog onder bewind van de bewindvoerder tot uiterlijk 23 juli 2021.

Bankrekeningen lokale gemeenteraadsfracties

De Vereniging SGP is tevens kassier voor enkele lokale gemeenteraadsfracties die vanuit de gemeenteraad een fractiebudget ontvangen. Deze bankrekeningen, inkomsten en uitgaven zijn niet in de jaarrekening van de Vereniging SGP verwerkt.

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

(bedragen in euro's)

	2017		2016
	uitkomst	begroting	uitkomst
Baten			
Partijbijdragen (8)			
Partijbijdrage huidig jaar	288.365	297.500	334.915
Partijbijdrage afdelingen	231.105	228.575	183.373
Partijbijdrage vorig jaar	825	-	140
Donateurs	665	625	588
Begunstigers	110	-	10
Bijdrage vitalisering afdelingen	1.383	300	613
	<u>522.453</u>	<u>527.000</u>	<u>519.639</u>
Subsidie (9)			
Subsidie 2015			12.206
Subsidie 2016	13.526		532.597
Subsidie 2017	539.354	532.500	
	<u>552.881</u>	<u>532.500</u>	<u>544.804</u>
De subsidie van 2017 is naast een vaste voet en een bedrag per lid gebaseerd gebaseerd op 3 Kamerzetels. Het bedrag per Kamerzetel bedraagt ruim € 50.000.			
Giften en legaten (10)			
Giften	10.852	40.000	40.705
Legaten	24.895	-	-
Giften verkiezingen	92.215	35.000	56.430
Giften politieke functionarissen	6.170	4.000	6.500
Giften jubileum 100 jaar SGP	37.933		
Donaties ondernemersplatform	41.175	42.500	39.750
	<u>213.240</u>	<u>121.500</u>	<u>143.386</u>
Dotatie giften aan verkiezingsfonds	92.215-	35.000-	56.430-
Dotatie ondernemersplatform aan verkiez.fonds	41.175-	42.500-	39.750-
	<u>79.850</u>	<u>44.000</u>	<u>47.205</u>
Bestuurdersvereniging (11)			
Contributie		-	
Scholing	6.260	7.500	
	<u>6.260</u>	<u>7.500</u>	<u>-</u>
Partijblad De Banier (12)			
Opbrengsten van abonnementen	6.768	7.000	7.171
Opbrengsten van overbetalingen	484	-	615
Opbrengsten van giften	99.860	90.000	100.460
Verkoop Banier	34	-	101
Advertentieopbrengsten	62.103	60.000	62.846
	<u>169.249</u>	<u>157.000</u>	<u>171.193</u>

Op de opbrengsten van abonnementen is het oninbare gedeelte van abonnementen in mindering gebracht. (Dit bestaat uit afgeboekte posten, oninbare posten en wanbetalers.)
In 2017 bedraagt dit € 125 (2016: € 299).

	2017		2016
	uitkomst	begroting	uitkomst
Rentebaten en waardeveranderingen effecten (13)			
Rente (spaarrekening, effecten)	42.752	54.500	46.741
Verkoopresultaat effecten	8.896-	-	711
Koerscorrectie effecten	6.114-	-	18.428
	<u>27.742</u>	<u>54.500</u>	<u>65.880</u>
Overige opbrengsten (14)			
Excursie Straatsburg	5.300	11.500	-
Opbrengst scholing	825	-	240
Toegangskaarten jaarvergadering	4.193	4.000	4.615
Collecten	140	-	105
Verkoop reclamemateriaal	13.626	8.000	3.335
Opbrengst brochures	115	100	391
Opbrengst websites kiesverenigingen	-	-	13.135
Giften lichtjesactie	-	-	9.156
Kosten lichtjesactie	-	-	9.156-
Overige opbrengsten	1.063	-	78
	<u>25.262</u>	<u>23.600</u>	<u>21.900</u>
Opbrengsten afdelingen (15)	<u>333.690</u>	<u>142.500</u>	<u>263.720</u>

In bijlage 4 is een specificatie van het resultaat opgenomen van de Afdelingen.

Lasten	2017		2016
	uitkomst	begroting	uitkomst
Personeelskosten (16)			
Brutosalarissen	476.103	439.400	412.895
Mutatie reservering vakantiedagen	11.327	-	8.074
Sociale lasten	79.700	71.800	68.586
Pensioenlasten	28.625	17.200	15.001
Reiskostenvergoeding (vast)	15.896	16.000	15.033
Vrijwilligers	1.877	2.500	1.045
Salarisadministratie	3.143	2.500	1.967
Cursussen	13.022	12.500	9.998
Overige personeelskosten	7.696	8.468	14.559
Subtotaal	637.389	570.368	547.159
Ontvangen ziekengeld	5.813-	-	3.950-
Doorbelaste personeelskosten aan verkiezingen	36.206-	-	4.860-
Doorbelaste personeelskosten aan geledingen	28.802-	27.327-	28.599-
	566.569	543.041	509.950
In bijlage 1 is een specificatie opgenomen van de intern doorbelaste personeelskosten en de doorbelasting aan de geledingen.			
Het aantal fte bedroeg in 2017: 10,20 exclusief de inhuur van derden op basis van fulltime dienstverbanden. (2016: 9,43)			
Afschrijvingen (17)			
Afschrijvingen gebouw	21.651	21.488	21.559
Afschrijvingen inventaris	12.583	12.930	11.778
Afschrijvingen automatisering	12.829	17.297	13.478
Afschrijvingen installaties	9.409	9.227	9.045
	56.472	60.943	55.860
Huisvestingskosten (18)			
Zakelijke lasten	9.003	9.200	9.087
Verzekeringen	5.659	5.600	5.416
Onderhoud/aanvulling inventaris	-	100	2.298
Elektra, gas, water	11.653	10.000	11.007
Schoonmaak / kantine	812	800	1.395
Afvalverwerking	1.018	800	1.144
Onderhoudscontracten huisvesting	12.087	13.464	15.721
Overige huisvestingskosten	2.960	2.000	4.101
Dotatie onderhoudsvoorziening	13.621	16.144	5.843
	56.812	58.108	56.013
Vergaderkosten (19)			
Bestuurskosten	26.391	30.000	29.651
Vergaderkosten	3.420	1.000	2.852
Cateringkosten	1.100	1.400	1.915
Reiskostenvergoeding (variabel)	12.230	8.000	10.696
Verblijfskosten	2.061	1.000	1.455
Trainingskosten	269	-	1.063
Jubileumkosten	6.526	15.000	3.115
Bijeenkomsten	66.467	85.000	49.132
	118.465	141.400	99.879

	2017		2016
	uitkomst	begroting	uitkomst
Public Relations (20)			
Advertentiekosten	6.757	30.000	33.790
Beurs	3.326	5.000	3.751
Wegwijs	-	5.000	3.159
Hardenberg	1.599	1.500	-
Ondernemersplatform	93	2.500	833
Folders	10.721	15.000	3.864
Ledenwerving	1.437	11.000	12.504
Vitalisering PKV/AFD	27.638	10.000	
Promotieartikelen	20.168	10.000	17.517
Digitalisering Banier	4.014	4.500	4.014
Website (incl. vernieuwing)	15.145	17.500	101.609
Website pkv's	700-	-	9.217
Verkiezingen	467.834	500.000	85.258
Doorbelaste PR-kosten	12.300-	12.300-	13.500-
Dotatie voorziening verkiezingen	137.000	137.000	133.000
Onttrekking verkiezingskosten aan voorziening	467.834-	500.000-	85.258-
Onttrekking kn ondernemersplatform voorziening	93-	2.500-	833-
	<u>214.806</u>	<u>234.200</u>	<u>308.925</u>

In bijlage 2 is een specificatie opgenomen van de post verkiezingen en van de post dotatie verkiezingen.

Kosten Actie Trouw (21)	-	-	4.842
Bestuurdersvereniging (22)			
Vergaderkosten	146		75
Cateringkosten	276		
Reiskostenvergoeding (variabel)	267		561
Bestuurskosten	998	2.750	
Verblijfskosten	36		
Trainingskosten	12.747	12.500	359
Bijeenkomsten	4.609	19.500	5.648
Advertentiekosten	-	2.500	
Website	4.164	15.000	5.856
Attenties	353		470
Onderhoud apparatuur en licentiekosten			74
Advieskosten	500		
Portokosten	236		198
	<u>24.330</u>	<u>52.250</u>	<u>13.242</u>
Kosten partijblad De Banier (23)			
Drukwerk	70.507	76.000	75.346
Opmaakkosten	21.680	20.000	31.444
Fotokosten	-	-	1.286
Insprekkosten	792	1.000	868
Auteursvergoedingen	50	600	500
Bankkosten	5.457	8.000	6.189
Portokosten	115.183	115.000	112.043
Vrijwilligerskosten	-	200	-
Overige algemene kosten	131	200	126
	<u>213.799</u>	<u>221.000</u>	<u>227.802</u>

In bijlage 3 is een specificatie van het resultaat opgenomen van "De Banier".

	2017		2016
	uitkomst	begroting	uitkomst
Kantoorkosten (24)			
Papier en enveloppen	3.589	1.500	12.828
Drukwerk	376	1.500	393
Opmaakkosten	-	1.000	4.595
Fotokosten	360	2.500	145
Attenties	928	600	693
Print- en kopieerkosten	14.320	15.000	14.066
Automatiseringskosten	17.815	12.000	13.740
Kantoorbenodigdheden	1.424	2.000	2.894
Onderhoud apparatuur en licentiekosten	53.273	68.400	56.241
Kantinekosten	504	1.000	597
Abonnementen en contributies	2.149	4.260	1.980
Doorbelaste kantoorkosten	1.460-	1.460-	1.460-
	93.277	108.300	106.712
Algemene kosten (25)			
Telecommunicatie	3.816	3.900	3.858
Porti en verzending	5.517	7.500	14.268
Frankeermachine	654	800	553
Strategische advieskosten	27.411		
Overige advieskosten	12.570	25.000	9.757
Accountantskosten	16.120	20.000	25.853
Overige algemene kosten	1.259	1.000	1.673
Bankkosten	24.133	12.000	11.300
	91.480	70.200	67.262
Bijdrage aan geledingen (26)			
Bijdrage Guido de Bres Stichting	20.000	20.000	27.969
Bijdrage SGP-jongeren	-	-	750
	20.000	20.000	28.719
Kosten afdelingen (27)	187.725	142.500	152.761

In bijlage 4 is een specificatie van het resultaat opgenomen van de Afdelingen.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van de Staatkundig Gereformeerde Partij

Wattbaan 51-5
3439 ML Nieuwegein
Postbus 137
3430 AC Nieuwegein

A. Verklaring over de in het rapport opgenomen jaarrekening 2017

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017 van de Staatkundig Gereformeerde Partij te 's-Gravenhage gecontroleerd.

T (030) 307 49 49
nieuwegin@vanreeacc.nl
www.vanreeacc.nl
KvK nr. 09068872

Naar ons oordeel is de in dit rapport opgenomen jaarrekening 2017 van de Staatkundig Gereformeerde Partij in alle van materieel belang zijnde aspecten opgesteld in overeenstemming met de door de vereniging gekozen en beschreven grondslagen, zoals uiteengezet in punt Grondslagen van waardering en resultaatbepaling in de toelichting van de jaarrekening.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2017;
2. de staat van baten en lasten over 2017; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de Staatkundig Gereformeerde Partij zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Benadrukking van de basis voor financiële verslaggeving en beperking in gebruik en verspreidingskring

Wij vestigen de aandacht op punt Grondslagen van waardering en resultaatbepaling in de toelichting van de jaarrekening waarin de basis voor financiële verslaggeving uiteen is gezet. De jaarrekening is opgesteld voor het bestuur, verbonden partijen, leden, donateurs en subsidieverstrekkers met als doel de Staatkundig Gereformeerde Partij in staat te stellen te voldoen aan de verantwoordingsverplichtingen. Hierdoor is de jaarrekening mogelijk niet geschikt voor andere doeleinden. Onze controleverklaring is derhalve uitsluitend bestemd voor het bestuur van de Staatkundig

Gereformeerde Partij, verbonden partijen, leden, donateurs en subsidieverstrekkers en dient niet te worden verspreid aan of te worden gebruikt door anderen. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

B. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarrekening in overeenstemming met de door de vereniging gekozen en beschreven grondslagen, zoals uiteengezet in punt Grondslagen van waardering en resultaatbepaling in de toelichting van de jaarrekening. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opstellen van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vereniging;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen zonder materiële afwijkingen weergeeft.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Nieuwegein, 16 maart 2018

Van Ree Accountants

Bijlage 1: Specificatie doorbelaste personeelskosten
 (bedragen in euro's)

	2017		2016
	uitkomst	begroting	uitkomst
De personeelskosten zijn als volgt te verdelen:			
Interne doorbelasting:			
Voorziening verkiezingsfonds	-	-	-
Verkiezingskosten	36.206-	-	4.660-
Partijblad	30.974-	-	28.197-
Partij	541.408-	543.041-	485.703-
<i>Subtotaal interne doorbelastingen</i>	<i>608.588-</i>	<i>543.041-</i>	<i>518.560-</i>
Geledingen (extern):			
Guido de Brès-Stichting, WI-SGP	8.509-	8.266-	8.823-
Stichting Vormingsactiviteiten Oost-Europa			
SGP-jongeren	20.292-	19.061-	19.776-
Stichting Fractiebijstand SGP			
<i>Subtotaal geledingen</i>	<i>28.802-</i>	<i>27.327-</i>	<i>28.599-</i>
Totale personeelskosten	637.389	570.368	547.159

Biilage 2: Kosten verkiezingen
 (bedragen in euro's)

	2017		2016
	uitkomst	begroting	uitkomst
De verkiezingskosten zijn als volgt te verdelen			
<u>Dotatie aan voorziening verkiezingen</u>			
Jaarlijkse dotatie	137.000	137.000	133.000
Dotatie giften	92.215	35.000	56.430
Donaties ondernemersplatform	41.175	42.500	39.750
Kosten ondernemersplatform	93-	2.500-	833-
	<u>270.297</u>	<u>212.000</u>	<u>228.348</u>
<u>Onttrekking voorziening verkiezingen</u>			
Verkiezingen permanent		-	91
Verkiezingen Gemeenteraad	14.613	-	
Verkiezingen Tweede Kamer	453.221	-	85.167
Verkiezingen Europees Parlement		-	
Verkiezingen Provinciale Staten		-	
Verkiezingen Waterschap		-	
	<u>467.834</u>	<u>-</u>	<u>85.258</u>

Bijlage 3: Partijblad "De Banier"
(bedragen in euro's)

	2017		2016
	uitkomst	begroting	uitkomst
Het saldo van het partijblad "De Banier" is als volgt:			
Baten			
Opbrengsten van abonnementen	6.768	7.000	7.171
Opbrengsten van overbetalingen	484	-	615
Opbrengsten van giften	99.860	90.000	100.460
Verkoop Banier	34	-	101
Advertentieopbrengsten	62.103	60.000	62.846
	<u>169.249</u>	<u>157.000</u>	<u>171.193</u>
Lasten			
Personeelskosten	30.974		28.197
Drukwerk	70.507	76.000	75.346
Opmaakkosten	21.680	20.000	31.444
Fotokosten	-	-	1.286
Inspreekkosten	792	1.000	868
Auteursvergoedingen	50	600	500
Betalingsverkeer	5.457	8.000	6.189
Portokosten	115.183	115.000	112.043
Vrijwilligerskosten	-	200	-
Overige algemene kosten	131	200	126
	<u>244.773</u>	<u>221.000</u>	<u>256.000</u>
Resultaat "De Banier"	75.524-	64.000-	84.806-

Bijlage 4: Afdelingen
(bedragen in euro's)

	2017		2016
	uitkomst	begroting	uitkomst
Opbrengsten afdelingen			
Giften	62.888	-	23.096
Retributie donateurs	1.430	-	1.125
Retributie leden	162.926	-	152.471
Overbetalingen	27.594	-	23.283
Collecte	15.929	-	9.829
Sponsoring	62.204	-	52.403
Rente-opbrengst	718	-	1.513
	<u>333.690</u>	<u>142.500</u>	<u>263.720</u>
Kosten afdelingen			
Vergaderkosten	31.315	-	24.230
PR-kosten	70.920	-	84.506
Verkiezingskosten	37.179	-	953
Representatiekosten	8.990	-	10.697
Bankkosten	9.873	-	8.682
Algemene kosten	29.448	-	23.693
	<u>187.725</u>	<u>142.500</u>	<u>152.761</u>
Resultaat Afdelingen	145.965	-	110.959

De kosten en opbrengsten van de afdelingen zijn begroot op het bedrag van € 142.500. Dit bedrag bestaat uit het begrote aantal leden dat is toegewezen aan een afdeling vermenigvuldigd met het retributiebedrag van € 7,50 per lid. Dit is $13.000 \times € 7,50 = € 97.500$. En het totale aantal leden vermenigvuldigd met het provinciale retributiebedrag van € 1,50 per lid. Dit is $30.000 \times € 1,50 = € 45.000$.

Rapport betreffende
de jaarrekening 2017
en jaarverslag 2017
van de
Guido de Brès-Stichting
Wetenschappelijk Instituut SGP

RAPPORT BETREFFENDE DE JAARREKENING 2017

	<u>Pag.</u>
<u>INHOUDSOPGAVE</u>	1
1. Algemeen	2
2. Subsidies	2
3. Uitkomsten	2
<u>JAARREKENING 2017</u>	
Balans per 31 december 2017	3
Rekening van baten en lasten over 2017	4
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	5
Toelichting op de balans	7
Toelichting op de rekening van baten en lasten	10
<u>OVERIGE GEGEVENS</u>	
Controleverklaring	13

1. Algemeen

1.1. Statutaire doelstelling

Volgens artikel 3 van de statuten:

1. De Stichting heeft ten doel:

- a. het maatschappelijke en politieke debat te beïnvloeden op basis van de reformatorische levensbeschouwing;
- b. het verrichten van onderzoek op wetenschappelijk niveau;
- c. het bevorderen van de bezinning op actuele ontwikkelingen en
- d. het streven naar bredere bekendheid binnen onze netwerksamenleving.

2. De Stichting streeft deze doelen na in overeenstemming met de in artikel 2 van haar statuten verwoorde grondslag, ten dienste van politiek en samenleving in het algemeen en voor de Staatkundig Gereformeerde Partij in het bijzonder.

3. De Stichting tracht deze doelen te bereiken door:

- a. het bestuderen en doen bestuderen van politieke en maatschappelijke vraagstukken;
- b. het verspreiden van de resultaten van deze studies door publicatie daarvan;
- c. het stimuleren van bezinning en discussie over de resultaten van deze studies, onder meer door het organiseren van conferenties en door de uitgave van een tijdschrift;
- d. het bevorderen van intellectuele activiteiten in de breedte van de achterban;
- e. het vormen en beheren van een bibliotheek en documentatiecentrum;
- f. alle andere wettige middelen, welke voor de verwezenlijking van de doelstellingen van de Stichting bevorderlijk kunnen zijn.

De Guido de Brès Stichting is feitelijk gevestigd op Dinkel 7, 3068 HB te Rotterdam NL, is statutair gevestigd in 's-Gravenhage en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 41149964.

1.2. Bestuur

Per 31 december 2017 bestond het bestuur uit de volgende personen:

Mr. A. Klaassen (voorzitter)
Dr. ir. J.S. van den Brink (secretaris)
J.J. Zoeteman RA (penningmeester)
Dr. R. Bisschop
Dr. A. Goudriaan
Ir. L. de Knecht
Dr. J.J. Meeuse
Dr. M. Verduijn
Prof. dr. ir. W. de Vries

2. Subsidies

Het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) subsidieert op basis van de Wet Financiering Politieke Partijen.

Giften

Gedurende het boekjaar 2017 zijn er geen giften ontvangen groter dan € 4.500.

Schulden

Gedurende het boekjaar 2017 zijn er geen schulden aangegaan groter dan € 25.000.

Gedurende het boekjaar 2017 is de onderlinge rekening-courantverhouding met de Staatkundig Gereformeerde Partij hoger dan € 25.000. Voor het verloop van de rekening-courantverhouding gedurende het jaar wordt verwezen naar het verloopoverzicht in de toelichting op de balans.

Subsidievaststelling 2016

Bij beschikking van 2 oktober 2017, nummer 2017-0000352271, is de subsidie voor het boekjaar 2016 vastgesteld op € 161.130. In 2017 resulteert dit voor het Wetenschappelijk Instituut (WI) in een nabetaaling van € 1.935.

BALANS PER 31 DECEMBER 2017

(Bedragen in euro's)

(Na resultaatbestemming)

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
ACTIVA		
Materiele vaste activa (1)		
Automatisering	-	156
Vorraden (2)	75	175
Vorderingen (3)		
Ministerie van Binnenlandse Zaken	31.839	31.839
Rekening-courant SGP	30.108	18.645
Rekening-courant SGPJ	1.812	1.812
Rekening-courant SFB	-	-
Overige	2.640	2.602
Liquide middelen (4)	<u>13.888</u>	<u>43.125</u>
	<u><u>80.363</u></u>	<u><u>98.354</u></u>
PASSIVA		
Eigen Vermogen (5)		
Stichtingskapitaal	45	45
Bestemmingsreserve projecten	0	8.107
Algemene reserve	57.938	55.729
Kortlopende schulden (6)		
Overige schulden	<u>22.380</u>	<u>34.472</u>
	<u><u>80.363</u></u>	<u><u>98.354</u></u>

REKENING VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017
(Bedragen in euro's)

	2017		2016
	uitkomst	begroting	uitkomst
BATEN			
Subsidie (7)	161.130	155.000	159.481
Bijdrage SGP (8)	20.000	20.000	20.000
Abonnementen (Zicht) (9)	14.336	13.500	12.989
Donaties/giften (10)	12.962	12.500	11.715
Overige baten (11)	4.249	4.500	11.266
	<u>212.677</u>	<u>205.500</u>	<u>215.452</u>
LASTEN			
Personeelskosten (12)	135.444	137.234	144.918
Projectkosten (13)	13.714	-	8.000
Doorbelaste kosten vanuit SGP (14)	8.509	8.266	8.823
Vergaderkosten (15)	12.618	11.000	12.021
Bureaunkosten (16)	15.239	14.500	12.172
Publiciteitskosten (17)	33.051	34.500	50.389
	<u>218.576</u>	<u>205.500</u>	<u>236.323</u>
Resultaat	<u>5.899-</u>	<u>-</u>	<u>20.871-</u>
Resultaatbestemming:			
Bestemmingsreserve projecten	8.107-	-	8.000-
Algemene reserve	<u>2.208</u>	<u>-</u>	<u>12.871-</u>
	<u>5.899-</u>	<u>-</u>	<u>20.871-</u>

GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

ALGEMEEN

Algemene waardering

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Verbonden partijen

Van verbonden partijen is sprake wanneer een partij beleidsbepalende invloed kan uitoefenen op een andere partij dan wel invloed van betekenis kan uitoefenen op het zakelijke en financiële beleid van de andere partij.

De volgende vereniging is verbonden met de rechtspersoon:

- Staatkundig Gereformeerde Partij

WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden geactiveerd tegen verkrijgingsprijs en jaarlijks verminderd met een lineaire afschrijving, rekening houdend met de verwachte economische levensduur en een eventuele restwaarde.

De afschrijvingspercentages, uitgedrukt als % van de verkrijgingsprijs, zijn als volgt:

Automatisering	33%
----------------	-----

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Vermogen

Bestemmingsreserve projecten

De bestemmingsreserve projecten is een bestemmingsreserve die in 2012 is gevormd ter dekking van projecten uitgevoerd door derden. Beide projecten zijn in 2017 afgerond.

RESULTAATBEPALING

Subsidies

Subsidies betreffen de toegekende subsidie van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De subsidie is afhankelijk van het aantal gesubsidieerde partijen en het aantal zetels van de gesubsidieerde partijen in de Tweede Kamer, conform artikel 8 van de Wet Financiering Politieke Partijen. De verantwoorde subsidie betreft het voorschot subsidie van het huidige boekjaar en de afrekening van de subsidie van het voorgaande boekjaar.

Bijdrage SGP

Met het hoofdbestuur van de SGP is afgesproken dat de hoogte van de SGP-bijdrage aan het WI structureel € 20.000 per jaar bedraagt.

Giften

De giften betreffen de in het boekjaar ontvangen giften.

TOELICHTING OP DE BALANS

(bedragen in euro's)

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
<u>Materiele vaste activa (1)</u>		
Automatisering		
Aanschafwaarde	1.303	1.303
Cumulatieve afschrijvingen	<u>1.148-</u>	<u>713-</u>
Boekwaarde per begin boekjaar	<u>156</u>	<u>590</u>
Afschrijvingen	<u>156-</u>	<u>434-</u>
	<u>156-</u>	<u>434-</u>
Aanschafwaarde	1.303	1.303
Cumulatieve afschrijvingen	<u>1.303-</u>	<u>1.148-</u>
Boekwaarde per einde boekjaar	<u>-</u>	<u>156</u>
<u>Vorraden (2)</u>		
Nota's/Katernen/VVV-bonnen	<u>75</u>	<u>175</u>
<u>Vorderingen (3)</u>		
Ministerie van Binnenlandse Zaken		
Saldo per begin boekjaar	31.839	31.782
Subsidie voorgaand boekjaar	1.935	287
Ontvangen afrekening voorgaand boekjaar	33.774-	32.068-
Ontvangen voorschotten boekjaar	127.356-	127.356-
Voorlopige beschikking boekjaar	<u>159.195</u>	<u>159.195</u>
Saldo per einde boekjaar	<u>31.839</u>	<u>31.839</u>
Rekening-courant SGP		
Stand per begin boekjaar	18.645	25.226
Subsidies	161.130	159.424
Bijdrage SGP	20.000	20.000
Opnamen	153.500-	165.500-
Doorbelaste kosten SGP	10.309-	11.823-
Overige verrekeningen	<u>5.858-</u>	<u>8.682-</u>
Stand per einde boekjaar	<u>30.108</u>	<u>18.645</u>
Rekening-courant SGPJ		
Stand per begin boekjaar	<u>1.812</u>	<u>1.812</u>
Stand per einde boekjaar	<u>1.812</u>	<u>1.812</u>
Rekening-courant SFB		
Stand per begin boekjaar	-	2.133
Overige verrekeningen	<u>-</u>	<u>2.133-</u>
Stand per einde boekjaar	<u>-</u>	<u>-</u>

GUIDO DE BRÈS-STICHTING,
WETENSCHAPPELIJK INSTITUUT SGP
'S-GRAVENHAGE

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
Overige vorderingen		
Advertenties	220	113
Abonnementen/donaties	22	39
Vooruitbetaalde bedragen	837	599
CPFE project proclaiming or concealing		1.563
Debatavond NPV	1.343	
Publicaties	147	224
Pensioenpremies	14	
Rente	9	56
Diversen	48	9
	<u>2.640</u>	<u>2.602</u>
<u>Liquide middelen (4)</u>		
Kas	819	572
ING rekening-courant "Guido de Bres"	-	9.531
ING rekening-courant "Zicht"	-	359
Rabo NL23 RABO 0304 5620 84	10.721	10.277
Rabo NL04 RABO 0310 5325 82	1.293	1.386
Rabo NL75 RABO 3294 3165 85	1.056	21.000
	<u>13.888</u>	<u>43.125</u>
<u>Eigen Vermogen (5)</u>		
Stichtingskapitaal		
Stand per begin boekjaar	45	45
Mutatie		-
Stand per einde boekjaar	<u>45</u>	<u>45</u>
Bestemmingsreserve projecten		
Stand per begin boekjaar	8.107	16.107
Mutatie vanuit de resultaatbestemming	8.107-	8.000-
Stand per einde boekjaar	<u>0</u>	<u>8.107</u>
De bestemmingsreserve is als volgt opgebouwd:		
Project Tolerantie		1.107
Project Gewetensvrijheid		7.000
		<u>8.107</u>
Algemene reserve		
Stand per begin boekjaar	55.729	68.601
Mutatie vanuit de resultaatbestemming	2.208	12.871-
Stand per einde boekjaar	<u>57.938</u>	<u>55.729</u>

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
<u>Kortlopende schulden (6)</u>		
Overige schulden		
Reservering vakantiedagen	9.622	12.595
Loonheffing	3.348	3.979
Vakantietoeslag	5.198	4.995
Pensioenpremies		323
Vooruitontvangen donaties/abonnementen	22	-
Salarisadministratie	115	172
Bestuurskosten		1.255
Overige personeelskosten	317	5.000
Druk- en verzendkosten	888	2.832
Advertentiekosten	363	
Accountant- en advieskosten	1.900	2.783
Diversen	607	537
	<u>22.380</u>	<u>34.472</u>

TOELICHTING OP DE REKENING VAN BATEN EN LASTEN
(bedragen in euro's)

	2017		2016
	uitkomst	begroting	uitkomst
Baten			
Subsidie (7)			
Subsidie 2015		-	287
Subsidie 2016	1.936		159.195
Subsidie 2017	159.194	155.000	
	<u>161.130</u>	<u>155.000</u>	<u>159.481</u>
Bijdrage SGP (8)			
Vaste bijdrage	20.000	20.000	20.000
	<u>20.000</u>	<u>20.000</u>	<u>20.000</u>
Abonnementen (Zicht) (9)			
Abonnementen	14.648	14.000	13.995
Abonnementen oninbaar	785-	500-	1.299-
Overbetalingen abonnementen	474	-	293
	<u>14.336</u>	<u>13.500</u>	<u>12.989</u>
Donaties/giften (10)			
Donaties (incl. overbetalingen)	11.014	10.250	10.088
Donaties oninbaar	431-	513-	1.028-
Giften	2.380	2.763	2.656
	<u>12.962</u>	<u>12.500</u>	<u>11.715</u>
Overige baten (11)			
Advertenties	1.870	2.000	2.070
Verkoop publicaties	2.369	2.000	3.140
Rente spaarrekening	9		56
Overige opbrengsten	-	500	6.000
	<u>4.249</u>	<u>4.500</u>	<u>11.266</u>

	2017		2016
	uitkomst	begroting	uitkomst
Lasten			
Personeelskosten (12)			
Salarissen	94.491	93.500	96.432
Pensioenpremies	9.921	10.000	10.181
Sociale lasten	15.196	14.550	16.084
Vakantietoeslag/eindejaarsuitkering	15.378	15.750	15.309
Mutatie reservering vakantiedagen	2.973	-	3.068
Vaste reiskostenvergoedingen	1.963	1.270	2.333
Salarisbureau	544	600	668
Vrijwilligers	-	720	-
Overige personeelskosten	924	844	844
	<u>135.444</u>	<u>137.234</u>	<u>144.918</u>
Aantal dienstverbanden			
Het aantal dienstverbanden (exclusief stagiaires) bedroeg in 2017: 1,80 (2016: 2,16) op basis van fulltime dienstverbanden.			
Projectkosten (13)			
Salaris project Tolerantie			8.000
Drukwerk	8.638		
Bijeenkomsten	3.049		
Verzendkosten	1.527		
Overige kosten	500		
	<u>13.714</u>	<u>-</u>	<u>8.000</u>
Doorbelaste kosten vanuit SGP (14)			
Personeelskosten partijbureau	<u>8.509</u>	<u>8.266</u>	<u>8.823</u>

	2017		2016
	uitkomst	begroting	uitkomst
Vergaderkosten (15)			
Vergaderingen	31	200	861
Variabele reiskostenvergoedingen	3.236	2.100	2.890
Onkostenvergoedingen bestuursleden	2.255	2.800	2.445
Bijeenkomsten	6.045	4.900	4.908
Attenties	1.050	1.000	917
	<u>12.618</u>	<u>11.000</u>	<u>12.021</u>
Bureaunkosten (16)			
Abonnementen	1.786	1.400	1.787
Contributies	1.229	2.780	729
Literatuur	2.297	1.700	2.173
Cursussen	2.296	2.000	-
Accountantskosten	2.622	2.500	3.314
Advieskosten	-	400	-
Afschrijvingen inventaris	156	-	434
Kosten betalingsverkeer	1.130	1.000	1.524
Portikosten	2.059	2.000	2.025
Overige bureaunkosten	1.665	720	186
	<u>15.239</u>	<u>14.500</u>	<u>12.172</u>
Publiciteitskosten (17)			
Drukkosten	20.559	18.000	26.765
Auteursvergoedingen	3.325	5.000	5.000
Advertentiekosten	2.295	1.000	2.900
Vergoedingen vertalers	-	250	25
Beurskosten	-	1.000	1.023
Portikosten publicaties	3.918	7.200	4.360
Opmaakkosten	1.023	1.500	5.775
Promotie-artikelen	-	-	1.153
Overige publiciteitskosten	1.931	550	3.387
	<u>33.051</u>	<u>34.500</u>	<u>50.389</u>

Benadrukking van de basis voor financiële verslaggeving en beperking in gebruik en verspreidingskring

Wij vestigen de aandacht op punt Grondslagen van waardering en resultaatbepaling in de toelichting van de jaarrekening waarin de basis voor financiële verslaggeving uiteen is gezet. De jaarrekening is opgesteld voor het bestuur, verbonden partijen, donateurs en subsidieverstrekking met als doel Guido de Brès-Stichting, Wetenschappelijk Instituut voor de SGP in staat te stellen te voldoen aan de verantwoordingsverplichtingen. Hierdoor is de jaarrekening mogelijk niet geschikt voor andere doeleinden. Onze controleverklaring is derhalve uitsluitend bestemd voor Guido de Brès-Stichting, Wetenschappelijk Instituut voor de SGP, verbonden partijen, donateurs en subsidieverstrekking en dient niet te worden verspreid aan of te worden gebruikt door anderen. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

B. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarrekening in overeenstemming met de door de stichting gekozen en beschreven grondslagen, zoals uiteengezet in punt Grondslagen van waardering en resultaatbepaling in de toelichting van de jaarrekening. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opstellen van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen zonder materiële afwijkingen weergeeft.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

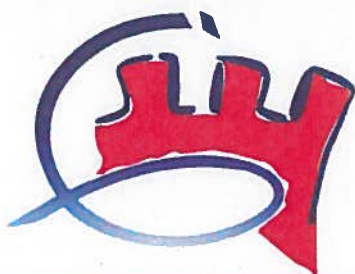
Nieuwegein, 7 juni 2018

Van Ree Accountants

Jaarverslag 2017

Guido de Brès-Stichting
Wetenschappelijk Instituut voor de SGP

Guido de Brès-Stichting

Wetenschappelijk Instituut SGP

1. Inleiding

De Guido de Brès-Stichting, het Wetenschappelijk Instituut voor de Staatkundig Gereformeerde Partij (WI-SGP), is de 'denktank' ten behoeve van de SGP. Het instituut onderzoekt zelfstandig politieke en maatschappelijke vraagstukken, met als doel kennis en inzicht te verwerven met het oog op een voortdurende ontwikkeling van de staatkundig-gereformeerde visie op alle relevante beleidsterreinen. De resultaten van het onderzoek communiceert het instituut met politici, partijleden, SGP-stemmers en extern publiek.

Bezinning op actuele ontwikkelingen en reflectie ten aanzien van maatschappelijke en politieke veranderingen verdienen voortdurende aandacht. Ontwikkelingen en standpunten behoeven telkens kritische toetsing aan de Bijbel en aan de staatkundig gereformeerde beginselen. Op deze manier kan de SGP een inspirerende en opbouwende bijdrage leveren aan het bestuur van ons land. Daarbij mag de partij zich niet laten meevoeren door de waan van de dag of verstarren in oudbakken standpunten. Het Wetenschappelijk Instituut voor de SGP stimuleert daarom bezinning, debat en opinievorming in de volle breedte van het kiezerspotentieel van de SGP en wil meer mensen op zijn activiteiten attenderen. Ook wordt het debat aangegaan met andersdenkenden. Het achterliggende doel is dat de Guido de Brès-Stichting een bijdrage levert aan het streven van de partij om meer mensen te brengen tot de erkenning van het gezag van Gods Woord in politiek en samenleving.

De Guido de Brès-Stichting is opgericht op 21 maart 1974 en statutair gevestigd te 's-Gravenhage. De feitelijke huisvesting was tot augustus 2006 ook in Den Haag, aan de Laan van Meerdervoort. Daarna was het WI-SGP gevestigd aan de Burgemeester van Reenensingel in Gouda. Tezamen met het partijbureau en de SGP-jongeren is het Wetenschappelijk Instituut sinds december 2012 gehuisvest aan de Dinkel in de Rotterdamse wijk Zevenkamp.

In dit jaarverslag van de Guido de Brès-Stichting wordt teruggeblikt op de werkzaamheden die in 2017 door het Wetenschappelijk Instituut zijn verricht. Achtereenvolgens wordt ingegaan op de samenstelling van het bestuur (2) en personeel (3), verschenen en in voorbereiding zijnde publicaties (4), het kwartaaltijdschrift *Zicht* (5), georganiseerde conferenties (6), communicatie (7), organisatie (8), een financieel overzicht (9), de ontwikkeling in het aantal donateurs en abonnees (10) en een uitleiding (11). Met dit verslag willen bestuur en directeur verantwoording afleggen aan donateurs en vrienden van de Stichting, aan de leden en het hoofdbestuur van de SGP over de activiteiten van het instituut in het jaar 2017.

2. Bestuur

In het verslagjaar telde het bestuur van de Guido de Brès-Stichting negen leden. Het bestuur is per 31 december 2017 als volgt samengesteld [tussen haakjes staat evt. de bestuursfunctie]:

- *Mr. A. Klaassen [voorzitter]*, Barneveld, 39 jaar, specialist in arbeidsrecht bij BVD Advocaten te Barneveld;
- *Dr. ir. J.S. van den Brink [secretaris]*, Meteren 49 jaar, Principal Scientist bij Philips Healthcare te Best en raadslid van de gemeente Geldermalsen;
- *Dhr. J.J. Zoeteman RA [penningmeester]*, Ermelo, 51 jaar, registeraccountant bij Lentink De Jonge te Harderwijk;
- *Dr. R. Bisschop*, Veenendaal, 61 jaar, historicus, lid van de SGP-fractie in de Tweede Kamer der Staten-Generaal;
- *Dr. A. Goudriaan*, Ridderkerk, 48 jaar, universitair docent patristiek en vroegmoderne theologiegeschiedenis aan de faculteit der Godgeleerdheid van de Vrije Universiteit Amsterdam;
- *Ir. L. de Knegt*, Barneveld, 48 jaar, softwareconsultant bij Infor Global Solutions, raadslid van de gemeente Barneveld en lid van het SGP-hoofdbestuur;
- *Dr. J.J. Meeuse*, Geldermalsen, 42 jaar, Internist bij het Algemeen Ziekenhuis Rivierenland;
- *Mevr. dr. M. Verduijn*, Alphen aan den Rijn, 38 jaar, beleidsadviseur voor het Consortium Kwaliteit van Zorg van de Nederlandse Federatie van Universitair Medische Centra;
- *Prof. dr. ir. W. de Vries*, Veenendaal, 58 jaar, onderzoeker globale milieuvraagstukken en buitengewoon hoogleraar milieusysteemanalyse aan Wageningen Universiteit en Research Centrum.

Per 1 januari 2018 zijn de bestuursleden Goudriaan, Meeuse, Verduijn en Zoeteman aftredend. De bestuursleden Meeuse en Verduijn stellen zich niet herbenoembaar. In deze vacatures hoopt het bestuur in het voorjaar van 2018 als nieuwe bestuursleden te benoemen mevrouw dr. H. Westerman-Dannenberg en de heer mr. drs. J. van den Brink.

Het bestuur houdt toezicht op het (beheer van het) Wetenschappelijk Instituut, stelt de jaarbegroting en het jaarverslag vast, bespreekt de voortgangsrapportages van de projecten en houdt jaarlijks een functioneringsgesprek met de directeur.

Het bestuur vergaderde in 2017 vijf keer: op 13 februari, 17 april, 26 juni, 18 september en 20 november. Verder heeft op 9 juni de jaarlijkse contactdag van bestuur en personeel plaatsgevonden.

Naast de bespreking van de voortgang van de inhoudelijke en organisatorische thema's, waren in 2017 belangrijke vergaderonderwerpen onder meer:

- vaststelling jaarplan en begroting 2018;
- afronding en publicatie van de vier projecten Hoger Onderwijs, Gewetensvrijheid, Tolerantie en Schriftberoep in de politiek.

3. Personeel

Per 1 januari 2017 had het Wetenschappelijk Instituut twee personeelsleden in dienst. De functie van directeur (1,0 fte) wordt vervuld door drs. J.A. Schippers. Mevrouw mr. C.A. van der Tang-Everse is werkzaam als wetenschappelijk beleidsmedewerker (0,8 fte) bij het Wetenschappelijk Instituut.

Verder was in 2017 Nathanaël Middelkoop uit Urk voor een stageperiode van 1 februari t/m 31 juni als stagiair aan het Wetenschappelijk Instituut verbonden. Hij heeft onderzoek gedaan naar intergemeentelijke samenwerking. Vanaf 11 september is Martijn Stouten als stagiair verbonden aan het Wetenschappelijk Instituut en doet onderzoek naar lokale autonomie in relatie tot Europese regelgeving.

Voor administratieve ondersteuning van het Wetenschappelijk Instituut is in 2017 gebruik gemaakt van de dienstverlening van personeel dat in dienst is van de partij. De secretariële ondersteuning, alsook de donateurs- en abonnementenadministratie werd voor een deel van het jaar verzorgd door mevrouw drs. S. Paul-Cammeraat. Zij heeft ook de advertentiewerving voor het kwartaaltijdschrift *Zicht* behartigd. Per 1 april 2017 heeft zij haar werkzaamheden overgedragen aan mw. S.E. van der Elst-Vijfhuizen. Mevrouw M. Westerhout heeft in 2017 zorg gedragen voor de financiële administratie en verslaglegging.

4. Publicaties

De Guido de Brès-Stichting heeft een overeenkomst gesloten met uitgeverij De Banier BV te Apeldoorn tot een meerjarige samenwerking bij het uitgeven en promoten van publicaties van het Wetenschappelijk Instituut. De uitgeverij heeft hiervoor de *ReflectorReeks* gecreëerd. In 2017 verscheen de vijfde uitgave in deze reeks.

Politiek met de Bijbel

Op 23 september werd het boek *Politiek met de Bijbel* gepubliceerd. Hoort de Bijbel in de politiek? Of houden we de Heilige Schrift liever buiten de politieke discussie? Wie zich beroept op de Bijbel in het publieke debat merkt al snel dat er kortsluiting kan ontstaan. Godsdienstige argumenten verdragen zich niet met de scheiding van kerk en staat, zegt de een. Geloof is iets persoonlijks, daarom hoort het achter de voordeur thuis, zo vindt een ander. Wie in de politiek gezag toekent aan de Heilige Schrift, krijgt het verwijt van fundamentalisme voor de voeten geworpen.

Deze en andere argumenten worden in dit boek op een heldere wijze besproken en weerlegd. Daarnaast biedt het een bezinning op het beroep op de Bijbel. Wat is de motivatie voor een Bijbels argument? In welke situaties is citeren uit de Bijbel passend en wanneer is het wijzer om principiële overwegingen op een andere manier onder woorden te brengen? Deze publicatie geeft handvatten voor het gebruik van de Bijbel binnen de politieke context. Het gaat er immers om dat de boodschap overkomt bij hoorders, ook wanneer zij nauwelijks enige kennis hebben van de Bijbel of het christelijk geloof.

Het tweede deel van dit boek heeft een praktische inslag. Er wordt ingezoomd op diverse thema's en beleidsvelden. Het maakt de lezer duidelijk welke Bijbelse noties richtinggevend zijn voor de visie op veiligheid, gezin, onderwijs, zorg en welzijn, landbouw, vreemdelingenbeleid en andere onderwerpen.

De auteur René Heij MA studeerde theologie aan de Vrije Universiteit Amsterdam en aan de Rijksuniversiteit Groningen. Hij deed onderzoek naar de argumentatie in politieke debatten over de invoering van koopzondagen en werkt nu als trainee bij de gemeente Urk. *Dr. A. Goudriaan en ir. L de Knecht hebben namens het bestuur dit project begeleid.*

Tolerantie en gewetensvrijheid

Het WI-SGP heeft in 2011 een studiebeurs aan twee wetenschappers toegekend voor een onderzoek naar de vraagstukken van tolerantie en gewetensvrijheid. Het onderzoek wordt uitgevoerd door dr. M.J. Kater (Theologische Universiteit Apeldoorn) en mw. dr. A.A. Kluvelde-Reijerse (Universiteit Maastricht). In mei 2017 konden beide publicaties worden uitgebracht en in de maand juni werd een goed bezochte conferentie gehouden.

Dr. M.J. Kater

Tolerantie *in balans*

Tussen drang en dwang van
individu en collectief

Dr. A.A. Kluvelid

Gewetensvrijheid in het geding

Het relationele geweten
ondervraagd

Waarom heeft het Wi-SGP deze thema's laten onderzoeken? Ten eerste is er een ontwikkeling richting publieke dominantie van een seculier-liberaal ideaal. Het belang van de christelijke wortels van onze samenleving en rechtsstaat wordt ontkend en christelijke opvattingen worden buiten de orde geacht of afgewezen. In de tweede plaats lijkt een deel van de achterban van de SGP zich niet of nauwelijks voor te bereiden op de gevolgen die voortvloeien uit het feit dat christenen in Nederland een steeds kleinere minderheid vormen. Hoe reformatorische christenen denken en wat hun identiteit bepaalt, wordt in de bredere samenleving steeds minder begrepen. Tegelijk worden christenen in toenemende mate afhankelijk van de tolerantie van anderen jegens hen.

Beide publicaties kregen aandacht in de (geschreven) media, waarbij het boek over Gewetensvrijheid door een voorpublicatie in de bijlage *Letter en Geest* van het dagblad *Trouw* vooropging. In 2018 wil het Wi-SGP in het tijdschrift *Zicht* aandacht vragen voor de ontvangst van beide studies en de

bezinning in de kring van de partij bevorderen.

De begeleidingscommissie is als volgt samengesteld: dr. A. Goudriaan, ir. L. de Knecht, drs. J.A. Schippers en prof. dr. ir. W. de Vries.

Van presterend naar inspirerend hoger onderwijs

De prestatiedruk in het hoger onderwijs heeft desastreuze gevolgen. Dat stelt het Wetenschappelijk Instituut voor de SGP (Wi-SGP) in dit commentaar. Een forse vermindering van de prestatiedruk stimuleert de dienstbaarheid van het hoger onderwijs aan de samenleving. Daarom vindt het Wi-SGP dat het overheidsbeleid minder prestatiegericht moet zijn en meer vrijheid zal geven voor inspirerend onderwijs en onderzoek. De patronen van prestatiedruk zijn bekend: wetenschappers zijn in een heftige concurrentiestrijd verwickeld om financiering van hun onderzoek. Docenten worden onder druk gezet om zoveel mogelijk studenten door de bachelor te loodsen. En studenten voelen de pressie om een prestigieus papiertje te halen. Helaas werkt het overheidsbeleid deze prikkels in de hand. Daarom komt het Wi-SGP met een aantal gerichte aanbevelingen.

De notitie werd tijdens een verkiezingsdebat op 13 maart in de Haagse Hogeschool door het Tweede Kamerlid dr. R. Bisschop aan het publiek gepresenteerd. Op 21 april werd in de Christelijke Hogeschool Ede een lunchdebat georganiseerd waar de inhoud van de notitie werd gepresenteerd en besproken.

In de begeleidingscommissie hadden zitting dr. R. Bisschop, dr. ir. J.S. van den Brink, dr. A. Goudriaan en prof. dr. ir. W. de Vries.

Guido de Brès-Stichting

5. Kwartaaltijdschrift *Zicht*

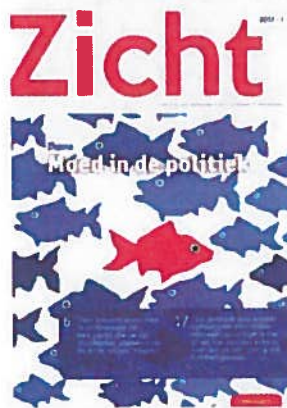
Zicht is het kwartaaltijdschrift van het Wetenschappelijk Instituut voor de SGP. De oplage van dit magazine ligt rond de 1.000 exemplaren per editie. De opmaak en het drukwerk worden verzorgd door Grafisch centrum *De Toren* bv te Nijkerk.

De redactie vergaderde in 2017 vier maal, te weten op 6 februari, 10 april, 26 juli, 18 september en 18 november. Per 31 december 2017 is de redactie van *Zicht* als volgt samengesteld:

- dhr. A. van Dijk MA te Veenendaal;
- ir. J. Maljaars te Woerden;
- dhr. B. Provoost MA te Amersfoort;
- drs. J.A. Schippers te Rotterdam, secretaris/eindredacteur;
- mw. mr. C.A. van der Tang-Everse te Gouda;
- dr. K. van der Zwaag te Barneveld, voorzitter;

De redactie wordt ondersteund door een adviesraad, die als volgt is samengesteld: ing. J.J. van Burg MSc te Axel, mw. E. Abbey-van Doorn MA te Spijkenisse, mw. R.A. Hogendoorn-Heijboer te Boskoop, dhr. J.M. ten Hove MA te Alblasterdam; dr. ir. H. Kievit te Barneveld; drs. J.D. Veldman te Dordrecht en drs. P.J. Verheij RA te Alblasterdam. Verschillende leden van de adviesraad hebben de redactievergadering van 18 september bijgewoond.

In 2017 verscheen de 43^e jaargang van *Zicht*, die vier edities omvat. In deze jaargang zijn de volgende thema's aan de orde gesteld:

Nr. 1: Moed in de politiek

Paul Schnabel: 'De komst van een stervenshulpbegeleider vind ik griezelig.'

'Moet je willen dat mensen van het doden van anderen hun beroep maken?' Dit vraagt Paul Schnabel zich af in een interview in deze editie van het tijdschrift *Zicht*. De D66-senator vindt dat in het euthanasieproces geen fouten mogen worden gemaakt, omdat de dood onomkeerbaar is. Schnabel: 'Ik pleit voor terughoudendheid. Euthanasie is een moeilijke beslissing voor alle betrokken partijen. Laten we dat vooral zo houden.'

Paul Schnabel was voorzitter van de commissie die in februari 2016 adviseerde om geen nieuwe euthanasiewetgeving te maken. Toch stelde het kabinet in oktober 2016 dat het stervenshulp bij 'voltooid leven' wil toestaan. Daarmee het toch advies van de commissie aan de kant geschoven? Schnabel: 'Het kabinet vroeg advies en kreeg dat. Het duurde lang voordat minister Schippers met een reactie kwam. Waarschijnlijk hebben ze er ook in het kabinet lang mee geworsteld en over gediscussieerd. Het staat de politiek natuurlijk vrij om een eigen oordeel te vellen, maar in zijn algemeenheid is het niet wijs om een advies van een zelf ingestelde commissie van wijzen af te wijzen.' Desgevraagd ontkent Schnabel dat hij inhoudelijk ver afstaat van VVD-minister Schippers en D66-Kamerlid Dijkstra.

Van der Staaij: 'Schnabel echt moedig'

In dezelfde editie van Zicht stelt SGP-leider Kees van der Staaij dat hij het 'echt moedig' vond van D66-senator Paul Schnabel, 'om tegen de publieke opinie en de sterke politieke opvatting van zijn eigen partij in, er tegen te pleiten om een wet te maken die hulp bij zelfdoding mogelijk moet maken bij het zogenaamde 'voltooide leven'. *Wanneer legt een politicus moed aan de dag?* 'De meeste moed is volgens mij nodig, als je veel weerstand en weinig bijval krijgt, wanneer het opkomen voor recht en waarheid je niet populair maakt,' zo stelt Kees van der Staaij. 'Ik moest wel heel wat moed verzamelen om in het programma *De Wereld Draait Door* op te komen voor huwelijkstrouw, terwijl ik wist dat er stevige weerstand zou komen aan tafel en ik ook het risico liep dat die boodschap niet goed uit de verf zou komen. Wat mij hielp was de diepe overtuiging dat die trouw inderdaad een belangrijke bijbelse waarde is, dat het daarmee echt een strijd voor een goede zaak was.'

Zicht

Nr. 2: Stad en platteland: twee werelden

WI-SGP: middelgrote steden worden benadeeld

Middelgrote steden als Roosendaal en Emmen staan vandaag de dag sterker onder druk dan grotere steden als Amsterdam en Utrecht. Het nieuw te formeren kabinet moet daarom aandacht en budget verleggen van de G4 naar de middelgrote steden. Dit stelt het wetenschappelijk instituut voor de SGP op basis van het artikel van socioloog en geograaf Barend Wind (UvT) in dit nummer van *Zicht*. Wind: "Ze halen zelden het landelijke nieuws, steden als Deventer, Roosendaal en Emmen. Jarenlang waren het enclaves van de blanke Nederlandse middenklasse. De bewoners genoten er van stadse voorzieningen gecombineerd met landelijke rust en recreatiemogelijkheden in het groen. Waar de grote stad als anoniem werd ervaren, werd de middelgrote stad gezien als een oase van sociale cohesie: een geschikte plek om kinderen te laten opgroeien. Zo anders is het beeld anno 2017. (...) De werkgelegenheid trekt daar weg, voorzieningen verdwijnen en hoger-opgeleiden verhuizen naar de grotere steden." De gekte op de woningmarkt in Amsterdam en Rotterdam is daarvan een goed voorbeeld.

Twee werelden?

De verkiezingsuitslag laat zien dat de belevingswerelden van stedelingen en plattelanders steeds meer uit elkaar lopen. Ook op het gebied van migratie is er verschil te zien. "Het plaatsen van statushouders in kleine dorpen geeft soms veel frictie. Ik ben er radicaal op tegen dat gesloten gemeenschappen worden opgebroken", aldus emeritus-hoogleraar Sander Griffioen. De term welkomstcultuur is volgens hem misleidend, want het gaat om niet meer dan om een positieve instelling ten opzichte van vluchtelingen. De overheid moet echter alle belangen wegen.

De SGP is geen typische plattelandspartij, analyseren mr. Cornel van Beek en drs. Eline van de Bosse op basis van de laatste verkiezingsuitslag. Zo zit de SGP in Rotterdam al jaren in de lift en heeft de laatste verkiezingen weer een plus laten zien.

Zicht

Nr. 3: Honderd jaar onderwijsvrijheid

Scholen in de knel door complexe regelgeving

De toenemende druk van regels en administratieve lasten vormt voor onderwijsinstellingen en docenten een steeds groter probleem. Dat constateert accountant Marien Rozendaal RA in deze editie van het tijdschrift *Zicht*. 'Een schoolvoorbeeld is de Wet Normering Topinkomens (WNT). Die is door de vele wijzigingen overmatig complex geworden.' Bij invoering werden de administratieve lasten geschat op 75 euro per jaar per instelling. 'Nou, zet daar maar gerust twee nullen achter', zegt Marien Rozendaal, die al 26 jaar lang de jaarrekeningen van vele onderwijsinstellingen controleert.

Wat maakt wetgeving qua uitvoering dan zo ingewikkeld?

Rozendaal: 'Vooral dat wetgeving regelmatig aan wijziging onderhevig is. De WNT is daarvan een sprekend voorbeeld. Elke wijziging kent namelijk ook weer een overgangsregeling. Dus je krijgt niet alleen een stapeling van wijziging op wijziging, maar ook van overgangsregeling op overgangsregeling. Is het vreemd dat vrijwel niemand meer weet hoe het in elkaar steekt?' 'Bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken is er een vragendesek waar ze ook niet altijd het antwoord weten op vragen die wij over de uitvoering van deze regeling stellen. Dat spreekt boekdelen.'

Kamervragen

De controlezucht loopt soms uit de hand. De richtlijnen voor het jaarverslag zijn voor een basisschool met 100 leerlingen even uitvoerig als voor een universiteit met 45.000 studenten. Kamerlid Bisschop: "Dat is buiten alle proporties en kan echt anders. De SGP wil de komende kabinetsperiode niet alleen goed opletten, maar als het moet ook komen met schrapwetten. Eens kijken of Rutte-III eindelijk scholen, bedrijven en zorginstellingen verlost van ergerniswekkende regels en overbodig werk." Bisschop stelde hierover Kamervragen aan de ministers Slob en Ollongren.

Nr. 4: Aanpak geweld tegen vrouwen en kinderen

Zicht

Seksuele revolutie maakt meer slachtoffers dan #metoo

Wat heeft de seksuele revolutie van een halve eeuw geleden ons gebracht? Op die vraag wordt een antwoord gezocht in het winternummer van het tijdschrift *Zicht*. De explosieve stijging van het aantal slachtoffers van mensenhandel, kinderporno en seksverslaving staat niet op zichzelf. De voorvechters van de seksuele revolutie beloofden maximale vrijheid. Maar Foucault waarschuwde al: als de samenleving seks als de nieuwe vorst op de troon zet, wordt vrijheid een illusie.

Dat vrijheid is vernietigd In de naam van de vrijheid, is de kerngedachte in het recent verschenen boek van Gabriele Kuby (1944) over de seksuele revolutie. In een interview in *Zicht* zegt ze: "De seksuele revolutie is een regelrechte aanval op onze cultuur en beschaving."

Voortbestaan samenleving in gevaar

Om haar stelling te staven, wijst de Duitse sociologe Kuby op statistieken over scheidingen, buitenechtelijk geboren kinderen, alleenstaande opvoeders, de afwezigheid van de vader – met alle gevolgen voor hun prestaties, afname kindertal, psychische aandoeningen bij jongeren, criminaliteit en exploderende kosten van de sociale staat. (...) “Als mannen en vrouwen niet meer bereid zijn zich te verbinden, nakomelingen te krijgen en deze op te voeden tot mensen die in staat zijn verbintenissen te maken en prestaties te leveren, dan wordt een natie in zijn voortbestaan in gevaar gebracht, niet alleen fysiek maar ook cultureel en politiek”, zo luidt haar pittige conclusie.

Nieuw totalitarisme vernietigt de vrijheid

In haar onlangs verschenen boek *De seksuele revolutie* (uitg. De Blauwe Tijger, Groningen) geeft mevrouw Kuby een uitvoerig beeld van een ‘top-down revolutie’ die nu volgens haar aangezwengeld wordt door de lobbyisten van de Europese Unie en de Verenigde Naties. “Ik laat de effecten zien, zoals de massale vergiftiging door pornografie, het promoten van homoseksualiteit, de hedonistische seksuele opvoeding die alle schaamte wil uitbannen en een nieuw totalitarisme dat de vrijheid vernietigt in naam van de vrijheid, zoals de ondertitel van mijn boek weergeeft.”

Het belang van duurzame relaties

“De wetenschap bewijst dat een intieme, vaste relatie met je levenspartner een enorme bijdrage levert aan gezondheid en levensgeluk”, zo stelt Gert Jan Kloens. “Dat is bijna nog belangrijker dan een dak boven je hoofd. Een duurzame relatie is zo fundamenteel dat het een bijdrage levert aan onze eigen gezondheid, de gezondheid van anderen en aan de gezondheid van de samenleving als geheel. Mensen leven zelfs tot 15 jaar langer.” ... “Bij relatiekwaliteit gaat het om twee unieke mensen die tegen elkaar kunnen zeggen dat ze goed genoeg zijn om lief te hebben, die vervolgens weten dat ze totaal verschillend zijn en opgeroepen worden om liefde te geven en toe te werken naar eenwording.”

6. Guido-conferenties

In het verslagjaar zijn elf presentaties, debatten of conferenties (mede) georganiseerd door het Wetenschappelijk Instituut. In 2017 zijn de volgende debatten of conferenties (mede) georganiseerd door het Wetenschappelijk Instituut.

➤ **Congres 'Onderwijsvrijheid' (27 januari te Vianen)**

Ter gelegenheid van de onderwijspacificatie die honderd jaar geleden werd bereikt, is in samenwerking met VGS, EMG, RMU en VSBO een congres over de onderwijsvrijheid belegd. Sprekers: staatssecretaris drs. S. Dekker, dr. J. Exalto, mr.dr. P.W.A. Huisman, dr. J.C. Kennedy, mr. dr. B.P. Vermeulen en dr. W. van Vlastuin. Aan het congres namen circa 175 personen deel.

➤ **Themabijeenkomst 'Landbouw' (27 februari te Zwolle)**

In de aanloop naar de Tweede Kamerverkiezingen van 15 maart werd in Zwolle een themabijeenkomst georganiseerd, in samenwerking met de Tweede Kamerfractie van de SGP. Sprekers: Bertus Doppenberg (melkveehouder en betrokken bij de Nederlandse Melkveehoudersbond), Elbert Dijkgraaf, Jan Reinier de Jong (duurzaam agrariër te Odoorn) en Albert Schulp (Schulp vruchtensappen bv). De bijeenkomst in Hogeschool Windesheim werd bezocht door circa 50 deelnemers.

➤ **Lunchdebat 'Hoger onderwijs' (21 april te Ede)**

Tijdens de verkiezingscampagne in maart werd het commentaar 'Van presterend naar inspirerend hoger onderwijs' gepresenteerd. In de maand april vond een verdiepend lunchdebat plaats naar aanleiding van de uitkomsten van dit onderzoek. Sprekers: Kees Boele (HAN-voorzitter), Roelof Bisschop en Pieter Duisenberg (VVD). Circa 30 deelnemers.

➤ **Boekpresentatie 'Tolerantie in Balans' en 'Gewetensvrijheid in het geding' (19 mei te Amersfoort)**

In samenwerking met uitgeverij *De Banier* vond een bijeenkomst plaats ter gelegenheid van de verschijning van twee studies, waarvoor het Wi-SGP in 2011 twee studiebeurzen had verstrekt. Sprekers: W.B. Kranendonk (uitgeverij De Banier), dr. M.J. Kater, mw. dr. A.A. Kluveld, dr. W. Fieret en dr. P.C.G. van Schie (Teldersstichting). Circa 25 deelnemers.

➤ **Conferentie "Hoeveel kan een goed geweten verdragen? In gesprek over voltooid leven, lege tolerantie en andere actuele kwesties" (17 juni te Nieuwegein)**

Deze conferentie werd georganiseerd ter afsluiting van de projecten 'Tolerantie' en 'Gewetensvrijheid'. De studies werden gekoppeld aan actuele kwesties, zoals de discussie over euthanasie bij 'voltooid leven'. Sprekers waren dr. M.J. Kater, dr. A.A. Kluveld, drs. P. Lieveerse (anesthesioloog), dr. Th.W.A. de Wit (filosoof) en mr. drs. J. van den Brink (advocaat). Na de lezingen werd gereflecteerd en gediscussieerd in twee workshops. Ongeveer 75 personen namen deel aan dit congres.

➤ **Boekpresentatie en debat over 'Bijbel in de politiek' (12 oktober te Nijkerk)**

Ruim 40 deelnemers kwamen af op de bijeenkomst in 'De Schakel' te Nijkerk ter gelegenheid van de presentatie van de studie Politiek met de Bijbel. Sprekers waren René Heij (auteur), Sybe Schaap (VVD-senator), Rinus Houtman (oud-bestuurder) en Jan Noeverman (SGP-raadslid).

➤ **Internationale conferentie 'Church, State and Society: clash or cooperation?' (27 oktober te Rotterdam)**

In samenwerking met de Stichting Vormingsactiviteiten in Oost-Europa werd eind oktober de zesde internationale conferentie van de SGP belegd. Sprekers: prof. dr. Henk van den Belt, David Fieldsend, Ed van Hell, mr. Corry-Anne van der Tang-Everse, Jovo Martinovic, drs. Bas Belder, dr. Bart-Jan Spruyt, Andrew Gnidets, George Rukhadze en dr. Henk Massink. De conferentie werd bezocht door plm. 50 deelnemers en 22 buitenlandse gasten.

➤ **Ronde Tafel 'Gezin in Nederland' (10 november te Den Haag)**

In samenwerking met de Tweede Kamerfractie van de SGP vond een ronde tafel plaats over het belang van het gezin voor de samenleving, met als onderliggende vraag hoe dit in politiek en maatschappij beter en krachtiger voor het voetlicht kan worden gezet. De sprekers Zeljka Markic uit Kroatië en Sophia Kuby uit Brussel lieten inspirerende voorbeelden van effectieve (publieks)acties zien en gaven praktische aanbevelingen aan de circa 25 deelnemers.

➤ **Guidolezing 'Geen aardse macht?' (16 november te Woerden)**

Zo'n 80 deelnemers kwamen luisteren naar de Guidolezing 2017 die werd uitgesproken door de vicepresident van de Raad van State, mr. J.P.H. Donner, in Kasteel Woerden. De tekst hiervan wordt in het voorjaar van 2018 uitgegeven in brochurevorm en beschikbaar gesteld aan alle donateurs van de stichting.

➤ **SGP-najaarscongres 'De boze burger en het bijbels beginsel: Verontwaardiging versus verantwoordelijkheid' (24 november te Nieuwegein)**

In samenwerking met diverse SGP-geledingen werd het jaarlijkse najaarscongres belegd over een actueel en relevant thema voor kiezers en gekozenen. Sprekers: mw. Gerdi Verbeet, Paul van Gageldonk, Kees van der Staaij en Chris Stoffer. Het programma omvatte verder vier workshops. Ongeveer 55 deelnemers.

➤ **Debatavond i.s.m. NPV 'Nieuwe taboes' (7 december 2017 te Utrecht)**

Op 7 december, tijdens de Week van het Leven, organiseerden de NPV en het WI-SGP een avond met de titel Nieuwe taboes – Over seksuele druk onder tieners. Deze bijeenkomst trok zo'n 70 deelnemers. Sprekers: em. prof. Frank Koerselman, Maarten Abelman (bureau Nationaal Rapporteur Mensenhandel), Michel Bijl (zedepolitie), Agaath Visser (hulpverlener), Nine Kooiman (SP) en Kees van der Staaij.

7. Communicatie

Het Wetenschappelijk Instituut streeft ernaar om zo breed mogelijk bekendheid te geven aan zijn activiteiten en publicaties. Ter gelegenheid van een conferentie, de verschijning van een publicatie of een editie van het tijdschrift *Zicht* zijn persberichten verzonden. Ook wordt gebruik gemaakt van sociale media om het publiek te informeren over onze activiteiten en publicaties. Via aankondigingen en bijdragen in het ledenmagazine *De Banier* is de SGP-achterban op de hoogte gehouden. Daarnaast is in het verslagjaar vijf keer een digitale nieuwsbrief verzonden. Via de website wi.sgp.nl kunnen personen zich aanmelden voor toezending van de digitale nieuwsbrief. De meeste publicaties van het Wetenschappelijk Instituut, waaronder alle vorige jaargangen van *Zicht*, zijn via het digitale documentatiebeheersysteem van Digibron toegankelijk (www.digibron.nl).

Opiniebijdragen, artikelen en persberichten

In onderstaand overzicht staan persberichten, berichten in de media over het WI-SGP en opiniebijdragen aan kranten en tijdschriften van het WI-SGP weergegeven.

Datum	Auteur	Titel	Medium
25 januari 2017	J.A. Schippers	Populisme (column)	<i>Reformatorisch Dagblad</i>
7 februari 2017	S. Beukens	'Waardering voor mensen met een beperking' (interview met Jan Schippers)	<i>Samen (ver. Helpende Handen)</i>
16 februari 2017	G.A. Vroegindewij	PvdA-ideoloog: grote partijen lieten populistisch monster ontstaan	<i>Reformatorisch Dagblad</i>
2 maart 2017	J.A. Schippers	Rood licht is zo erg nog niet (column)	<i>Reformatorisch Dagblad</i>
9 maart 2017	J.A. Schippers	Nieuwe <i>Zicht</i> : Moed in de politiek	Persbericht WI-SGP
9 maart 2017	WI-SGP	Nieuwsbrief	E-letter Wi-SGP
9 maart 2017	P.H. de Jong	Schnabel (D66): Stervensbegeleider griezelig	<i>Nederlands Dagblad</i>
9 maart 2017	Politieke redactie	Schnabel: Stel euthanasie bij voltooid leven niet strafbaar	<i>Reformatorisch Dagblad</i>
13 maart 2017	C.A. van der Tang-Everse	Aankondiging Commentaar 45: <i>Van presterend naar inspirerend hoger onderwijs</i>	Persbericht WI-SGP
13 maart 2017	Politieke redactie	SGP: minder Engels in hoger onderwijs	<i>Reformatorisch Dagblad</i>
13 maart 2017	Redactie	SGP: hoger onderwijs niet bekostigen op prestaties	<i>Science Guide</i>
15 maart 2017	B. Provoost en H. van den Berge	Chris Janse en Jan Schippers over polarisatie onder orthodoxe christenen	<i>Reformatorisch Dagblad</i>
21 maart 2017	Redactie	Na nepexperiment extra prestatiegeld	<i>Science Guide</i>
7 april 2017	J.A. Schippers	Fundamentalisme (column)	<i>Reformatorisch Dagblad</i>
12 mei 2017	Politieke redactie	Kluveld: Laat SGP alert blijven inzake gewetensvrijheid	<i>Reformatorisch Dagblad</i>

14 mei 2017	Amanda Kluveld	Geweten in de knel	<i>Trouw</i>
19 mei 2017	Kees de Groot en Addy de Jong	Prof. dr. M. J. Kater: Overheid kan ons Psalm 119 niet leren zingen	<i>Reformatorisch Dagblad</i>
19 mei 2017	Piet H. de Jong	Overheid moet jongensbesnijdenis ontmoedigen	<i>Nederlands Dagblad</i>
20 mei 2017	Politieke redactie	Tolerantie-idee van SGP stelt VVD-denker Van Schie niet bepaald gerust	<i>Reformatorisch Dagblad</i>
20 mei 2017	Piet H. de Jong	Strijd voor de gewetensvrijheid is niet alleen van belang voor de SGP-achterban	<i>Nederlands Dagblad</i>
27 mei 2017	Sander van Walsum	Moslims krijgen hier meer begrip dan orthodoxe christenen	<i>Volkskrant</i>
30 mei 2017	Nemi van der Reest	Ingezonden lezersbrief	<i>Volkskrant</i>
31 mei 2017	Leo Comans	Ingezonden lezersbrief	<i>Volkskrant</i>
2 juni 2017	J.A. Schippers	Guido de Brès houdt overheid en kerk een spiegel voor	<i>Reformatorisch Dagblad</i>
3 juni 2017	Bart Jan Spruyt	Spruyt: Ds. Kersten ook onder de filosofen	<i>Reformatorisch Dagblad</i>
5 juni 2017	Martin Sommer	Kasboek, bijbel en D66-dogma	<i>Volkskrant</i>
7 juni 2017	Frits Bolkestein	Cultureel masochisme is nog nooit afdoende verklaard	<i>Volkskrant</i>
15 juni 2017	Ewout Kleij	De SGP en de gewetensvrijheid	<i>Jalta.nl</i>
16 juni 2017	J.A. Schippers	Identiteitspolitiek (column)	<i>Reformatorisch Dagblad</i>
17 juni 2017	Piet H. de Jong	De valse profetie van D66-Kamerlid Pia Dijkstra	<i>Nederlands Dagblad</i>
19 juni 2017	Politieke redactie	Kluyeld: Iedereen waarschuwen voor valse profetie D66 over voltooid leven	<i>Reformatorisch Dagblad</i>
21 juni 2017	J.A. Schippers	Klimaatarmisten tonen refo's een onbetaalde rekening	<i>Reformatorisch Dagblad</i>
Juni 2017	Wi-SGP		<i>Persbericht Wi-SGP</i>
Juni 2017	C.A. van der Tang		<i>Nieuwsbrief Wi-SGP</i>
21 juli 2017	J.A. Schippers	Overal en ergens (column)	<i>Reformatorisch Dagblad</i>
29 augustus 2017	Rick Moeliker	Als vader een weekendje naar de Ardennen...	<i>Nederlands Dagblad</i>
30 augustus 2017	Jeffrey Schipper	Jan Schippers: waarom Nederland een vaderloos land is geworden	<i>CiP.nl</i>
1 september 2017	J.A. Schippers	Bijbels vaderschap is onmisbaar voor samenleving	<i>Reformatorisch Dagblad</i>
6 september 2017	J.A. Schippers	Wijsheid van het vlees (column)	<i>Reformatorisch Dagblad</i>

22 september 2017	Kees de Groot en Addy de Jong	Raadslid moet Bijbel steeds meer uitleggen (interview met René Heij)	<i>Reformatorisch Dagblad</i>
30 september 2017	Liesbeth Wytzes	Ik zoek houvast in wat er niet meer is (interview met Amanda Klurveld)	<i>Elsevier</i>
11 oktober 2017	J.A. Schippers	Politieke geslachtsverandering (column)	<i>Reformatorisch Dagblad</i>
13 oktober 2017	Kees de Groot	SGP'er Houtman: Bijbelse argumenten staan niet los van praktische politiek	<i>Reformatorisch Dagblad</i>
21 oktober 2017	Maarten Stolk, Frans Tijssen en André Zwartbol	Vrij van angst leren leven van genade (panelinterview over 500 jaar Reformatie met o.a. Jan Schippers)	<i>Reformatorisch Dagblad</i> en <i>Nederlands Dagblad</i>
25 oktober 2017	J.A. Schippers	Nieuwe Zicht: vrij en vormend onderwijs	<i>Persbericht Wi-SGP</i>
27 oktober 2017	Redactie	Scholen in de knel door complexe regelgeving	<i>www.uitdaging.nl</i>
31 oktober 2017	C.A. van der Tang		<i>Nieuwsbrief Wi-SGP</i>
31 oktober 2017	J.A. Schippers	Impressie boekpresentatie Politiek met de Bijbel	<i>Website wi.sgp.nl</i>
16 november 2017	J.A. Schippers	Bevordert overheid censuur? (column)	<i>Reformatorisch Dagblad</i>
28 november 2017	Wi-SGP	Zicht: Seksuele revolutie maakt meer slachtoffers dan #metoo	<i>Persbericht Wi-SGP</i>
4 december 2017	Elise van Hoek-Burgerhart en Corry-Anne van der Tang-Everse	#MeToo is het topje van de ijsberg	<i>Reformatorisch Dagblad</i>
8 december 2017	Redactie	Ouders mogen best verbod instellen op mobiel	<i>Nederlands Dagblad</i>
8 december 2017	Redactie	Oud-hoogleraar: 'Seksualiteit is voor jongeren verworpen tot een taak'	<i>Reformatorisch Dagblad</i>
15 december 2017	J.A. Schippers	Liefde her-kerst-end (column)	<i>Reformatorisch Dagblad</i>
December 2017	Jacomijn Ariakah	Interview met Jan Schippers over gender-politiek	<i>Terdege</i>

Lezingen en debatten

De directeur en wetenschappelijk medewerker hebben in 2017 de volgende zestien lezingen, workshops of debatbijdragen verzorgd.

Datum en plaats	Onderwerp	Spreker(s)	Organisator
15 februari Rotterdam	Verkiezingsdebat CSFR	Jan Schippers	CSFR Rotterdam
03 maart Groningen	Verkiezingsdebat bij Dagblad van het Noorden e.a.	Jan Schippers	Dagblad van het Noorden, Groningen
09 maart Leiden	Verkiezingsdebat Leiden	Corry-Anne van der Tang	Navigators Leiden
14 maart Wageningen	Debat	Corry-Anne van der Tang	
24 maart Middelharnis	Lezing over SGP en populisme bij SGP-jongeren Flakkee, Middelharnis	Jan Schippers	SGP-jongeren Flakkee
31 maart Nieuwegein	ICF	Corry-Anne van der Tang	
05 april Borssele	Lezing 'God regeert, maar hoe?' Borsele	Jan Schippers	SGP kiesvereniging Borsele
21 april Ede	Lezing sociaal domein SGP-fractie	Jan Schippers	SGP gemeenteraadsfractie Ede
07 juni Den Haag	Bijdrage studiemiddag Wolterstorff in de Eerste Kamer	Jan Schippers	ThUKampen, Stg voor Christelijke Filosofie
01-03 augustus Kroatië	Bijdrage over vluchtelingen	Corry-Anne van der Tang	VOE-SGP
03 t/m 05 augustus Kiev	Bijdragen over christelijke politiek en Tien Geboden in Kiev (Oekraïne)	Jan Schippers	VOE-SGP, BCD, CDU
29 augustus Elspeet	Lezing over leven in een vaderloze cultuur	Jan Schippers	Haamstede conferentie voor predikanten
20 september Hoogeveen	Lezing over Schriftberoep in de Politiek	Jan Schippers	SGP kiesvereniging Hoogeveen
10 oktober Kampen	Bijdrage over Duurzaamheid en Armoedebestrijding op lokaal niveau	Jan Schippers	SGP gemeenteraadsfractie Kampen
25 oktober Leusden	Lezing over Gerechtigheid verhoogt een volk	Jan Schippers	SGP afdeling Leusden
14 november Rotterdam	Lezing over Macht en gezag	Corry-Anne van der Tang	Viva Vox, studentenkring Gereformeerde Gemeenten, Rotterdam

Website

Het Wetenschappelijk Instituut beheert een eigen website: <https://wi.sgp.nl>. De website wordt actueel gehouden door regelmatig (opinie)artikelen te plaatsen, persberichten en nieuwe publicaties.

Vrijwel alle publicaties van het Wetenschappelijk Instituut zijn via het digitale documentatiebeheersysteem van Digibron toegankelijk (www.digibron.nl). Digibron is ontwikkeld door de Erdee Media Groep. In deze database kan op trefwoord worden gezocht binnen alle uitgaven van het Wetenschappelijk Instituut, te vinden onder 'brochures SGP'. Zo kan snel worden vastgesteld of over een bepaald onderwerp ooit iets door het WI-SGP is gepubliceerd. Op deze wijze kunnen mensen op gemakkelijke wijze kennisnemen van de uitgaven van het Wetenschappelijk Instituut. De database is ook toegankelijk via onze website wi.sgp.nl. In Digibron zijn ook alle (oude en recente) jaargangen van het kwartaaltijdschrift *Zicht* te vinden en te doorzoeken. De lopende jaargang zal met een tijdsvertraging van circa een jaar op het internet worden geplaatst.

In het verslagjaar is verder een start gemaakt met het corrigeren en aanvullen van informatie over de SGP, haar politieke visie en standpunten op Wikipedia. Dit zal in de eerste helft van 2018 worden voortgezet.

Externe contacten

Namens het Wetenschappelijk Instituut onderhielden de directeur en de wetenschappelijk medewerker contacten met diverse organisaties, waaronder de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid, de Raad van State, het Sociaal en Cultureel Planbureau, het Centraal Planbureau, de Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling, het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, het Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen, alsook diverse wetenschappelijke instituten van andere politieke partijen.

Hieronder volgt een overzicht van de belangrijkste externe contacten en netwerkactiviteiten die door de directeur en/of de (tijdelijk) wetenschappelijk medewerker in het verslagjaar zijn onderhouden of bijgewoond.

Datum en plaats	Omschrijving
April	Op verzoek van het Institut für Niederländische Studien aan de Westfälische Wilhelms-Universität te Münster een essay over geschiedenis en profiel SGP aangeleverd
30 juni Rotterdam	Sallux conferentie over positie christenen in Irak
1 september Amersfoort	Afscheidssymposium Geert-Jan Spijker Wi-CU
21 september Amersfoort	Sallux Conferentie 'Hervormd Kapitalisme'
10 november	Bijeenkomst Platform Normen en Waarden
15 december	Essay over waarde van menselijk leven op verzoek van de Hans van Mierlo Stichting (Wi-D66)

Netwerken

In 2017 participeerde de Guido de Brès-Stichting in de volgende netwerkorganisaties:

- Sallux (ECPM Foundation), voorheen Christian Political Foundation for Europe;
- Duurzaamheidsoverleg Politieke Partijen;
- Platform Waarden en Normen;
- Platform Zorg voor leven;
- Stichting Refo-500;
- European Federation 'One of Us'.

Advisering SGP

Voor raadsleden en statenleden van de SGP fungeert het Wetenschappelijk Instituut als adviseur bij specifieke, principiële of beleidsmatige vraagstukken. De wetenschappelijk medewerker participeert in het overleg van het vorig jaar gevormde internationaal secretariaat van de SGP. Verder heeft de directeur deelgenomen aan de vergaderingen van de Commissie 100 jaar SGP en het manuscript van het uit te geven jubileumboek van commentaar voorzien.

8. Organisatie

Ook intern, binnen het verband van de partij, was het Wetenschappelijk Instituut actief. De directeur participeert in het Management Team van het SGP-bureau. De bestuursvoorzitter en de directeur participeren in de strategiecommissie van de SGP die vijf keer per jaar bijeenkomt. Dit beraad begeleidt de uitvoering van het partijbrede Integraal Strategisch Beleidsplan voor de periode 2014-2018.

In 2014 heeft de partij besloten tot oprichting van een Bestuurdersvereniging voor vertegenwoordigers van de SGP in gemeenteraden, provinciale staten en waterschappen. Er is informeel overleg met de beleidsadviseur van deze vereniging, zodat de dienstverlening vanuit het partijbureau zo doelmatig en doeltreffend als mogelijk georganiseerd kan worden. Daarnaast vonden afstemmingsvergaderingen plaats met besturen en personeel van de andere geledingen binnen de SGP, waaronder de fractie in de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Voor de interne ondersteuning van de werkzaamheden van het Wetenschappelijk Instituut is gebruik gemaakt van de diensten van het SGP-bureau. Het betreft hier in het bijzonder de financiële administratie, het beheren van de adressenbestanden van de donateurs en de abonnees van *Zicht* en het verzenden van publicaties die via de webshop zijn besteld.

De Guido de Brès-Stichting beschikt over een bibliotheek. De boeken, brochures en tijdschriften die daarin zijn opgenomen zijn onmisbaar voor het onderzoek. Jaarlijks worden nieuwe boeken aangeschaft, maar ontvangt het Wetenschappelijk Instituut ook boeken van uitgevers en particulieren.

9. Donateurs, vrienden en abonnees

Het aantal donateurs en vrienden van de Guido de Brès-Stichting is in 2017 per saldo met 28 personen afgenomen, van 366 naar 338 (-8%). Het aantal losse abonnementen op het kwartaalblad *Zicht* vertoont eveneens een daling van 32 (-9%) ten opzichte van het vorig jaar en bedraagt nu 340. De bijdragen van donateurs en abonnees vormen ongeveer tien procent van onze jaarlijkse inkomsten en verruimen de mogelijkheden van het WI-SGP om activiteiten te ontplooiën.

Het steunen van het werk van de stichting is een diepte-investering in de SGP. De vruchten van de inspanningen om inzicht te verwerven en visie te ontwikkelen worden pas op langere termijn geoogst. Met het oog hierop is steun door leden en vertegenwoordigers van de SGP onontbeerlijk. Daarvoor is een ruim potentieel beschikbaar, want de SGP telt inmiddels ruim 30.000 leden. Uiteraard zijn personen die geen lid zijn van de SGP ook van harte welkom als donateur of vriend van de Stichting.

De ontwikkeling in het aantal donateurs en abonnees, alsook het aantal bezoekers van de door het WI (mede) georganiseerde conferenties staan in het volgende overzicht weergegeven.

Overzicht aantallen donateurs, abonnees en bezoekers conferenties 2007-2017

Categorie	2007	2009	2011	2013	2015	2016	2017
Guido-donateurs (incl. vrienden)	215	245	289	321	328	366	338
Abonnees <i>Zicht</i>	439	426	358	435	355	372	340
Totaal ontvangers <i>Zicht</i>	722	708	695	809	726	787	718
Bezoekers conferenties	275	475	500	200	350	300	675

10. Uitleiding

Bij het lezen van dit jaarverslag zal u de breedte van onderwerpen zijn opgevallen waarmee de Guido de Brès-Stichting zich in het publieke debat heeft willen mengen in 2017. Gerelateerd aan de beperkte personeelsomvang is, in bescheidenheid moge het worden geconstateerd, een prestatie van formaat neergezet met studies en debatten over thema's die raken aan de fundamenteën van een beschaafde samenleving.

In deze tijd is het misschien wel meer dan ooit nodig om als SGP'ers onze stem te laten horen. Want de anarchistische moderniteit die zich verhuult achter concepten als burgerbetrokkenheid moet ontmaskerd worden. Waarheidsclaims worden als 'onverwerkte overblijfselen van de verzuiling' weggezet. Reële bezorgdheid over radicale onthechting van de samenleving wordt populisme genoemd. Dit vraagt om een gedegen weerwoord.

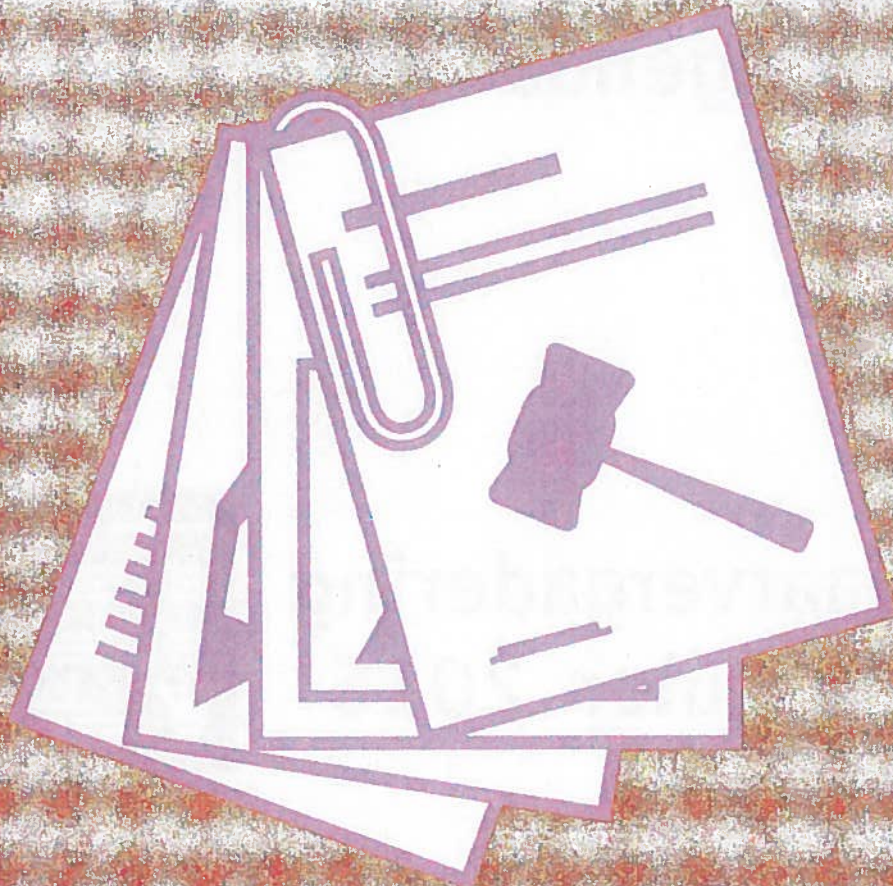
Als wetenschappelijk instituut hopen we het SGP-geluid te versterken, onder andere door vertegenwoordigers een steun in de rug te geven. We hopen in de tijd die voor ligt hiermee verder te gaan. We leven in een tijd vol onzekerheid als het gaat om mondiale veiligheidsvraagstukken en de positie van Nederland ten opzichte van het nieuwe conservatieve elan uit de Verenigde Staten. De toekomst is ook ongewis met betrekking tot de voorstellen rondom 'voltooid leven', die een expressie zijn van de doodsideologie die gepropageerd wordt door de libertijnse politieke elite in ons land.

Met schaamte en droefheid moeten we vaststellen dat een eeuw SGP ons niet dichterbij een christelijke samenleving heeft gebracht. Wel mogen we weten en getuigen dichterbij de volle openbaring van Christus Rijk te komen. Naast een bezinnende en praktische bijdrage aan het politieke debat wensen wij u de grote rijkdom toe van de woorden van de Spreukendichter (14:26)

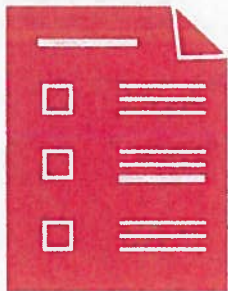
In de vreze des HEEREN is een sterk vertrouwen, en Hij zal Zijn kinderen een toevlucht wezen.

Dr. ir. J.S. van den Brink, *secretaris*

drs. J.A. Schippers, *directeur*

sgp»jongeren jaarverslag 2017

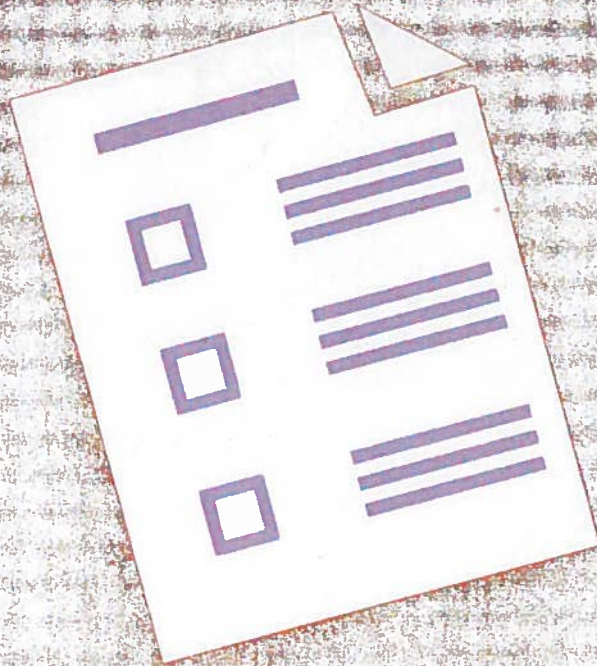
jaarvergadering agenda 2017

jaarvergadering notulen 2016

jaarverslag 2017

jaarvergadering
agenda 2017

Agenda 2017

11 september 2016

12 september 2016

13 september 2016

14 september 2016

15 september 2016

16 september 2016

17 september 2016

18 september 2016

19 september 2016

20 september 2016

21 september 2016

22 september 2016

23 september 2016

24 september 2016

25 september 2016

26 september 2016

27 september 2016

28 september 2016

29 september 2016

30 september 2016

1 oktober 2016

2 oktober 2016

3 oktober 2016

4 oktober 2016

5 oktober 2016

6 oktober 2016

7 oktober 2016

8 oktober 2016

9 oktober 2016

10 oktober 2016

11 oktober 2016

12 oktober 2016

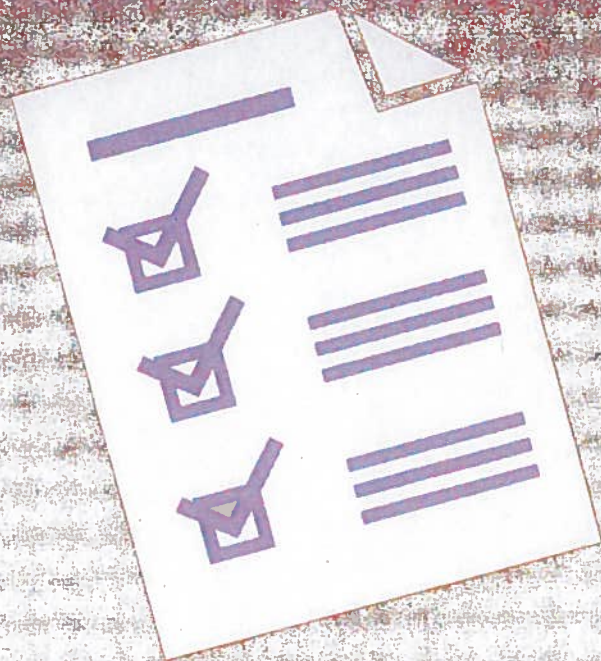
Agenda jaarvergadering 2017

Datum: Zaterdag 7 april 2017
Locatie: N.T.B.
Aanvang: 9.00 uur

1. Welkom en opening door de voorzitter, Willem Pos
2. Vaststellen agenda
3. Mededeling en ingekomen stukken
4. Vaststellen notulen
 - a. Ledenvergadering – 25 november 2017
 - b. Ledenvergadering – 26 januari 2018 (Bijlage 1*)
5. Verkiezing nieuw bestuurslid (Bijlage 3)
 - a. Benoeming stembureau
 - b. Voordracht
 - Politiek bestuurslid
 - c. Advies adviescommissie
 - d. Stemming
6. Jaarverslag secretaris 2016
7. (Toelichting) financieel jaarverslag 2017
 - a. Goedkeuring financieel jaarverslag 2017
 - b. Verslag financiële controlecommissie 2017
8. Onderzoek bestuurstermijnen
9. AVG/doelgroepenbeleid
10. Behandelen ingediende moties (Bijlage 2)
11. Afscheid vertrekkende bestuursleden
12. Rondvraag** (Bijlage 5)
13. Sluiting.

*Bijlagen worden geplaatst op <https://www.sgpj.nl/agenda/voorjaarscongres>.

** Vragen voor de rondvraag kunnen t/m 31 maart worden aangeleverd via secretaris@sgpj.nl.

jaarvergadering
notulen 2016

ledenvergadering
wintercongres
notulen 2017

Notulen jaarvergadering 2016

Datum: 8 april 2017
Notuliste: Jeanine Heij
Locatie: Gomarus Scholengemeenschap, Hoefslag 11, Gorinchem.

1. Welkom door de voorzitter, Willem Pos

De voorzitter heet alle aanwezigen hartelijk welkom. Er wordt gezongen uit het Gebed des Heeren vers 3 en 6. De voorzitter leest Joh 18: 28-40, waarin het gaat over Jezus voor Pilatus. De Heere Jezus zegt dat Zijn koninkrijk niet van deze wereld is. Er zal een nieuwe hemel en nieuwe aarde komen. Bij het bedrijven van christelijke politiek moeten we ons vizier daarop richten.

De voorzitter houdt een zogeheten 'State of the Jongeren' waarin de doelstellingen van SGPJ naar voren komen die in mei vorig jaar bij de hei-sessie zijn vastgelegd. SGPJ moet herkenbaar worden, door middel van een heldere thematiek moet de samenleving aangesproken worden. De doelen zijn verdeeld in drie categorieën:

1. Organisatorisch: de doelstelling van meer leden werven is ruimschoots gehaald. We hebben niet meer financiële middelen kunnen vrijmaken, dit zal komende tijd ook niet lukken. Meer leden door lokale commissies: daar zit vooruitgang in. Thematisch werk bij ledenwerving is nog niet uitgerold. Bij campagne is gewerkt met thema's, dit willen we blijven doorzetten. Het betrekken van leden blijft een lastige opgave, we zoeken steeds naar nieuwe manieren. Fondsenwerving blijft een punt van zorg, dit moet steeds aandacht krijgen gezien de financiële situatie.

2. Bestuurlijk: meer hartelijkheid, enthousiasme en toegankelijkheid uitstralen: we gaan de goede kant op. We laten leden meedenken op bijv. Facebook en congressen, dit willen we vervolg gaan geven. Er wordt gestreefd om meer interne debatten te organiseren, dit voorjaar staat er weer iets op de planning.

3. Politiek: verkiezingen, aan maatschappelijke en politieke debat deelnemen. We zijn trots op de commissies, er is veel kennis en energie, we proberen om dit nog meer te ontplooiën. Er is een beleidsplan geschreven, hier moeten we vervolg aan geven. Meer investeren in politiek contact: het bestuur schuift regelmatig aan bij vergaderingen. Aanwezig zijn bij events is erg belangrijk. Leden van politieke commissies worden meer betrokken bij schrijven etc. We streven naar meer diversiteit, meer specialisme, de kwaliteit blijft voorop staan. Aantal dames blijft laag. Verwerkingssnelheid bij artikelen verdient ook onze aandacht.

Afgelopen tijd hebben we aandacht besteed aan leven, privacy, daarnaast willen we meer aandacht besteden aan EU-kritiek. Altijd ingaan op de actualiteit, komende periode richten we ons ook hierop. Seculiere platformen klopten bij ons aan. We zijn in een seculiere samenleving terechtgekomen. Gods Woord moet het richtsnoer zijn, dit oogst echter vaak onbegrip. Dit moeten we blijven doen, anders kunnen we onszelf wel opheffen. De wereld lijkt steeds onveiliger te worden, maar 'wij hebben het profetisch Woord', laten we dit voor ogen houden. We moeten Gods getuigenis in stand houden, in afhankelijkheid van Gods hulp en zegen. 'In ons is geen kracht, maar onze ogen zijn op U'.

De voorzitter opent de jaarvergadering. Hij heet ook de heren Van Leeuwen en Zevenbergen hartelijk welkom.

2. Vaststellen agenda

- Na agendapunt 6 volgt er een toelichting over sponsoring/cie Relaties
- Agendapunt 7b wordt toegevoegd: wijziging HR
- Agendapunt 12 wordt toegevoegd: afscheid campagnecommissie

Arthur Polder (AP) stelt voor om zijn moties te behandelen bij agendapunt 6. WP wil de moties liever niet loshalen, maar in een keer behandelen. Dit voorstel wordt in stemming gebracht en krijgt de meerderheid, bij agendapunt 6 worden dus de moties 1 en 2 behandeld.

3. Mededeling en ingekomen stukken

Er zijn geen mededelingen en ingekomen stukken.

4. Vaststellen notulen

a. Jaarvergadering 2015 – 9 april 2016

Er zijn geen opmerkingen, de notulen worden vastgesteld.

b. Ledenvergadering – 27 mei 2016

Er zijn geen opmerkingen, de notulen worden vastgesteld.

c. Ledenvergadering – 19 november 2016

- AP vraagt wat de status is van moties die vorig jaar zijn aangenomen (informele activiteit/samenwerking organisatie) Samenwerking andere organisatie is gecombineerd met de informele activiteit (BBQ) bij start campagne. Herziening standpunten: zijn we mee bezig, politieke commissies gaan ermee aan de gang. Er wordt geprobeerd dit voor de zomer af te ronden.

- Frans Hazeleger (FH) merkt op dat in november de motie over informele activiteit is aangenomen, terwijl de BBQ al daarvoor in september heeft plaatsgevonden. Het bestuur geeft aan dat de intentie blijft staan. FH heeft motie vijf nooit ondertekend, waarschijnlijk moet daar staan 'neemt afstand van'.

- Jan-Herber Hogendoorn (JHH) vraagt wat de status is van de andere opzet van sponsoring, genoemd op pagina 24. Dit komt terug bij agendapunt 6.

De notulen worden met inbegrip van de wijziging van FH vastgesteld.

5. Jaarverslag secretaris 2016

Er zijn geen vragen of opmerkingen over het jaarverslag. Ten opzichte van vorige jaren zijn nu de lokale commissies toegevoegd. Janneline van Westreenen (JvW) dankt iedereen voor de bijdrage. Het jaarverslag over 2016 wordt vastgesteld.

6. (toelichting) Financieel jaarverslag 2016

Robbert Verleun (RV) geeft een toelichting op het financieel jaarverslag. Hij had hier graag met positievere boodschap gezeten. 2016 is een slecht jaar geweest. Er is een negatief resultaat van €39.000, landelijk €43.000 negatief. De grootste reden hiervoor is de verplaatsing van JD. NBC was duurder, heeft €16.000 meer gekost. Er wordt gewerkt aan een claim, maar de uitkomst is nog onzeker. De website was niet opgenomen in de begroting voor 2016, deze stond al vermeld in 2015, daardoor is er een gat ontstaan van €3500. De advertentie-inkomsten vielen erg tegen, zowel bij IC als KLIK, hier is €15.000 minder binnengekomen. M.b.t. de hoogte van de kantoorkosten, in 2016 staat de voorraad niet meer op de balans, dus eenmalig verlies. Op blz. 84 staat vermeld dat contributie-inkomsten hoger zijn, dit is structureel. Kosten van afgelopen jaar daarentegen zijn incidenteel. De komende jaren moeten we er wel ontzettend hard aan trekken.

- AP vraagt wat er naast de JD inbegrepen zit bij de post Uitvoeringskosten op blz. 82. Hier zitten ook de congressen in, daar is €10.000 aan uitgegeven. €65.000 is het saldo van commissie Organisatie, op blz. 89 is weergegeven hoe dat bedrag is opgebouwd. Bedrag voor de JD is hier €45.000 (heeft ook met systematiek te maken)

- AP vraagt waarom er in de 2e helft van 2016 niet wat soberder is gedaan m.b.t. uitgaven. Er is niet bezuinigd op andere activiteiten in rest van jaar. Eerste congres na de JD was bovendien al georganiseerd. Dit is erg lastig, we wisten niet gelijk dat we zo'n verlies hadden. Najaarscongres was ook al bezig, sponsoring viel daar tegen. RV moest zich ook inwerken, daarna was het zomervakantie. Hij snapt de vraag en het bestuur is zich hiervan bewust.

- AP vraagt waar de €10.000 op blz. 82 voor de Communicatie vandaan komt. Op pag. 87 is dit gedetailleerd weergegeven. Het zit hem met name in de kosten voor de website die werden gerealiseerd in 2016. Promotiemateriaal is meer dan dubbele voorraad ingekocht, vanwege de campagne etc., maar is niet verkocht.

- Arie Rijneveld (AR) merkt op dat er volgend jaar minder is begroot en vraagt waar specifiek op bezuinigd gaat worden. Er wordt minder gedeclareerd, er is nu realistischer bijgesteld. De Wegwijs is wegbezuinigd. Verder zijn er kleine dingen waar op budget gelet wordt, bijv. digitalisering vanuit partijbureau. De begroting is geen wensdenken, hij is wel echt realistisch opgesteld. Bij SGPJ-café's is ook e.e.a. weggehaald. RV roept cie's wel op om onder het begrote bedrag proberen te blijven.

- AR vraagt waarom de begroting voor de Organisatie €8000 is gestegen. De €3000 voor SGPJ-café's is nu begroot bij de Organisatie. De congressen zijn realistischer begroot. Er is €1000 voor de herstructurering bijgekomen.

- AP vraagt wanneer er geld te verwachten valt voor de claim. Het bestuur is ermee bezig, maar dat duurt lang en we kunnen nu nog niks zeggen over uitkomst en hoogte. WP geeft aan dat we zijn uitgenodigd

door het Beatrixtheater om erover te komen praten. AP vraagt of het verschil opgevangen kan worden. RV wil mensen niet ten onrechte blij maken. Het probleem zit vooral in lunchkosten. PS merkt op dat we verplicht waren om die lunch daar af te nemen, we hadden echt geen keus, zij hebben gewoon hun zakelijke positie gebruikt.

- FH bedankt voor het overzicht met de websitekosten. Hij vraagt of het grafisch ontwerpen (€4000) niet door een van onze vrijwilligers gedaan had kunnen worden. PS geeft aan dat vrijwilligers niet bewust benaderd zijn. We zijn een grote en serieuze organisatie, het is wel te verantwoorden om te kiezen voor een partij die er verstand van heeft. Dit geldt zeker voor producten waarmee je naar buiten treedt, we willen een professionele uitstraling hebben. Het daadwerkelijke bouwen is met gesloten portemonnee gegaan. De kosten voor de website zijn wel normaal, het is geen exorbitant bedrag. We hebben een bepaalde korting gehad van ong. 25%. Er is niet bewust in de achterban gekeken, PS wist dat deze organisatie wel een christelijke achtergrond heeft. Het bedrag is netjes binnen het budget gebleven, er waren eerder ook geen vragen over.

- FH vraagt wat de afweging was voor het wegbezuinigen van de Wegwijs. RV geeft aan dat je keuzes moet maken over budget en op welke beurzen je gaat staan. Voor dit jaar willen we de Wegwijs overslaan (wellicht mogen we wel in SGP stand staan) en is de keuze gemaakt voor kleine evenementen, afwachten wat het resultaat wordt.

- Tom de Nooijer (TdN) merkt op dat er tijdens kleinere evenementen vooral wordt geïnvesteerd in relaties met mensen daar. De Wegwijs daarentegen bracht wel veel leden op, is het rendabel om niet voor de Wegwijs te gaan? PS antwoordt dat het bij de Wegwijs vooral om KLIK-leden gaat, die leveren in eerste instantie niks op. De IC-doelgroep loopt daar niet echt rond, het is daar moeilijk om dat soort leden te werven.

Willem-Jan Verdoes (WJV) geeft een toelichting op sponsoring en cie Relaties. Het bestuur heeft zich gericht op cie Relaties, vorige vergadering is een plan gepresenteerd. De advertentiewerker gaat bij cie Relaties horen, die werkten eerder niet echt samen. De commissie is uitgebreid, er is een brochure gemaakt met pakketten, er zijn afspraken met bedrijven om heel jaar te sponsoren. Het idee is om op korte termijn een ondernemingsbijeenkomst organiseren (met veiling o.i.d.). WJV verwacht veel professionalisering. Echter zal er pas resultaat zijn in 2018. Ook binnen organisatie praten met mensen, kijken hoe we nog meer geld kunnen ophalen.

- AP merkt op dat de begroting voor advertentie-inkomsten op €15.000 staat. We zitten nu op kwart van het jaar, hoe zit het met de realisatie van eerste kwartaal? WJV verwacht dit jaar meer inkomsten door totaalpakketten, er zijn al bedrijven geïnteresseerd. WP vraagt of Dirk-Jan Duits (DJD) eventueel wil reageren. DJD meldt dat we nu op een bedrag van €6000 euro zitten, het gaat dus wel goede kant op. In 2016 zijn er 2000 nieuwe leden binnengehaald, het ledenaantal is met 1100 gegroeid. Door verkiezingsresultaten kan de subsidie wat lager uitvallen, dit is even afwachten. AP merkt op dat de komst van jongerenorganisatie FVD een verlies aan subsidie kan opleveren. RV geeft aan dat dit ook op de agenda voor komende bestuursvergadering staat. De subsidie is afhankelijk van aantal zetels en aantal betalende leden. RV durft er nu nog niets over te zeggen, maar het staat wel hoog op de agenda. WJV merkt op dat dit reden te meer is om ledenwerving door te zetten.

- Ard-Jan Boersma (AJB) merkt op dat we ons niet blind moeten gaan staren op subsidies. Hij vraagt wat 'Bijdrage Relaties' op pag. 88 betekent en waar de sponsorinkomsten staan. Bij de bijdrage relaties zit sponsoring niet inbegrepen. Bij congressen wordt de bijdrage van de kosten afgetrokken. Is een manier van begroten. AJB vraagt of we niet wat meer kunnen kijken naar de reformatorische achterban, om daar geld vandaan te halen. EJV hoopt dat die mensen hun portemonnee willen trekken, komende vergadering wordt er gekeken potentiële donateurs/bedrijven in de achterban. AJB moedigt het bestuur aan hierin creatief te werk te gaan. WJV wil ook op dit vlak meer organiseren en ziet creatieve oplossingen graag tegemoet. EJV bedankt AJB voor zijn opmerking en roept iedereen op om met ideeën te komen.

- Rick van de Waerd (RvdW) geeft aan dat cie Organisatie er ook mee bezig is.

- Jan de Rooij (JdR) geeft de tip om bij cie Rijssen te kijken. De inkomsten voor IC en KLIK staan nu op €6000 voor dit jaar, waar zit dat precies in? Er zitten minder advertenties in, dit heeft op laag pitje gestaan. DJD geeft aan dat hij in december 2015 is gestart, maar dat hij geen contacten met bedrijven had en bij nul moest beginnen. Hij heeft niet de exacte bedragen bij de hand, maar

het ND is nu in ieder geval binnen voor €3000. JdR bedankt DJD voor de toelichting en merkt op dat het fijn is dat er nu sprake is van een positief bedrag.

a. Goedkeuring

Het financieel jaarverslag wordt vastgesteld.

b. Begroting 2017

De begroting is besproken, is al ingediend, dus kan niet meer worden gewijzigd. De begroting wordt vastgesteld.

c. Verslag financiële controlecommissie 2016

Josefien Verschuure (JV) geeft aan dat alles in orde was.

d. Benoemen financiële controlecommissie 2017

Sander Bossenbroek, Arthur Polder, Dirk Jan Siemerink worden benoemd als leden van de financiële controlecommissie.

7. Voorstellen

a. Financiële tegemoetkoming lokale commissies

AR geeft een toelichting op het voorstel. Afgelopen jaar hebben de lokale commissies om tafel gezeten om degelijk financieel systeem te bedenken. Iedereen was het erover eens dat het niet om grote financiële uitgave moet gaan, maar iets wat voor de toekomst duurzaam en overzichtelijk is. Het voorstel is in 2 delen opgesplitst, het 1e deel is een vast bedrag van €8500, commissies kunnen zich daarvoor inschrijven. Uitgaven stijgen dus niet, dit blijft de komende jaren gelijk. Een keer per jaar een intervisiemoment om te kijken of geld op verantwoorde manier wordt besteed. Het 2e deel is een ledenwerfbijdrage, cie's worden hierdoor gestimuleerd om ledenwerving op te pakken. Er is een verschil in de KLIK en IC bedragen. WP dankt AR voor de toelichting.

JHH merkt op dat hij op dit moment het plan wel van harte steunt, dit is zeker voor toekomst erg belangrijk, ook met de komst van nieuwe commissies. Misschien kunnen we in de toekomst nog praten over verdeling van de ledenwerfbijdrage.

Het voorstel wordt met meerderheid van stemmen aangenomen.

b. Wijziging HR

- Wijziging 1: EJV geeft aan dat er een jaar geleden gevraagd is te kijken naar mogelijkheden voor meervoudige kandidaatstelling, dit is op het najaarscongres toegelicht door WB. Het voorstel ligt nu op tafel. Bij Artikel 7 moet lid 3 worden toegevoegd. Er zijn geen vragen vanuit de zaal. Het voorstel wordt met een meerderheid van stemmen aangenomen.

- Wijziging 2: er wordt in een keer gestemd over artikel 14, lid 2 en artikel 15, lid 3. Er is vanuit de zaal behoefte aan een toelichting. RV geeft aan dat cie's vallen onder landelijke vereniging, het bestuur is hier verantwoordelijk. Dit is vooral in het kader van stukje bescherming van bestuursleden en landelijke vereniging. AR vraagt of het is gebeurd dat lokale cie's een negatief banksaldo hadden. RV bevestigt dit. Het voorstel wordt met meerderheid van stemmen aangenomen.

8. Behandelen ingediende moties

Motie 1: positief saldo over 2017 en 2018 (Arthur Polder)

AP maakt zich zorgen omdat er afgelopen jaar een flink bedrag uit de algemene reserve is gehaald en ook dit jaar zijn er financiële onzekerheden. We hebben meer algemene reserve nodig, om over 2017 en 2018 de reserve met €30.000 te laten toenemen, is elk jaar een positief saldo van €15.000 nodig.

RV bedankt hem voor de begrijpelijke motie. Het bestuur baalt hier ook van, het is een slecht jaar geweest. Het bestuur wil dit ook graag, maar het is onmogelijk om dit toe te zeggen. De uitvoering is te rigouzeus, daarom wordt de motie ontraden.

Koen Schouten (KS) bedankt voor de reactie vanuit het bestuur, hij staat volledig achter de motivatie en denkt dat dit een onverstandige motie is.

Bery Bouw (BB) vraagt of de motie niet veranderd kan worden in een langere termijn of lager bedrag.

AR merkt op dat we niks hoeven te bezuinigen, maar dat we extreem ons best moeten doen op inkomsten. Penningmeester in het vorige bestuur is er makkelijk vanaf gekomen, nog zo'n jaar en

we zijn failliet. Het is fijn dat we er nu langer over spreken.

FH merkt op dat een algemene reserve altijd nuttig is, het is misgelopen door overdracht advertentiewerter. Reformatorisch Nederland is zo rijk, het moet te doen zijn om die €15.000 binnen te halen door extra sponsoring.

TdN reageert door te zeggen dat de motie volkomen helder is, evenals de intentie van het bestuur. Als we dit nu horen, moet dat voldoende zijn.

AJB heeft de motie mede ondertekend en wil de motie aanraden. Het is een enorme stimulans voor het bestuur om keihard te werken en geld binnen halen. We moeten er met zijn allen de schouders eronder zetten, zowel het bestuur als de ledenvergadering. Hij doet een oproep om de motie te steunen.

JHH merkt op dat het bestuur de toezegging heeft gedaan om schouders eronder te zetten. Hij zegt publiekelijk zijn steun en vertrouwen toe aan het bestuur en ziet hoopvol uit naar de toekomst.

FH geeft aan dat het middel van motie nu beetje apart wordt uitgelegd. We verzoeken het bestuur om €15.000 te realiseren, als dit wordt aangenomen, geeft de ledenvergadering aan dat het cruciaal is.

Als volgend jaar blijkt dat het minder is, moet het bestuur gewoon met een goed verhaal komen.

RV: de motie spreekt over vergroten inkomsten of verkleining uitgaven. Als het eerste niet gaat lukken, (zijn wel heel gemotiveerd) dan moet er echt geschraapt worden. Het bestuur merkt de stimulans ook echt.

AP bedankt voor alle reacties, het is ons aller motivatie om te zorgen dat het komend jaar beter gaat. Het liefste willen we de financiële positie verbeteren. Stel dat het tegenvalt en het is opnieuw en domper, dan hebben we een fors probleem. Als het niet lukt om inkomsten te genereren, zullen we toch moeten bezuinigen.

De meerderheid is tegen de motie, de motie wordt daarmee verworpen. De intentie blijft uiteraard wel staan. WP geeft aan het aantal interrupties vanuit zaal te willen beperken tot 2 per persoon.

Motie 2: behandeling begroting op Najaarscongres (Arthur Polder)

AP licht de motie toe. We spreken nu over begroting voor 2017 terwijl het eerste kwartaal al is verstreken. Het is wenselijk om dit in het najaar te doen, dan heeft het bestuur ook meer de ruimte om de motie uit te voeren.

RV geeft aan dat we twee deadlines hebben. Voor 1 oktober moet begroting bij de partij zijn ingediend. RV mist de echt toegevoegde waarde, het is gewoon te laat. Hij roept iedereen op om eventuele wensen door te sturen naar bestuur.

AR vraagt waarom het bestuur dan de motie ontraadt. Het is niet meer dan wenselijk om dit gewoon in het najaar te bespreken.

FH merkt op dat hoe eerder je het bespreekt, hoe meer invloed je nog hebt (ook de leden). Dan kan het bestuur ook meer doen met de input.

RV geeft aan dat de begroting niet meer kan worden gewijzigd, deze is al vastgesteld en ingediend. Hij mist echt de meerwaarde, meedenken kan het hele jaar door, niet alleen bij congressen.

AP snapt de reactie, maar vraagt waarom de begroting dan nu alsnog besproken wordt. We hebben net gezien dat het toch meerwaarde heeft gezien de financiële situatie. Als je het doet, is het toch veel praktischer om dat voorafgaand aan het begrotingsjaar te doen.

Er is een ruime meerderheid van stemmen voor de motie. De motie wordt aangenomen.

Motie 3: ratificatie (Jan-Herber Hogendoorn)

JHH licht de motie toe. Er kunnen situaties voordoen waarin het bestuur iets ondertekent wat niet helemaal duidelijk is qua standpuntbepaling. Hij ziet graag dat leden dit al dan niet kunnen steunen. Er zijn inmiddels vijf indieners voor deze motie.

EJV bedankt voor de motie, maar het bestuur denkt dat de vereniging op dit moment voldoende middelen heeft waardoor leden kunnen meedenken. Er zijn voldoende gelegenheid om meningen te delen en mee te doen in opinievorming. De toevoeging van mogelijkheid van ratificatie is overbodig en zorgt voor meer regelgeving dan gewenst. Daarom ontraadt het bestuur deze motie.

AJB vraagt of de indiener een concreet voorbeeld kan noemen en vraagt waarom de motie geïntroduceerd is. Het wordt tamelijk onwerkbaar doordat er slechts een ledenvergadering per jaar is.

AP merkt op dat je het dan nodeloos ingewikkeld maakt. Als je het er niet mee eens bent, kun je gewoon een motie indienen of op een andere manier aangeven bij het bestuur.

TdN geeft aan dat het hier gaat over handtekening van SGPJ onder documenten waarbij twijfel is over overeenkomst met standpunten. Het is puur een legitimiteitsvraag.
FH vindt dit neigen naar doorgeslagen democratie. De politieke cie's en bestuur beslissen politieke lijn. Als de ledenvergadering hier iets van vindt, kan dat via een motie bekendgemaakt worden. Dit is een prima procedure die we vooral zo moeten houden.
HL reageert dat er goed over zo'n proces wordt nagedacht. PJO's willen niet voor blok gezet worden. We zijn nu ook weer bezig met manifest, maar de vraag is of we eruit gaan komen. Je moet dan ook het gevoel hebben dat je met iets naar buiten kunt komen. Er ligt nu een concepttekst, dit wordt besproken met cie Internationaal. Het bestuur heeft een mandaat om dat soort beslissingen te kunnen nemen, bovendien worden meningen van leden echt wel meegenomen.
JHH merkt nog op dat het goed is dat dit soort dingen worden besproken op een ledenvergadering, kan zowel in het voorjaar als najaar. Als er onvoldoende steun is voor een handtekening, zou deze nietig verklaard moeten kunnen worden door de ledenvergadering

De meerderheid is tegen de motie en de motie wordt daarom verworpen.

Motie 4: CO2 (Jan-Herber Hogendoorn)

JHH wil wat kanttekeningen plaatsen bij opmerkingen uit het manifest. Eerder was ook al sprake van klimaatverandering, waarom dan met zekerheid stellen dat toenmalige factoren niet nu ook van toepassing zijn? Hij roept op om meer onderzoek te doen.
HL geeft aan dat we nu een handtekening hebben gezet en dus moet SGPJ een betrouwbare partner zijn. Het komt onbetrouwbaar over als we nu onze handtekening zouden weghalen. Daarnaast hebben we een mediamomentje gepakt. Cie DOL heeft veel kennis hierover, mogelijk kunnen zij nog wat onderzoek doen. In het manifest gaat niet per se over CO2. We moeten niet meedoen met de klimaathysterie maar wel zorgdragen voor de schepping. Het is bezwaarlijk dat linkse partijen hier meer mee bezig zijn, als christelijke partij willen we hier ook graag in meederiken.
FH merkt op dat dit debat zo gespleten is, daar moeten we ons absoluut niet aan wagen.
TdN heeft de motie niet ondertekend, maar vindt het wel belangrijk dat cie DOL zich hierover gaat buigen. Het is een hot item op dit moment. Al is er geen consensus, dan zijn we er toch serieus mee bezig geweest.
Coen Hermenel (CH) steunt het advies van het bestuur. Er is veel verschil in inzicht over temperatuur. Het gaat om meer dingen, bijv. luchtkwaliteit etc.
WD merkt op dat er genoeg aanwijzingen zijn dat CO2 door mensen wordt uitgestoten. Het is goed als SGPJ gewoon de wetenschappelijke consensus volgt.
AP merkt op dat cie DOL hier echt wel over nagedacht zal hebben, ook bij het schrijven van statements. De conclusie is dat er sprake is van klimaatverandering, dus de motie is overbodig. Volgens TdN is er geen wetenschappelijke consensus. Het enige verzoek is om te kijken naar deze opmerkingen en om er een rapport over te maken.
HL reageert dat het debat over de invloed van CO2 nog steeds loopt. De wetenschappelijke consensus is er wel, maar de vraag is in hoeverre. Het manifest gaat over klimaatverandering, niet per se over CO2. Er zijn grote problemen m.b.t. klimaatverandering, dat gaat ons aan, daar moeten we mee bezig gaan. We kunnen niet lang doorgaan met de manier waarop we nu leven.
JHH merkt op dat het gaat om vraag of CO2 echt hoofdverdachte is. Hij wil de twee punten apart in stemming laten brengen. WP wijst dit verzoek af uit tijdsoverweging.

De meerderheid is tegen de motie. De motie wordt daarom verworpen.

Motie 5: besluitenlijst (Jan-Herber Hogendoorn)

JHH licht de motie toe. Het is een makkelijk uit te voeren motie. Hij gaat ervan uit dat er al wel een lijstje is. Het biedt voordelen en andere instituten hebben dit ook.
EJV denkt echter dat het net zo vaak wel als niet gebeurt. Het bestuur werkt zelfstandig, maar wel in samenwerking met leden. Hij wil de bureaucratie liever niet bevorderen. We zijn eerlijk en kritisch, dat is voldoende basis om goed te functioneren. Continue verantwoording van besluiten is daarvoor niet nodig.
AJB merkt op dat JHH een probleem probeert op te lossen dat niet bestaat, namelijk gebrek aan transparantie. Dingen die binnen het bestuur moeten blijven, blijven allang binnen bestuur.

Zaken worden wel gecommuniceerd, het is makkelijk om met bestuursleden in contact te komen. Bovendien worden dingen ook in de infomail genoemd. AJB verbaasde zich over het aantal handtekeningen.

KS vindt het helemaal niet verkeerd om dit bloot te geven. Bepaalde besluiten hoeven natuurlijk niet gepubliceerd te worden. Een klein lijstje is gewoon handig, is bovendien erg transparant. EJV denkt dat het een overbodige zaak is en dat er op dit moment al voldoende aan gedaan wordt. JHH reageert dat op er dit moment niet regelmatig een besluitenlijst gedeeld wordt. Hij ziet geen reden waarom dit niet ingesteld zou kunnen worden. Hij wil iedereen oproepen om toch voor te stemmen.

Er zijn 16 stemmen voor de motie, 15 stemmen tegen en 4 aanwezigen onthouden zich van stemming. De motie wordt aangenomen.

Motie 6: interne discussieavond islam (Tom de Nooijer)

Er wordt ter plekke nog een motie ingediend door TdN. Hij licht de motie toe. Het verzoek is om binnen een jaar een interne discussieavond te houden over islam, over wat onze positie moet zijn. Er zijn al een paar discussieavonden geweest, hij wil er graag dit onderwerp aan toevoegen. Het is een heel actueel item waar vrijwel niet over is geschreven in statements. Er is ook nog geen reactie van SGPJ op manifest van de SGP.

HL bedankt voor het indienen van de motie. We zijn er wel mee bezig geweest, het is zeker stof voor een goede avond. Het voornemen ligt er om een breed PP (+ evt. meerdere vrijwilligers) te organiseren over islam in NL. Dit zou een ideale manier zijn om dit goed en diepgaand te bespreken, dus geen groot SGPJ-evenement. Dat er niet over geschreven wordt, is omdat we niet goed weten hoe ver we hierin kunnen gaan.

AR merkt op dat als dit idee al gerealiseerd wordt, voor meer vrijwilligers dan alleen PP, de motie overbodig is.

TdN geeft aan dat het gaat om dezelfde opzet als de vorige avonden. Vrijwilligers dus gewoon via de mail uitnodigen, niet via social media verspreiden.

De motie wordt overgenomen door het bestuur. Het wordt dus een interne discussieavond voor alle vrijwilligers toegankelijk. De motie wordt met meerderheid van stemmen aangenomen.

9. Afscheid vertrekkende bestuursleden

WP houdt een toespraak. We gaan afscheid nemen van het jongste bestuur ooit. De gemiddelde leeftijd ligt behoorlijk lager dan in andere SGPJ-besturen.

PS is altijd gewaardeerd om zijn snelle reactievermogen, geduld, doorzettingsvermogen, accuraatheid. SGPJ heeft een professionaliseringsslag gemaakt, PS heeft hier veel voor gedaan. De website was langverwacht en is er gekomen, hier kunnen we weer jaren mee vooruit. Als we zijn inzet in uren hadden moeten uitbetalen, waren we failliet. PS heeft veel uren besteed aan communicatie, website en presentatie naar buiten. WP bedankt hem hartelijk voor alles wat hij heeft betekend voor SGPJ. PS krijgt een cadeau overhandigd. PS wil medebestuursleden en voorzitter WP bedanken. Knap hoe WP in korte tijd een modus heeft gevonden om de club te leiden. Het is een jong bestuur en je moet goed weten hoe je de club moet leiden. PS bedankt ook voor input van leden.

WP houdt een speech richting JvW. Het bestuur moest zuinig zijn op de enige dame. Ze stond er als dame alleen voor, stond sterk haar mannetje, scherp, zeer accuraat, groot geduld, in staat om orde te scheppen in de chaos. JvW bracht overal structuur en orde aan. Ze gaat nog wat dingen in de HR-administratie doen, dus zal nog niet helemaal in een gat vallen. WP bedankt JvW voor

haar enorme inzet. JvW bedankt iedereen voor de leerzame Lijd, ze had aan het begin weinig ervaring met besturen van een organisatie. Ze gaat SGPJ missen en heeft enorm van deze mooie tijd genoten.

10. Verkiezing nieuwe bestuursleden

a. Benoeming stembureau

RvdW en Lianne Ruitenbeek (LR) worden benoemd als leden van het stembureau.

b. Voordracht

- Communicatie, Dirk van Horssen (DvH)

DvH dankt het bestuur voor de voordracht. Hij stelt zichzelf even voor: 21 jaar, 3e -jaars Bedrijfskunde student, is met afronding bezig. Hij gaat met een master Marketing starten. Hij wil verder bouwen aan de zeer professionele werkomgeving, meer concreet inrichten (bijv. themabeleid). Actualiteiten moeten de ruimte krijgen. Alle kanalen blijven gebruiken en uitbreiden, gezien de nieuwe ontwikkelingen. Het is belangrijk om de Bijbelse politiek boodschap op een professionele en goede manier uit te dragen. DvH heeft zin in de uitdaging.

- Secretaris, Josefiën Verschuure (JV)

JV vindt het erg leuk om hier te staan, beetje zenuwachtig, heeft zeker de hulp van leden nodig. Ze is al een aantal jaar actief binnen SGPJ en vindt het belangrijk dat jongeren betrokken zijn bij christelijke politiek en de uitstraling naar buiten. Ze vindt SGPJ een toffe organisatie en wil zich hier graag langer voor inzetten. Ze heeft een tijdje ervaring opgedaan, daarom durfde ze het nu aan om te solliciteren. JV heeft zin in goede samenwerking met bestuur en leden. Ze staat geheel achter transparante communicatie, is een benaderbaar persoon en ze roept mensen op daar vooral gebruik van te maken.

c. Advies adviescommissie

FH geeft namens de adviescommissie aan de voordracht van harte te ondersteunen. JHH heeft een vraag aan de kandidaten, WP geeft hier geen toestemming voor uit tijdsoverweging.

d. Stemming

Bestuurslid Communicatie: 42 stemmen voor, 1 stem tegen.

Secretaris: 41 stemmen voor, 2 blanco stemmen.

JV en DvH aanvaardden hun benoeming en nemen plaats achter de bestuurstafel.

11. Rondvraag

Er zijn twee vragen ingediend voor de rondvraag. AR had wat vragen ingediend, maar deze zijn gedurende de vergadering naar tevredenheid beantwoord.

Dhr. van Leeuwen heeft nog een opmerking over de claim. Door de situatie rondom de JD stond het bestuur voor een voldongen feit, er was sprake van overmacht. Binnen het dagelijks bestuur van SGP heeft men gezegd dat activiteiten van de jongeren niet op deze manier mogen worden belemmerd. Er is behoefte aan support. Als de onderhandelingen met het BT niet lopen, mag het bestuur van SGPJ met goede motivatie aankloppen bij het DB voor financiële steun. WP bedankt dhr. Van Leeuwen voor deze toezegging.

12. Sluiting door dhr. Zevenbergen

Dhr. Zevenbergen heeft met zeer veel waardering kennis genomen van de inhoud van de vergadering. Het is erg professioneel en de discussie wordt inhoudelijk en op technisch hoog niveau gevoerd. Het bestuur merkt ook de grote mate van betrokkenheid, ook op het totaal van de SGP. Het gaat tenslotte om het beginsel van Gods Woord dat in de samenleving moet gedeeld worden. Dhr. Zevenbergen sluit de vergadering met dankgebed.

Notulen extra ledenvergadering SGP-jongeren

Datum: 25 november 2017
Notuliste: Jeanine Heij
Locatie: Kasteel De Vanenburg
Putten

1. Opening door de vicevoorzitter, Erik Jan Vinke (EJV)

De vicevoorzitter heet allen hartelijk welkom op deze ledenvergadering. Hij leest uit Psalm 114. Deze psalm gaat over God die het volk uit Egypte haalde en thuisbracht. De dichter maakt daar een beeld van in de volgende verzen. De zee en Jordaan maakten plaats voor dat volk. De schepping is vol ontzag voor wat God doet. Een vraag voor ons allemaal, ervaren wij ook datzelfde ontzag voor God? God overbrugt de afstand tussen Hem en ons, Hij sloot een verbond. God beweegt zich om ons voor Zich te winnen. Hij wil ons hart van steen veranderen. EJV opent met gebed en daarna wordt er gezongen uit Psalm 114 vers 3 en 4.

2. Welkom door de voorzitter, Willem Pos (WP)

De voorzitter heet allen hartelijk welkom en opent de ledenvergadering.

3. Vaststellen agenda

De agenda is enkele weken geleden gewijzigd. Arthur Polder (AP) vraagt of zijn motie over de begroting bij punt 5 i.p.v. punt 7 behandeld kan worden. Er zijn geen bezwaren, de agenda wordt gewijzigd vastgesteld.

4. Mededeling en ingekomen stukken

Er zijn geen ingekomen stukken. Mevrouw Kieskamp en een fotograaf van Trouw zijn aanwezig om een artikel te schrijven over SGP-jongeren. Ds. Molenaar hoopt de meditatie te verzorgen. De penningmeester, Robbert Verleun (RV) is afwezig, zijn taak wordt overgenomen door de beleidsadviseur.

5. Vaststellen notulen jaarvergadering 8 april 2017

Er zijn geen vragen en opmerkingen. De notulen worden ongewijzigd vastgesteld.

6. Toelichting begroting 2018

Niek Bakker (NB) geeft een korte toelichting op de begroting. Het gaat nog niet om een officiële verantwoording, de begroting wordt pas in april geaccordeerd. Het is voornamelijk een moment om vragen te beantwoorden. Omdat RV niet aanwezig is, doet NB de beantwoording. De financiën hebben het afgelopen jaar onder een vergrootglas gelegen. Om te werken aan bewustwording en om heldere alternatieven op tafel te krijgen, wordt er vanaf dit jaar gewerkt met een tegenbegroting. De beleidsadviseur dient deze gelijktijdig in met de begroting van de penningmeester. Beide documenten zijn samengesmolten tot de huidige versie. Er waren wat zorgen over de inkomsten, daar is afgelopen tijd nog intensiever aan gewerkt met het bestuur en de Relaties. Het bedrag dat nu is binnengehaald, is significant hoger. We zitten op de goede weg, maar als het gaat over het doel dat gehaald moet worden, is de vraag of het haalbaar is om het komende jaren door de Relaties te laten doen. Hierover is gesproken met commissie, zij onderkennen het probleem. Daarom is er besloten dat er gewerkt gaat worden met zakelijke partij die advertentie-inkomsten voor IC gaat doen.

notulen extra ledenvergadering

Wat betreft de inhoud van de begroting: er zitten een aantal incidentele dingen in, ook omdat de partij 100 jaar bestaat. Veel activiteiten zijn daarop afgestemd. Er is een eenmalige inkomstenpost van €7.500 vanuit de partij. Het grootste deel hiervan gaat naar een prentenboek, dat gaat over de 7 fractievoorzitters van SGP. De inschatting van Den Hertog is dat het positief in de markt gaat liggen. Kostenpost die hier tegenover staat is €12.000. Datzelfde bedrag is aangehouden als de te verwachten inkomsten, maar dit is zeer voorzichtig geschat. Stel dat we 15% niet verkopen en stel dat we de boeken kwijtraken voor €2 minder dan de reguliere prijs, zouden we op inkomstenpost van €17.000 komen.

De kostenpost voor congressen is wat hoger uitvallen, n.a.v. uitgave van congresbundel, ook om vooruit te kijken. De post vergaderkosten is er bij elke commissie uitgehaald. Wij kunnen gratis vergaderen op het partijbureau, het is daarom niet meer nodig om een aparte post voor vergaderkosten op te nemen. Er kan ook zelf thuis vergaderd worden.

De IC krijgt dezelfde post als vorig jaar, maar er verschijnen slechts 3 IC's. I.p.v. nummer twee verschijnt er een glossy, daar werkt de redactie van IC aan mee. Wij staan financieel garant voor hetzelfde bedrag dat we kwijt zouden zijn voor IC. Dus wel dezelfde kostenpost, maar i.p.v. 4 IC's, verschijnen er drie IC's en 1 glossy.

Er is een hoog bedrag ingeruimd voor promotiemateriaal. Op dit moment is het materiaal vaak op, er is meer nodig dan voorgaande jaren. Om het realistisch te houden, is dit bedrag verhoogd.

Vragen vanuit de zaal:

Arie Rijnveld (AR) vraagt welke concrete stappen er zijn gezet door cie Relaties. Het lijkt hem niet de bedoeling dat WJV zelf veel oppakt. Daarnaast de vraag wat de verhouding is tussen de advertentiewerver en de sponsoring die overblijft. NB antwoordt dat de acties die zijn ondernomen onvoldoende zijn geweest. Dit ligt niet aan de inzet van de commissie, hij bedankt hen voor hun inzet. Een structureel probleem is dat niemand uit cie overdag tijd heeft. Om die reden is afgevraagd of zo'n 'kwetsbaar' concept als een vrijwilligerscommissie verstandig is. We zijn hier al twee jaar lang mee bezig geweest om het op orde te krijgen, maar dit is niet gelukt, vandaar dat we teruggaan naar een advertentiewerver. De advertentiewerver verkoopt bij voorkeur pakketten in de laatste maanden van het jaar voor het volgende jaar. Die draagt dit vervolgens over aan cie Relaties die verder de contacten kan onderhouden. Ze weten dus van elkaar wat er gebeurt.

AR vraagt welke verbeterstap binnen de commissie zelf is gezet. Sinds vorige vergaderingen zijn de jaarpakketten uitgewerkt en bedrijven benaderd. Procedureel zijn er dingen verbeterd, de taakverdeling is beter. We gaan twee keer per jaar een beldag organiseren. In november is er een geweest, de resultaten vielen helaas tegen, de reden daarvoor is niet helemaal duidelijk.

Sander Bossenbroek (SB) merkt op dat we van geluk mogen spreken dat er een jubileumjaar is, anders hadden we een flink verlies. NB reageert dat dit niet het geval is, er is al heel voorzichtig begroot, de uitgaven voor het jubileum zijn niet gespecificeerd onder aparte post, maar bestaande posten zijn opgehoogd. We kunnen dus activiteiten afslanken, mochten we aan zien komen dat er dingen mislopen.

AP merkt op dat er afgerond €20.000 is ingeruimd en er zijn geplande kosten van €15.000 euro. Het jubileumjaar levert dus €5.000 euro op, met name door bedrag van partij. Hebben we voor de toekomst dan niet steeds €5.000 tekort? NB antwoordt dat we hebben 'te dealen' met volgend jaar en daar moeten we onze begroting op inkleden. Deze begroting zijn het gegarandeerde inkomsten. Anders hadden we dingen afgeslankt, bijv. bij de post politiek bestuur of promotiemateriaal. Die hadden we op standaard bedragen laten staan als we geen jubileumjaar hadden gehad.

AP vraagt wat er gaat gebeuren met het resultaat van het boek als we het resultaat boven verwachting

halen? Heeft het bestuur daar al over nagedacht? NB reageert dat daar dan over beslist wordt, daar moeten we nu niet op vooruit lopen. Vanuit de vraag van leden is er gereageerd door conservatief te begroten. Het kan zijn dat jubileum-activiteiten meer mee aangekleed worden, dit zal dan als vraag in bestuur voorgelegd worden.

AP vraagt of dit betekent dat die Relaties €8.000 moet binnenhalen buiten de advertentiewerver om. Dit is inderdaad het geval en het is realistisch. Er staat €12.000 voor IC ingeboekt, €2.500 voor KLIK, daar zit een deel voor gerichte sponsoring en een deel voor generieke sponsoring in.

Matthijs Huntelerslag (MH) vraagt waarom de post 'uitvoeringskosten' bij KLIK is gespecificeerd en bij IC niet. NB antwoordt dat het gespecificeerd staat onder die IC. Dit staat bij KLIK gewoon op verzamel factuur, bij IC is dit niet zo.

MH merkt op dat veel posten op €0 staan en vraagt of die eruit worden gehaald als dit volgend jaar hetzelfde is. Dit is het geval, maar het moet een aantal jaren op €0 gestaan hebben, voordat die posten eraf kunnen.

Matthijs Jonkers (MJ) vraagt wat de kosten voor de advertentiewerver zijn. NB reageert dat daar op dit moment nog geen zicht op is. Dit is altijd afhankelijk van het resultaat. Iemand die het professioneel doet, haalt ook meer binnen. De target ligt vast, maar als er meer wordt binnengehaald, kan er meer betaald worden. Dat is haalbaar met de 10% regel, daarmee hebben we altijd boven de €12.000 als netto inkomsten gezeten. De werver moet dan wel aantonen dat hij meer binnen kan halen.

Frans Hazeleger (FH) bedankt NB voor de heldere beantwoording van de vragen.

Behandelen motie nummer 14

WP vermeldt dat de procedure als volgt gaat: 45 seconden voor indiener, dan 45 seconden voor bestuur en daarna 30 seconden voor degenen uit de zaal.

AP licht de motie toe en wil daarnaast een extra motie indienen, die ook over de begroting gaat. Deze wordt eveneens bij dit agendapunt behandeld. Motie 14 gaat over het voorkomen van een tekort. Hij bedankt NB voor de toelichting op de begroting. Er zit een aantal onzekerheden in, bijv. de €12.000 inkomsten van het jubileumboek. We moeten er rekening mee houden dat dit mogelijk kan tegenvallen. Hij wil het bestuur oproepen om hierover na te denken, mocht blijken dat de inkomsten toch tegenvallen. NB reageert dat het bestuur van harte eens is met de strekking van de motie en hem daarom overneemt. Het is een hamerstuk, de motie wordt aangenomen.

De extra motie heeft vijf ondertekenaars. Het bestuur wordt opgeroepen om eventuele extra opbrengsten in het jubileumjaar toe te kennen aan de algemene reserve. NB reageert namens het bestuur. Hij is het eens met strekking van motie, maar wil hem toch ontraden. De vraag is of het eerlijk is om de extra inkomsten die we zelf hebben terugverdiend toe te voegen aan reserve. Hij wil eerst kijken dat die €7.500 ook minimaal €7.500 is besteed aan activiteiten.

Wietse Blok (WB) vraagt of dit betekent dat we alles gaan uitgeven aan het jubileum omdat het anders niet eerlijk is. Dit is niet het geval, we gaan het extraatje niet in eigen zak steken maar op een verantwoorde manier besteden.

AR merkt op dat de teruggave van het BT aan de algemene reserve toegevoegd zou kunnen worden. Job de Visser (JdV) merkt op dat we €7.500 krijgen, maar dat we aan de andere kant ook €1.000 teruggeven omdat we de IC ter beschikking stellen aan het jubileum. Dus we hoeven ons naar de partij niet te verantwoorden. NB reageert dat JdV inderdaad gelijk heeft en dat in dit geval de motie zeker overgenomen wordt. De motie is een hamerstuk en wordt overgenomen.

Tom de Nooijer (TdN) merkt op dat het woord 'jubileumboek' gerectificeerd moet worden naar 'jubileumjaar'. WP reageert dat de motie al is aangenomen. FH stelt voor om de motie eerst schriftelijk

in te dienen, om formuleringsproblemen te voorkomen. WP reageert dat de motie eerst ingediend moet worden en dat er vervolgens bij agendapunt 8 opnieuw over wordt gestemd. Die stemming is vervolgens geldig.

WB heeft een punt van orde en merkt op dat de voorzitter voorafgaand aan het stemmen dient te vragen of er nog vragen zijn vanuit de zaal.

7. Wijziging HR

a. Wijziging bijdrage landelijk bestuur

Josefien Verschuure (JV) licht de wijziging toe. De wijziging komt voort uit het voorstel van vorige ledenvergadering, dus dit is niet heel erg nieuw. Het voorstel is om hier direct over te stemmen.

Bert van Roekel (BvR) merkt nog op dat dit ook met lokale cie's is afgesproken en dat zij akkoord waren met het voorstel.

TdN vraagt hoe het zit met de minimumprijs als er meer leden geworven zouden worden. Dit was de uitkomst van de avond destijds, maar hij mist dit nu in de statuten. Het bestuur reageert dat deze afspraak staat en hier wordt gewoon aan vastgehouden, maar om het HR toekomstbestendig te houden, willen we het niet al te gedetailleerd opnemen. Volgens TdN gaat het alleen om het geval als er meer leden worden geworven dan het minimum. Er staat nu niet wat er in dat geval gebeurt.

Het woord 'minimaal voor €1.000' wordt toegevoegd aan artikel.

FH reageert dat je daarmee nogal wat zegt, stel dat een commissie weinig werft, krijgt deze toch €1.000.

AR merkt op dat deze discussie al gevoerd is, het is alleen maar een toepassing van het HR.

De wijziging wordt met meerderheid van stemmen aangenomen.

b. Wijziging werkgebied lokale commissies

BvR geeft aan dat in het artikel iets stond waar we niet naar handelden. Onze manier van werken en visie is er wel op om als er een nieuw lokale cie wordt opgericht dat ook de omliggende cie's betrokken worden. Er was specifiek 25km afgesproken, omdat dit voor sommige cie's te veel is, wordt deze wijziging voorgesteld.

WB vraagt wat er wordt bedoeld met 'afgestemd'. Hij merkt op dat zijn werkgebied kleiner wordt, dit mag nooit ten koste gaan van al acterende commissies, we moeten niet in elkaars vijver vissen.

Koen Schouten (KS) merkt op dat hij nooit iets heeft gemerkt van het aanbod voor hulp/mentorschap. BvR reageert dat hij altijd contact heeft met nieuwe commissies en biedt aan om alsnog te komen en eerste vergadering te leiden. Het is de zeker de bedoeling van het bestuur om dit zoveel mogelijk te stimuleren. We zijn daarin nog wel een beetje zoekende, het is een nieuwe werkwijze.

BvR onderstreept de opmerking van WB dat het niet de bedoeling is dat het nooit ten koste mag gaan van een werkgebied van een andere commissie. En anders moet het in overleg gebeuren. Het is moeilijk te voorkomen dat mensen wel of niet naar avond komen, zie voorbeeld Ede.

WB merkt op dat het in zijn geval gaat om regio Alblasterwaard en dat het lijkt alsof de drang naar nieuwe cie's groter is dan te zorgen dat huidige cie's goed functioneren. Als we gaan concurreren met elkaar, dan slaan we door in deze opzet.

BvR reageert dat concurreren een luxe probleem is, maar zeker wel een probleem.

Jan-Herber Hoogendoorn (JHH) merkt op dat het niet per se een probleem hoeft te zijn als er meerdere cie's in een gebied werkzaam zijn, je kunt ook samenwerken. Mensen zijn vrij om over eigen grenzen heen te gaan.

FH reageert dat hoe meer cie's, hoe beter het is, het enige wat moet gebeuren is afstemmen van data.

KS merkt op dat een nieuwe cie niet een sta in de weg is, het is juist een verrijking. Hij is blij dat de

die er nu is. Kijk uit dat het gebeid niet te groot wordt, houd rekening met reisafstanden. Willen als Merwestreek ook richten op 16-, die zijn niet mobiel.

BvR reageert dat een nieuwe commissie met energie zeker een aanwinst is, maar bestaande commissies ook hun aandacht moeten krijgen. En daar blijft het bestuur zich ook op richten.

De wijziging wordt aangenomen met twee stemmen tegen en een meerderheid van stemmen voor.

De voorzitter stelt voor om een korte pauze te houden en schorst de vergadering.

Na de pauze merkt WP op dat men echt wat beknopter moet zijn en dat hij zich echt aan de gestelde spreektijd zal houden.

Pieter Meijers (PM) heeft een opmerking over het indienen van moties. Een motie is een machtig en ultiem wapen. Hij merkt soms dat er een motie wordt ingediend terwijl dat dit ook op een andere manier geregeld had kunnen worden. Hij roept op om eerst te kijken of het via andere manieren aangepakt kan worden.

TdN is het geheel met hem eens, zou wel graag een voorbeeld willen horen.

PM heeft expres geen voorbeeld genoemd omdat hij niet een persoon wil aanvallen of een motie wil afserveren. Hij wil benadrukken dat het eerst via een andere weg geregeld wordt.

FH noemt als voorbeelden de motie Wietwet, Caribisch Nederland, reflectie op het duurzaam klimaatbeleid, discussieavond klimaatbeleid.

8. Behandelen ingediende moties

Bij elke motie wordt vooraf gecheckt of er voldoende indieners aanwezig zijn.

Motie 1: Invloed leden op voorzittersbenoeming SGP-jongeren

TdN licht de motie toe. Op dit moment wordt er iemand vooruitgeschoven, bekrachtigd door HB, daarna gaat het besluit pas naar de leden. De motie laat dit alles in tact, maar wil de stem van de leden hieraan toevoegen. Voorzitter krijgt dan via een ALV mandaat van de leden.

EJV reageert vanuit het bestuur dat er vooral organisatorische bezwaren zijn, maar dat het bestuur de intentie snapt.

TdN vraagt of het bestuur werkelijk positief tegenover dit voorstel staat.

MJ merkt op dat er in de laatste zin iets staat over een onderzoek en vraagt hoe dit zich verhoudt.

JHH reageert dat een overdracht op de vergadering niet per se nodig is, je kunt het zo instellen dat er geen vertraging is.

Paula Schot (PS) wil meegeven aan de leden dat het een pijnlijke situatie kan veroorzaken als je iemand voordraagt die vervolgens door het HB wordt afgeraden. Als lid raadt ze de motie daarom af.

TdN reageert dat dit inherent is aan verkiezingen. Op het moment dat er verkiezingen zijn en de ALV is tegen, leidt de kandidaat ook gezichtsverlies.

PS reageert dat dit een andere situatie is, de voorzitter stelt zich niet verkiesbaar. Ze wil de oproep neerleggen om te kijken of we niet überhaupt van de procedure met het HB afkunnen.

FH merkt op dat de huidige procedure zorgvuldig is. Wel moet er eerder naar de leden gecommuniceerd worden, zij dienen eerder dan de krant op de hoogte te zijn.

Rick van de Waerd (RvdW) is het eens met FH dat het lastig is voor de leden. Maar het blijft heel moeilijk om eerst leden te informeren en daarna de media.

EJV reageert dat het bestuur echt wel begrijpt wat het punt is. Hij bedankt iedereen voor de opmerkingen, deze worden ter overweging meegenomen.

TdN merkt op dat het een mooie toevoeging is als het gaat om professionalisering. Het doet niks af

notulen extra ledenvergadering

aan de statuten, maar is een mooie aanvulling.

EJV merkt ten slotte op dat je moet beseffen dat je in principe geen mandaat geeft. Er komt weinig man op zo'n vergadering af, het mandaat is beetje tricky als het gaat om dit voorzitterschap.

TdN reageert dat er altijd mandaat is op ALV, nu zitten we met ongeveer 60 man, we kunnen niet van tevoren alle 7000 leden peilen.

De motie wordt met meerderheid van stemmen verworpen. AP stelt voor om te tellen, omdat het verschil niet zo overtuigend is. Er zijn 13 stemmen voor, 24 stemmen tegen en 3 onthouden zich van stemming, de motie wordt verworpen.

TdN vraagt nog hoe het bestuur hier wel invulling aan gaat geven. WP stelt voor om dit na afloop te bespreken met het bestuur.

Motie 2: Vragenrecht

JHH licht de motie toe. Het is normaal dat er vragen gesteld kunnen worden, goed dat deze gelegenheid er komt. Hij is blij dat bestuur het eens is.

EJV merkt op dat dit in de praktijk al gebeurt, maar het is prima om het vast te leggen.

JHH wilde tijdens de laatste vergadering in Gorinchem nog een vraag stellen, maar dit werd toen niet toegestaan. Dit was de aanleiding voor deze motie.

PS merkt op dat we wel alles kunnen willen vastleggen in het HR, maar dan blijft het niet meer werkbaar. Vragen stellen gebeurt nu al en zij zou het daarom hierbij willen laten.

RvdW merkt op dat er wel kaders moeten zijn rondom die vragen, het moeten niet dusdanig persoonlijke vragen worden.

TdN reageert dat dit gezien het vorige congres overbodig is.

EJV merkt op dat het kader al vrij helder is, in die zin dat we allemaal christenen zijn. Hij roept iedereen op het geweten in deze te gebruiken. Er is daarnaast altijd nog de regeling dat de voorzitter vragen mag weigeren of afkappen. Dit blijft staan.

FH wil de motie in stemming brengen, er zijn 13 stemmen voor, en meer dan 15 stemmen tegen. De motie wordt verworpen.

Motie 3: Bezoekersregeling SGP-partijdag

JHH licht de motie toe. Het zou mooi als degenen die zo enthousiast zijn, toch naar de partijdag kunnen gaan. Hij roept het bestuur toe om in overleg te gaan met het HB.

NB heeft alvast in de week gelegd binnen het MT, maar het gevoel is dat we te gast zijn. Meerderjarigen kunnen via de kiesvereniging gaan. Wat betreft minderjarigen, in hoeverre is het wenselijk dat je dit mogelijk gaat maken, terwijl wij als SGPJ zelf al te gast zijn.

Johannes van der Poel (JvdP) vindt de motie een wat zwaar middel, maar het is voor hemzelf ook van toepassing. Het kan geen kwaad om daar als SGPJ een rol in te spelen.

AP herkent het gevoel ook en snapt waarom de motie is ingediend. Maar als het bestuur al aangeeft dat het MT hier aarzelend tegenover staat, is het wellicht niet zinvol om met deze motie door te gaan.

NB proefde inderdaad enige aarzeling en roept op om gewoon de route via de kiesvereniging te bewandelen. Zij zijn de mensen die mensen afvaardigen. Wij zijn niet de geëigende weg.

JHH reageert dat niet iedere jongere toegang heeft tot een kiesvereniging. We zijn als SGPJ natuurlijk wel gelieerd aan de moederpartij, daarom is het niet vreemd om een dergelijk verzoek in te dienen.

De meerderheid is tegen de motie, de motie wordt verworpen.

Motie 4: Profilering SGP-jongeren

WB licht de motie toe en bedankt het bestuur dat men al hiermee aan de slag gegaan is. Hij zag al wat vlogs, dit is een stap in de goede richting. Jammer dat het preadvies zich focust op verbeterplan. Als dit gezegd wordt, dan zijn er dus verbeteringen nodig. We hebben een uniek geluid, dat mag heel Nederland weten. Te vaak horen we vanuit politieke cie's dat er niks met hun input wordt gedaan.

WP bedankt voor de motie en geeft aan dat het bestuur begrijpt wat hij bedoelt. Wat er geschreven wordt, willen we graag publiceren. Maar je komt heel moeilijk binnen bij seculiere media, het RD en ND zijn wat makkelijker. Het afgelopen jaar zijn we zo'n 15 keer in de landelijke media geweest.

WB merkt op dat 15 keer ook normaal is, dit is uitvoering van het beleidsplan. In campagnetijd is dit makkelijk, het gaat ons ook om de periode buiten de campagnetijd.

PM reageert dat we als SGPJ best vaak in de media komen. Commissieleden vinden het vervelend als we in media komen terwijl zij er niks weten. Hij noemt het voorbeeld van het Terlouw manifest, hij vindt dit een heel kwalijke zaak.

FH onderstreept de voorgaande reacties. Graag een inzicht in hoe vaak we zichtbaar zijn, bijv. opnemen in infomail. Aan het eind van het jaar op een rijtje zetten, dat is de uitvoering van de motie. AR denkt dat er op dit moment onvoldoende gebruik wordt gemaakt van kennis en kunde. De statements worden weinig gelezen.

Lisanne de Visser (LdV) merkt op dat het goed is dat vrijwilligers op de hoogte zijn van media optredens. Wat betreft het politieke geluid in Nederland, nu lijkt media-aandacht een doel op zich te worden, daar moeten we mee oppassen.

JHH vindt de laatste zin te breed geformuleerd. Voor de kwaliteit van de motie zou dit veranderd moeten worden.

MJ ziet in het preadvies dat het bestuur het probleem herkent, maar begrijpt nog niet goed waarom er geen verbeterplan wordt opgesteld.

Hans van 't Land (HL) reageert dat we veel artikelen hebben proberen te verspreiden, maar dit werd niet aangenomen. Moeten bijv. met meer kwaliteit over expertise komen. Nu zijn we daar deels mee bezig met halfjaarplannen. We hebben nu ook een vlog camera, dus er is wel iets gewijzigd t.o.v. van voorgaande jaren. Het spijt hem dat het niet altijd gebeurt dat cie's worden meegenomen, is een terechte opmerking. Als we in media komen, kunnen die berichten ook actiever gedeeld worden via bijv. de infomail. De discussie over statements is al eerder gevoerd, we blijven dit doen, maar de focus verschuift meer naar halfjaarplannen en kijken hoe we kunnen toewerken naar een mooi eindproject waarmee naar buiten getreden kan worden. De vraag blijft staan echter staan of we media willen opzoeken of dat we met een mooi kwalitatief document komen en iets goeds onderzoeken.

WB merkt ten slotte op dat het fijn is dat het bestuur er alles aan gaat doen. Met de kabinetsformatie hadden we bijv. ook meer naar buiten kunnen komen.

De meerderheid is voor de motie en de motie wordt aangenomen.

Motie 5: Wietwet

WB heeft hier niks aan toe te voegen, er is overleg geweest met de voorzitter van cie Binnenland.

HL reageert dat het bestuur blij is dat dit onderling is besproken en dat cie Binnenland ermee aan de slag wil.

MJ heeft nog een algemeen punt: het komt vaker voor dat een commissie aangesproken wordt om ergens mee aan de slag te gaan. Hier moeten we voorzichtig mee zijn. Hij is benieuwd of een nieuw onderzoek daadwerkelijk ander resultaat oplevert.

FH merkt op dat dit een klassiek voorbeeld is van een overbodige motie

MJ heeft als voorzitter mede ondertekend, maar dit betekent nog niet dat de commissie het ook

daadwerkelijk gaat uitvoeren.

TdN vraagt waarom er is gekozen voor de Wietwet en niet bijv. voor de EU waar al motie over is ingediend.

KS onderstreept de vorige reactie, hij snapt de meerwaarde er niet van. Lokale overheden zitten niet op onze meningen te wachten.

WP weigert een vraag van MJ, hij heeft al twee interrupties gehad. MJ merkt nog op dat als de motie wordt aangenomen, er ruzie ontstaat binnen de commissie, dit moeten we niet doen.

HL reageert dat als de vergadering beslist dat de commissie hier iets mee moet doen, dat op zich een idee is. We gaan niet echter niet iets mee doen als het niks oplevert.

WB merkt tot slot op dat de indieners alleen de oproep doen om stelling te nemen, niet om een halfjaarplan hieraan te wijden. Heel Nederland zit op onze mening te wachten. SGPJ is meer dan alleen EU, er is gekozen voor de Wietwet, omdat hier nog geen publiciteit aan gewijd is.

De meerderheid is tegen de motie, de motie wordt verworpen.

Motie 6: Bestuurstermijn

WB bedankt het bestuur voor het preadvies. Hij kreeg gisteravond nog twee vragen van leden, maar nee, hij wil geen voorzitter worden. Hij roept alleen op om in dat onderzoek te kijken naar de mogelijkheid om van 3 naar 2 jaar bestuurstermijn te gaan.

EJV reageert dat het ter evaluatie en reflectie prima is om hierover na te denken en het bestuur neemt daarom deze motie over.

FH wil graag de motie in stemming gebracht hebben. Het is een verkeerd signaal als we de termijn gaan verlagen naar 2 jaar. We zien een enorm verloop, hij is voorstander om die 3 jaar echt als norm te handhaven.

MJ vraagt hoelang WP voorzitter is. WP reageert dat dit nu 1,5 jaar is en dat men niet bang hoeft te zijn dat hij maar twee jaar zit.

WB merkt op dat het nu door de zaal gaat dat hij de termijn wil verlagen, maar dit is niet het idee. Het is gewoon een oproep om dit mee te nemen in overweging.

TdN merkt op dat er natuurlijk nog meer mogelijkheden zijn. Hij vraagt of het ook wordt meegenomen in evaluatie dat er meerdere mogelijkheden zijn, mocht de motie worden aangenomen.

FH reageert dat er in de motie wel een duidelijke voorsortering te merken is, er is slechts een optie opgenomen.

EJV reageert dat men zich voor nu geen zorgen hoeft te maken. Alles wat we kunnen bedenken nemen we mee, dat was ook de intentie van WB.

WB reageert tot slot er hij inderdaad iets voorsorteert, maar hij is er nog niet van overtuigd dat dat dit de beste oplossing is en wil daarom ruimte laten voor andere ideeën.

De motie wordt met meerderheid van stemmen aangenomen.

Motie 7: Defensie

Er zit een kleine onduidelijkheid in de motie. De zinsnede 'brede staatscommissie' moet vervangen worden door 'onafhankelijke onderzoekscommissie'. Laten we dan aan fractie over welke dan de beste optie is.

Maarten van Nieuw Amerongen (MvNA) reageert dat het bestuur positief tegenover de strekking staat. We willen harder naar de NAVO-norm toe. Hij bedankt voor de opmerking over de wijziging. Het is de vraag of wij dit moeten gaan indienen als het ook al in het verkiezingsprogramma staan. Hij gaat ervanuit dat men er al mee aan de slag gaat.

JHH wil het laatste punt apart in stemming brengen, omdat motie op partijdag een ander middel is.

WB stelt voor om dit niet te doen, maar doet de oproep om met fractie in gesprek te gaan.

Motulen extra ledenvergadering

MvNA reageert dat de toezegging dat het bestuur hierover in gesprek gaat met fractie er sowieso is. KS merkt op dat 'of daarop lijkend instrument' eruit gehaald kan worden als het toch in stemming wordt gebracht.

WB vraagt waarom de motie op dit congres is ingediend. In het verkiezingsprogramma staat niks over onafhankelijke commissies. Heeft met politiek en militairen gesproken, zij weten het ook niet. Laat onafhankelijke commissie kijken wat het beste is voor ons land.

De motie wordt met meerderheid van stemmen aangenomen.

Motie 8: Structuur en overzicht

KS licht de motie toe waarin gevraagd wordt om meer duidelijkheid en transparantie. Hij wil het organogram op de website plaatsen, op intranet is niet voldoende. Hij roept het bestuur op om al zijn punten toe te voegen.

MH heeft bezwaren in b.t. het publiceren van het emailadres, er zijn genoeg communicatiemiddelen buiten emailadres. Daarin heeft iedereen zijn eigen voorkeur. Hij zou dit graag gewijzigd zien in 'contactoptie'.

Berry Bouw (BB) geeft de reden van het ondertekenen van de motie. We wisten niet bij wie we moesten zijn om een commissiewijziging door te geven. Enige die we wisten was JV.

FH vraagt waar het woordje 'dit' op duidt.

TdN kent zelf ook voorbeelden, wanneer het organogram geplaatst wordt, is het probleem opgelost en weten mensen wie ze moeten benaderen.

AP reageert dat als je gewoon mailadressen toevoegt van contactpersonen, je al een heel eind bent en weet je bij wie je moet zijn. Dit kan het 'van kastje naar de muur'-probleem voorkomen.

NB reageert als lid en geeft aan dat er overal wordt verwezen naar het algemene mailadres. Dat er geen contactmogelijkheid is, is dus onterecht.

KS vraagt of het organogram getoond kan worden omdat niet iedereen begrijpt waar het over gaat.

FH reageert dat er gewoon op website een overzicht moet komen wie men kan bereiken. We willen dat mensen zelf kunnen opzoeken bij wie ze moeten zijn en daarmee ook NB en beetje ontlasten. Hij roept op om de motie te steunen.

Elize Kleijbeuker (EK) reageert dat het ook scheelt bij het indienen van de moties, als contactpersonen worden toegevoegd.

Jan de Rooij (JdR) vraagt waar we nu moeilijk over doen. Blijkbaar is er veel vraag naar, waarom dan niet gewoon dat lijstje opstellen.

Janneline van Westreenen (JvW) merkt op dat er vanuit HR een welkomspakket gemaakt wordt waarin alle informatie zit, dus deze motie lijkt een beetje overbodig.

JvB merkt op dat er veel discussie is en het feit dat het bestuur de motie ontraadt laat zien dat het nodig is.

JHH reageert dat je te allen tijde op de website wilt kunnen kijken voor info. Mails kunnen kwijtraken.

Dirk van Horsen (DvH) merkt op dat de website geschikt is om een beperkt organogram op te delen, maar het toevoegen van contactgegevens levert spam op, we kunnen bovendien last krijgen met Autoriteit Persoonsgegevens. Op de contactpagina staan al best veel meeladressen en in IC staan ook alle gegevens. We willen voorkomen dat de pers verder gaat bellen.

FH reageert dat de Autoriteit Persoonsgegevens niks vindt van het opnemen van een algemeen mailadres van een commissie.

KS merkt op dat de motie heel basaal is, er wordt puur gevraagd om algemene gegevens van cie. Er komen geen persoonsgegevens in het gedrang.

Christiaan Hovestad (CH) reageert dat hij tot drie weken geleden niet eens wist dat er een intranet

notulen extra ledenvergadering

bestond, terwijl hij al lang vrijwilliger is.

HL reageert dat het bestuur achter het idee staat dat men intern wil weten wie je kunt bereiken. Als je mailadressen op de website vermeld, gooi je het in publieke ruimte. We zijn hier huiverig voor, de pers gaat direct naar commissievoorzitters. Nu wordt het eerst gefilterd door NB. Een lijst met emailadressen is bovendien niet professioneel. Het is belangrijk dat je vaste lijnen hebt.

KS merkt op dat de motie niet is bedoeld om spam te creëren, maar puur om openheid te creëren voor mensen die niet op intranet zitten of die niet die lijntjes kennen.

Er zijn 23 stemmen voor de motie, 19 stemmen tegen en 1 persoon onthoudt zich van stemming. De motie wordt aangenomen.

Motie 9: Caribisch Nederland

De motie is een hamerstuk en wordt met meerderheid van stemmen verworpen.

Motie 10: Reflectie op duurzaam regeerakkoord

JvdP licht de motie toe. De waterschappen zijn koploper, decentrale overheden zijn daar goed mee bezig. Dit geeft de urgentie aan. Het is niet zo dat commissie DOL er nooit iets mee heeft gedaan, maar het moet gewoon geactualiseerd worden.

MvNA reageert dat het bestuur er positief tegenover staat en wil de motie overnemen. Met de kanttkening dat er rekening gehouden moet worden met de capaciteiten van de commissie. Dit had ook via de voorzitter van DOL geregeld kunnen worden.

TdN merkt op dat er een inconsistentie in verwoording, is het alleen water of alles? Hij vraagt of we de visie van de SGP langs de meetlat kunnen leggen.

JHH reageert dat als de motie wordt aangenomen, hij zijn motie over klimaatbeleid kan intrekken.

WB merkt op dat dit een concreet verzoek is, maar dat doen we eigenlijk niet als ledenvergadering.

MvNA reageert dat een concreet verzoek wel kan, maar de invulling ligt bij de commissies.

PM reageert dat dit binnen de commissie besproken gaat worden en dat de commissie zich heel vrij voelt om deze motie uit te voeren op de manier zoals de cie dit het prettigst vindt.

TdN vraagt nogmaals of we de visie van de SGP langs de meetlat kunnen leggen.

MvNA reageert dat de commissie hiernaar gaat kijken, als zij dit mee willen nemen of advies willen uitbrengen, dan is dat uiteraard mogelijk.

JvdP merkt op dat we het aan de commissie moeten overlaten in hoeverre zij dit langs de meetlat willen leggen.

De motie wordt in stemming gebracht en aangenomen.

BvR heeft een punt van orde. Het is mooi wat hier gebeurt, maar een volgende keer moet dit anders gepland worden. Men moet zich ervan bewust zijn dat we erg uitlopen.

WP reageert dat hamerstukken gelijk geaccordeerd kunnen worden, we moeten daarmee geen tijd verliezen.

Motie 11: Actuele standpunten

HL reageert dat het bestuur dit punt begrijpt en denkt dat dit wel bilateraal opgelost kan worden. Het bestuur neemt de motie over en deze wordt als hamerstuk behandeld. De motie wordt aangenomen.

Motie 12: Vrijwilligersoverzicht

FH licht de motie toe. Het lijkt hem leuk als vrijwilligers onderling een overzicht hebben die steeds wordt geactualiseerd via het intranet.

notulen extra ledenvergadering

NB reageert dat er op dit punt nieuwe ontwikkelingen zijn. Het HR-intranet gaat verdwijnen, we gaan meedoen met het nieuwe systeem van de SGP. Daar kunnen geen foto's in opgenomen worden. Voorstellen via de infomail is voldoende.

AR merkt op dat dit al bijna twee jaar op de agenda van het PP staat, er moet langzamerhand wel een besluit over kunnen komen.

FH reageert dat er op het intranet gewoon een documentje geupload kan worden met een foto/naam/verhaaltje.

De motie wordt met meerderheid van stemmen aangenomen.

Motie 13: Discussieavond klimaatbeleid

Deze motie is komen te vervallen als gevolg van motie 10.

Motie 14: Motie voorkomen tekort over 2018

Deze motie is al behandeld bij het bespreken van de begroting.

Motie 15

Dit is een nieuw ingediende motie waarover eerder in de vergadering wat verwarring ontstond. De motie verzoekt het bestuur om het eventuele positieve resultaat van het jubileumboek en het geld van het Beatrixtheater toe te voegen aan de algemene reserve.

FH vraagt of dit geen overbodige motie is, aangezien het geld toch al naar de reserve gaat. :

NB reageert dat dit geen overbodige motie is, maar wel een wat vreemde motie. Het geld van het Beatrixtheater wordt dit jaar al toegevoegd aan de algemene reserve.

AP haalt de zin eruit en de motie wordt gewijzigd, het is niet dezelfde motie als motie 14.

KS merkt op dat hiervoor het bestuur gewoon de bevoegdheid moet krijgen en stemt tegen de motie. De motie wordt met meerderheid van stemmen verworpen.

WP dankt alle aanwezigen voor hun inbreng tijdens de vergadering.

9. Toelichting wisseling bestuursportefeuilles

EJV licht de wijziging toe. Er vindt een wijziging plaats in de verdeling van de bestuursportefeuilles. Het bestuur en de adviescommissie hebben zich hierover gebogen. De portefeuille 'Organisatie' zal veranderen naar 'Leden & Lokaal'. De portefeuille 'Leden & Relaties' zal gewijzigd worden in 'Organisatie & Relaties', zodat hiertussen meer binding ontstaat. We zijn op zoek naar alleskunnners, maar voor de vacatures zijn wel twee verschillende types nodig. Er zijn geen vragen over de toelichting.

10. Rondvraag

Er zijn vooraf vijf vragen ingediend, de overige zijn tijdens de vergadering ingediend.

1. Claim Beatrix

Er wordt gevraagd of het bekend is welk bedrag we hierop gaan winnen. Het voorstel van het BT is dat wat op de offerte stond, nu gratis ter beschikking staat. Dit gaat om een netto bedrag van €14.000. We zijn in overleg met de accountant om dit jaar €2500 te reserveren en de andere €14000 naar de algemene reserve te doen. Dit voorkomt dat er volgend jaar vrij geld in de begroting zit.

2. Manifest Privacy

FH vraagt naar het manifest privacy wat in 2016 is gepresenteerd. Tijdens de ALV is daar toen

notulen extra ledenvergadering

het nodige aan opmerkingen over geweest. Ook de commissie Binnenland heeft een feedbackronde gegeven. Daarna is nooit meer van het manifest vernomen. Hoe staat het hiermee? HL reageert dat dit een goed punt is. Het manifest is wat gaan zwerven. Er moest nog behoorlijk wat gewijzigd worden. Het is gewoon een intern document, het heeft nu niet zoveel zin meer om het debat opnieuw aan te zwengelen. Werkgroep van toen is uiteengevallen. Er is destijds veel gediscussieerd, nu niet opnieuw mogelijk om de werkgroep bij elkaar te krijgen. Het functioneren van werkgroepen is geëvalueerd en het blijkt in de praktijk niet goed te werken. Het document zal wel op intranet geplaatst worden.

3. Claim auteursrecht

KS vraagt waarom er een claim is geweest betreffende auteursrecht, wat het bedrag was en wat ermee gedaan wordt. Het geval was dat er een foto bij een statement is geplaatst die niet rechtenvrij bleek te zijn. Een advocatenkantoor heeft dit opgespoord en een claim van €2000 ingediend, waarvan €1000 advocaatkosten. Plus €250 voor elke dag dat hij extra online staat, een volstrekt onredelijk bedrag. WP heeft contact opgenomen met dhr. Den Boef en hij heeft geadviseerd om hier niet mee in zee te gaan en eigen onderzoek in te stellen. DvH heeft dit gedaan, gegevens liggen bij dhr. Den Boef en hij gaat kijken met advocatenkantoor.

LdV merkt op dat we wellicht een eigen database nodig hebben.

Er zijn veel rechtenvrije databases, hier gaan we binnen pp ook mee verder. HL reageert dat we hier in het verleden slordig mee geweest zijn, dit moeten we in de toekomst voorkomen.

TdN vraagt of het bestuur hier de volgende ALV op terug kan komen.

WP reageert dat het bestuur de status zal delen, dit hoeft echter niet per se via de ALV.

KS vraagt of de statements worden voorzien van nieuwe foto's. Dit is inderdaad het geval.

4. Datum SGP-jongerendag

BB merkt op dat de SGP-jongerendag nu gepland is op een officiële campagnezaterdag, waarmee je veel vrijwilligers in de vingers snijdt. Waarom gebeurt dat? Hij merkt op dat hij dat we dat in de toekomst moeten voorkomen. BvR reageert dat deze datum niet zomaar tot stand is gekomen. Er is veel rekening gehouden met andere activiteiten, we hebben dit echt goed afgewogen. De overweging die we mee hebben genomen is welke invloed het heeft op de campagne. Het heeft aan de andere kant ook iets positiefs, is media-technisch goed. In de weken voor de campagne leeft het ook meer bij jongeren.

BB reageert dat je jongeren langer kunt betrekken door de JD na de verkiezingen te plannen.

BvR merkt op dat we altijd zullen voorkomen dat het ten koste gaat van belangrijke dingen. Maar het is keer op keer weer een afweging.

5. Lokale vacatures Facebook

Het is niet helemaal duidelijk wat de vraag is. BB licht dit toe en vraagt of er in de Facebookgroep geen lokale vacatures meer geplaatst kunnen worden. NB reageert dat dit bilateraal met HR-lokaal opgelost kan worden.

6. Lengte ledenvergadering

WB vraagt of er niet meer tijd ingepland kan worden voor de ledenvergadering. Eventueel een extra ingelaste vergadering waarbij moties voor het SGP-congres ingediend kunnen worden.

WP reageert dat het bestuur hierover gaat nadenken.

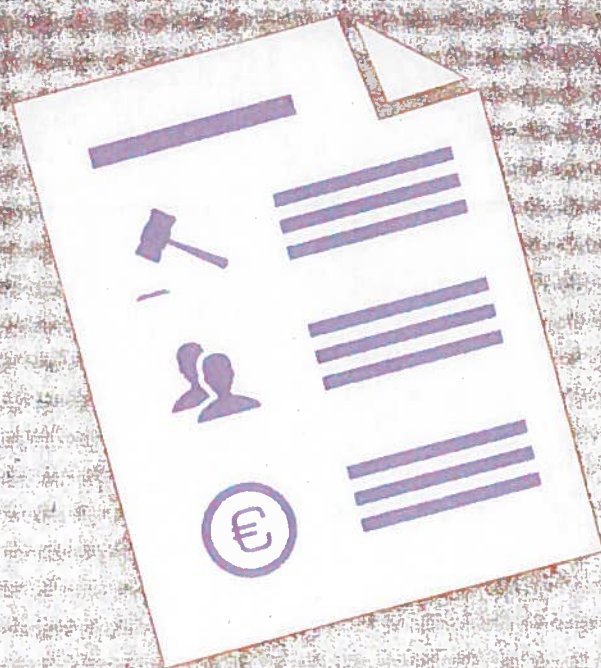
7. Ondersteunen 3 formulieren van enigheid

notulen extra ledenvergadering

MH is lid geworden met het idee om SGPJ te steunen, hem is voorgehouden dat de Drie Formulieren van Enigheid niet per se onderschreven hoeven te worden. Hij vraagt of dit klopt en of dit ook geldt als je vrijwilliger wilt worden. WP reageert dat het goed is om hierover na te denken en dat het bestuur hiernaar gaat kijken.

11. Sluiting

WP besluit de vergadering met gebed en daarna wordt er uit de Avondzang gezongen.

sgp»jongeren
jaarverslag 2017

Inhoudsopgave jaarverslag 2017

Voorwoord	20
Bestuur	21
Algemeen	21
Voorzitter	21
Vicevoorzitter	21
Secretaris	22
Beleidsadviseur	23
Organisatie	23
Communicatie	23
In Contact	24
Klik	25
Leden & relaties	25
Ledenwerving	25
Relaties	26
Politiek Platform	26
Voorzitter en secretaris politiek platform	26
Binnenland	27
Duurzame Ontwikkeling en Landbouw (DOL)	28
Internationaal	28
Onderwijs	28
Sociaal Economische Zaken (SEZ)	29
Zorg	29
Adviescommissie	30
Lokale commissies	30
Alblasserwaard	30
Ambacht-Zwijndrecht	30
Barneveld	30
Capelle-Krimpen	31
Ede	31
Elburg/Oldebroek	32
Elspeet/Vierhouten	32
Goedereede	32
Kampen	33
Merwestreek	33
Nunspeet	34
Oost-Betuwe	34
Reimerswaal	35
Rijssen	35
Schouwen-Duiveland	35
Sprang-Capelle	35
Staphorst	35

Voorwoord

Dankt God in alles.

1 Thessalonicenzen 5:18a

Leer mij HEERE! Uw weg; ik zal in Uw waarheid wandelen; verenig mijn hart tot de vreze Uws Naams.

Psalm 86:11

Er is weer een jaar voorbijgevlogen. In het jaarverslag wat voor je ligt, kun je er van alles over lezen. Wat hebben we met z'n allen veel gedaan. Wat hebben we samen veel tijd in onze organisatie gestoken. Aan het begin van het jaar zijn we bezig geweest met de campagne voor de Tweede Kamerverkiezingen. Er zijn twee prachtige congressen georganiseerd. Op veel lokale bijeenkomsten hebben we elkaar kunnen ontmoeten. Ook dit jaar zijn er weer veel leden geworven. Verschillende keren hebben we als SGP-jongeren de media gehaald. 2017 kunnen we mooi afsluiten. Het is een jaar om trots op te zijn!

Maar...

Inderdaad, hoewel dit gevoel ons af en toe bekruipt, zou het niet goed zijn om zo terug te kijken. 2017 is een jaar om dankbaar voor te zijn. Zonder de zorg en de hulp van de Heere zouden we niet zover gekomen zijn. Zonder de zorg en de hulp van de Heere, kunnen we ook niet verder. Laten we daarom vragen: "Leer mij HEERE Uw weg, ook in 2018".

Als bestuur willen we iedereen die zich in 2017 heeft ingezet voor SGP-jongeren – soms voor, maar vaak ook achter de schermen – hartelijk bedanken!

Bestuur

Algemeen

Tijdens de jaarvergadering op 8 april 2017 namen we afscheid van Pieter Schreuder (bestuurslid communicatie) en Janneline van Westreenen (secretaris). De ontstane vacatures werden op deze jaarvergadering ingevuld door Dirk van Horssen en Josefien Verschuure. In 2017 vergaderde het bestuur op 9 januari, 6 februari en 6 maart in de oude samenstelling. In de nieuwe samenstelling vergaderde het bestuur op 10 april, 15 mei, 19 juni, 10 juli, 25 september, 12 oktober, 6 november en 18 december. Op 15 november was er een brede bestuursvergadering, waarbij ook (een deel van) de landelijke commissievoorzitters aansloten.

Voorzitter – Willem Pos

Als voorzitter heb ik een bijzonder jaar achter de rug. Niet alleen vanwege de Tweede Kamerverkiezingen en de campagne waarin we als jongeren van ons lieten horen, maar ook omdat ik in mijn privéomstandigheden grote veranderingen meemaakte. Zo kocht ik een huis en ben ik getrouwd. Maar politiek gezien is 2017 vooral het jaar geweest van de Tweede Kamerverkiezingen. Zowel binnen als buiten de partij hebben we als SGP-jongeren van ons laten horen.

Binnen de partij lieten we van ons horen op het verkiezingscongres in januari. We mochten de primeur hebben om, ondanks een negatief preadvies van het hoofdbestuur, een motie aangenomen te zien worden. Daardoor werd het verkiezingsprogramma aanzienlijk gewijzigd op het gebied van de Europese Unie. Al onze moties werden die dag aangenomen. Het geeft maar aan dat SGP-jongeren altijd constructief is richting de moederpartij. Constructief, maar daarmee niet kritiekloos. Want ook binnen de partij

lieten we van ons horen toen in mei een SGP'er in opspraak kwam rond onkostenvergoedingen. Juist een christenpoliticus moet integer en oprecht zijn en ook meewerken aan onderzoeken die dat aan het licht zouden kunnen brengen. Het geeft maar aan dat SGP-jongeren altijd constructief, maar daarmee niet kritiekloos is richting de SGP.

In de campagne is door veel mensen veel werk verzet. Er werden flyers uitgedeeld, acties opgezet en uitgevoerd, zowel op lokaal als landelijk niveau. Het filmpje met Hans, waarin D66 op de hak werd genomen, haalde zelfs de NOS en het tv-programma Pauw en Jinek. Met alle andere politieke jongerenorganisaties kwamen we tot een landelijk bekend geworden klimaatmanifest; een thema dat het afgelopen jaar binnen onze club veel meer is gaan leven. Terecht, want de opdracht om de aarde 'te bebouwen en te bewaren' geldt in onze tijd niet minder. Helaas zagen we onze inspanningen bij de verkiezingen niet beloond met een vierde zetel, maar het mogen behouden van de derde zetel én de stemmenwinst gaven toch genoeg reden tot dankbaarheid.

Bij het voorjaarscongres traden twee nieuwe bestuursleden officieel aan. Een nieuwe secretaris en een nieuw bestuurslid communicatie werden gekozen; mooi om te zien dat mensen binnen SGP-jongeren doorstromen naar bestuursfuncties en we zo een vitale vereniging blijken te zijn.

In 2017 waren er diverse mediaoptredens waar ik aan mee mocht werken. Zo was ik tweemaal te zien bij PowNews en was ik ook te horen bij WNL op Zaterdag op radio 1. Daarnaast was ik in februari te zien in een televisieuitzending over transgenders bij BNN/VARA. Toen merkte ik, net als toen ik in juni op Twitter een opmerking maakte over het homohuwelijk in Duitsland, dat het laten horen van een Bijbels standpunt niet met gejuich, maar eerder met hoon wordt ontvangen door velen uit seculiere hoek.

Toch moet die hoon ons niet tegenhouden om onze stem te verheffen en het Bijbelse geluid in de politiek laten horen. Want dat geluid is het zo waard om gehoord te worden, dat we ons door niets moeten laten weerhouden.

Vicevoorzitter – Erik Jan Vinke

2017 ligt weer achter ons. Het jaar is voorbijgevlogen en kende nogal wat hoogtepunten. Het afgelopen jaar heb ik weer veel jongeren gezien die keihard gewerkt hebben om SGP-jongeren draaiend te houden. Velen hebben keihard gewerkt om al die congressen en SGPJ- cafés te organiseren. Velen hebben enorm hun best gedaan om de politieke boodschap te ontwikkelen en in de 'markt' te zetten. Als ik dat allemaal zie dan ben ik zeer dankbaar dat de Heere ons deze zegen heeft gegeven. Ik kijk dan ook terug op een gezegend jaar.

Een paar dingen wil ik voor het voetlicht brengen. Allereerst denk ik aan de campagne die wij als SGPJ gevoerd hebben voor de SGP. Het was een eer om campagneleider te zijn van onze club en om zo de partij in de Tweede Kamer weer aan stemmen te helpen. Helaas geen vierde zetel, waar we stiekem toch wel op hadden gehoopt. Gezien de opkomst werd die dag al snel duidelijk dat zetelbehoud met stemmenwinst het hoogst haalbare was. En daar waren we dankbaar voor. Het is zo mooi om te zien dat de hele organisatie, schouder aan schouder staat en met veel enthousiasme onze christelijke boodschap aan de man brengt.

Het afgelopen jaar hebben we intern een aantal stappen gezet om de organisatie te verbeteren. Ik heb gemerkt dat veranderingen niet altijd succesvol zijn of juist langzaam op gang komen. Dat is vaak wel te begrijpen. Het is dan ook mooi om te zien dat er samengewerkt wordt

om verbeteringen door te voeren. Via moties zijn er bepaalde dingen verbeterd, maar ook in samenwerking met HR en vrijwilligers wordt er gezocht naar een manier om meer doelgericht te werken. Het zijn zomaar wat punten die opgenoemd worden. In de jaarverslagen van de andere bestuursleden zijn er ook veranderingen te lezen.

Ik wil in dit verslag speciaal aandacht vragen voor de vele jongeren die grotendeels onzichtbaar werk doen. Dit werk achter de schermen wordt niet altijd gezien en daarom ook niet altijd gewaardeerd. Maar het is er wel! Zonder deze vrijwilligers gaan er veel dingen niet goed, daarom zeg ik: Dank jullie wel!

Soms ging het fout in 2017, vaak gingen er dingen goed en soms ging iets vanzelf. Fouten maken is leerzaam. Goede dingen doen maakt dankbaar. Daarom wil ik, naast God, jullie allemaal hartelijk bedanken voor de feedback die ik (maar ook wij als bestuur) mocht ontvangen maar ook voor jullie tomeloze inzet. Op naar 2018!

Secretaris – Josefien Verschuure

Aan het eind van het jaar ben je soms verbaasd waar dat jaar je gebracht heeft. Dat geldt voor mij zeker als ik terugkijk op 2017. In een jaar tijd veranderde er heel wat, persoonlijk, maar zeker ook bij SGP-jongeren. Als je mij aan het begin van 2017 had gevraagd, of ik wellicht een bestuursfunctie wilde gaan doen, had ik je waarschijnlijk verbaasd aangekeken: “een bestuursfunctie, nog nooit over nagedacht. Maar ik denk het niet.”

Slechts enkele maanden later al, mocht ik als secretaris aan de slag in het bestuur van SGP-jongeren. Natuurlijk heb ik er in die tussentijd wel over

nagedacht en toen ik begon, had ik er heel veel zin in. Gelukkig kan ik aan het eind van dit jaar nog steeds zeggen, dat ik er enorm van geniet. Toen ik net begon, had ik even het gevoel dat ik enorm in het diepe werd gegooid. Want secretaris is een leuke naam voor een functie, maar wat hoort er precies bij? En als iets niet bij jou hoort, waar moet je dan wel zijn? Ik moet eerlijk zeggen dat ik Janneline regelmatig heb geappt. Ik wil haar dan ook bedanken voor alle hulp die ik nog van haar heb gehad.

Inmiddels heb ik een veel beter beeld bij mijn functie. Grotendeels bestaat die uit verzamelen, herinneren en structureren – er hoort wel iets meer bij, maar het lijkt me wat veel om alles te benoemen.

Vroeger had ik wel eens een tijdelijke verzamelwoede. Proefmonsters, Diddle, spulletjes van het koningshuis... Inmiddels is er weer een verzamelwoede opgelaaid. Te denken valt aan updates, agendapunten, vergaderstukken, moties, vragen voor de rondvraag, stukjes voor het jaarverslag, sollicitaties, data waarop iemand beschikbaar is, stukken voor het archief en noem maar op. Een enkele keer voeg ik zelf iets toe aan die verzameling. Veel krijg ik echter van anderen – daar wil ik iedereen dus ook enorm voor bedanken!

Dat verzamelen gaat echter niet altijd helemaal vanzelf. Regelmatig moet ik mensen ergens aan herinneren. Soms één keer, soms wat vaker. Soms moet ik er echt om zeuren, maar vaak heeft het uiteindelijk wel het gewenste effect, mijn verzameling groeit. En laten we eerlijk zijn, vroeger moest ik ook moeite doen om mijn verzamelingen te laten groeien...

Dat deze verzameling wel wat structuur nodig heeft, lijkt me duidelijk. Een

vergadering zonder locatie en agenda, of een jaarverslag zonder logische volgorde, zou toch wat raar zijn.

Met het schrijven en structureren van het jaarverslag en het uitwerken van de jaarvergadering, komt het einde van mijn eerste jaar als secretaris in zicht. Ik heb er al veel van geleerd en ik heb zin om me ook in 2018 voor jullie en met jullie in te zetten voor SGP-jongeren.

Beleidsadviseur – Niek Bakker

Het eerste kwartaal van 2017 is de beleidsadviseur namens SGPJ betrokken geweest bij de campagnecommissie van de partij en speelde hij een rol in de jongerencampagne. Daarbij zijn regiotoers voor kandidaten geregeld en veel vestigingen van Hoornbeek College bezocht om nieuwe stemmers te werven.

Ook dit jaar zijn er weer ruim 80 gastlessen, trainingen en debatten op scholen geweest. Daarnaast faciliteren we er ook nog velen met materiaal. Met name de rondleidingen in de Tweede Kamer zijn toegenomen. Afgelopen jaar is er tweemaal een cursusdag georganiseerd om vaardigheden van vrijwilligers te trainen.

Binnen de partij was de beleidsadviseur o.a. betrokken bij de voorbereidingen van het jubileum en een nieuw strategisch beleidsplan. Daarnaast was de beleidsadviseur betrokken bij andere activiteiten, waaronder de jaarvergadering, het najaarscongres, de lokale avonden, ludieke acties, ledenwerving enz., als ondersteuning van de organisatie.

Organisatie – Bert van Roekel

Het jaar 2017 is een succesvol jaar geweest voor commissie Organisatie. Bert van Roekel heeft zich als bestuurslid Organisatie vooral beziggehouden met het coördineren en het enthousiasmeren van de lokale commissies. In 2017 zijn er verschillende nieuwe lokale commissies bijgekomen waar we erg blij mee zijn. Daarnaast merken we dat er een steeds hechtere band ontstaat tussen vrijwilligers die lokaal en landelijk actief zijn. Rick van de Waerdt heeft zich als vicevoorzitter Organisatie gericht op het organiseren van de congressen en de SGPJ-café's. Om het jaar wordt de SGP-jongeredag georganiseerd. In 2017 heeft die dus niet plaatsgevonden. Wel zijn we al in de zomer gestart met het oprichten van de jongeredagcommissie. Het is mooi om te zien dat er opnieuw een enthousiaste commissie is die zich inzet om een prachtige jongeredag neer te zetten.

Op 9 februari werd er in Den Haag een SGPJ-café georganiseerd, met als spreker Jack de Vries. Campagne voeren stond centraal tijdens dit SGPJ-café. Het was voor het eerst dat er in Den Haag een SGPJ-café werd georganiseerd. We kunnen zeker zeggen dat het een geslaagde avond was. Op 8 april heeft de commissie het voorjaarscongres in de Gomarusscholengemeenschap te Gorinchem georganiseerd. Er werd afscheid genomen van een aantal bestuursleden en er zijn tijdens de jaarvergadering nieuwe bestuursleden gekozen. Roelof Bisschop, Jan Dijkgraaf en Cor Verkade waren 's middags aanwezig. Het thema van de middag was 'De toekomst van de democratie'. Op 16 juni werd het SGPJ-café gehouden langs een van de grachten van Utrecht. Evert van Vlastuin kwam spreken over een zeer actueel onderwerp. Namelijk: 'Brexit'. Op 6 oktober werd het SGPJ-café midden in de 'Biblebelt' georganiseerd, namelijk in Barneveld. Sinan Can had een indrukwekkende pitch over het thema: 'Turkije, een bedreiging

of een kans'. Het is mooi om te zien, dat er steeds weer nieuwe jongeren het SGPJ-café bezoeken. Traditiegetrouw hadden we aan het einde van het jaar het najaarscongres. Net als de voorgaande jaren werd het congres gehouden in hotel De Vanenburg in Putten. Tijdens het congres stond het thema 'Re-formeer de boel' centraal. Er werden verschillende lezingen en workshops gehouden. Op zaterdagmorgen vond de ledenvergadering plaats.

Op 2 november is er een avond geweest met alle lokale commissies. Naast de gewone agenda was er een workshop over lokaal campagnevoeren. Veel commissies zijn aanwezig geweest, en het was een interessante en inspirerende avond. Op 1 september is er een startbijeenkomst geweest bij BroekHuis in Veenendaal. Daar hebben we als vrijwilligers onder het genot van een BBQ het nieuwe seizoen ingeluid.

We hebben Silvan Hardeman, Annelies van der Elst en Lisette Baas als vrijwilliger mogen verwelkomen.

Communicatie – Dirk van Horssen

Het eerste jaar van mijn termijn zit er bijna op en wat een mooie periode ligt er achter ons. Een periode waarin veel gebeurd is en soms ook wat beroering is veroorzaakt. Op verschillende vlakken is er veel werk verzet wat ik hieronder graag wil benoemen.

Campagne

Het jaar 2017 zijn we gestart met campagnevoeren voor de TK-verkiezingen. Zelf was ik toen nog geen bestuurslid, maar als lid van de campagnecommissie heb ik het toch van dichtbij mee mogen maken. Op

het gebied van communicatie is er enorm ingezet op het online verspreiden van onze boodschap. Dit is vooral gedaan door onze sociale media in te zetten en op deze manier mensen aan te moedigen voor het stemmen op de SGP. Hoogtepunt in deze onlinecampagne was de parodie op het filmpje van Hans van Mierlo.

Vormgeving

Dit jaar zijn er weer veel ontwerpen gemaakt voor diverse aangelegenheden. Mooi om te merken dat er veel posters zijn ontworpen voor lokale commissies. Ook zijn er verschillende roll-up banners ontworpen voor onder andere SGP-jongeren Werkendam en SGP-jongeren Elburg/Oldebroek. Daarnaast hebben we voor commissie Relaties een flyer ontwikkeld voor sponsorpakketten die zij verkopen.

Website en intranet

De website en intranet zijn afgelopen jaar weer verder ontwikkeld. Steeds proberen we een stap verder te komen met deze media. Zo is er sinds de zomer mogelijkheid tot adverteren op de website, wat dus weer een extra manier is om geld te verdienen.

Videografie

Afgelopen jaar zijn er twee videobewerkers, Peter Brugmans en Alexander Bunt, bij onze club gekomen. Verder is er ook een camera aangeschaft waarvan iedereen gebruik kan maken. Hierdoor zijn we nu een stuk flexibeler in het maken van video's en zijn we beter in staat om goede content te maken voor onze sociale mediakanalen.

Week van het Leven

Het benoemen waard is nog de korte actie die we gevoerd hebben in de Week van het Leven. In samenwerking met Commissie Zorg is er een filmpje ontwikkeld wat we met hulp van de partij gepromoot hebben in de Week van het Leven. Hierdoor hebben we ongeveer 300.000 mensen op Facebook kennis laten maken met de praktijken rondom abortus.

Onze commissie heeft verder geen mutaties gehad dit jaar.

In Contact – Niels van Leeuwen

De redactie van In Contact heeft in het afgelopen jaar weer vier nummers gemaakt. De edities hadden achtereenvolgens verkiezingen, religie, zorg en cultuur/identiteit als thema. Voor In Contact zijn er het afgelopen jaar weer verschillende grote namen geportretteerd/geïnterviewd. Te denken valt aan oud-minister Schippers, Thierry Baudet en onze eigen voorman Kees van der Staaij. De redactie heeft in 2017 viermaal vergaderd in Gouda. Te weten in maart, mei, september en december. Daarnaast zijn er nog diverse interne en externe brainstormsessies geweest. Een voorbeeld hiervan is de opgezette taskforce die nadenkt over mogelijke veranderingen van de IC. Deze sessies vonden plaats in juni en december.

In tegenstelling tot 2016 is de samenstelling van de redactie het afgelopen jaar niet veranderd.

Als redactie gaan we 2018 in met nieuwe energie en motivatie. We hopen weer drie (!) mooie bladen te maken! IC-2 2018 zal niet verschijnen in verband met de Glossy 100 jaar SGP.

Klik – Nellieke Oudijn

In 2017 is KLIK drie keer verschenen. Verschillende onderwerpen zijn de revue gepasseerd. Vaste rubrieken waren: In het Licht (een kort meditatief stukje), Standpuntig (de standpunten van de SGP op alfabetische volgorde), Grondwet (historie en uitleg van de Grondwet, zoals bespreking van grondrechten), Hotspots (we bespreken bijzondere plekjes in Nederland), Met goed fatsoen (met leuke etiquettes) en Toetje (puntig stukje, column-achtig over vrij onderwerp).

De KLIK-dag is georganiseerd op 9 september. We kijken er positief op terug. De rondleiding door Menno de Bruyne was korter dan vroeger, maar dat was niet erg. De kinderen waren enthousiast.

We hebben de afgelopen tijd speciaal stilgestaan bij de enquêteresultaten van de enquête die we in mei hebben uitgezet. Hieruit kwamen leuke en bruikbare tips en tops. Een aantal vernieuwingen zijn vervolgens in KLIK doorgevoerd. Zo 'ranken' we de artikelen met sterren (*, **, ***) al naar gelang de moeilijkheidsgraad van de artikelen). Het sociale mediaproject is zo goed als klaar. We gaan bijna van start op Facebook, Instagram en een eigen stukje op de website. Daar plaatsen we oude KLIK's en extra informatie waar we in artikelen naar verwijzen.

Het afgelopen jaar is er veel contact geweest met verschillende bestuursleden. Het meedenken vanuit het bestuur heb ik als positief ervaren!

Het verloop in de commissie is nog steeds groot. Hendrina van de Pol-Spanjer is weggegaan. Anne Grisnich is in haar plaats gekomen. Stefanie Huls heeft inmiddels ook aangegeven de commissie te verlaten na de

eerstvolgende KLIK. Bovendien is Jan de Rooij niet meer aan ons verbonden als beeldredacteur. Er staan dus behoorlijk wat vacatures open en we hopen dat die snel opgevuld worden. Naast Anne bestaat de commissie verder uit Trude Slinger (eindredacteur), Marijn Verschuure, Stefanie Huls (nog even) en mijn persoon.

We hebben in 2017 vergaderd op de volgende data: 15 maart, 27 juni en 23 november.

Leden & relaties

Ledenwerving – Willem-Jan Verdoes

Het was weer een bevlogen jaar. De groei van 2016 hebben we vast kunnen houden, we hebben ook in 2017 circa 1000 leden mogen verwelkomen. Een resultaat waar we blij mee en dankbaar om zijn.

Er is veel werk verzet door veel mensen om dit jaar wederom onze ledenaantallen te laten stijgen! Zoals ik zojuist al stelde, hebben we circa 1000 nieuwe leden mogen verwelkomen. Daarmee hebben we bijna het ledenaantal van 7.500 bereikt!

Zoals vorig jaar gemeld, heb ik de commissie bijna verdubbeld. Hiermee vergroten wij de kans dat SGP-jongeren overal goed vertegenwoordigd kan worden. We hebben immers voldoende mensen in de commissie die naar de beurzen kunnen gaan, echter kunnen zij dit niet alleen, vandaar dat ook beroep wordt gedaan op andere vrijwilligers. Op deze wijze kunnen we als SGP-jongeren zichtbaar blijven, groeien en daarmee christelijke politiek laten leven!

Naast deze nieuwe aanpak, heeft het nieuwe bestuur besloten om vaker namens SGP-jongeren op ledenwerfmomenten aanwezig te zijn, zo zijn wij ook dit jaar op de Duikenburgse dagen en op de Naar Buiten aanwezig

geweest. Daarnaast zijn wij op de Familiedagen in Hardenberg en Gorinchem geweest. Ook hebben we de 'standaard' kerkelijke jongerendagen zoals het LCJ, HHJO, HJW en de Kerstconferentie van de HGJB bezocht.

In 2018 bestaat de SGP 100 jaar. Onze doelstelling is om 100 nieuwe leden per maand te werven, daarnaast zal de focus liggen op ledenwerving op lokaal niveau. Niet voor niets hebben wij als bestuur besloten om de portefeuilles binnen het landelijk bestuur te wijzigen. Zo komt er een bestuurslid voor leden en lokaal. Iemand die verantwoordelijk is voor de ledenwerving en het contact met de lokale commissies. Onze nieuwe leden zijn allen inwoners van plaatsen in Nederland, is gebleken uit wetenschappelijk onderzoek! Als wij dit aannemen als waarheid, kunnen wij stellen dat de lokale commissies dichterbij die nieuwe leden staan en kan dat een goede reden zijn om lid te worden gemaakt door een kennis die vrijwilliger is bij SGP-jongeren.

Aangezien er nieuwe bestuursleden komen, betekent het ook dat er mensen weggaan. Voor ondergetekende is dat het geval, ik ga een drukke campagnetijd tegemoet, er komen immers Gemeenteraadsverkiezingen aan, zelf sta ik namens de ChristenUnie/SGP Zuidplas op plaats 5, nu hebben we 6 zetels. Het is een verkiesbare plaats en het is zeer aannemelijk dat ik gekozen zal worden tot raadslid. Dat is de reden dat ik per april 2018 stop bij SGP-jongeren. Vanaf deze plaats wil ik jullie alvast hartelijk danken voor het gestelde vertrouwen afgelopen jaren. Twee jaar lang heb ik in het bestuur van SGP-jongeren gezeten, ik heb dit vol overgave gedaan en ik kijk tevreden en dankbaar terug op die tijd. Als SGP-jongeren doen wij met gevouwen handen ons werk, in afhankelijkheid van God. Ik wens jullie alvast het beste voor nu en in de toekomst, ga met God!

De commissie Ledenwerving heeft in 2017 de volgende mensen mogen verwelkomen: Marijn de Jong, Mathilde Meerkerk en Berry Bouw. In

hetzelfde jaar hebben we afscheid genomen van Sarai Heijboer. De commissie bestaat nu uit de volgende leden: Jan-Herber Hogendoorn, Jacomijn Groen, Marien Blok, Berry Bouw, Marijn de Jong, Mathilde Meerkerk en ondergetekende als voorzitter.

Commissie Ledenwerving heeft op de volgende data vergaderd: 11 januari, 29 maart, 24 april, 28 juni en 11 oktober.

Relaties – Dinant Pas

2017 was een nieuwe start voor de commissie Relaties, een nieuwe voorzitter, 3 nieuwe commissieleden en een nieuw idee. We zijn begonnen met het ontwikkelen van ondernemerspakketten. Dit zijn combinaties van advertentiemogelijkheden verspreid over een bepaalde periode. Hiermee zorgen we ervoor dat we relaties langer in beeld hebben en meer verkopen aan dezelfde relatie. Helaas heeft deze aanpak in 2017 nog niet gezorgd voor het gewenste resultaat. Dit komt omdat we ons eerst hebben gericht op het opzetten van een goed concept en het benaderen en overtuigen van relaties moeilijker bleek dan gedacht. Omdat alle commissieleden in 2017 overdag i.v.m. werk weinig tot geen tijd hadden om relaties te benaderen zijn we op zoek gegaan naar een student die hiervoor wel tijd heeft en hebben we per 1-1-2018 een nieuw commissielid mogen verwelkomen. Zoals wellicht bekend heeft er een herstructurering plaatsgevonden binnen het bestuur en zal er een bestuurslid Organisatie en relaties worden aangetrokken, dit bestuurslid zal dan ook de voorzitter worden van de commissie relaties, zodoende is mijn voorzitterschap beëindigd per 31-12-2017 en zal er in 2018 een nieuwe voorzitter leidinggeven aan de commissie. De commissie relaties heeft in 2017 op de volgende data vergaderd: 23 februari, 23 maart, 18 april, 16 mei, 13 juni, 24 augustus, 4 oktober en 2 november.

Politiek Platform

Voorzitter en secretaris politiek platform – Hans van 't Land en Maarten van Nieuw-Amerongen

Wat betreft de personele bezetting van het Politiek Bestuur is 2017 geen jaar van verandering geweest, en kan het verwijt van partijkartel niet gemaakt worden. Hans van 't Land en Maarten van Nieuw Amerongen waren respectievelijk voorzitter en secretaris van het Politiek Platform. De verantwoordelijkheid over de commissies was als volgt: Hans voor de commissies Internationaal, Zorg en Binnenlandse Zaken, en Maarten voor de commissies Onderwijs, Duurzame Ontwikkeling en Landbouw en Sociaaleconomische Zaken. Commissie Zorg heeft zowel qua personele bezetting als prestaties de stap gemaakt naar een volwaardige politieke commissie binnen SGP-jongeren onder leiding van Mark van Opijnen. Dies zijn wij verblijd. Arie Rijnveld maakte een transfer van Commissie SEZ naar Onderwijs – laatstgenoemde commissie kan helaas als ingezonken worden beschouwd. Bij SEZ nam commissielid Arthur Polder het voorzittersstokje over (per begin 2018). De functie van Internationaal Secretaris, en daarmee voorzitter commissie Internationaal, is door Wilco Kodde overgedragen aan Coen Hermenet. Verder kennen de meeste commissies personele aanvullingen, waarover we erg tevreden zijn. Enthousiaste, talentvolle commissieleden zijn afgelopen jaar aangetrokken. De commissie onderwijs is wel wat achtergebleven en heeft aandacht nodig. Aan het begin van 2017 was dat ook zo voor DOL, maar deze commissie heeft in de loop van het jaar goede vooruitgang geboekt.

Het PP heeft actief geparticipeerd in de moederpartij en de politieke praktijk van Den Haag. De contacten met de fractie en de beleidsmedewerkers zijn, met nagenoeg alle commissies, aangehaald. De eerste maanden van het jaar

2017 stonden in het teken van de Tweede Kamerverkiezingen. De politieke commissies hebben actief meegedacht met het verkiezingsprogramma van de SGP. Er werd actief campagne gevoerd, waardoor de gebruikelijke halfjaarplannen voor enkele maanden zijn geparkeerd. SGP-jongeren haalde in deze periode een aantal keer het landelijk nieuws. Zo ging een filmpje, waarin onze voorzitter politiek platform voormalig D66-leider Hans van Mierlo parodieert, viral. Het feit dat ons Politiek bestuurslid nog altijd schade lijdt door als 'Hé, Van Mierlo!' op straat te worden nageroepen, is een smet op diens blazoen maar dient gezien het resultaat als verwaarloosbaar te worden beschouwd. Opgemerkt dient te worden dat dit niet de enige keer is geweest dat SGP-jongeren in het nieuws is geweest; ook de commissies hebben hun bijdrage in diverse kranten gehad, via sociale media en bijeenkomsten.

In de zomer had SGP-jongeren in Europees verband een primeur door als eerste lid-organisatie van ECPYouth politieke resoluties in te dienen op de Algemene Vergadering gehouden te Odessa in Oekraïne. Dit tot schrik en vermaak van andere lid-organisaties, maar dit bewijst de voortrekkersrol die SGP-jongeren binnen dit netwerk wil vervullen

om ECPYouth meer kleur op de wangen te geven. De zomerschool stond in het teken van het overbruggen van verschillen, zowel binnen eigen gelederen als binnen de Europese Unie. Contacten met andere christelijke jongerenorganisaties in Europa willen we ook de komende jaren koesteren en uitbouwen.

Het PJO-parlement leverde dit jaar eens geen goud, maar zilver op, maar was desalniettemin een erg leerzame ervaring. Het evenement past goed binnen de vorming en ontwikkeling die SGP-jongeren wil bieden wat betreft praktische politieke competenties.

2017 was niet in de laatste plaats een jaar van twee mooie, inhoudelijke congressen. In het voorjaar heeft SGP-jongeren met onder meer Jan Dijkgraaf, Cor Verkade en Roelof Bisschop geconfereerd over de staat van de Nederlandse democratie. Het najaarscongres stond in het teken van 500 jaar Reformatie. Dat herdachten we met de sprekers en dit vierden we rondom de bar. Hoe reformatorisch is ons politieke discours nu eigenlijk? Hoe verhouden kerk en staat zich tot elkaar? En wat kunnen gereformeerden leren van katholieken? Hoogleraren Harinck en Den Hertog waren te gast, evenals een vertegenwoordiger van CIJO, en het katholicisme in de boeiende persoon van Hans van den Heuvel en representant van protestant christelijke waarden in Europa, Leo van Doesburg (ECPM). Daarnaast dient te worden opgemerkt dat in de late uren de aanwezige jongelieden onderworpen werden aan een pubquiz over de geschiedenis van de partij, ons kerkelijk leven en refo-uiteerlijkheden. Het verliezende team is niet omgedoopt tot heiden-van het jaar. Niet alleen door deze congressen heeft het PB een bijdrage geleverd aan de inhoudelijke ontwikkeling van SGP-jongeren, er is onder meer een interne debatavond gehouden over het immer zwaarbelaste

thema 'Islam in Nederland'. Tegenover elkaar, in het vredige partijbureau, stonden Lucas Hartong en Wouter Beekers. Ieder wedijverend om de bijval van de staatkundig gereformeerde jongeren.

De voorzitter en secretaris van het Politiek Platform hebben in het afgelopen jaar een aantal keer in de media opgetreden. Denk hierbij o.a. aan het meedoen aan een debatten, het schrijven van een columns op CIP.nl, stukjes in de landelijke organen van de SGP en SGPJ en diverse opinieartikelen.

Tot slot: afgelopen jaar is er meer aandacht gekomen voor het functioneren van de commissies als teams, hoe competenties kunnen worden ontwikkeld en hoe SGP-jongeren meer een scholing kan aanbieden voor jonge, politieke talenten. Hierin zijn stappen gemaakt door dit expliciet mee te nemen in halfjaarplannen. Ook hebben voorzitters van politieke commissies dit op tafel gelegd.

Binnenland – Lianne Ruitenbeek

Commissie Binnenland heeft zich het afgelopen jaar met verschillende thema's beziggehouden. We hebben onze commissiestandpunten volledig herzien. Verder hebben we ons voor een groot deel van het jaar beziggehouden met het integratiethema. Het werd ons duidelijk dat dit een heel complex thema is waar we geen overhaaste uitspraken over willen doen. Dit thema zullen we daarom in het voorjaar van 2018 afronden. Daarnaast zijn we gaan werken in teams. Elk team bestaat uit twee tot drie personen en gaat redelijk zelfstandig met een onderwerp aan de slag. We houden ons nu bezig met de onderwerpen integratie, dubbele nationaliteit en de gemeenteraadsverkiezingen. Voor dat laatste onderwerp is onder

andere een vragenlijst uitgezet onder plaatselijke afdelingen van de SGP in gemeenten waar de afgelopen jaren sprake was van een significant hoger stemmenaantal bij de gemeenteraadsverkiezingen dan bij de Tweede Kamerverkiezingen. Ook zullen zij jonge lokale kandidaten aan het woord laten door middel van vlogs, zodat ook jongeren worden betrokken bij de gemeenteraadsverkiezingen. Team Integratie heeft het afgelopen jaar een asielzoekerscentrum bezocht. Ze zullen zich ook verdiepen in het inburgeringsexamen en op zoek gaan naar contacten met voor inburgering verantwoordelijke organisaties. Met het thema Dubbele nationaliteit hopen we in januari (opnieuw) van start te gaan. We hopen alle drie de thema's in maart 2018 afgerond te hebben.

De commissie bestaat op dit moment uit zes personen. Aangenomen zijn Quintijn Aman en Joris Vroegindeweyj; helaas moest Joris alweer vertrekken vanwege persoonlijke omstandigheden. De ontstane vacature hopen we in januari op te kunnen vullen. We hopen op continuïteit in het komende jaar.

Over het vorig jaar afgeronde thema over de terbeschikkingstelling schreven Frans Hazeleger en Lianne Ruitenbeek een artikel in het Nederlands Dagblad. Tom de Nooijer schreef een artikel over de multiculturele samenleving in In Contact en Quintijn Aman en Lianne Ruitenbeek schreven over cybercriminaliteit in de Banier. Daarnaast schrijven we regelmatig statements voor sgpj.nl en af en toe voor het Christelijk Informatie Platform.

Commissie Binnenland heeft vergaderd op 17 januari, 8 februari, 1 maart, 12 april, 23 mei, 29 juni, 27 september en 29 november.

Duurzame Ontwikkeling en Landbouw (DOL) – Pieter Meijers

Commissie DOL heeft in het afgelopen jaar de transitie van commissie-in-ruste naar actieve commissie voortgezet. Marc Valk, Gert-Jan van Leeuwen, Gerard Wijland en Gerko Wassink hebben de commissie verlaten; Arjen Hoogendoorn, Friso Oostenbrink, Johannes van der Poel en Willemieke de Graaf zijn in hun plaats gekomen.

Begin 2017 is er een fantastisch halfjaarplan over het thema 'fosfaat' geschreven, dat veel concrete beleidswijzigingen opleverde. Omdat de minister in overleg met de sector, vlak voor het uitkomen van ons manifest, veel van deze beleidswijzigingen zelf al doorvoerde, kon er uiteindelijk niets met het halfjaarplan gedaan worden. Daarna is het halfjaarplan GenTech opgestart waarin we nadenken over de vraag wat er allemaal kan en mag op het gebied van (kunstmatige) plantenveredeling. Verder is de commissie gestart met een evaluatie van de duurzaamheidsparagraaf van het regeerakkoord. De banden met Woord en Daad zijn aangehaald en deze samenwerking zal in 2018 tot een aantal gezamenlijke activiteiten leiden. Op 10 november is er samen met Vallei en Rijn een avond georganiseerd rond het thema 'Duurzame mobiliteit' waar de Kamerleden Sienot (D66) en Dijkstra (VVD) hebben gesproken; we kijken terug op een mooie avond. Verder zijn er zo'n tien statements geschreven, is er een vlog opgenomen en heeft de commissievoorzitter een artikel voor cip.nl geschreven. Terwijl deze update wordt geschreven, wordt er uitgekeken naar het werkbezoek op 23 december; dan gaan we als commissie op bezoek bij een boer en een biologische veredelaar. De commissie heeft vergaderd op 18 januari, 22 maart, 8 juni, 4 oktober en 6 december.

Internationaal – Coen Hermenet

Zoals de meeste jaren het geval is, zeker in de recente geschiedenis, is er

weer veel gebeurd op het wereldtoneel in 2017. Daarbij komt: we krijgen ook veel meer mee. 's Ochtends om 12:00 kunnen we iedere dag op basis van zijn wake-up-tweet zien waar de Amerikaanse president blij, bezorgd, of teleurgesteld over is. Ook in 2017 heeft commissie Internationaal haar best gedaan naar buiten te treden over internationaal-politieke thema's die er toe doen voor Nederland en de Nederlanders. Twee thema's zijn uitvoeriger uitgewerkt: Turkije (meegenomen uit 2016) en internationale klimaatakkoorden, toegespitst op het akkoord van Parijs. Dit laatste thema is in korte tijd samen met commissie DOL uitgewerkt. Verder zijn er ook statements verschenen over Catalonië (Walter Jordaan), een geplande Hamas-conferentie in Rotterdam (Walter Jordaan), en richting de verkiezingen over de SGP-positie ten opzichte van de EU (Wilco Kodde). Ook over de landsgrenzen heen was de commissie actief. In Odessa, Oekraïne, was SGPJ vertegenwoordigd op de jaarlijkse summer school van ECPYouth. Voor het eerst zijn hier, door SGPJ, politiek-inhoudelijke resoluties ingediend, waar een interessant debat op volgde. Verder bezocht Wilco Kodde een conferentie van de Young Christian Democrats of Georgia in Tbilisi. In het laatste deel van het jaar was de commissie minder actief, dit brengt mij op het punt van wisselingen in de samenstelling van de commissie. Gedurende het afgelopen jaar is de samenstelling van commissie Internationaal ingrijpend veranderd. Allereerst hebben Jan-Willem Proos en Ardjan Boersma afscheid genomen van commissie Internationaal. Hiertegenover staat dat Arij Heijboer en Levi Verschoof de commissie eind 2017 zijn komen versterken. Verder is het vast ook niet onopgemerkt gebleven dat onze kundige voorzitter, met bovendien een jarenlange staat van dienst, Wilco Kodde, de taken van het voorzitterschap heeft neergelegd. Volgens mij heeft niemand van ons hem zien komen, maar gelukkig hoeven we hem nog niet helemaal te laten gaan.

Onderwijs – Arie Rijnveld

In het afgelopen jaar zijn er weinig activiteiten ondernomen door de commissie Onderwijs. Op Leon de Visser na zijn alle commissieleden vertrokken. Arie Rijnveld heeft sinds december de leiding over deze commissie. Doel is om zo snel mogelijk nieuwe commissieleden te zoeken en een doorstart te kunnen maken. Er zijn namelijk genoeg thema's waar de commissie iets mee kan doen.

Sociaal Economische Zaken (SEZ) – Arie Rijnveld

In het afgelopen jaar is de commissie Zorg een zelfstandige commissie geworden binnen het Politiek Platform van SGP-jongeren. Mark, Rianne, Nanja, Arjen en Nelique, goed bezig!

Verder is de commissie qua samenstelling gelijk gebleven.

Commissie SEZ werkt op dit moment in verschillende kleinere samenstellingen aan drie onderwerpen. Het werken in kleinere samenstellingen wordt als positief ervaren, vanwege onder andere betere samenwerking.

I. ZZP'ers. Dit onderwerp is afgerond en wordt begin 2018 besproken met de fractie. Daarnaast is hier een statementserie over geschreven.

II. Woningmarkt. Dit onderdeel is minder snel opgestart dan gehoopt, maar we zijn in een fase dat er gesprekken gevoerd worden met deskundigen en betrokkenen op dit onderwerp. Het zal alles toegespitst worden op starters.

III. Belastingstelsel. Commissieleden hebben in 2016 een congres bezocht over dit thema. Daarna heeft er dit jaar een telefonisch interview plaatsgevonden met Jos Teunissen, hoogleraar belastingrecht.

In de bijeenkomst met de fractie wordt ook besproken op welke manier er

in de toekomst meer en effectiever samengewerkt kan worden.

In totaliteit heeft de commissie vergaderd op 21 februari, 3 mei, 11 september, 24 oktober en 20 december.

Zorg – Mark van Opijnen

Sinds de zomer van 2017 is Commissie Zorg officieel zelfstandig geworden en functioneert dus niet meer onder Commissie SEZ. Met Mark van Opijnen als voorzitter, begint Commissie Zorg in totaal met zes leden. Van deze zes zijn er drie mensen nieuw aangenomen: Arjen Mol, Sietse Zwanenburg en Neliqee Meeuse. De drie reeds zittende leden zijn Nanja Mol, Rianne Stout en Mark van Opijnen. Op 14 juni komen we voor het eerst bij elkaar, om tijdens een etentje kennis met elkaar te maken én de eerste stappen te zetten voor de start van de commissie. Tevens vindt de overdracht van Arie Rijnveld naar Mark van Opijnen plaats. Een maand later vindt de eerste vergadering plaats. In deze vergadering gaan we nader in op ideeën over ons jaarthema, namelijk ouderenzorg. Er wordt rekening gehouden met het feit dat de zes commissieleden allemaal hun eigen kwaliteiten en voorkeuren hebben. Daarom splitsen we het thema op in verschillende subthema's en maken we onderscheid tussen onderzoek/denkwerk en praktisch werk, waaronder ludieke acties en organiseren van avonden. Omdat de zomervakantie ertussen zit, zit er een relatief groot gat tussen deze eerste officiële vergadering en de tweede. Voordat deze tweede vergadering plaatsvindt, hebben Nanja Mol en Mark van Opijnen een kennismaking met twee mensen van de RMU. De insteek is om een gezamenlijke avond te organiseren. Deze avond, die ingevuld wordt met een lezing en evt. workshop, zal waarschijnlijk september/oktober 2018 plaatsvinden.

Bij de tweede vergadering van Commissie Zorg blijkt dat Nelique Meeuse en Sietse Zwanenburg wat moeite hebben met de start binnen de voor hen nieuwe commissie. Beiden hebben daar hun eigen redenen voor. Samen met Jasmijn Kunst wordt met hen gesproken. Dit resulteert erin dat Nelique Meeuse besluit te stoppen met deze commissie. Sietse Zwanenburg besluit door te gaan en heeft inmiddels zijn draai gevonden. Het ontstane gat wordt opgevuld met een nieuw lid, die waarschijnlijk per januari zal gaan deelnemen.

Aandachtspunt voor alle commissieleden blijft de voorbereiding voor vergaderingen en activiteit tussen vergaderingen in. Voor sommigen is dit gezien hun privésituatie niet altijd even makkelijk. Hier wordt door de commissie zo veel mogelijk rekening mee gehouden. Aan het jaarthema is de laatste weken van het jaar minder hard gewerkt vanwege de Week van het Leven, die op dat moment de prioriteit had. Eindproducten voor het jaarthema zijn een semiwetenschappelijk artikel en een ludieke actie, die tevens aansluit op de gemeenteraadsverkiezingen van 2018. Daarna gaan wij ons bezighouden met de voorbereiding voor de avond samen met de RMU. Er zijn weinig statements gepubliceerd, omdat in PP ook consensus was over het feit dat vlogs tegenwoordig effectiever zijn. In de Week van het Leven hebben we dan ook een vlog gepubliceerd. Wel hebben we statements geplaatst in De Banier en verschillende artikelen In Contact – die volledig in het teken stond van zorg. Ook hebben we verschillende avonden bezocht, heeft Mark van Opijnen een lezing gegeven en participeren we in License to Heal. Tot slot ligt er een uitnodiging van Kees van der Staaij, die ons vroeg eens te komen praten over onze thema's en bezigheden. Valkuilen voor de commissie Zorg zijn momenteel: te veel

willen produceren en onszelf daarin teleurstellen, daarnaast verschillende verwachtingen tussen commissieleden waardoor het lastig is iedereen te bieden wat hij/zij nodig heeft voor voldoende motivatie.

Adviescommissie – Frans Hazeleger

2017 stond voor de adviescommissie vooral in het teken van personele verschuivingen. Na enkele jaren actief te zijn geweest voor de adviescommissie namen Auke Dijkstra en Kees Vreeken afscheid van de adviescommissie. Aan het eind van 2017 werd duidelijk dat ook Anne-Ruth Voogd de adviescommissie zal gaan verlaten. Auke, Kees en Anne-Ruth hebben alle drie vanaf het begin zitting gehad in de adviescommissie. Daarnaast hebben we aan het begin van 2017 afscheid genomen van Josefien Verschuure, die na enkele maanden de overstap maakte naar het bestuur. Jos van de Breevaart en Jan-Herber Hoogendoorn zijn bereid geweest hun plaatsen in te nemen. Er is op dit moment dus nog één vacature. Frans Hazeleger volgde Auke Dijkstra op als voorzitter. In 2017 hebben we op verschillende momenten gevraagd en ongevraagd advies gegeven, hebben we een tweetal bestuursvergaderingen bijgewoond en hebben we in twee sollicitatierondes ons advies gegeven over de sollicitanten. Bij de laatste ronde hebben we tevens een advies uitgebracht over de portefeuilleverdeling binnen het bestuur. Dat advies is voor een groot deel overgenomen. We kijken terug op een jaar waarin de samenwerking met het bestuur goed te noemen was.

Lokale commissies

Alblasserwaard – Wietse Blok

Ook in 2017 heeft SGP-jongeren Alblasserwaard niet stil gezeten. We hebben ons in 2017 gefocust op het werk achter de schermen en het

organiseren van activiteiten. We zijn meerdere keren in gesprek geweest met de lokale fracties en besturen.

Op maandag 30 januari 2017 hebben we taart uitgedeeld bij de Brandweer van Alblasserdam. We hebben dit gedaan om de lokale brandweer na een pittige tijd een hart onder de riem te steken. Hierbij was ook de wethouder en een afvaardiging van het hoofdbestuur van SGPJ aanwezig, in de persoon van Willem-Jan Verdoes. Deze actie is breed uitgemeten in de (lokale) media. Onder andere het RD en AD schreven erover.

Ook hebben we op 17 november 2017 een avond gehouden over de lokale politiek. Sprekers waren Willem Pos (SGPJ) en Jaap Paans (Burgemeester Alblasserdam). Deze mooie avond is door ongeveer 40 belangstellenden bezocht.

Naast deze activiteit hebben we deelgenomen aan verschillende werkbezoeken van SGP-Molenwaard en stonden we op meerdere braderieën. Ook is onze voorzitter een uur te gast geweest bij de lokale radio om over de SGPJ te spreken.

De commissie wijzigde nogal het afgelopen jaar. We hebben een nieuwe penningmeester mogen verwelkomen in de persoon van Wenneke de Ruijter.

SGP-jongeren Alblasserwaard vergaderde dit jaar op 17 mei, 6 juni, 5 oktober en 29 oktober.

Ambacht-Zwijndrecht

In December 2017 is deze commissie opgestart. We hopen daar in 2018 meer van te horen!

Barneveld - Silvan Hardeman

Afgelopen jaar hebben wij als SGPJ Barneveld (in samenwerking met

SGPJ Vallei & Rijn en SGPJ Ede) een avond georganiseerd. Het was een goedbezochte avond over de landbouw met als sprekers Aart de Kruif (wethouder), Elbert Wijnne (beheerder Beekzicht) en Elbert Dijkgraaf. Verder hebben wij met veel enthousiasme campagne mogen voeren voor de landelijke verkiezingen. Daarnaast hebben we ons hele sponsorbeleid op de schop gegooid en probeerden we weer nieuwe sponsors te vinden. De laatste maanden van 2017 zijn we vooral actief geweest voor de jongere generatie; we hebben gastlessen gegeven op basisscholen ter voorbereiding op de debatwedstrijd van D.V. komend voorjaar.

Ons bestuur is in 2017 wat geslonken (dit gaat gelukkig niet gepaard met een afname in activiteit): Auke Dijkstra, Jesse Pladdet en Caroline Schimmel hebben de commissie verlaten. Sasja Mulder heeft de taak van secretaresse op zich genomen.

SGP-jongeren Barneveld vergaderde dit jaar op 12 januari, 16 februari, 10 april, 6 juni, 5 juli, 20 september en 29 november.

Capelle-Krimpen – Ernst Pols

2017 was voor Capelle-Krimpen een belangrijk jaar. Er zijn twee avonden georganiseerd. De eerste avond was op 3 maart en had als thema: 'Populisme, Opoelisme, waar blijft de jeugd?' Sprekers waren Bert-Jan Ruissen, Paul Haars en Roeland Spruyt. De andere avond vond plaats op 23 juni en had als thema: 'Vertrouw jij de politiek?' Spreker hier was Peter Oskam. Qua opkomst zijn we niet ontevreden. Er is dit jaar ondersteuning gegeven aan de campagne voor de Tweede Kamerverkiezingen door de bestuursleden d.m.v. een regiotour en een activiteit op een campagneavond in Barendrecht.

De volgende data is er vergaderd door de commissie: 19 januari, 28 maart,

19 april, 19 mei, 4 oktober, 24 november en 6 december.

Het jaar 2017 was ook het jaar dat we afscheid hebben moeten nemen van onze voorzitter Martijn Bongiovanni. Versterking kwam in de persoon van Justin Klerk en Jorrit den Uyl. Qua functies is het voorzitterschap overgedragen aan Ernst Pols en hebben Justin Klerk en Jorrit den Uyl de online-activiteiten overgenomen van Wouter de Jong. Johan van Wingerden heeft het penningmeesterschap overgenomen van Ernst Pols.

Ede – Berry Bouw

Na een herstart in 2016 zijn we in staat geweest om in 2017 een aantal leuke en geslaagde activiteiten neer te zetten, hieronder in volgorde de activiteiten en vergadermomenten:

1 maart : avond over landbouw met o.a. Elbert Dijkgraaf. Samenwerking met SGPJ Barneveld en SGPJ Vallei en Rijn

21 maart: uitslagenavond in samenwerking met SGPJ Vallei en Rijn

19 Juli: aftredend burgemeester Van der Knaap een ludiek cadeau aangeboden.

25 augustus: aanbieden tips tegen overmatig alcoholgebruik aan wethouder

22 december: Buffet voor eenzamen in de gemeente. In samenwerking met SGP fractie

30 december: Oliebollen uitgedeeld aan brandweer en politie

Op 11 januari, 22 februari, 12 maart, 28 juni, 17 augustus, 13 september, 28 november is er vergaderd.

Naast deze activiteiten waren we actief binnen diverse commissies van de SGP fractie: kieslijstcommissie, verkiezingsprogrammacommissie en de campagnecommissie.

2017 werd vooral getekend door de verkiezingen Tweede Kamer en aanstaande verkiezingen voor de gemeenteraad.

Via onze eigen media hebben we ook diverse artikelen en statements gepresenteerd. Voor het blad SGP-klanken mochten we voor elk nummer ook artikelen leveren.

Afgetreden bestuursleden: Gerard Vis.

Aangetreden bestuursleden: Willem Wagteveld, Melvin Hazeleger, Lennard Oskam.

Elburg/Oldebroek – Tom de Nooijer

Het jaar 2017 was een intensief en fantastisch jaar voor SGPJ Elburg/Oldebroek! We hebben enorm veel mooie activiteiten mogen organiseren en zijn daardoor erg zichtbaar geweest.

Afgelopen maart waren er Tweede Kamerverkiezingen. Als lokale commissie waren we in campagnetijd druk met posters plakken in de gemeente, en schreef onze secretaris Robert over elke partij een leuke column in de serie #VerkiezingenmetRobert. Ook lieten we na campagnetijd ons gezicht zien in onze gemeenten. Zo hebben we een werkbezoek afgelegd bij de ATB-vereniging van Oldebroek.

Het jaar 2017 was voor ons ook een jaar waarin we in de landelijke media terecht kwamen. Toen we in juni een activiteit met Kees van der Staaij wilden organiseren over de islam, was een disrespectvolle tweet van BNN-presentator Tim Hofman aanleiding om een open brief naar hem te sturen en hem uit te nodigen voor onze avond. Ook kwam onze activiteit landelijk onder de aandacht door onrust over de "bomposter". Deze hebben we vervangen, omdat deze niet meer bruikbaar was als PR-materiaal. Door

deze aandacht hebben we wel ons geluid op de radio en in interviews met de media kunnen laten horen, wat positief is. Uiteindelijk werd deze avond een groot succes waar meer dan 100 mensen bij aanwezig waren!

In oktober hebben we een tweede avond georganiseerd, in samenwerking met het CDJA. We nodigden Ybeltje Berckmoes-Duindam uit om het te hebben over haar tijd als Kamerlid van de VVD en haar problemen als volksvertegenwoordiger in de Haagse wereld te bespreken. Met 40 jongeren hebben we hier een mooi inkijkje van kunnen krijgen!

Naast deze activiteiten hebben we een aantal keer een bijdrage mogen leveren in PartijDing, het magazine van SGP Elburg over actuele thema's. Ook hebben we meegedaan aan de Mars voor het Leven.

Laurens van der Staaij nam dit jaar afscheid van onze commissie en we zijn blij dat Justin Meijberg en Maaïke Wielink zijn toegetreden tot het bestuur.

Het bestuur van SGP-jongeren Elburg/Oldebroek kwam dit jaar bijeen op 7 januari, 31 maart, 11 april, 28 april, 19 mei, 15 juni, 31 augustus, 10 november en 1 december.

Elspeet/Vierhouten – Wilbert Peters

Het jaar 2017 ligt alweer achter ons. Een jaar dat verschillende emoties oproept. Een jaar dat dient als afsluiting van een toch wel lange historie: het bestaan van SGP-jongeren Elspeet/Vierhouten is ten einde gekomen per 31 december. Hieronder het jaarlijkse verslag van de activiteit(en) van SGP-jongeren Elspeet/Vierhouten over het jaar 2017:

Als bestuur blikken we met dubbele gevoelens terug op onze werkzaamheden, daar ons streven is minimaal twee en het liefst drie grote activiteiten per jaar te organiseren. Dit is ons dit jaar, geheel ten spijt, niet gelukt. We begonnen als bestuur aan het seizoen met de wens drie activiteiten te

organiseren: twee voor de zomervakantie en één in het najaar. Helaas heeft de activiteit in april niet plaatsgevonden en liep het regelen van sprekers, voor onze avond die gepland stond in oktober, vroegtijdig vast. Echter, we zijn wel trots op de activiteit die wel heeft plaatsgevonden: het Groot PJO-Verkiezingsdebat 2017. Deze activiteit vond plaats op 15 februari en stond geheel in het teken van de Tweede Kamerverkiezingen die kort daarop volgden. Het werd een groot succes, zeker gezien enkele onzekerheden die hieraan gekoppeld waren. Zo is gekozen voor een nieuw concept met politieke jongeren als debaters. Daarnaast hebben we gebruik gemaakt van een voor ons nieuwe en ongebruikelijke locatie: de Eben-Haëzerschool te Elspeet; achteraf bezien was dit een prachtplek! En wat betreft PR zijn we in zee gegaan met een andere grafisch ontwerper. Alle drie factoren zijn gelukkig uitgelopen op een enorm succes en hier zijn we dan als bestuur ook dankbaar voor.

Zoals al aangegeven geldt het jaar 2017 als een afsluitend jaar voor de afdeling Elspeet/Vierhouten. Al in het voorjaar van 2017 vonden gesprekken plaats tussen onze commissie en de commissie Nunspeet. Beide commissies voelden namelijk wel iets voor een fusie tussen beide tot één gezamenlijke commissie. Daar waar in het verleden weerstand leefde tegen dit idee, is dit jaar besloten om serieus te overwegen hiertoe over te gaan. Na vele gezamenlijke gesprekken, vooral en zeer frequent in het najaar, is de knoop doorgehakt en besloten te fuseren tot één gemeentelijke commissie: SGPJ Nunspeet. Deze commissie is actief geworden per 1 januari 2018 en daarmee is per die datum onze oude commissie opgeheven.

Kortom, een bevlogen jaar ligt achter ons. Wij hopen en bidden dat de Heere onze verrichte werkzaamheden wil bekronen met Zijn zegen en ons in onze toekomstige werkzaamheden wil steunen.

Goedereede – Cornelis van Velzen

Wij als bestuur van de afdeling Goedereede streven ernaar om elk jaar een aantal leuke (politieke) activiteiten te organiseren voor jongeren. Denk daarbij aan iets bezoeken, een schooldebat houden en een avond organiseren waarbij we een spreker uitnodigen. Ons doel daarbij is om jongeren actief te betrekken bij de brede wereld van politiek. Hieronder een samenvatting van hoe het afgelopen jaar er bij ons heeft uitgezien.

Afscheid bestuurslid

In het afgelopen jaar hebben we afscheid moeten nemen van Sander. Hij heeft zijn taken neergelegd wegens drukte en persoonlijke omstandigheden.

Nieuw bestuurslid

Ook mochten we een nieuw bestuurslid verwelkomen: Hanneke Soeteman. Ze werd afgelopen zomer door de voorzitter van onze afdeling gebeld met de opmerking dat hij op zoek was naar een nieuw bestuurslid. Ze was snel enthousiast en is nu onderdeel van ons bestuur.

Schooldebat

Als volleerd raadsleden stonden ze bij het koffiezetapparaat om koffie te tappen voordat ze het debat ingingen. Het waren de leerlingen van groep 8 van de Groen van Prinsterer school uit Middelharnis die deze ochtend op uitnodiging van ons, met elkaar debatteerden over een fictief raadsvoorstel. Onder deskundige leiding van Kees van Dam, die deze morgen als voorzitter van de gemeenteraad fungeerde, werd het debat gevoerd. Hij vond dat de jongeren goed naar elkaar luisterden en reageerden om standpunten uit te wisselen. Daarbij waren de jongeren

alert: 'De wethouder vergeet te antwoorden op mijn vraag', aldus één van de raadsleden in spé. In de inmiddels derde termijn van het debat verzuchte een lid van de Natuurpartij: 'Het zit me wat dwars: Het kost een smak met geld!', waarop hij wees op alle verkeersvoorzieningen die er getroffen zouden moeten worden. Raadslid Rien van der Boom pareerde in zijn rol als wethouder de vragen van de jongeren en wees op verschillende ontwikkelingen die positief zouden zijn bij het uitvoeren van het voorstel. Ook nam hij misverstanden weg. Het mocht echter niet baten. Inclusief stemverklaringen van verschillende partijen werd het voorstel met 10 tegen en 8 voor niet aangenomen.

Maeslantkering

Op 6 mei 2017 jl. zijn we als SGP-jongeren Goedereede naar de Maeslantkering geweest. We vertrokken even na de middag met een grote groep op weg naar de kering. Daar aangekomen kregen we een rondleiding door het keringshuis, waar we over de functie en het ontstaan van de kering te horen en te zien kregen.

Aansluitend kregen we buiten een rondleiding op de plaats waar een van de armen van de kering op het droge lag. We hebben deze middag een aardig kijkje kunnen krijgen in het watermanagement van Nederland. Waarin een klein land niet groot kan zijn...

Omstreeks 16.15 uur zijn we weer vertrokken naar Ouddorp om te genieten van een BBQ bij de familie Dam in de tuin. Om ongeveer 20.30 was deze dag afgelopen.

Avond met spreker Menno de Bruyne

Op 4 november 2017 was Menno de Bruyne bij ons te gast om te spreken over zijn 33 jaar ervaring in de Tweede Kamer. Het programma begon met

een toespraak over het reilen en zeilen in de Tweede Kamer. Hij zette verder uiteen wat de verschillen, maar ook de overeenkomsten waren van de tijd toen hij begon versus de tijd waarin we nu leven. Later ging de avond over in een interactief gedeelte waarbij de mening van de aanwezigen werd gevraagd door middel van het opsteken van groen/rood kaartjes. We kijken terug op een geslaagde avond!

Kampen – Klaas Jan Veerman

Er is afgelopen jaar weinig gebeurd, de commissie is tijdelijk op non-actief. Na de gemeenteraadsverkiezingen hopen we de draad weer op te pakken.

Merwestreek – Koen Schouten

Het eerste jaar van de lokale commissie Merwestreek zit erop! Als bestuur kijken we terug op een jaar waarop we na een intensieve opstartfase, al enkele interessante activiteiten hebben uit kunnen voeren.

In dit afgelopen jaar hebben we twee activiteiten achter de rug, die we met groot genoegen succesvol hebben mogen noemen. Op 17 november hebben wij onze eerste thema-avond georganiseerd in Hardinxveld-Giessendam met als thema: 'Wat doe jij?'. Als sprekers zijn op deze avond aanwezig geweest Burgemeester van Hemmen van de gemeente Sliedrecht, Wethouder Theo Boerman van de gemeente Hardinxveld-Giessendam en Buurttoezicht. Op deze avond hebben wij een geweldige opkomst van 80 man mogen ontvangen, voor een eerste avond zijn we hier zeer verblijd mee.

Onze tweede activiteit hebben we op 16 december gehouden in Verzorgingstehuis Parkzicht in Sliedrecht, hier hebben wij als bestuur en enkele zeer betrokken vrijwilligers oliebollen uitgedeeld aan de ouderen.

Hierbij hebben we ook nog een tijd met deze mensen wat kunnen drinken en een babbeltje kunnen maken. Ook deze activiteit kan als succesvol worden beschouwd.

In het jaar 2017 hebben wij op de volgende data vergaderingen gehouden: 02-06 (opstart), 28-06, 06-09, 04-10, 07-11 en 22-11.

Het afgelopen jaar hebben de volgende personen zich aangesloten bij SGPJ Merwestreek: Koen Schouten (voorzitter), Christian Hovestadt (secretaris), Jaap Theunisse (penningmeester), Henri de Bruin, Henk-Jan Vos, Dirk Jan de Boer, Anne-Dien de Bakker en Christine van der Hoek.

Nunspeet – Gerwin Boswijk

In het seizoen 2017 heeft SGPJ Nunspeet 2 activiteiten georganiseerd. Begin 2017 is er een Borrelavond georganiseerd met de nieuwe burgemeester van Nunspeet. Op deze avond was er de gelegenheid om op een informele manier kennis te maken met de burgemeester. Naast deze Borrelavond is er ook een Thema-avond georganiseerd met als thema 'Prostitutie'. Het Scharlaken Koord heeft deze avond een grote bijdrage geleverd.

Activiteiten 2017:

- 8 februari 2017: Borrelavond met de nieuwe Burgemeester van Nunspeet
- 14 december 2017: Thema-avond 'Prostitutie'

De commissie vergaderde in 2017 op 7 februari, 27 september, 15 november en 13 december.

Geneva Ouwendijk heeft afscheid genomen van de commissie. Afgelopen jaar is besloten om samen met SGPJ Elspeet als een overkoepelende commissie verder te gaan onder de naam 'SGPJ Nunspeet'. Door het samengaan van de commissies is er niet gezocht naar een nieuw commissielid.

Oost-Betuwe – Henry van Bragt

Inleiding

Onze commissie is een jonge commissie. In het afgelopen jaar zijn we opgericht, en hebben we onze eerste activiteiten georganiseerd. In dit verslag willen wij laten zien wat er afgelopen jaar met onze commissie is gebeurd.

Vergaderingen

Onze commissie heeft afgesproken maandelijks te vergaderen. Als dit te weinig blijkt, wijzigen we deze afspraak, maar tot op heden hebben we er nog geen problemen mee gehad. Tussen de vergaderingen door wordt er onderling gecommuniceerd via e-mail. Hieronder een lijst met vergaderingen die we het afgelopen jaar gehad hebben:

- 6 juni (eerste bijeenkomst)
- 23 augustus (tussenliggende zomervakantie)
- 5 oktober
- 30 november

Bestuur

Op de eerste vergadering is het bestuur gekozen door de commissieleden. Dit bestuur is tot op heden ongewijzigd. De samenstelling is als volgt:

- Voorzitter: Henry van Bragt
- Secretaris: Lieneke van Zetten
- Penningmeester: Marinda Arends

Verder zijn de algemene bestuursleden: Wim van den Dikkenberg, Richard Verwoert en Janneline van Westreenen.

Activiteiten

In de korte periode van ons bestaan hebben we twee activiteiten georganiseerd. De eerste in samenwerking met de SGP-kiesvereniging Opheusden. Er werd een informatieavond georganiseerd waarbij nagedacht

werd over de vraag of er een derde wereldoorlog op komst is. Gasten van deze avond waren Diederik van Dijk en Arend Jan Boekestijn.

Daarnaast zorgden we voor bekendheid en wierven we leden op de jaarmarkt in Opheusden. Door een raadspel hebben we veel mensen gesproken. Veel mensen waren enthousiast. Een groot deel van de jongeren die we spraken was al lid, of ze hadden een broer of zus die lid was. Ook was er een groot deel die geen interesse had, ook al behoorden deze tot onze doelgroep. Ons doel is dan ook om ook deze mensen bij de politiek te kunnen betrekken.

Reimerswaal – Martin van Manen

We zien als bestuur van SGP-j Reimerswaal terug op een fijn en leerzaam jaar met elkaar.

Op 10 februari was er een avond met als thema defensie. Mark Brouwer (kapitein der mariniers en lijstduwer op de SGP-kandidatenlijst) en Pim van den Bosch (voorzitter Coalitie Vredesmissies zonder Wapens en bestuurslid Eirene Nederland) waren de sprekers deze avond.

Op 8 juni hadden we onze jaarvergadering. Na deze vergadering sprak dhr. A.A. van der Schans, historicus en docent aan De Driestar Hogeschool, over wie het voor het zeggen heeft in Nederland. De geschiedenis leert dat burgers veel invloed kunnen hebben op de politiek. Erg interessant!

23 september organiseerden we een barbecue. Het was een heel gezellige avond en we hebben ook weer veel nieuwe gezichten gezien. Willem Pos hield een interessante en actuele pitch met een hoop stof tot nadenken en praten.

De laatste avond die wij dit jaar organiseerden was op 7 december. Israël stond centraal deze avond, de spreker was drs. Bas Belder. Hij sprak onder andere over antisemitisme. Wederom een leerzame en interessante avond.

Twee bestuursleden traden af op de vergadering van 8 juni: Kees van den Berge en Josefien Verschuure. Twee anderen namen hun plaatsen in: Jos van der Maas en Herwout Versprille.

De vergaderdata dit jaar: 14 februari, 26 april, 29 juni, 19 oktober en 28 december.

Rijssen – Rick van Dijke

Het jaar 2017 was voor SGP-jongeren Rijssen een enerverend jaar. Met de thema's 'Sport', 'Veiligheid' en 'Werk' hebben we jongeren proberen te betrekken bij christelijke politiek. De drie edities van Raakvlak, ons ledenblad, die dit jaar verschenen, hadden diezelfde thema's. Ook hebben we dit jaar op maar liefst vijf scholen gastlessen verzorgd en leden geworven. In juni hebben we voor al die leerlingen in het gemeentehuis een Gemeenteraadsdag georganiseerd. Met elke groep speelden we een gemeenteraadsvergadering na. Dit vormde een prachtige, praktische aanvulling op de theoretische gastlessen. Ook de leerlingen waren bovendien zeer enthousiast! Naast deze activiteit organiseerden we dit jaar een Politiek Café en een PJO-debat. Het onbetwiste hoogtepunt van dit jaar was echter de Trumpvideo, waarmee we op humoristische wijze een positief weerwoord gaven op de Holtense aversie tegen Rijssen. Vriend en vijand kon dit statement waarderen. Het bestuur van SGP-jongeren Rijssen vergaderde dit jaar maandelijks, met uitzondering van de vakantiemaanden juli en augustus. Het aantal bestuursleden is gelijk gebleven. Anne-Marie Kamphuis (secretaris) en Geert-Jan Gerritsen (ledenmanager) verlieten het bestuur en Anne-Ruth Pas (secretaris) en Frank Jansen (Raakvlakredacteur) traden toe tot het bestuur

Schouwen-Duiveland – Dennis Bogert

Met het oog op de landelijke verkiezingen hebben wij posters geplakt op de borden in Zeeland en Brabant. Ook zijn wij met een deel van de commissieleden naar het verkiezingsdebat van SGP, CU en CDA in Ede geweest.

Voor onze eerste avond hebben wij voor een onderwerp gekozen wat dicht bij ons publiek stond. Deze avond was op 21 april 2017 en ging over 'Zeeland 2030'. Samen met Florus van der Paauw (SGP) en Vincent Bosch(PVV) spraken wij over dit onderwerp. We gingen in op, hoe Zeeland er mogelijk uit zou kunnen zien in 2030 en wat de toekomst van de jongeren is in Zeeland.

De tweede avond stond gepland op 17 november 2017 en ging over het onderwerp 'klimaat'. De sprekers van deze avond waren Hans Maljaars, beleidsmedewerker van de SGP in de Tweede Kamer en Corné Stouten. We hebben deze avond gepraat over de realiteit van de klimaatverandering.

Sprang-Capelle

De commissie is dit jaar niet bij elkaar geweest. Er valt daarom niet zoveel te melden.

Staphorst – Vincent Slingerland

Afgelopen jaar hebben we als plaatselijke SGPj-commissie vier activiteiten georganiseerd. Op 20 januari hebben we in samenwerking met de plaatselijke jongerenraad een debat georganiseerd tussen vijf politieke jongerenpartijen over 'Voltooid leven' en 'Immigratie en veiligheid'. Vertegenwoordigd waren SGPj, Perspectief, CDJA, JOVD en Jonge Socialisten.

Tijdens de Tweede Kamerverkiezingen heeft SGPj Staphorst samen met de plaatselijke kiesvereniging campagne gevoerd in Staphorst door o.a. borden te plaatsen en een aandeeltje te leveren op de SGP-verkiezingsavond in Staphorst.

Op 11 mei hielden we voor het vierde jaar op rij een schooldebat voor de groepen 8 van de basisscholen van de gemeente Staphorst. Zeven scholen deden met 220 leerlingen mee aan het debat verspreid over verschillende sessies. Het debat vond plaats in het gemeentehuis van Staphorst en was onder leiding van de burgemeester waarbij twee wethouders een actieve rol vervulden.

Op 7 november organiseerden we in samenwerking met de plaatselijke kiesvereniging een avond in het kader van 500 jaar reformatie. Calvijnenkenner Dr. M.A. van den Berg vertelde over het leven en politieke opvattingen van de grote reformator.

De laatste bijeenkomst van 2017 was op 1 december waar Arend-Jan Boekestijn te gast was om in gesprek te gaan over de vrede en verschillende (dreigende) conflicten in de wereld.

De samenstelling van de commissie is in 2017 gewijzigd. Bert-Jan Pleijsier en Dirk Compagner zijn uit de commissie getreden. Herbert-Jan Hattem is toegetreden tot het bestuur bestaande uit Roel Bijker, Niklas de Boer, Arjan Dons en Vincent Slingerland.

In het jaar 2017 heeft de commissie 9 maal vergaderd op de volgende data: 23 januari, 27 februari, 27 maart, 11 april, 22 mei, 14 juni, 19 september, 17 oktober en 28 november.

Tholen – Jos van de Breevaart

In 2017 heeft SGP-jongeren Tholen de volgende activiteiten belegd:

Op 25 februari hebben de SGP-jongeren van Tholen, in samenwerking met andere Zeeuwse afdelingen, verkiezingsposters in de provincie Noord-Brabant opgehangen.

Op 3 juni waren we, in samenwerking met andere Zeeuwse SGPJ-afdelingen, met een stand aanwezig op de gezinsledendag van SGP Zeeland en organiseerden we hier een debat met de gedeputeerde.

Op 15 juni waren we aanwezig bij een gastles door onze beleidsadviseur, Niek Bakker, op de Juliana van Stolbergschool in Sint Maartensdijk.

Op 22 september organiseerden we een thema-avond over onderwijsvrijheid, met als spreker Dhr. G. Slootweg
Afdeling Tholen vergaderde fysiek op 5 april en 31 augustus.

Op 27 december 2016 is Kees Knulst afgetreden als commissielid van SGPJ-Tholen.

Op 5 april 2017 zijn Cornelis den Ouden en Aart de Waal aangenomen als commissielid van SGPJ-Tholen.

Urk – Hendrik-Jan Romkes

2017 was een dynamisch jaar voor SGPJ Regio Urk waarin diverse mooie ontwikkelingen hebben plaatsgevonden die ons helpen aansluiting te vinden bij het lokaal gekozen thema 'Bouwen aan de toekomst'. In januari werd ons bestuur versterkt door de persoon van Gerrit-Jan Baarssen, die vanuit zijn achtergrond een waardevolle bijdrage vormt voor ons bestuur. Bestuurslid Jannie Post nam als penningmeester het stokje over van Berthijs van Steenselen en Jannes van Slooten nam per 31-12-17 afscheid als bestuurslid/secretaris. In begin 2017 heeft SGPJ-Urk proactief deelgenomen aan de verkiezingscampagne voor de 2e Kamerverkiezingen

op 15 maart 2017, o.a. door het ondersteunen van een regiobijeenkomst, het bemannen van stands op de lokale markt, promotie op social media en meedraaien in het campagneteam. Ook werd er ondersteuning geboden bij diverse door de SGP georganiseerde thema-avonden en i.c.m. Stichting 'Schreeuw om Leven' werd er ondersteuning geleverd aan de organisatie van de jaarlijkse mars voor het leven. Achter de schermen werden er verder voorbereidingen gedaan voor een grote scholieren-debatwedstrijd die in februari 2018 zal plaatsvinden. Op die manier hopen we jongeren meer betrokken te maken bij de (lokale) politiek in het algemeen en bij de SGP(J) in het bijzonder. Iedere 2 maanden vond er een bestuursvergadering plaats. Verder heeft er een fusie plaatsgevonden tussen de NOP en Urk en gehele ledenbestand valt nu onder de verantwoordelijkheid van de commissie Urk.

Vallei & Rijn – Arthur Polder

In 2017 heeft SGP-jongeren Vallei & Rijn vijf avonden georganiseerd. Op 1 maart werd, samen met SGP-jongeren Barneveld en SGP-jongeren Ede, de avond 'Boer zoekt politicus gehouden', Elbert Dijkgraaf was de hoofdspreker. Op 15 maart is een uitslagenavond van de Tweede Kamerverkiezingen gehouden in Ederveen in samenwerking met SGP-jongeren Ede. Op 12 mei vond in samenwerking met SGP-Scherpenzeel een debatavond plaats over 'Onvrede in de samenleving'. Op 10 november werd in samenwerking met commissie DOL een avond gehouden over 'Mobiliteit in de toekomst'. Op 23 november werd in samenwerking met SGP-Rhenen een avond gehouden over 'Voltooid leven'.

In februari is een bijdrage geleverd aan de campagnetour van de SGP op een avond in Amersfoort. In het najaar is een werkgroep voor busvervoer naar de Mars voor het Leven ondersteund met promotiemateriaal.

Er zijn vijftien columns op de eigen website geplaatst. Daarnaast zijn er diverse bijdragen geschreven voor de lokale partijbladen

Regelmatig heeft de commissie lokale media gehaald. Over de debatavond 'Onvrede in de samenleving' heeft een verslag in het Reformatorisch Dagblad gestaan.

In 2017 heeft Bart de Baat de commissie verlaten, Hermien Valkenburg heeft zijn plaats ingenomen.

De commissie vergaderde drie keer in 2017, namelijk op 24 januari, 13 juni en 20 december. Op 16 oktober vond er een overleg plaats met besturen van de SGP-afdelingen in de regio.

Walcheren – Lianne de Visser-den Hartog

Als SGPJW zijn we afgelopen jaar zoekende geweest naar de manier waarop wij als SGPJ-Walcheren door willen gaan. We hebben een soort herstart gemaakt. We hebben verschillende ontwikkelingen gehad binnen ons bestuur. Allereerst zijn Chiel Overbeeke uit Middelburg (secretaris) en Eugène Harthoorn uit Vlissingen toetreden tot het bestuur. Daarnaast is het voorzittersstokje overgedragen van Job de Visser naar Lianne de Visser – den Hartog. Job is nog wel aangebleven als bestuurslid. Begin van het jaar zijn we bezig geweest met de Tweede Kamerverkiezingen. We hebben hiervoor een verkiezingskrantje gemaakt, met artikelen van onder andere Menno de Bruyne en Elbert Dijkgraaf. Dit is verspreid op Walcheren en dit is positief ontvangen. We hebben het jaar afgesloten met een bijeenkomst met vertegenwoordigers van alle fracties en besturen van de SGP op Walcheren (Vlissingen, Middelburg en Veere). We hebben een hele goede en nuttige bijeenkomst gehad waarbij we het onder andere gehad hebben over de rol van SGPJW op Walcheren. Ditzelfde onderwerp hebben we besproken met de fractievoorlichters van de SGP in Den Haag, toen we

daar op 13 juni 2017 op werkbezoek waren. We hebben van hen goede tips gekregen hoe we ons bestuur en onze activiteiten in kunnen richten. Na de zomer zijn we ons vooral gaan toeleggen op de gemeenteraadsverkiezingen 2018. Hanna neemt deel aan de campagnecommissie in Veere, Chiel aan de campagnecommissie in Vlissingen en Lianne in Middelburg. Daarnaast zijn Job en Eugène bezig geweest met een ludieke actie te bedenken voor de gemeenteraadsverkiezingen en denken we na over de online campagne die we begin 2018 willen voeren. Ook hebben we in de laatste maanden van het jaar bezoeken gebracht aan fractievergaderingen van de SGP op Walcheren en aan enkele raadsvergaderingen. Zo proberen we ons nog meer te verbinden aan de lokale politiek. Tot slot zijn we bezig met het inplannen van presentaties in het kader van de verkiezingen bij verschillende jeugdverenigingen (bij voorkeur 16+). SGPJ-Walcheren heeft in 2017 vergaderd op 1 februari, 23 maart, 5 april, 3 mei, 21 juni, 29 augustus, 26 september en 28 november.

Werkendam – Arie Rijnveld

Onze commissie heeft dit jaar afscheid genomen van Anneke Paans als secretaresse. Ellen van Rossum is in haar plaats aangenomen als secretaresse. Marjolein Verheij en Jacqueline Dalm zijn aangenomen als commissieleden Hart & Hand voor ouderen. Hiernaast is een vrijwilligerspoule opgestart van vrijwilligers die incidenteel ingezet kunnen worden.

In het jaar 2017 hebben wij opnieuw verschillende activiteiten mogen organiseren. Belangrijk was dat we meer ingezet hebben op maatschappelijke activiteiten dan op de normale politieke avonden.

I. De eenzaamheidsactie is verder gegaan onder de naam 'Hart en Hand voor ouderen'. Op de woensdagavonden 15 februari, 17 mei en 27

september hebben wij opnieuw de ouderen bezocht. Er is een commissie van vier personen die nadenkt over de opzet en uitvoering van de actie.

II. Het was dit jaar de eerste keer dat er gastlessen gegeven zijn aan alle groepen 8 op de basisschool. Dit ging in samenwerking met Niek Bakker.

III. Ludieke actie rondom de verkiezingen. Het uitdelen van koekjes met de slogan 'Breng ouderen een bezoekje, eet samen een koekje'.

IV. Op 12 mei hebben we een politieke borrel georganiseerd om in gesprek te gaan met burgemeester de Boer. Het was de bedoeling om lokale thema's meer voor het voetlicht te brengen.

V. Reanimeren kun je leren! Onder die slogan hebben wij op 7 juni een interactieve avond georganiseerd waarin deelnemers de gelegenheid kregen om een aantal principes te leren van het reanimeren. Geïnteresseerden kregen een gratis reanimatiecursus aangeboden. Deze zal in het jaar 2018 plaatsvinden.

VI. Met 160 mensen (jong én oud) zijn we 9 december jl. afgereisd naar Den Haag om de Mars voor het Leven te gaan lopen. Het was de eerste keer dat SGP-jongeren Werkendam de organisatie van het busvervoer op zich heeft genomen. Vanwege het succes is het de bedoeling om dit volgend jaar te herhalen.

VII. Er zijn diverse filmpjes gemaakt om onze volgers op een aansprekende manier te bereiken.

VIII. Tijdens de laatste raadsvergadering van het jaar 2017 heeft SGP-jongeren Werkendam de raadsleden een presentje aangeboden om hen te bedanken voor het werk wat zij het achterliggende jaar hebben gedaan. Daarnaast zijn de raadsleden druk om de aanstaande fusie voor te bereiden.

IX. Voor het aankomende jaar zijn wij bezig met voorbereidingen voor de herindelingsverkiezingen die D.V. november 2018 plaats zullen vinden. Twee van onze bestuursleden zitten in de PR-commissie / campagnecommissie

SGP Altena. Daarnaast staan er ook bestuursleden op de kandidatenlijst.

Commissie Werkendam vergaderde op 7 maart, 5 april, 27 juni, 7 september en op 23 november.

Zaltbommel – Jan-Herber Hogendoorn

In 2017 hebben we verschillende activiteiten gehad. Deze zijn onder te verdelen in een zevental categorieën:

Gastlessen en spreekbeurten: we hebben een programmadeel op een JV-avond van HHK Nederhemert verzorgd waar we uitleg gegeven hebben over christelijke politiek en een debatsimulatie hebben gedaan. Op een JV-avond van HHK Gameren hebben we een korte spreekbeurt gehouden. En i.s.m. ROOD Bommelerwaard hebben we een aan een tweetal HAVO4-klassen op het Cambium College een les maatschappijleer verzorgd over politiek.

Rond de Tweede Kamerverkiezingen hebben we ondersteuning verleend door in buurgemeente Heusden, waar geen SGP is, posters te plakken. Ook hebben we deelgenomen aan de verkiezingsmarkt in Zaltbommel.

We hebben een tweetal werkbezoeken afgelegd. De eerste aan Stichting Mikwe – een Joodse erfenis in Zaltbommel. De tweede aan Bijenteeltvereniging B'waard en Omstreken.

Ledenwerving heeft de aandacht bij ons. Naast spreekbeurten zoeken wij ook jongeren op door met een stand te gaan staan op markten. Dit jaar stonden we op de voorjaarsmarkt van HHK Gameren, de zomermarkt van Nederhemert en op de Ponymarkt van Brakel. Hierdoor hebben we een mooi aantal nieuwe leden mogen verwelkomen.

Waar mogelijk proberen we ook SGP-geledingen te ondersteunen. Zo hebben we assistentie verleend bij de Provinciedag van SGP Gelderland en

leveren we de helft van de bemensing van de campagnecommissie van SGP Zaltbommel in het kader van gemeenteraadsverkiezingen 2018.

Via een tweetal winacties hebben we twee taarten uitgereikt, een leuke manier om aandacht te genereren.

Ten slotte hebben we het jaar mogen afsluiten met een mooie thema-avond op 10 november over abortus waar Kees van Helden en Diane van der Vliet, van Stichting Schreeuw om Leven, hebben mogen spreken. Een van de doelen van deze avond was om de christelijke gezindte te mobiliseren en voor het eerst ook een volle bus vanuit de Bommelerwaard naar de Mars voor het Leven te laten rijden. Dit is meer dan gelukt. Vanuit het bestuur hebben we met meerderen meegelopen in de mars.

In 2017 is Sieneke Verhoeks uitgetreden vanwege een te drukke agenda en Rianne Bloos om gezondheidsredenen. Albert-Jan Waaijberg is toegetreden tot het bestuur.

We hebben in 2017 vergaderd op: 25 januari, 16 februari, 22 maart, 1 en 24 mei, 4 juli, 13 september, 3 en 16 oktober.

Zuidplas – Annelien van der Spek

Op 19 januari was onze eerste vergadering van 2017. Op deze vergadering vond er een bestuurswissel plaats: Jesse Kats legde zijn voorzittersfunctie neer en Annelien van der Spek, voormalig secretaris, nam deze functie op zich. Verder zijn we deze avond begonnen met het plannen van onze eerste SGP-jongerenavond. Op 2 maart kwamen we opnieuw bij elkaar. Marylene Paul trad toe tot het bestuur in de functie van secretaris. Op 21 maart kwamen we voor de laatste keer bij elkaar om de puntjes op de i te zetten voor onze eerste SGP-jongerenavond op 7 april. Op 7 april, onze eerste avond, kwam Arnoud Proos spreken over de macht van sociale media op de politiek (was erg actueel na de verkiezingen). De opkomst bestond

uit ongeveer 50 jongeren. Op 25 april hadden we een evaluatieavond. Na een lange vakantie was 13 september onze volgende avond. Op deze avond hebben we het sponsorplan volledig uitgewerkt en gebrainstormd over een thema en spreker voor een nieuwe avond. Daarnaast heeft Jacques Heijboer zijn functies als vicevoorzitter en bestuurslid Leden en Relaties neergelegd. Patrick de Vos heeft deze functies op zich genomen (voormalig bestuurslid Activiteiten). Daarnaast is onze penningmeester, Jelmer van der Spek, verhuisd, zodat hij niet meer aanwezig kan zijn tijdens vergaderingen. Zolang we nog geen nieuwe penningmeester hebben gevonden, zal hij de financiële zaken blijven regelen. Tijdens de volgende vergadering op 4 oktober zijn we hiermee verder gegaan en werden plannen verder uitgewerkt. 17 november was onze tweede SGP-jongerenavond waarop Bas Belder kwam spreken over het thema 'Jodenhaat 2017: feit of fictie?'. Hij ging hierbij vooral in op de situatie van het joodse volk in Europa. Inmiddels hebben we een aantal sponsors bereid gevonden om ons jaarlijks te sponsoren. Naast deze activiteiten hebben we een bijdrage geleverd aan de verkiezingsavond van de SGP in Gouda, hebben weer meegedaan met NL doet en hebben we met de SGP bloemetjes uitgedeeld in bejaardentehuizen op de Nationale ouderendag.

Zwartewaterland – Jaap Driessen

Dit jaar is er een doorstart gemaakt met de SGP Jongeren commissie Zwartewaterland. Onze eerste vergadering was op dinsdagavond 29 augustus. Hierbij waren, behalve de vijf commissieleden, twee leden uit de schaduwfractie aanwezig, om beleid te maken over de samenwerking tussen SGPJ en SGP. Ook was aanwezig Jan-Herber Hogendoorn, om het beleid voor onze commissie vast te stellen, en om de taken te verdelen. Op die avond is er officieel toestemming gevraagd voor het oprichten van

een commissie Zwartewaterland. Sindsdien hebben we 6 vergaderingen, 2 extra avonden voor de website, en 1 extra avond voor de sociale media gehad.

Wel zijn er in de tussentijd 3 commissieleden gestopt: Peter van Dalftsen, Harmen Gouman en Coen Hakvoort. Daarnaast hebben we twee nieuwe commissieleden, namelijk Jan Beens en Hans Opschoor.

Wat wij als richtlijn hebben voor 2018 is:

- Ludieke actie uitvoeren
- Minimaal 2 avonden organiseren (Lijsttrekkersdebat met lokale SGP, en een avond voor onszelf)
- Website volledig online (met domeinnaam)
- Een bus naar de SGP jongerendag laten rijden
- Een actieve commissie met een goed netwerk zijn

HR – Janneline van Westreenen

Terugblik 2017

In 2017 heeft HR afscheid genomen van Marcel Cruccu, HR coördinator en HR adviseur lokaal. Jasmijn Kunst heeft zijn functie als HR coördinator overgenomen. In de vacature die daarmee ontstond is Gerwin Boswijk aangenomen als HR adviseur lokaal. Hij was al eerder actief voor HR en heeft daarin snel zijn positie kunnen hervinden, zij het in een vernieuwde vorm. Momenteel zijn de werkzaamheden die bij deze functie worden nog niet geheel duidelijk, de nieuwe positie moet nog verder vorm gegeven worden. Herlinde Pauwe is HR adviseur Organisatie gebleven. Janneline van Westreenen is na het beëindigen van haar bestuursfunctie als secretaris, binnen HR gekomen als HR administrator. De in- en uitstroom van vrijwilligers is een continu proces. Daarmee komen er hele waardevolle en talentvolle jongeren onze organisatie versterken, maar het vergt ook veel

registratie. We hopen hiermee de vrijwilligersadministratie onder controle te houden.

Werving en selectie

Ook dit jaar is er weer een continue werving en selectie van nieuwe vrijwilligers geweest. Binnen het bestuur is dit jaar een kleinere wisseling geweest t.o.v. het voorgaande jaar. In 2017 zijn in totaal 88 landelijke en 147 lokale vrijwilligers actief bij SGP-jongeren. Dat is een totaal van 223 vrijwilligers, 12 vrijwilligers bezetten nl. zowel een landelijke als lokale functie. In 2017 zijn 52 vrijwilligers afgetreden tegenover 73 vrijwilligers die gestart zijn met een functie bij SGPJ. Daarmee is SGPJ in 2017 gegroeid met 21 vrijwilligers. Een positief resultaat waar we erg blij mee zijn.

HR administratie

Met de komst van een HR administrator hebben we de vrijwilligersadministratie kunnen structureren en verbeteren. Ondanks deze verbetering blijven ook hierin ontwikkelpunten. De contactgegevens van HR blijken niet altijd even duidelijk, met name voor lokale commissies. Omdat dit de vrijwilligers administratie niet ten goede komt heeft HR een welkomstpakket voor nieuwe vrijwilligers en lokale commissies ontwikkeld. Deze zal begin 2018 gepresenteerd worden.

Welkomstpakket

In 2017 heeft HR in samenwerking met Communicatie gewerkt aan een welkomstpakket. Dit document bevat contactgegevens van alle bestuursleden, landelijke commissies en HR met daarbij een functieomschrijving, zodat nieuwe vrijwilligers weten wie waarvoor benaderd kan worden en waar gegevens doorgegeven kunnen worden. Dit document bevat tevens een

kort overzicht van politieke standpunten, een organisatiestructuur en de statuten en het huishoudelijk reglement. Op deze manier hopen we nieuw vrijwilligers en lokale commissies beter voorbereid te laten starten in hun functie binnen SGP-jongeren.

Doelmatig werken

SGPJ denk al geruime tijd na over hoe vrijwilligers intrinsiek gemotiveerd kunnen worden. Om dit te stimuleren heeft HR binnen het bestuur en een breed LB vergadering een plan gepresenteerd over doelmatig werken. Dit plan is goed ontvangen en zowel het bestuur als de commissievoorzitters zien het zitten om hiermee aan de slag te gaan. De uitwerking van dit project vraagt wat tijd, met name om een workshop voor te bereiden en goede formats neer te zetten. Tot nu toe heeft met name Herlinde zich hiermee beziggehouden, zij zal dit in 2018 voortzetten.

Avond nieuwe vrijwilligers

Om nieuwe vrijwilligers welkom te heten en kennis te laten maken met de organisatie is er een avond georganiseerd voor nieuwe vrijwilligers. We hopen vrijwilligers hiermee ook enthousiast te maken om nieuwe mensen te ontmoeten op activiteiten binnen SGPJ, en ook als organisatie in te spelen op de behoeftes van de vrijwilligers. De datum voor deze avond stond begin december gepland. Helaas waren van de 18 genodigden maar 5 personen die zich hadden aangemeld. Om deze reden is de avond geannuleerd en zal in 2018 een nieuwe datum ingepland worden. Er zal dan nog meer promotie voor gemaakt worden, met behulp van organisatie/communicatie.

Enquête

Ook in 2017 heeft HR een enquête onder de vrijwilligers gehouden. Ongeveer 40% van de vrijwilligers heeft deze ingevuld, waarvoor dank. De resultaten zijn voorgelegd aan het bestuur, zodat zij daar waar nodig verdere acties op uit kunnen zetten.

Vrijwilligers SGP-jongeren - Stand per 31-12-2017

Landelijk Bestuur

Willem Pos	(Voorzitter)
Erik Jan Vinke	(Vicevoorzitter)
Josefien Verschuure	(Secretaris)
Hans van 't Land	(Voorzitter Politiek Platform)
Maarten van Nieuw Amerongen	(Secretaris Politiek Platform)
Willem-Jan Verdoes	(Bestuurslid Leden & Relaties)
Bert van Roekel	(Bestuurslid Organisatie)
Dirk van Horssen	(Bestuurslid Communicatie)
Robbert Verleun	(Penningmeester)
Niek Bakker	(Beleidsadviseur)

Organisatie

Commissie Organisatie

Bert van Roekel	(Voorzitter)
Rick van de Waerdt	(Vicevoorzitter)
Dicky Torn Broer	
Silvan Hardeman	
Lisette Baas	
Annelies van der Elst	

Communicatie

Commissie Communicatie

Dirk van Horssen (Voorzitter)

Jos van de Breevaart

Peter Brugmans

Alexander Bunt

Bas van Ginkel

Janneke Hooijmeijer

Rob Scheurwater

Janita de Vries

Commissie In Contact

Niels van Leeuwen (Hoofdredacteur/Voorzitter)

Cornel van Beek

Emma de Boer

Erwin Guijt

Anna van der Meij

Hannah Neele

Daan van Oostenbrugge

Jan de Rooij

Martijn Stouten

Jurian van der Ree

Commissie KLIK

Nellieke Oudijn (Hoofdredacteur/voorzitter)

Stephanie Huls

Anne Grisnich

Trude Slinger

Marijn Verschuure

Ledenwerving & Relaties

Commissie Ledenwerving

Willem-Jan Verdoes (Voorzitter)

Jan-Herber Hoogendoorn

Marien Blok

Jacomijn Groen

Berry Bouw

Mathilde Meerkerk

Commissie Relaties

Dinant Pas (Voorzitter)

Dirk-Jan Duits

Maurits Stuit

Michiel de Pater

Politiek Platform

Commissie Internationaal

Coen Hermenet (Voorzitter)

Wilco Kodde

Gerwin Geneuglijk

Walter Jordaan

Arij Heijboer

Levi Verschoof

Commissie Binnenland

Lianne Ruitenbeek (Voorzitter)

Lennart Ouwendijk

Koen Schouten

Frans Hazeleger

Tom de Nooijer

Quintijn Aman

Commissie DOL

Pieter Meijers (Voorzitter)

Jan Pieter Bijnagte

Maurits Gorter

Arjen Hogendoorn

Friso Oostenbrink

Willemieke de Graaf

Johannes van der Poel

Commissie Onderwijs

Arie Rijnveld (Voorzitter)

Leon de Visser

Commissie SEZ

Arie Rijnveld (Voorzitter)

Arthur Polder

Johan de Man

Johannes Lont

Leander Fierens

Sander Bossenbroek

Commissie Zorg

Mark van Opijnen (Voorzitter)
Rianne Stout
Nanja Mol
Arjen Mol
Sietse Zwanenburg

Overig

Adviescommissie

Frans Hazeleger (Voorzitter)
Martijn Stouten
Jan-Herber Hoogendoorn
Jos van de Breevaart

Jongerendagcommissie

Bert van Roekel (Voorzitter)
Rick van de Waerd
Erik Jan Vinke
Willem Pos
Maarten van Nieuw Amerongen
Niek Bakker
Dirk van Horssen
Janneline van Westreenen
Jeanine Heij
Jos van de Breevaart
Rob Scheurwater

Maurits Stuit
Rianne Mulder
Caroline Schimmel
Otto van der Tang
Maarten van der Sluijs

HR Adviseurs/HR Coördinator

Jasmijn Kunst	(HR Coördinator/ HR politiek)
Herlinde Paauwe	(HR Organisatie)
Gerwin Boswijk	(HR Lokaal)
Janneline van Westreenen	(HR administrator)

Overige vrijwilligers

Jeanine Heij	(Secretaresse)
Anne-Rieke Roukens	(Notuliste PP)
Sharon van Vugt	(Notuliste PP)
Henk-Jan van Ooijen	
Hans Beverloo	

Totaal SGP-jongeren Landelijk op 31-12-2017: 90 vrijwilligers

Lokale Commissies

Alblasserwaard

Wietse Blok	(Voorzitter)
Anne-Ruth Voogt	

Marien Blok
Wenneke de Ruijter
Harrie van den Bergh
Jeanine van de Rhee

Ambacht-Zwijndrecht

Herman Fokker (Voorzitter)
Laurens Zoeteman
Jos Molendijk
Johan de Knegt
Maurits ten Hoor
Anita van den Dool
Pieter van Hartingsveldt
Marvin Flach

Barneveld

Silvan Hardeman (Voorzitter)
Lydia de Goffau
William Jansen
Arjen Klein
Frans-Willem de Pater
Sasja Mulder
Nadine Hoogstraten

Capelle-Krimpen

Ernst Pols (Voorzitter)
Marijn Floor

Wouter de Jong
Johan van Wingerden
Jorrit den Uyl
Justin de Klerk

Ede

Berry Bouw (Voorzitter)
Johannes van der Poel
Gijs Westeneng
Willem Wagteveld
Lennard Oskam
Melvin Hazeleger

Elburg-Oldebroek

Tom de Nooijer (Voorzitter)
Robert Braskamp
Jan van Hattem
Maaïke Wiellink
Justin Meijberg

Elspeet-Vierhouten

Wilbert Peters (Voorzitter)
William van Asselt
Berry van de Kolk
Jaap de Ruiter

Goedereede

Cornelis van Velzen (Voorzitter)

Ard Dam
Joan Grinwis
Bart Klijn
Ralph van Velzen
Sander Slingerland

Kampen

Vacant (Voorzitter)
Robbert Boot
Matty Ouwehand-Huls
Klaas-Jan Veerman
Sander de Vries

Merwestreek

Koen Schouten (Voorzitter)
Christine van der Hoek
Dirk-Jan de Boer
Henk-Jan Vos
Jaap Theunisse
Christian Hovestadt
Anne-Dien de Bakker
Henri de Bruin

Nunspeet

Gerwin Boswijk (Voorzitter)
Maarten de Bruin
Ben Kok
Geanne van Luttikhuizen

Annieke Visser

Oost Betuwe

Henry van Bragt (Voorzitter)

Richard Verwoert

Lieneke van Setten

Wim van den Dikkenberg

Marinda Arends

Reimerswaal

Martin van Manen (Voorzitter)

Annelieke Hoogerland

Johnny van Koeveringe

Jacco Niewenhuijse

Leander Tramper

Jos van der Maas

Herwout Versprille

Rijssen

Rick van Dijke (Voorzitter)

Anne-Ruth Pas

Dirk-Jan Siemerink

Niek Haase

Gerri-Anne Blonk

Arend Jan Kamphuis

Frank Jansen

Schouwen-Duiveland

Dennis Bogert (voorzitter)

Pieter-Jan van Strien

Rosanne Slingerland

Anne-Ruth Barth

Rudy Bouwman

Helene Dooge

Hilde Sprengelmeier

Ben Schot

Jaap-Jan Stouten

Sprang-Capelle

Marius van der Schans

Johan van der Schans

Staphorst

Vincent Slingerland (Voorzitter)

Roel Bijker

Niklas de Boer

Arjan Dons

Herbert-Jan Hattem

Tholen

Jos van de Breevaart (Voorzitter)

André Bolier

Christiaan Cornet

Arend-Jan Quist

Cornelis den Ouden

Aart de Waal

Urk

Hendrik-Jan Romkes (Voorzitter)
Gerrit-Jan Baarsen
Aliene Gnodde
Jannie Post
Lammert Post
Emma Post

Vallei-Rijn

Arthur Polder (Voorzitter)
Timon Legemaat
Frans Hazeleger
Hermien Valkenburg
Mathijs van der Tang
Rick Gouman
Johan Verkuyl

Walcheren

Lisanne de Visser (Voorzitter)
Job de Visser
Hanna Kaars
Chiel Overbeeke
Eugene Harthoorn

Werkendam

Arie Rijneveld (Voorzitter)
Leen Paans
Bart de Heer

Maarten van der Sluijs

Ellen van Rossum

Zaltbommel

Jan-Herber Hogendoorn

(Voorzitter)

Elize van Steenbergen

Tom Fijan

Lianne Hagoort

Albert-Jan Waaijenberg

Zuidplas

Annelien van der Spek

(Voorzitter)

Bert Houweling

Jesse Kats

Jelmer van der Spek

Patrick de Vos

Marylene Paul

Zwartewaterland

Jaap Driessen

(Voorzitter)

Wybe Beelen

Jan Beens

Hans Opschoor

Totaal aantal actieve vrijwilligers bij Lokale Commissies van SGPJ, op 31-

12-2017: 144 vrijwilligers
(waarvan 12 met ook een landelijke functie)

Totaal aantal vrijwilligers bij SGP-jongeren van SGPJ, op 31-12-2017: 222
vrijwilligers

Aangenomen vrijwilligers

De volgende vrijwilligers zijn in 2017 actief geworden voor SGP-jongeren:

Naam	Functie
Silvan Hardeman	Commissielid Organisatie
Lisette Baas	Commissielid Organisatie
Annelies van der Elst	Commissielid Organisatie
Peter Brugmans	Commissielid Communicatie
Alexander Bunt	Commissielid Communicatie
Mathilde Meerkerk	Commissielid Ledenwerving
Maurits Stuit	Commissielid Relaties
Michiel de Pater	Commissielid Relaties
Arij Heijboer	Commissielid Internationaal
Levi Verschoof	Commissielid Internationaal
Joris Vroegindeweyj	Commissielid Binnenland
Maurtis Gorter	Commissielid DOL
Arjen Hogendoorn	Commissielid DOL
Friso Oostenbrink	Commissielid DOL
Willemieke de Graaf	Commissielid DOL
Arjen Mol	Commissielid Zorg
Sietse Zwanenburg	Commissielid Zorg
Nelique Meeuwse	Commissielid Zorg

Anne Grisnich	Commissie KLIK
Rianne Mulder	Jongerendagcommissie
Caroline Schimmel	Jongerendagcommissie
Otto van der Tang	Jongerendagcommissie
Maarten van der Sluijs	Jongerendagcommissie
Wenneke de Ruijter	Commissielid Alblasserwaard
Herman Fokker	Voorzitter Ambacht-Zwijndrecht
Laurens Zoeteman	Commissielid Ambacht-Zwijndrecht
Jos Molendijk	Commissielid Ambacht-Zwijndrecht
Johan de Knegt	Commissielid Ambacht-Zwijndrecht
Maurits ten Hoor	Commissielid Ambacht-Zwijndrecht
Anita van den Dool	Commissielid Ambacht-Zwijndrecht
Pieter van Hartingsveldt	Commissielid Ambacht-Zwijndrecht
Marvin Flach	Commissielid Ambacht-Zwijndrecht
Sasja Mulder	Commissielid Barneveld
Jesse Pladdet	Commissielid Barneveld
Nadine Hoogstraten	Commissielid Barneveld
Willem Wagteveld	Commissielid Ede
Lennard Oskam	Commissielid Ede
Melvin Hazeleger	Commissielid Ede
Maaïke Wiellink	Commissielid Elburg-Oldebroek
Justin Meijberg	Commissielid Elburg-Oldebroek
Sander Slingerland	Commissielid Goedereede
Christine van der Hoek	Commissielid Merwestreek
Dirk-Jan de Boer	Commissielid Merwestreek
Henk-Jan Vos	Commissielid Merwestreek
Jaap Theunisse	Commissielid Merwestreek
Christian Hovestadt	Commissielid Merwestreek

Anne-Dien de Bakker	Commissielid Merwestreek
Henri de Bruin	Commissielid Merwestreek
Henry van Bragt	Voorzitter Oost-Betuwe
Richard Verwoert	Commissielid Oost-Betuwe
Lieneke van Setten	Commissielid Oost-Betuwe
Wim van den Dikkenberg	Commissielid Oost-Betuwe
Marinda Arends	Commissielid Oost-Betuwe
Jos van der Maas	Commissielid Reimerswaal
Herwout Versprille	Commissielid Reimerswaal
Anne-Ruth Pas	Commissielid Rijssen
Frank Jansen	Commissielid Rijssen
Helene Dooge	Commissielid Schouwen-Duiveland
Hilde Sprengelmeier	Commissielid Schouwen-Duiveland
Herbert-Jan Hattem	Commissielid Staphorst
Cornelis den Ouden	Commissielid Tholen
Aart de Waal	Commissieid Tholen
Hendrik-Jan Romkes	Voorzitter Urk
Gerrit-Jan Baarsen	Commissielid Urk
Aliene Gnodde	Commissielid Urk
Emma Post	Commissielid Urk
Hermien Valkenburg	Commissielid Vallei & Rijn
Chiel Overbeeke	Commissielid Walcheren
Eugene Harthoorn	Commissielid Walcheren
Ellen van Rossum	Commissielid Werkendam
Albert-Jan Waaijenberg	Commissielid Zaltbommel
Marylene Paul	Commissielid Zuidplas
Jaap Driessen	Commissielid Zwartewaterland
Wybe Beelen	Commissielid Zwartewaterland

Jan Beens	Commissielid Zwartewaterland
Hans Opschoor	Commissielid Zwartewaterland
Peter van Dalfsen	Commissielid Zwartewaterland
Harmen Gouman	Commissielid Zwartewaterland
Coen Hakvoort	Commissielid Zwartewaterland

Totaal aantal aangenomen vrijwilligers bij SGPJ in 2017: 79 vrijwilligers

Afgetreden vrijwilligers

De volgende vrijwilligers hebben in 2017 een functie bij SGP-jongeren beëindigd:

Pieter Schreuder	Bestuurslid Communicatie
Hendrina van de Pol -Spanjer	Commissielid KLIK
Paul van der Have	Commissielid Ledenwerving
Saraï Heijboer	Commissielid Ledenwerving
Aart Jongejan	Commissielid Ledenwerving
Daniël Verheij	Commissielid Relaties
Theo van Slightenhorst	Commissielid Relaties
Hugo van Winkelen	Commissielid Relaties
Ardjan Boersma	Commissielid Internationaal
Jan-Willem Proos	Commissielid Internationaal
Joris Vroegindewei	Commissielid Binnenland
Gert-Jan van Leeuwen	Commissielid DOL
Gerard Wijland	Commissielid DOL
Gerko Wassink	Commissielid DOL
Marc Valk	Commissielid DOL
Rick Moeliker	Voorzitter Onderwijs

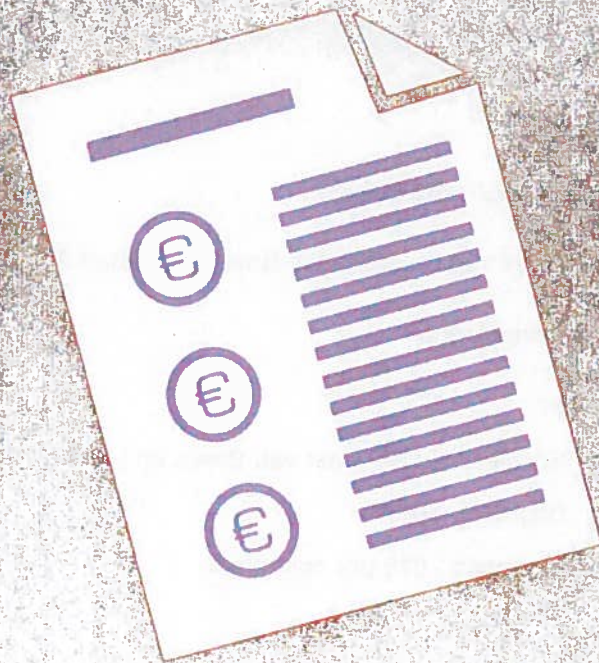
Nelske Baan	Commissielid Onderwijs
Annelies Bax	Commissielid Onderwijs
Jolinde Blaak	Commissielid Onderwijs
Bettine van Ooijen	Commissielid Onderwijs
Matthijs Slieker	Commissielid Onderwijs
Hans Beens	Commissielid SEZ
Nelique Meeuwse	Commissielid Zorg
Kees Vreeken	Lid Adviescommissie
Auke Dijkstra	Commissielid Barneveld & Adviescommissie
Jesse Pladdet	Commissielid Barneveld
Martijn Bongiovanni	Voorzitter Capelle-Krimpen
Gerard Vis	Voorzitter Ede
Laurens van der Staaij	Commissielid Elburg-Oldebroek
Herman Mulder	Voorzitter Kampen
René van Leeuwen	Commissielid Nunspeet
Geneva Ouwendijk	Commissielid Nunspeet
Kees van den Berge	Commissielid Reimerswaal
Geert Jan Gerritsen	Commissielid Rijssen
Anne-Marie Kamphuis	Commissielid Rijssen
Laurens Sprakel	Commissielid Rijssen
Jan Nuijt	Commissielid Schouwen-Duiveland
Marije den Ouden	Commissielid Schouwen-Duiveland
Bart-Jan Plaisier	Voorzitter Staphorst
Dirk Compagner	Commissielid Staphorst
Kees Knulst	Commissielid Tholen
Berthijs van Steenselen	Commissielid Urk
Jannes van Slooten	Commissielid Urk
Bart de Baat	Commissielid Vallei & Rijn

Anneke Paans	Commissielid Werkendam
Sieneke Verhoeks	Commissielid Zaltbommel
Rianne Bloos	Commissielid Zaltbommel
Jacques Heijboer	Commissielid Zuidplas
Peter van Dalfsen	Commissielid Zwartewaterland
Harmen Gouman	Commissielid Zwartewaterland
Coen Hakvoort	Commissielid Zwartewaterland

Totaal aantal vrijwilligers die in 2017 hun functie(s) binnen SGPJ hebben beëindigd: 51 vrijwilligers

Overzicht ledenaantallen SGP-jongeren

Datum	InContact	KLIK	5-euro leden	Totaal	Waarvan subsidiabel
31-12-2012	3.512	3.034	400	6.946	3.363
31-12-2013	3.673	2.641	332	6.646	3.572
31-12-2014	3.819	2.167	270	6.256	3.155
31-12-2015	4.037	2.088	229	6.354	3.712
31-12-2016	4.300	2855	191	7346	33381
31-12-2017	4195	2889	132	7216	3302

financieel
jaarslag 2017

Financieel jaarverslag vereniging SGP-jongeren

Hierbij vindt u het rapport betreffende de jaarrekening over het jaar **2017** van de vereniging SGP-jongeren, statutair gevestigd te Rotterdam.

Achtereenvolgens zijn in dit rapport de volgende stukken opgenomen.

- Toelichting op de jaarcijfers 2017
- Balans per 31 december 2017
- Staat van Baten en Lasten 2017
- Grondslagen
- Specificatie van de Balans
- Specificatie van de Staat van Baten en Lasten 2017
- Controleverklaring
- Bijlagen:
 - o Specificatie van Staat van Baten en Lasten 2017 per commissie
 - o Begroting 2018
 - o Begroting 2018 per commissie

Toelichting op de jaarcijfers**Algemeen***Statutaire doelstelling*

Volgens artikel 2 van de statuten heeft de vereniging tot doel het bevorderen van de studie der politieke en maatschappelijke vraagstukken in nationaal en internationaal verband, daarbij uitgaande van de beginselen der Staatkundig Gereformeerde Partij.

SGP-jongeren is feitelijk en statutair gevestigd op Dinkel 7, 3068 HB te Rotterdam, en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 40348001.

Bestuur

Op 31 december 2017 bestond het bestuur van de vereniging uit de volgende personen:

Bestuur:

Willem Pos, voorzitter

Erik-Jan Vinke, vicevoorzitter

Josefien Verschuure, secretaris

Robbert Verleun, penningmeester

Hans van 't Land, voorzitter politiek

Maarten van Nieuw Amerongen, secretaris politiek

Dirk van Horssen, bestuurslid communicatie

Willem Jan Verdoes, bestuurslid leden & relaties

Bert van Roekel, bestuurslid organisatie

Uitkomsten 2017

Het resultaat van 2017 is verbeterd ten opzichte van 2016. Na een financieel zwaar jaar in 2016 is 2017 een stap in de goede richting. De inkomsten van advertenties zijn weer toegenomen en als bestuur zijn we hard bezig om de stijgende lijn in 2018 voort te zetten.

De ontvangen contributies zijn ten opzichte van vorig jaar iets afgenomen. Dit is voornamelijk het gevolg van wanbetalers. In 2018 willen we hier als bestuur weer extra aandacht aanbesteden.

Het grootste gedeelte van het positieve resultaat is afkomstig van de lokale commissies.

In 2017 is er met het Beatrixtheater afgesproken dat SGP-jongeren kosteloos gebruik mag maken van het Beatrixtheater. Dit is naar aanleiding van de jongerendag die in 2016 op het laatste moment verplaatst moest worden. Hiermee is de claim afgehandeld waar in de toelichting bij de 2016 jaarrekening stond.

De compensatie van het Beatrixtheater is verwerkt in de jaarrekening 2017 als bate en is dus een eenmalige post waardoor het resultaat van 2017 uitkomt op ruim € 27.000

Ledenaantallen en subsidie

De subsidiemiddelen zijn voor een groot deel afhankelijk van het aantal betalende leden in de leeftijd tot en met 27 jaar. De subsidiabele leden waren in 2015, 2016 en 2017 respectievelijk 3.339, 3.407 en 3.302.

Giften

Gedurende het boekjaar 2017 zijn er geen giften ontvangen groter dan € 4.500,- en ook geen anonieme giften groter dan € 1.000,-.

Schulden

Gedurende het boekjaar 2017 zijn er geen schulden aangegaan groter dan € 25.000,-.

Begroting 2018

In de begroting 2018 is qua activiteiten en de uitgaven daarvan de lijn van de afgelopen jaren doorgezet. Tijdens de Tweede Kamerverzeringen is er veel veranderd in het Nederlandse politieke landschap. Door de opkomst van nieuwe politieke partijen moet de subsidie ook onder meer partijen worden verdeeld. Dit is toch een redelijke aanslag op onze financiën. Daarnaast gaat per 25 mei 2018 de Europese Richtlijn AVG in. Ook dit gaat gevolgen hebben voor onze organisatie. Als bestuur zijn we nu hard bezig om onze organisatie klaar te stomen voor de toekomst in financieel en organisatorisch opzicht.

Rotterdam, februari 2018

2. Financiële toelichting

2.1. Algemeen

2.1.1. Bestuur

De raad van bestuur heeft de jaarrekening van de gemeente SGP voor het jaar 2014 vastgesteld op 21 maart 2015. De raad van bestuur heeft de jaarrekening van de gemeente SGP voor het jaar 2014 vastgesteld op 21 maart 2015.

De jaarrekening van de gemeente SGP voor het jaar 2014 is opgesteld op basis van de informatie die de raad van bestuur heeft ontvangen van de afdelingen van de gemeente SGP.

De jaarrekening van de gemeente SGP voor het jaar 2014 is opgesteld op basis van de informatie die de raad van bestuur heeft ontvangen van de afdelingen van de gemeente SGP.

2.1.2. Bestuur

2.1.2.1. Bestuur

2.1.2.1.1. Bestuur

De raad van bestuur heeft de jaarrekening van de gemeente SGP voor het jaar 2014 vastgesteld op 21 maart 2015. De raad van bestuur heeft de jaarrekening van de gemeente SGP voor het jaar 2014 vastgesteld op 21 maart 2015.

2.1.2.1.2. Bestuur

De raad van bestuur heeft de jaarrekening van de gemeente SGP voor het jaar 2014 vastgesteld op 21 maart 2015. De raad van bestuur heeft de jaarrekening van de gemeente SGP voor het jaar 2014 vastgesteld op 21 maart 2015.

De raad van bestuur heeft de jaarrekening van de gemeente SGP voor het jaar 2014 vastgesteld op 21 maart 2015. De raad van bestuur heeft de jaarrekening van de gemeente SGP voor het jaar 2014 vastgesteld op 21 maart 2015.

De raad van bestuur heeft de jaarrekening van de gemeente SGP voor het jaar 2014 vastgesteld op 21 maart 2015. De raad van bestuur heeft de jaarrekening van de gemeente SGP voor het jaar 2014 vastgesteld op 21 maart 2015.

De raad van bestuur heeft de jaarrekening van de gemeente SGP voor het jaar 2014 vastgesteld op 21 maart 2015. De raad van bestuur heeft de jaarrekening van de gemeente SGP voor het jaar 2014 vastgesteld op 21 maart 2015.

De raad van bestuur heeft de jaarrekening van de gemeente SGP voor het jaar 2014 vastgesteld op 21 maart 2015. De raad van bestuur heeft de jaarrekening van de gemeente SGP voor het jaar 2014 vastgesteld op 21 maart 2015.

De raad van bestuur heeft de jaarrekening van de gemeente SGP voor het jaar 2014 vastgesteld op 21 maart 2015. De raad van bestuur heeft de jaarrekening van de gemeente SGP voor het jaar 2014 vastgesteld op 21 maart 2015.

De raad van bestuur heeft de jaarrekening van de gemeente SGP voor het jaar 2014 vastgesteld op 21 maart 2015. De raad van bestuur heeft de jaarrekening van de gemeente SGP voor het jaar 2014 vastgesteld op 21 maart 2015.

JAARREKENING 2017

EN

BEGROTING 2018

SGP-jongeren

BALANS PER 31 DECEMBER 2017 in euro's, na resultaatbestemming

	<u>31 dec 2017</u>	<u>31 dec 2016</u>
<u>ACTIVA</u>		
Inventaris en automatisering	714	0
Vorderingen		
Compensatie jongerendag 2016	17.000	0
Nog te ontvangen subsidie Binnenlandse Zaken	21.729	22.137
Overige vorderingen en overlopende activa	7.962	5.603
Rekening-courant SGP	32.400	9.100
Rekening-courant WI	0	0
Liquide middelen	54.482	47.944
	<hr/>	<hr/>
	<u>134.287</u>	<u>84.783</u>
 <u>PASSIVA</u>		
Kapitaal	8.977	8.977
Bestemmingsreserve activiteiten	54.866	37.853
Bestemmingsreserve lokale commissies	27.624	17.534
	<hr/>	<hr/>
	91.467	64.364
Voorzieningen		
Voorzieningen grootschalige activiteiten	17.000	0
Kortlopende schulden		
Rekening-courant WI	1.812	1.812
Overige schulden en overlopende passiva	24.007	18.608
	<hr/>	<hr/>
	<u>134.287</u>	<u>84.783</u>

SGP-jongeren

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2017

in euro's

Totaal

	Begroting 2017	Uitkomst 2017	Uitkomst 2016
<u>BATEN</u>			
Contributies en Lidmaatschappen	28.000	30.306	32.824
Giften/collecten	5.600	8.201	16.894
Abonnementen	15.900	14.894	15.747
Advertenties	14.500	10.322	4.585
Verkoop PR-materiaal/Spons./Boeken ed	2.500	2.063	164
Standverhuur/overige opbrengsten	1.750	76	748
Subsidie Binnenlandse zaken	110.600	114.222	115.598
Bijdrage SGP	5.000	5.000	750
Lokale Commissies	9.500	34.664	27.907
Compensatie jongerendag 2016		17.000	
TOTAAL BATEN	193.350	236.747	215.217
<u>LASTEN</u>			
Totaal Personeel	60.811	65.850	62.498
Totaal Afschrijvingskosten	0	0	0
Totaal Kantoorkosten	4.100	3.815	8.249
Totaal Algemeen	29.500	18.911	27.016
Totaal Publiciteit	90.930	96.494	132.930
Totaal Lokale Commissies	8.500	24.574	23.730
TOTAAL LASTEN	193.841	209.644	254.422
SALDO	-491	27.103	-39.205
Resultaatbestemming:			
Bestemmingsreserve activiteiten	-491	17.013	-39.205
Bestemmingsreserve lokale commissies		10.090	
	-491	27.103	-39.205

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Algemene waardering

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met RJK C1 "Kleine organisaties zonder winststreven".

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Verbonden partijen

Van verbonden partijen is sprake wanneer een partij beleidsbepalende invloed kan uitoefenen op een andere partij dan wel invloed van betekenis kan uitoefenen op het zakelijke en financiële beleid van de andere partij.

De volgende stichtingen en verenigingen zijn verbonden met de rechtspersoon:

- Staatkundige Gereformeerde Partij

Lokale commissies

De plaatselijke verenigingen die zijn omgevormd tot commissies zijn nu niet-zelfstandig onderdeel van de SGP-Jongeren. De financiële gegevens van de commissies zijn opgenomen in deze jaarrekening. Het beginsaldo is als rechtstreekse vermogensmutatie verwerkt.

Waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden geactiveerd tegen verkrijgingsprijs en jaarlijks verminderd met een lineaire afschrijving, rekening houdend met de verwachte economische levensduur en een eventuele restwaarde.

De afschrijvingspercentages, uitgedrukt als % van de verkrijgingsprijs, zijn als volgt:

Inventaris en automatisering 20% tot 33%

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

De vordering op het Ministerie van Binnenlandse Zaken is gebaseerd op de voorlopige subsidievestigstelling over het boekjaar minus het ontvangen voorschot.

Voorziening Jongerendag

De voorziening Jongerendag is opgenomen ten behoeve van de jongerendag die één keer in de twee jaar georganiseerd wordt om zo de kosten over twee jaren te verspreiden.

Bestemmingsreserve activiteiten

De bestemmingsreserve activiteiten betreft met name een reserve om in de toekomst activiteiten te kunnen blijven uitvoeren als door (externe) omstandigheden de financiering ervan in het betreffende jaar niet toereikend is.

Bestemmingsreserve lokale commissies

De bestemmingsreserve lokale commissies is een bestemmingsreserve die is gevormd voor de toekomstige directe kosten van de afdelingen. De hoogte van de bestemmingsreserve is gelijk aan de hoogte van de liquiditeiten van de lokale commissies.

Resultaatbepaling

Contributies

De contributies betreffen de gefactureerde en ontvangen contributies aan de leden van de SGP-jongeren.

Abonnementen

De abonnementen betreffen de gefactureerde en ontvangen abonnementsgelden voor de abonnees van In Contact en KLIK. Doorgaans gaat het daarbij om personen die 28 jaar en ouder zijn.

Subsidies

Subsidies betreffen de toegekende subsidie van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De opbrengst bestaat uit de voorlopig vastgestelde subsidie over het boekjaar en het verschil tussen de definitieve en voorlopige subsidievestigstelling over het vorige boekjaar.

Advertentiewerving en Sponsoring

Dit betreft de opbrengsten uit hoofde van sponsoring van de activiteiten door middel van een eenmalige bijdrage of door middel van advertenties.

Giften

De giften betreffen de in het boekjaar ontvangen giften en overbetalingen.

Opbrengsten lokale commissies

De opbrengsten commissies betreffen door de commissies in het boekjaar ontvangen giften, overbetalingen, sponsoring, rente etc.

SGP-jongeren

SPECIFICATIE VAN DE BALANS

in euro's

	31 dec 2017	31 dec 2016
<u>ACTIVA</u>		
Inventaris en automatisering		
Aanschafwaarde	10.378	10.378
Cumulatieve afschrijvingen	<u>-10.378</u>	<u>-10.378</u>
Boekwaarde per begin boekjaar	0	0
Investerings	714	0
Desinvesteringen	0	0
Afschrijvingen desinvestering	0	0
Afschrijvingen	<u>0</u>	<u>0</u>
Totaal	714	0
Aanschafwaarde	11.092	10.378
Cumulatieve afschrijvingen	<u>-10.378</u>	<u>-10.378</u>
Boekwaarde per einde boekjaar	<u>714</u>	<u>0</u>
Ministerie van Binnenlandse Zaken		
Subsidie boekjaar	108.644	110.685
Ontvangen voorschot	<u>86.915</u>	<u>88.548</u>
Nog te ontvangen	<u>21.729</u>	<u>22.137</u>
Overige vorderingen en overlopende activa		
Contributies	980	854
Abonnementen	145	145
Advertenties	3.900	1.672
Portidepot	1.350	1.350
Diversen	<u>1.587</u>	<u>1.582</u>
Totaal overige activa	<u>7.962</u>	<u>5.603</u>

SGP-jongeren

SPECIFICATIE VAN DE BALANS

in euro's

	31 dec 2017	31 dec 2016
ACTIVA		
Rekening-courant SGP		
Saldo aanvang boekjaar	9.100	24.398
Mutaties ten laste van rekening-courant	<u>-91.330</u>	<u>-130.204</u>
	-82.230	-105.806
Afrekening subsidie 2016 resp. 2015	27.714	26.358
Subsidie 2017 resp. 2016	86.915	88.548
Bijdrage SGP	<u>0</u>	<u>0</u>
Saldo ultimo boekjaar	<u><u>32.400</u></u>	<u><u>9.100</u></u>
PASSIVA		
Kapitaal		
Stand per begin boekjaar	8.977	8.977
Mutatie	<u>0</u>	<u>0</u>
Stand per einde boekjaar	<u><u>8.977</u></u>	<u><u>8.977</u></u>
Bestemmingsreserve activiteiten		
Stand per begin boekjaar	37.853	81.235
Resultaatbestemming	<u>17.013</u>	<u>-43.382</u>
Stand per einde boekjaar	<u><u>54.866</u></u>	<u><u>37.853</u></u>
Bestemmingsreserve lokale commissies		
Stand per begin boekjaar	17.534	0
Vorming lokale commissies		13.356
Resultaatbestemming	<u>10.090</u>	<u>4.177</u>
Stand per einde boekjaar	<u><u>27.624</u></u>	<u><u>17.534</u></u>
Voorziening grootschalige activiteiten		
Jongerendag	<u>17.000</u>	<u>0</u>
Totaal voorziening	<u><u>17.000</u></u>	<u><u>0</u></u>
Het verloop van de voorziening jongerendag is als volgt		
Stand per 1 januari	0	17.000
Bij: Dotatie ten laste van commissie Activiteiten	17.000	61.584
Af: zaal en sprekers	0	37.709
Af: PR	0	21.467
Af: meer uitgegeven dan begroot	0	16.573
Af: overig	<u>0</u>	<u>2.835</u>
Stand per 31 december	17.000	0

SGP-jongeren

SPECIFICATIE VAN DE BALANS
in euro's

	31 dec 2017	31 dec 2016
PASSIVA		
Overige schulden en overlopende passiva		
Loonheffing / sociale lasten / pensioenpremies	1.202	1.021
Vakantietoelage	1.461	1.408
Saldo overuren	8.231	2.675
Bestuurs- en commissiekosten en bijeenkomsten	0	0
Kosten brochures en periodieken	0	0
Accountant	2.300	4.120
Advertenties	0	459
Startsubsidie	0	0
Diversen	10.811	8.921
	<hr/>	<hr/>
Totaal overige passiva	<u>24.004</u>	<u>18.604</u>

Niet in de balans opgenomen rechten, verplichten en regelingen

SGP-jongeren

Jaarrekening: Baten en lasten per commissie
in euro's

Totaal

	Begroting 2017	Uitkomst 2017	Uitkomst 2016
<u>BATEN</u>			
Contributies	27.000	29.166	29.866
Lidmaatschappen	1.000	1.140	1.540
	28.000	30.306	31.406
Giften/collecten	5.600	8.201	18.312
Abonnementen	15.900	14.894	15.747
Advertenties	14.500	10.322	4.585
Verkoop PR-materiaal	500	60	64
Boeken, brochures en lesbrieven	0	683	0
Sponsoring	2.000	1.320	100
	2.500	2.063	164
Standverhuur	0	0	0
Overige opbrengsten	1.750	76	748
	1.750	76	748
Subsidie Binnenlandse zaken	110.600	108.644	110.685
Afrekening BZA vorig boekjaar	0	5.578	4.914
	110.600	114.222	115.598
Bijdrage SGP	5.000	5.000	750
Lokale commissies	9.500	34.664	27.907
Compensatie jongerendag 2016		17.000	
<u>TOTAAL BATEN</u>	193.350	236.747	215.217
<u>LASTEN</u>			
Personeel			
Salaris	38.250	47.748	37.532
Salarisadministratie	250	258	282
Vrijwilligers	750	0	0
Overige personeelskosten	2.000	4.695	4.907
Pool SGP-bureau	19.561	13.149	19.776
Totaal Personeel	60.811	65.850	62.498
Het gemiddeld aantal fte is in 2017: 0,8 (2016: 0,8)			

	Begroting 2017	Uitkomst 2017	Uitkomst 2016
Afschrijvingskosten			
Afschrijvingskosten inventaris	0	0	0
Afschrijvingskosten automatisering	0	0	0
Doorbelaste afschrijvingskosten	0	0	0
Totaal Afschrijvingskosten	0	0	0
Kantoorkosten			
Papier en enveloppen	500	0	3.261
Drukwerk	1.500	1.613	2.495
Betalingsverkeer	2.000	1.711	2.405
Overige kantoorkosten	100	492	87
Totaal Kantoorkosten	4.100	3.815	8.249
Algemeen			
Vergaderkosten	4.250	1.232	1.167
Bestuurs- en commissiekosten	18.750	11.369	17.501
Advertentiekosten	1.000	23	1.425
Frankeer- en portiekosten	2.500	1.886	2.837
Accountantskosten	3.000	4.402	4.086
Doorbelaste alg. kosten (telecomm.)	0	0	0
Totaal Algemeen	29.500	18.911	27.016
Publiciteit			
Bijeenkomsten	37.880	27.441	60.482
Druk-, opmaak-, verzendkosten e.d.	38.800	41.516	39.314
Promotiemateriaal /-activiteiten	8.250	12.272	23.421
Startsubs. en bijdr. aan commissies	1.000	10.266	9.713
Info via De Banier	0	0	0
Verkiezingscampagne TK	5.000	5.000	0
Totaal Publiciteit	90.930	96.494	132.930
Totaal Lokale commissies	8.500	24.574	23.730
TOTAAL LASTEN	193.841	209.644	254.422
SALDO	-491	27.103	-39.205
Resultaatbestemming:			
Bestemmingsreserve activiteiten	-491	17.013	-39.205
Bestemmingsreserve lokale commissies		10.090	
	-491	27.103	-39.205

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van de vereniging SGP-jongeren

A. Verklaring over de in het financieel jaarverslag opgenomen jaarrekening 2017

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017 van de vereniging SGP-jongeren te Rotterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit financieel jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de vereniging SGP-jongeren per 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJK-Richtlijn C1 Kleine Organisaties zonder winststreven.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2017;
2. de staat van baten en lasten over 2017; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de vereniging SGP-jongeren zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (VIO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het financieel jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het financieel jaarverslag een toelichting op de jaarcijfers 2017.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie in overeenstemming met RJK-Richtlijn C1 Kleine Organisaties zonder winststreven.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJK-Richtlijn C1 Kleine Organisaties zonder winststreven. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de vereniging in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vereniging te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Nieuwegein, 23 februari 2018
Van Ree Accountants

w.g.

SGP-jongeren

Jaarrekening Baten en lasten per commissie
in euro's

Totaal

	Begroting 2017	Uitkomst 2017	Uitkomst 2016
BATEN			
Commissie Algemeen	1.500	1.253	1.331
Commissie In Contact	59.500	59.532	55.503
Commissie KLIK	5.250	3.697	4.043
Politiek Bestuur	0	0	0
Commissie Communicatie	500	60	64
Commissie Leden&Relaties	0	0	-1.418
Commissie Organisatie	0	1.320	11.438
Lokale Commissies	9.500	34.664	27.907
TOTAAL BATEN	76.250	100.526	98.868
LASTEN			
Personeel			
Commissie Algemeen	60.811	65.850	62.497
Afschrijvingskosten			
Commissie Algemeen	0	0	0
Huisvesting			
Commissie Algemeen	0	0	0
Kantoorkosten			
Commissie Algemeen	4.100	3.765	8.249
Algemeen kosten			
Commissie Algemeen	17.650	11.995	18.646
Commissie In Contact	1.400	860	986
Commissie KLIK	1.400	329	304
Politiek Bestuur	3.500	3.259	3.051
Commissie Communicatie	1.150	467	229
Commissie Verenigingen	1.400	904	1.323
Commissie Activiteiten	3.000	1.096	2.475
Lokale Commissies	8.500	24.574	23.730
Totaal Algemene kosten	38.000	43.485	50.746
Uitvoeringskosten			
Commissie Algemeen	5.750	5.000	822
Commissie In Contact	30.200	31.667	29.864
Commissie KLIK	8.600	9.849	9.450
Politiek Bestuur	380	0	4.772
Commissie Communicatie	3.500	5.237	10.432
Commissie Leden & Relaties	5.500	7.909	11.946
Commissie Organisatie	34.000	36.832	65.644
Totaal Uitvoeringskosten	87.930	96.494	132.930
TOTAAL LASTEN	190.841	209.644	254.423
SALDO	-114.591	-109.118	-155.556
Subsidie Binnenlandse zaken	110.600	108.644	110.685
Afrekening BZA vorig boekjaar	0	5.578	4.914
Bijdrage SGP (eenmalig)	0		750
Bijdrage SGP (campagne)	5.000	5.000	0
Bijdrage SGP voor de jongerendag	0	0	0
Bijdrage SGP	0		0
Terugbetaling reserve bij de SGP	0	0	0
Compensatie jongerendag 2016	0	17.000	0
Resteert	1.009	27.103	-39.208
Reserve	-1.009	-27.103	39.208
Saldo	0	0	0

SGP-jongeren

Jaarrekening: Baten en lasten per commissie
in euro's

Algemeen

	Begroting 2017	Uitkomst 2017	Uitkomst 2016
BATEN			
Vijfjesleden (€ 1,50 p.p. VLSJ)	0	672	925
Vijfjesleden oninbaar	0	-90	-180
Giften / collecten	500	595	402
Sponsoring	500		100
Opbrengst jubileumboek	500	0	0
Afroming kapitaal VLSJ	0	0	0
Rente / overige baten	0	76	84
TOTAAL BATEN	1.500	1.253	1.331
LASTEN			
Personeel			
Salaris	38.250	47.748	37.532
Salarisadministratie	250	258	282
Vrijwilligers	750	0	0
Overige personeelskosten	2.000	4.695	4.907
Pool SGP-bureau	19.561	13.149	19.776
Totaal Personeel	60.811	65.850	62.497
Afschrijvingskosten			
Afschrijvingskosten inventaris	0	0	0
Afschrijvingskosten automatisering	0	0	0
Doorbelaste afschrijvingskosten	0	0	0
Totaal Afschrijvingskosten	0	0	0
Huisvesting			
Huur	0	0	0
Servicekosten	0	0	0
Zakelijke lasten	0	0	0
Kantine	0	0	0
Totaal Huisvesting	0	0	0
Kantoorkosten			
Papier en enveloppen	500	0	3.261
Drukwerk	1.500	1.613	2.495
Betalingsverkeer	2.000	1.711	2.405
Overige kantoorkosten	100	442	87
Doorbelaste kantoorkosten	0	0	0
Totaal Kantoorkosten	4.100	3.765	8.249
Algemeen			
Vergaderkosten	650	49	117
Algemene Ledenvergadering	500	0	0
Bestuurskosten	10.000	5.636	10.181
Advertentiekosten	1.000	23	1.425
Frankeer- en portkosten	2.500	1.886	2.837
Accountantskosten	3.000	4.402	4.086
Overige algemene kosten	0	0	0
Doorbelaste algemene kosten (telecc)	0	0	0
Totaal Algemeen	17.650	11.995	18.647
Uitvoeringskosten			
Trainingsprogramma/Debattraining	750	0	469
Bijeenkomsten	0	0	353
Verkiezingscampagne TK	5.000	5.000	0
Totaal Uitvoeringskosten	5.750	5.000	822
TOTAAL LASTEN	88.311	86.610	90.216
SALDO	-86.811	-85.357	-88.885

SGP-jongeren

Jaarrekening: Baten en lasten per commissie

Commissie In Contact

	Begroting 2017	Uitkomst 2017	Uitkomst 2016
BATEN			
Contributies	27.000	34.123	34.011
Contributies oninbaar	0	-5.540	-3.472
Giften	5.000	6.033	4.963
Abonnementen	15.500	15.475	16.160
Abonnementen oninbaar	0	-881	-744
Advertenties	12.000	10.322	4.585
Verkoop losse nummers	0	0	0
TOTAAL BATEN	59.500	59.532	55.504
LASTEN			
Algemeen			
Vergaderkosten	400	123	117
Bestuurs- en commissiekosten	1.000	737	870
Totaal Algemeen	1.400	860	986
Uitvoeringskosten			
Drukkosten	19.000	18.583	18.626
Opmaakkosten	250	363	275
Fotokosten	700	470	700
Verzendkosten	10.000	12.251	9.742
Doorbel. IC 2 naar andere cies	0	0	0
Overige kosten	250	0	522
Totaal Uitvoeringskosten	30.200	31.667	29.865
TOTAAL LASTEN	31.600	32.527	30.851
SALDO	27.900	27.005	24.653

SGP-jongeren

Jaarrekening: Baten en lasten per commissie

Commissie KLIK

	Begroting 2017	Uitkomst 2017	Uitkomst 2016
<u>BATEN</u>			
Lidmaatschap 15 / 16 jaar	1.000	1.915	2.215
Lidmaatschap 15 / 16 jaar oninbaar	0	-775	-675
Abonnementen	400	380	410
Abonnementen oninbaar	0	-80	-80
Advertenties	2.500	0	0
Giften	100	1.574	1.509
Gastlessen	1.250	683	664
Inkomsten lesbrieven	0	0	0
<u>TOTAAL BATEN</u>	5.250	3.697	4.043
<u>LASTEN</u>			
Algemeen			
Vergaderkosten	400	123	117
Bestuurs- en commissiekosten	1.000	206	188
Totaal Algemeen	1.400	329	304
Uitvoeringskosten			
<u>KLIK:</u>			
Drukkosten	5.000	5.871	5.969
Opmaakkosten	0	0	0
Fotokosten	100	0	0
Verzendkosten	3.500	3.978	3.481
Overige kosten	0	0	0
<u>Lesbrief:</u>			
Drukkosten	0	0	0
Opmaakkosten	0	0	0
Gastlessen	0	0	0
Totaal Uitvoeringskosten	8.600	9.849	9.450
<u>TOTAAL LASTEN</u>	10.000	10.178	9.754
<u>SALDO</u>	<u>-4.750</u>	<u>-6.482</u>	<u>-5.711</u>

SGP-jongeren

Jaarrekening Baten en lasten per commissie

Politiek Bestuur

	Begroting 2017	Uitkomst 2017	Uitkomst 2016
<u>BATEN</u>			
Schetsen en manifesten	0	0	0
Israëlnota	0	0	0
Overige opbrengsten	0	0	0
<u>TOTAAL BATEN</u>	0	0	0
<u>LASTEN</u>			
Algemeen			
Vergaderkosten	1.000	493	467
Bestuurs- en commissiekosten	2.500	2.766	2.585
Totaal Algemeen	3.500	3.259	3.051
Uitvoeringskosten			
Summerschool	0	0	0
Algemene PB-activiteiten	250	0	4.542
Bijdrage activiteiten	130	0	230
Drukkosten	0	0	0
Israëlnota	0	0	0
Info via De Banier	0	0	0
Totaal Uitvoeringskosten	380	0	4.772
<u>TOTAAL LASTEN</u>	3.880	3.259	7.824
<u>SALDO</u>	<u>-3.880</u>	<u>-3.259</u>	<u>-7.824</u>

SGP-jongeren

Jaarrekening: Baten en lasten per commissie

Commissie Communicatie

	Begroting 2017	Uitkomst 2017	Uitkomst 2016
<u>BATEN</u>			
Verkoop promotiemateriaal	500	60	64
<u>TOTAAL BATEN</u>	500	60	64
<u>LASTEN</u>			
Algemeen			
Vergaderkosten	400	197	117
Bestuurs- en commissiekosten	750	270	112
Totaal Algemeen	1.150	467	229
Uitvoeringskosten			
Advertentiekosten	0	0	0
Promotiemateriaal	2.000	2.940	4.893
Kosten ledenwerving	0	0	0
Kosten website	1.500	2.297	5.538
Totaal Uitvoeringskosten	3.500	5.237	10.432
<u>TOTAAL LASTEN</u>	4.650	5.705	10.660
<u>SALDO</u>	<u>-4.150</u>	<u>-5.645</u>	<u>-10.596</u>

SGP-jongeren

Jaarrekening: Baten en lasten per commissie

Commissie Leden & Relaties

	Begroting 2017	Uitkomst 2017	Uitkomst 2016
BATEN			
Bijdrage relaties	0	0	0
Bijdragen verenigingen	0	0	-1.418
TOTAAL BATEN	0	0	-1.418
LASTEN			
Algemeen			
Vergaderkosten	400	123	117
Bestuurs- en commissiekosten	1.000	781	1.207
Totaal Algemeen	1.400	904	1.323
Uitvoeringskosten			
Bijeenkomsten (o.a. witte vlekken)	0	0	0
Kadercursus	0	0	0
SGP-j Café	0	0	1.369
Bijdragen activiteiten	0	0	148
PR door Studieverenigingen	0	0	0
Overige ledenwerfactiviteiten	0	2.615	2.287
Stand Wegwijs	0	0	4.957
Stand Familiedagen	1.000	3.317	726
Promotiemateriaal	3.500	103	247
Beloning standbemanning	0	0	
Startsubsidie / aanbrengen leden	1.000	1.875	2.213
Totaal Uitvoeringskosten	5.500	7.909	11.946
TOTAAL LASTEN	6.900	8.814	13.269
SALDO	-6.900	-8.814	-14.687

SGP-jongeren

Jaarrekening: Baten en lasten per commissie

Commissie Organisatie

	Begroting 2017	Uitkomst 2017	Uitkomst 2016
<u>BATEN</u>			
Giften/collecten (m.n. collectes)	0		11.438
Bijdrage verenigingen	0	0	0
Sponsoring	0	1.320	0
Standverhuur	0	0	0
<u>TOTAAL BATEN</u>	0	1.320	11.438
<u>LASTEN</u>			
Algemeen			
Vergaderkosten	500	123	117
Bestuurs- en commissiekosten	2.500	973	2.359
Totaal Algemeen	3.000	1.096	2.475
Uitvoeringskosten			
Jongerenavonden	0	0	0
Trainingskosten	1.000	482	1.387
PJO-event	1.000	997	1.059
Congressen	6.000	6.958	10.687
SGPJ-café	0	2.004	
Heidesessie	500	0	0
Bijdrage lokale commissies	8.500	8.391	7.500
Overige kosten	0	1.000	0
Organisatie Jongerendag			
Dotatie voorziening	17.000	17.000	45.011
Totaal Uitvoeringskosten	34.000	36.832	65.644
<u>TOTAAL LASTEN</u>	37.000	37.928	68.119
<u>SALDO</u>	<u>-37.000</u>	<u>-36.608</u>	<u>-56.682</u>

SGP » jongeren

begroting 2018

in euro's

financieel jaarverslag

	Begroting 2018	Werkelijk t/m 30-06-17	Begroting 2017	Uitkomst 2016
BATEN				
Commissie Algemeen	1.750	750	1.500	1.331
Commissie IN » Contact	63.000	42.943	59.500	55.504
Commissie KLIK	6.250	1.141	5.250	4.043
Politiek Bestuur	0	0	0	0
Commissie Communicatie	12.000	60	500	64
Commissie Leden&Relaties	0	0	0	-1.418
Commissie Organisatie	0	0	1.500	11.438
Lokale Commissies	9.500	9.266	9.500	27.907
TOTAAL BATEN	92.500	54.159	77.750	98.868
LASTEN				
Personeel				
Commissie Algemeen	62.060	27.411	60.811	62.498
Afschrijvingskosten				
Commissie Algemeen	750	0	0	0
Huisvesting				
Commissie Algemeen	0	0	0	0
Kantoorkosten				
Commissie Algemeen	4.400	2.211	4.100	8.249
Algemeen kosten				
Commissie Algemeen	25.800	4.261	17.650	18.647
Commissie IN » Contact	1.000	470	1.400	986
Commissie KLIK	300	57	1.400	304
Politiek Bestuur	3.750	1.860	3.500	3.051
Commissie Communicatie	400	141	1.150	229
Commissie Leden&Relaties	1.000	455	1.400	1.323
Commissie Organisatie	1.250	394	3.000	2.475
Lokale Commissies	9.500	9.266	8.500	23.730
Totaal Algemene kosten	43.000	16.906	38.000	50.746
Uitvoeringskosten				
Commissie Algemeen	0	5.000	5.750	822
Commissie IN » Contact	34.000	15.288	30.200	29.865
Commissie KLIK	9.600	2.844	8.600	9.450
Politiek Bestuur	130	0	380	4.772
Commissie Communicatie	5.000	4.047	3.500	10.431
Commissie Leden&Relaties	5.400	3.345	5.500	11.946
Commissie Organisatie	33.000	19.318	37.000	65.644
Totaal Uitvoeringskosten	87.130	49.842	90.930	132.930
TOTAAL LASTEN	197.340	96.370	193.841	254.422
SALDO	-104.840	-42.211	-116.091	-155.552
Subsidie Binnenlandse zaken	98.500	55.300	110.600	110.685
Afrekening BZA vorige boekjare	0	0	0	4.914
Bijdrage SGP (eenmalig/jub.jaar)	7.500	0	0	750
Bijdrage SGP (campagne)	0	5.000	5.000	0
Bijdrage SGP voor de jongerend	0	0	0	0
Bijdrage SGP	0	0	0	0
Mutatie reserve bij SGP	0	0	0	0
Saldo	1.160	18.089	-491	-39.204

SGP » jongeren

Begroting 2018
in euro's

Algemeen

	Begroting 2018	Werkelijk t/m 30-06-17	Begroting 2017	Uitkomst 2016
BATEN				
Vijfjesleden (€ 1,50 pp VLSJ-lid)	0	0	0	925
Vijfjesleden oninbaar	0	0	0	-180
Giften / collecten	500	520	500	402
Sponsoring	350	0	500	100
Rente / overige baten	900	230	500	84
Afoming kapitaal VLSJ	0	0	0	0
TOTAAL BATEN	1.750	750	1.500	1.331
LASTEN				
Personeel				
Salaris	39.310	23.134	38.250	37.532
Salarisadministratie	250	181	250	282
Vrijwilligers	0	0	750	0
Overige personeelskosten	2.500	1.458	2.000	4.907
Pool SGP-bureau	20.000	2.637	19.561	19.776
Totaal Personeel	62.060	27.411	60.811	62.498
Afschrijvingskosten				
Afschrijvingskosten inventaris	750	0	0	0
Afschrijvingskosten automatisering	0	0	0	0
Doorbelaste afschrijvingskosten	0	0	0	0
Totaal afschrijvingskosten	750	0	0	0
Huisvesting				
Huisvestingskosten	0	0	0	0
Totaal Huisvesting	0	0	0	0
Kantoorkosten				
Papier en enveloppen	500	0	500	3.261
Drukwerk	1.700	1.294	1.500	2.495
Betalingsverkeer	2.100	917	2.000	2.405
Overige kantoorkosten	100	0	100	87
Doorbelaste kantoorkosten	0	0	0	0
Totaal Kantoorkosten	4.400	2.211	4.100	8.249
Algemeen				
Vergaderkosten	0	37	650	117
Algemene Ledenvergadering	0	0	500	0
Bestuurs- en commissiekosten	8.000	3.093	10.000	10.181
Advertentiekosten	500	23	1.000	1.425
Frankeer- en portiekosten	2.300	1.103	2.500	2.837
Accountantskosten	3.000	6	3.000	4.086
Jubileumkosten	12.000	0	0	0
Totaal Algemeen	25.800	4.261	17.650	18.647
Uitvoeringskosten				
Trainingsprogramma/Debattraining	0	0	750	822
Verkiezingscampagne TK	0	5.000	5.000	
Totaal Uitvoeringskosten	0	5.000	5.750	822
TOTAAL LASTEN	93.010	38.883	88.311	90.215
SALDO	-91.260	-38.134	-86.811	-88.884

SGP » jongeren

Begroting 2018

in euro's

Commissie IN Contact

	Begroting 2018	Werkelijk t/m 30-06-17	Begroting 2017	Uitkomst 2016
<u>BATEN</u>				
Contributies	30.000	24.730	27.000	34.011
Contributies oninbaar	0	0	0	-3.472
Giften	5.000	2.900	5.000	4.963
Abonnementen	16.000	12.949	15.500	16.160
Abonnementen oninbaar	0	0	0	-744
Advertenties	12.000	2.365	12.000	4.585
Verkoop losse nummers	0	0	0	0
<u>TOTAAL BATEN</u>	63.000	42.943	59.500	55.504
<u>LASTEN</u>				
Algemeen				
Vergaderkosten	0	37	400	117
Bestuurs- en commissiekosten	1.000	434	1.000	870
Totaal Algemeen	1.000	470	1.400	986
Uitvoeringskosten				
Drukkosten	19.000	9.441	19.000	18.626
Opmaakkosten	2.800	80	250	275
Fotokosten	700	130	700	700
Verzendkosten	11.000	5.637	10.000	9.742
Doorbel. IC 2 naar andere cies	0	0	0	0
Overige kosten	500	0	250	522
Totaal Uitvoeringskosten	34.000	15.288	30.200	29.865
<u>TOTAAL LASTEN</u>	35.000	15.759	31.600	30.851
<u>SALDO</u>	28.000	27.184	27.900	24.653

SGP » jongeren

Begroting 2018

in euro's

Commissie KLIK

	Begroting 2018	Werkelijk t/m 30-06-17	Begroting 2017	Uitkomst 2016
BATEN				
Lidmaatschap 15 / 16 jaar	1.500	730	1.000	2.215
Lidmaatschap 15 / 16 jaar oninbaar	0	0	0	-675
Abonnementen	300	280	400	410
Abonnementen oninbaar	0	0	0	-80
Advertenties	3.000	0	2.500	0
Giften	700	131	100	1.509
Gastlessen	750	0	1.250	664
Inkomsten lesbrieven	0	0	0	0
TOTAAL BATEN	6.250	1.141	5.250	4.043
LASTEN				
Algemeen				
Vergaderkosten	0	37	400	117
Bestuurs- en commissiekosten	300	21	1.000	188
Totaal Algemeen	300	57	1.400	304
Uitvoeringskosten				
<u>KLIK</u>				
Drukkosten	6.000	1.863	5.000	5.969
Opmaakkosten	0	0	0	0
Fotokosten	0	0	100	0
Verzendkosten	3.600	980	3.500	3.481
Overige kosten	0	0	0	0
<u>Lesbrief</u>				
Drukkosten	0	0	0	0
Opmaakkosten	0	0	0	0
Gastlessen	0	0	0	0
Totaal uitvoeringskosten	9.600	2.844	8.600	9.450
TOTAAL LASTEN	9.900	2.901	10.000	9.754
SALDO	-3.650	-1.761	-4.750	-5.711

SGP » jongeren

Begroting 2018
in euro's

Politiek Bestuur

	Begroting 2018	Werkelijk t/m 30-06-17	Begroting 2017	Uitkomst 2016
BATEN				
Schetsen	0	0	0	0
TOTAAL BATEN	0	0	0	0
LASTEN				
Algemeen				
Vergaderkosten	0	146	1.000	467
Bestuurs- en commissiekosten	3.750	1.714	2.500	2.585
Totaal Algemeen	3.750	1.860	3.500	3.051
Uitvoeringskosten				
Algemene PB-activiteiten	0	0	250	4.542
Lidmaatschappen	130	0	130	230
Drukkosten	0	0	0	0
Info via De Banier	0	0	0	0
Totaal uitvoeringskosten	130	0	380	4.772
TOTAAL LASTEN	3.880	1.860	3.880	7.824
SALDO	-3.880	-1.860	-3.880	-7.824

SGP » jongeren

Begroting 2018

in euro's

Commissie Communicatie

	Begroting 2018	Werkelijk t/m 30-06-17	Begroting 2017	Uitkomst 2016
BATEN				
Verkoop promotiemateriaal	12.000	60	500	64
TOTAAL BATEN	12.000	60	500	64
LASTEN				
Algemeen				
Vergaderkosten	0	37	400	117
Bestuurs- en commissiekosten	400	104	750	112
Totaal Algemeen	400	141	1.150	229
Uitvoeringskosten				
Advertentiekosten	0	0	0	0
Promotiemateriaal	3.500	2.940	2.000	4.893
Kosten ledenwerving	0	0	0	0
Kosten website	1.500	1.107	1.500	5.538
Totaal Uitvoeringskosten	5.000	4.047	3.500	10.431
TOTAAL LASTEN	5.400	4.188	4.650	10.660
SALDO	6.600	-4.128	-4.150	-10.596

SGP » jongeren

Begroting 2018
in euro's

Commissie Leden & Relaties

	Begroting 2018	Werkelijk t/m 30-06-17	Begroting 2017	Uitkomst 2016
BATEN				
Bijdrage relaties	0	0	0	0
Bijdragen verenigingen	0		0	-1.418
TOTAAL BATEN	0	0	0	-1.418
LASTEN				
Algemeen				
Vergaderkosten	0	37	400	117
Bestuurs- en commissiekosten	1.000	419	1.000	1.207
Totaal Algemeen	1.000	455	1.400	1.323
Uitvoeringskosten				
SGP-j Café	0	0	0	1.369
Bijdragen aan activiteiten	0	0	0	148
Organisatie beurzen		0		0
Stand Wegwijs	0	0	0	4.957
Stand Familiedagen	1.000	1.245	1.000	726
Overige ledenwerfactiviteiten	3.400	1.225	3.500	2.287
Promotiemateriaal	0	0	0	247
Startsubsidie / aanbrengen leden	1.000	875	1.000	2.213
Totaal Uitvoeringskosten	5.400	3.345	5.500	11.946
TOTAAL LASTEN	6.400	3.800	6.900	13.269
SALDO	-6.400	-3.800	-6.900	-14.687

SGP » jongeren

Begroting 2018
in euro's

Commissie Organisatie

	Begroting 2018	Werkelijk t/m 30-06-17	Begroting 2017	Uitkomst 2016
<u>BATEN</u>				
Giften / collectes (m.n. collectes)	0	0	0	11.438
Bijdrage verenigingen	0	0	0	0
Sponsoring	0	0	1.500	0
Standverhuur	0	0	0	0
<u>TOTAAL BATEN</u>	0	0	1.500	11.438
<u>LASTEN</u>				
Algemeen				
Vergaderkosten	0	37	500	117
Bestuurs- en commissiekosten	1.250	358	2.500	2.359
Totaal Algemeen	1.250	394	3.000	2.475
Uitvoeringskosten				
SGP-j Café	1.500	887	3.000	0
Jongerenavonden/Trainingen	1.000	0	1.000	1.387
PJO-event	1.000	1.112	1.000	1.059
Congressen	6.000	428	6.000	10.687
Heidesessie	0	0	500	0
Bijdrage lokale commissies	8.500	8.391	8.500	7.500
Starterssubsidie	0	0	0	0
Jongeredag	15.000	8.500	17.000	45.011
Totaal uitvoeringskosten	33.000	19.318	37.000	65.644
<u>TOTAAL LASTEN</u>	34.250	19.712	40.000	68.120
<u>SALDO</u>	<u>-34.250</u>	<u>-19.712</u>	<u>-38.500</u>	<u>-56.682</u>

Nawoord

Aan het eind van dit jaarverslag, wilde ik het eigenlijk samenvatten met de woorden terugkijken en vooruitblikken. Maar ik realiseerde me dat ik er eigenlijk wat bijvoeglijke naamwoorden moet toevoegen. Laten we dankbaar terugkijken en vertrouwend vooruitblikken. Vertrouwend – niet op onszelf, maar op God. Alleen zo kunnen we 2017 uit en 2018 in.

Hoewel ik blij ben dat het eerste jaarverslag wat ik mag en moet schrijven bijna af is, heb ik genoten van het enthousiasme wat sprak uit alle stukjes die ik binnenkreeg. Ik hoop dat we dat enthousiasme vast kunnen houden in 2018 en dat we ons ook in 2018 vol goede moed inzetten voor SGP-jongeren.

Laten we dat niet doen in eigen kracht, maar laten we dat doen in het gebed: HEERE, leer mij, leer ons, Uw weg!

Leiden, januari 2018

Josefien Verschuure
Secretaris SGP-jongeren

Stichting Vormingsactiviteiten
Oost-Europa SGP
Dinkel 7
3068 HB Rotterdam

Rapport betreffende de jaarrekening 2017

STICHTING VORMINGSACTIVITEITEN
OOST-EUROPA SGP
'S-GRAVENHAGE

RAPPORT BETREFFENDE DE JAARREKENING 2017

	<u>Pag.</u>
<u>INHOUDSOPGAVE</u>	1
1. Algemeen	2
2. Subsidies	2
3. Uitkomsten	2
<u>JAAARREKENING 2017</u>	
Balans per 31 december 2017	3
Categoriale rekening van baten en lasten over 2017	4
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	6
Toelichting op de balans	7
Toelichting op de rekening van baten en lasten en functionele rekening van baten en lasten	9
<u>OVERIGE GEGEVENS</u>	
Controleverklaring	10
<u>BIJLAGEN</u>	
Bijlage: Overzicht gewerkte uren van coördinatoren in 2017 voor stichting VOE	

STICHTING VORMINGSACTIVITEITEN
OOST-EUROPA SGP
'S-GRAVENHAGE

1. Algemeen

1.1. Statutaire doelstelling

Volgens artikel 3 van de statuten:

De stichting heeft ten doel het geven van voorlichting omtrent doeleinden en standpunten van de partij en het verzorgen van politieke scholings- en vormingsactiviteiten gericht op landen in Oost-Europa in overeenstemming met de in artikel 2 genoemde grondslag.

De Stichting Vormingsactiviteiten Oost-Europa is feitelijk gevestigd op Dinkel 7, 3068 HB te Rotterdam NL, is statutair gevestigd in 's-Gravenhage en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 41149229.

1.2. Bestuur

Per 31 december 2017 bestond het bestuur uit de volgende personen:

E. van Voorden (voorzitter)
Dr. W. Jongsma (secretaris)
Drs. G.A. van der Waal (penningmeester)
Drs. J.C. Bazen
Mr. P.J. den Boef
G.A.R. Kraaijeveld
Drs. H.J. van Schothorst

De stichting heeft de volgende medewerkers en adviseurs:

C.J.P. Knulst
H. Krooneman
M. van Oost - Mitocaru

2. Subsidies

Subsidievaststelling 2016

Bij beschikking van 2 oktober 2017, referentie 2017-0000058494, is de WFPP subsidie 2016 vastgesteld op € 82.079,00. Bij beschikking van 27 september 2017, referentie 2017-0000058494, is de WFPP subsidie 2016 (Zuidelijk Partnerschap) vastgesteld op € 32.929,00. Bij beschikking van 29 september 2017, referentie 2017-0000058494, is de WFPP subsidie 2016 (Oostelijk Partnerschap) vastgesteld op € 43.317,00. De totale subsidie 2016 bedraagt € 158.325.

Subsidieverantwoording 2017

De lasten over het jaar 2017 bedragen € 170.329,39.

Giften

Gedurende het boekjaar 2017 zijn er geen giften ontvangen groter dan € 4.500.

Schulden

Gedurende het boekjaar 2017 zijn er geen verplichtingen aangegaan groter dan € 25.000.

Gedurende het boekjaar 2017 is de onderlinge rekening-courantverhouding met de SGP hoger dan € 25.000. Voor het verloop van de rekening-courantverhouding gedurende het jaar wordt verwezen naar de toelichting op de balans.

STICHTING VORMINGSACTIVITEITEN
OOST-EUROPA SGP
'S-GRAVENHAGE

BALANS PER 31 DECEMBER 2017
(bedragen in euro's)

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
ACTIVA		
Materiele vaste activa		
Automatisering	1.353	1.692
Vorderingen		
Ministerie van Binnenlandse Zaken	-	8.141
Rekening-courant SGP	19.294	-
Overige vorderingen	-	-
Liquide middelen	13.954	16.180
	<u>34.602</u>	<u>26.012</u>
PASSIVA		
Eigen vermogen		
Algemene reserve	0-	0
Voorzieningen		
Egalisatierekening subsidieverschillen	-	-
Overschotten voorgaande jaren	-	-
Kortlopende schulden		
Ministerie van Binnenlandse Zaken	26.166	-
Rekening-courant SGP	-	14.340
Overige schulden	8.436	11.671
	<u>34.602</u>	<u>26.012</u>

STICHTING VORMINGSACTIVITEITEN
OOST-EUROPA SGP
'S-GRAVENHAGE

CATEGORIALE REKENING VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017
(bedragen in euro's)

	<u>2017</u> uitkomst	<u>2016</u> uitkomst
BATEN		
Subsidie		
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, 2016-0000604254		181
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, 2015-0000723810		101.398
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, 2016-0000165918		43.317
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, 2016-0000461884		43.017
Niet besteed subsidie deel (WFPP)		19.319-
Niet besteed subsidie deel (Matra Zuid)		10.088-
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, 2016-0000749373 (WFPP)	101.603	
Ministerie van Buitenlandse Zaken, 2017-4000000628 (Matra Zuid)	78.508	
Ministerie van Buitenlandse Zaken, 2017-4000000760 (Matra Oost)	42.768	
Niet besteed subsidie deel (WFPP)	7.188-	
Niet besteed subsidie deel (Matra Zuid)	45.362-	
	<u>170.329</u>	<u>158.506</u>
Vrijval voorziening		
Dekking tekort	-	-
Overige baten	-	-
Totale baten	<u>170.329</u>	<u>158.506</u>
LASTEN		
Project personeelskosten		
311 Nederlands personeel / bestuur	-	-
312 Lokaal personeel	-	-
320 Dagvergoedingen	1.500	1.013
331 Internationale reiskosten	33.016	32.977
332 Lokale en Binnenlandse reiskosten	3.364	1.824
	<u>37.880</u>	<u>35.814</u>
Leverantie van diensten		
420 Kosten lokale vertalers	-	-
490 Diversen (organisatiekosten)	-	-
	-	-
Operationele kosten		
521 Kantooruitrusting in Nederland	-	-
531 Ned. reproductie-/telecommunicatiekosten	-	-
532 Lokale reproductie-/telecommunicatiekosten	-	-
533 Vergaderkosten	2.975	1.646
590 Diversen (financiële kosten)	4.924	6.295
	<u>7.900</u>	<u>7.941</u>

STICHTING VORMINGSACTIVITEITEN
 OOST-EUROPA SGP
 'S-GRAVENHAGE

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	uitkomst	uitkomst
Training en cursussen		
600 Trainingen en cursussen	83.268	76.245
611 Ned. cursussen	-	-
612 Lokale cursussen	-	-
690 Diversen	-	-
	<u>83.268</u>	<u>76.245</u>
Totaal directe kosten	<u>129.047</u>	<u>120.000</u>
Indirecte kosten:		
Algemene personeelslasten		
921 Salarissen	33.471	27.855
931 Kosten bureauimte (inrichting en functionering)	1.506	1.880
941 Reis- en verblijfkosten personeel	-	955
951 Diversen (m.n. vrijwilligersvergoedingen)	6.305	5.882
	<u>41.282</u>	<u>36.573</u>
Bovenstaande personeelskosten zijn voornamelijk de kosten van de coördinatoren.		
Totale lasten	<u>170.329</u>	<u>156.573</u>
Resultaat	<u>0</u>	<u>1.933</u>
Resultaatbestemming		
Mutatie algemene reserve	<u>0</u>	<u>1.933</u>

GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

ALGEMEEN

Algemene waardering

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Verbonden partijen

Van verbonden partijen is sprake wanneer een partij beleidsbepalende invloed kan uitoefenen op een andere partij dan wel invloed van betekenis kan uitoefenen op het zakelijke en financiële beleid van de andere partij.

De volgende vereniging is verbonden met de rechtspersoon:

- Staatkundige Gereformeerde Partij

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden geactiveerd tegen verkrijgingsprijs en jaarlijks verminderd met een lineaire afschrijving, rekening houdend met de verwachte economische levensduur en een eventuele restwaarde.

De afschrijvingspercentages, uitgedrukt als % van de verkrijgingsprijs, zijn als volgt:

Kantoorinrichting/apparatuur	33%
Automatisering	20%

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

RESULTAATBEPALING

Subsidies

Subsidies betreffen de toegekende subsidie van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

STICHTING VORMINGSACTIVITEITEN
OOST-EUROPA SGP
'S-GRAVENHAGE

TOELICHTING OP DE BALANS
(bedragen in euro's)

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
<u>Materiele vaste activa</u>		
Automatisering		
Aanschafwaarde	1.692	-
Cumulatieve afschrijvingen	-	-
Boekwaarde per begin boekjaar	<u>1.692</u>	<u>-</u>
Investerings	-	1.692
Afschrijvingen	338-	-
Desinvesteringen	-	-
Afschrijvingen desinvestering	-	-
	<u>338-</u>	<u>1.692</u>
Aanschafwaarde	1.692	1.692
Cumulatieve afschrijvingen	338-	-
Boekwaarde per einde boekjaar	<u>1.353</u>	<u>1.692</u>
<u>Vorderingen</u>		
Ministerie van Binnenlandse Zaken		
Saldo per 1 januari		25.786-
Afrekening subsidie vorig boekjaar		25.786
Subsidie boekjaar WFPP		101.398
Ontvangen subsidie boekjaar WFPP		81.118-
Subsidie boekjaar MPPP Matra Oost		43.317
Ontvangen subsidie boekjaar MPPP Matra Oost		34.653-
Subsidie boekjaar MPPP Matra Zuid		43.017
Ontvangen subsidie boekjaar MPPP Matra Zuid		34.413-
Niet bestede subsidie boekjaar (WFPP)		19.319-
Niet bestede subsidie boekjaar (MPPP Matra Zuid)		10.088-
	<u>0</u>	<u>8.141</u>
Rekening-courant SGP		
Saldo per 1 januari	14.340-	
Mutaties	33.635	
	<u>19.294</u>	<u>-</u>
De rekening-courant SGP was per 31 december 2016 een schuld.		
<u>Eigen vermogen</u>		
Algemene reserve		
Saldo per 1 januari	0	1.933-
Resultaatbestemming	0-	1.933
	<u>0-</u>	<u>0</u>

STICHTING VORMINGSACTIVITEITEN
OOST-EUROPA SGP
S-GRAVENHAGE

31-12-2017

31-12-2016

Kortlopende schulden

Ministerie van Binnenlandse Zaken

Saldo per 1 januari	8.141-	-
Afrekening subsidie vorig boekjaar	8.141	-
Subsidie boekjaar WFPP	101.603-	
Ontvangen subsidie boekjaar WFPP	81.282	
Subsidie boekjaar MPPP Matra Oost	42.768-	
Ontvangen subsidie boekjaar MPPP Matra Oost	40.630	
Subsidie boekjaar MPPP Matra Zuid	78.508-	
Ontvangen subsidie boekjaar MPPP Matra Zuid	74.583	
Niet bestede subsidie boekjaar (WFPP)	7.188	
Niet bestede subsidie boekjaar (MPPP Matra Zuid)	45.362	
	<u>26.166</u>	<u>-</u>

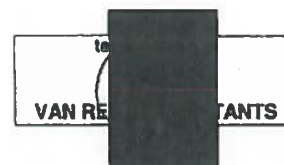
Rekening-courant SGP

Saldo per 1 januari		42.989
Mutaties		28.648-
	<u>-</u>	<u>14.340</u>

De rekening-courant SGP is per 31 december 2017 een vordering.

Overige schulden

Reservering vakantiegeld	995	474
Reservering soc.lstn vakantiegeld	204	95
Loonheffing	1.705	1.702
Declaraties	467	1.819
Accountant en salarisadministratie	3.077	3.475
Conferentie	1.946	4.079
Diversen	43	28
	<u>8.436</u>	<u>11.671</u>

STICHTING VORMINGSACTIVITEITEN
OOST-EUROPA SGP
'S-GRAVENHAGE

TOELICHTING OP DE REKENING VAN BATEN EN LASTEN EN FUNCTIONELE REKENING VAN BATEN EN LASTEN
(bedragen in euro's)

	2017	
	uitkomst	begroting
De kosten zijn besteed aan de volgende projecten:		
Albanië	18.849	14.750
Kroatië	10.878	7.500
Montenegro	11.883	9.750
Servië	5.571	7.500
Roemenië	1.143	8.000
<i>Totaal Zuidoost Europa</i>	<u>48.324</u>	<u>47.500</u>
Belarus (Wit Rusland)	14.918	11.500
Georgië	17.676	13.500
Moldavië	6.763	11.000
Oekraïne	15.845	11.500
<i>Totaal Oost Europa</i>	<u>55.202</u>	<u>47.500</u>
Egypte	9.773	2.500
Jordanië	4.428	16.500
Irak	15.132	22.500
<i>Totaal Matra-Zuid</i>	<u>29.333</u>	<u>41.500</u>
Nederland	18.700	11.000
Diversen (IntSec)	2.983	8.500
Ethiopië	-	7.000
<i>Totaal Overige landen</i>	<u>21.682</u>	<u>26.500</u>
Totaal directe kosten:	154.541	163.000
Overige niet projectgebonden kosten:	49.259	35.000
Toegerekende personeelskosten aan projecten (salaris- en telefoonkosten)	33.471-	-
Totale lasten 2017	<u>170.329</u>	<u>198.000</u>
Dekking lasten door subsidie:		
- Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, 2016-0000749373 (WFPP)		
- Directe kosten en personeelskosten	70.006	
- Toegerekende kosten projecten Matra Oost	12.434	
- Toegerekende indirecte kosten	11.975	
	<u>94.415</u>	
- Ministerie van Buitenlandse Zaken, 2017-4000000628 (Matra Zuid)		
- Directe kosten en personeelskosten	29.333	
- Toegerekende indirecte kosten	3.813	
	<u>33.146</u>	
- Ministerie van Buitenlandse Zaken, 2017-4000000760 (Matra Oost)		
- Directe kosten en personeelskosten	55.202	
- Toegerekend aan WFPP	12.434-	
	<u>42.768</u>	

Aantal dienstverbanden

Het aantal dienstverbanden bedroeg in 2017: 0,60 (2016: 0,43) op basis van fulltime dienstverbanden.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van de Stichting Vormingsactiviteiten Oost-Europa SGP

A. Verklaring over de in het rapport opgenomen jaarrekening 2017

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017 van de Stichting Vormingsactiviteiten Oost-Europa SGP te 's-Gravenhage gecontroleerd.

Naar ons oordeel is de in dit rapport opgenomen jaarrekening 2017 van de Stichting Vormingsactiviteiten Oost-Europa SGP te 's-Gravenhage in alle van materieel belang zijnde aspecten opgesteld in overeenstemming met de door het bestuur van de stichting gekozen en beschreven grondslagen, zoals uiteengezet in punt Grondslagen van waardering en resultaatbepaling in de toelichting van de jaarrekening.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2017;
2. de rekening van baten en lasten over 2017; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de Stichting Vormingsactiviteiten Oost-Europa SGP zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Wattbaan 51-5
3439 ML Nieuwegein
Postbus 137
3430 AC Nieuwegein

T (030) 307 49 49
nieuwagein@vanreeacc.nl
www.vanreeacc.nl
KvK nr. 09068872

Benadrukking van de basis voor financiële verslaggeving en beperking in gebruik en verspreidingskring

Wij vestigen de aandacht op punt Grondslagen van waardering en resultaatbepaling in de toelichting van de jaarrekening waarin de basis voor financiële verslaggeving uiteen is gezet. De jaarrekening is opgesteld voor het bestuur, verbonden partijen en subsidieverstrekkers met als doel de Stichting Vormingsactiviteiten Oost-Europa SGP in staat te stellen te voldoen aan de verantwoordingsverplichtingen. Hierdoor is de jaarrekening mogelijk niet geschikt voor andere doeleinden. Onze controleverklaring is derhalve uitsluitend bestemd voor het bestuur van Stichting Vormingsactiviteiten Oost-Europa SGP, verbonden partijen en subsidieverstrekkers en dient niet te worden verspreid aan of te worden gebruikt door anderen. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

B. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarrekening in overeenstemming met de door het bestuur van de stichting gekozen en beschreven grondslagen, zoals uiteengezet in punt Grondslagen van waardering en resultaatbepaling in de toelichting van de jaarrekening. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opstellen van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen zonder materiële afwijkingen weergeeft.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Nieuwegein, 25 juni 2018
Van Ree Accountants

STICHTING VORMINGSACTIVITEITEN
OOST-EUROPA SGP
'S-GRAVENHAGE

Bijlage: Overzicht gewerkte uren van coördinatoren in 2017 voor stichting VOE

Uren die aan projecten kunnen worden toegewezen

Totaal verloonde kosten coördinatoren	€	33.470,52				
	Voorbe- reiding	Uitvoering	Rapportage/ overig	Totaal	Aandeel	Toegerekend
AL_17 Albanië						
- Zomerschool september	10	24	5	39	5%	1.615,53
- Conferentie oktober	10	16	5	31	4%	1.284,14
						<u>2.899,67</u>
HR_17 Kroatië						
- Zomerschool augustus	10	24	5	39	5%	1.615,53
ME_17 Montenegro						
- Conferentie januari	12	16	4	32	4%	1.325,57
- Conferentie juli	20	16	4	40	5%	1.656,96
						<u>2.982,52</u>
RO_17 Roemenië						
- Conferentie april	7	0	5	12	1%	497,09
RS_17 Servië						
- Conferentie mei	10	24	5	39	5%	1.615,53
Totaal Zuidoost Europa						9.610,35
BY_17 Wit-Rusland (Belarus)						
- Conferentie juni	16	20	4	40	5%	1.656,96
- Conferentie augustus	12	16	4	32	4%	1.325,57
						<u>2.982,52</u>
GE_17 Georgië						
- Conferentie april	12	16	4	32	4%	1.325,57
- Conferentie juni	12	0	4	16	2%	662,78
- Conferentie oktober	12	0	4	16	2%	662,78
						<u>2.651,13</u>
MD_17 Moldavië						
- Conferentie november	10	16	5	31	4%	1.284,14
UA_17 Oekraïne						
- Conferentie maart	8	8	4	20	2%	828,48
- Zomerschool augustus	12	16	4	32	4%	1.325,57
- Conferentie november	12	0	4	16	2%	662,78
						<u>2.816,83</u>
Totaal Oost-Europa						9.734,62
EG_17						
- Conferentie november	24	16	8	48	6%	1.988,35
IR_17 Irak						
- Conferentie mei	24	24	8	56	7%	2.319,74
- Conferentie december	20	16	8	44	5%	1.822,65
						<u>4.142,39</u>
JD_17 Jordanië						
- Conferentie september	20	0	4	24	3%	994,17
Totaal Midden-Oosten						7.124,91
NL_17 Nederland						
- Conferentie oktober	46	36	15	97	12%	4.018,12
Internationaal secretariaat	40	24	8	72	9%	2.982,52
Totaal Overige landen						7.000,64
Totaal	319	304	113	808	100%	33.470,52

Vorbereiding bestaat uit het organiseren van de conferentie, het samenstellen en instrueren van de delegatieleden, het inlezen in de plaatselijke situatie en het schrijven van de lezing/presentatie voor de training. Ook organisatie van de reis: regelen van tickets, voor en na transport en VISA aanvragen valt onder voorbereiding.

Berekening van de uren voor de uitvoering van projecten is gebaseerd op het aantal dagen. Hierbij is 8 uur per dag conferentie als uitgangspunt genomen. Er is géén reistijd oid. meegenomen in de berekening.

Vergaderstukken partijdag 2018

▶ 1918-2018

SGP

Vergaderstukken Partijdag SGP

21 april 2018

Inhoudsopgave

Agenda partijdag 2018	3
Bijlage A - Verkiezing leden Hoofdbestuur	5
Bijlage B - Verslag 96 ^e algemene vergadering (partijdag) d.d. 22 april 2017	7
Bijlage C - Jaarverslag 2017	17
Bijlage D - Financieel jaarverslag 2017	50
Bijlage E - Begroting SGP 2018	56
Bijlage F - Aanbeveling lijsttrekker SGP voor verkiezingen Europees Parlement	59
Bijlage G - Aanbeveling lijsttrekker SGP voor Eerste Kamerverkiezingen	60
Bijlage H - Voorstellen tot aanpassing van het Algemeen Reglement	61
Bijlage I - Giftenreglement Staatkundig Gereformeerde Partij (SGP)	68
Bijlage J - Motie SGP-jongeren	71
Bijlage K - Motie PKV Barneveld	72

Agenda partijdag 2018

Datum: D.V. zaterdag 21 april 2018
Plaats: NBC Congressentrum, Blokhoeve 1, 3438 LC Nieuwegein, tel. 030 - 200 4586
Tijd: 10.00 - 15.00 uur

9.30 uur

1. Ontvangst met koffie/thee en koek

10.00 uur

2. Welkom en opening
 - a. Welkom door partijvoorzitter, M.F. van Leeuwen
 - b. Opening door de plv. partijvoorzitter, ds. A. van Heteren
 - c. Telefax aan Z.M. de Koning
 - d. Zingen van de coupletten 1 en 6 van het Wilhelmus
3. Toespraak partijvoorzitter en presentatie jubileumboek
4. Muzikaal intermezzo (Pieter Heykoop)
5. Toespraak door minister-president, drs. M. Rutte
6. Jubileumvideo
7. Muzikaal intermezzo (Pieter Heykoop)
8. Toespraak SGP-fractie leider, mr. C.G. van der Staaij
9. Felicitatie door partijvoorzitter ChristenUnie, P. Adema
10. (Huishoudelijke) mededelingen + dankwoord door de partijvoorzitter
11. Sluiting morgengedeelte door ds. M. Klaassen

12.00 - 13.00 uur

Lunchpauze

13.00 uur

12. Opening middagedeelte door ds. G.W.S. Mulder
13. Vaststellen verslagen
 - a. Verslag partijdag 22 april 2017 (zie bijlage B, pag. 7)
 - b. Jaarverslag 2017 (zie bijlage C, pag. 17)
Vaststellen jaarverslag 2017 en vragen n.a.v. het verslag (vragen kunnen t/m 18 april 2018, 12.00 uur worden toegezonden aan het Hoofdbestuur)
 - c. Financieel jaarverslag 2017 (zie bijlage D, pag. 50)
Vaststellen van de balans, de staat van baten en lasten en de toelichting daarop - strekt tevens tot décharge van het Hoofdbestuur (vragen kunnen t/m 18 april 2018, 12.00 uur worden toegezonden aan het Hoofdbestuur)
14. Vaststellen begroting 2018 (zie bijlage E, pag. 56)
15. Behandeling voorstellen
 - a. Aanwijzing lijsttrekker EP-verkiezingen (zie bijlage F, pag. 59)
 - b. Aanwijzen lijsttrekker EK-verkiezingen (zie bijlage G, pag. 60)
 - c. Voorstellen tot wijziging Algemeen Reglement SGP (zie bijlage H, pag. 61)
 - d. Vaststellen nieuw giftenreglement (zie bijlage I, pag. 68)

16. Behandeling moties
 - a. Motie SGP-jongeren (zie bijlage J, pag. 71)
 - b. Motie PKV-Barneveld (zie bijlage K, pag. 72)
 17. Toespraak mr. C.G. van der Staaij, voorzitter Tweede Kamerfractie SGP
 18. Provinciale Staten- en waterschapsverkiezingen
 - Dubbelinterview met A.J. van der Maas, SGP-gedeputeerde Zeeland en G. van Leeuwen, SGP-Statenlid Utrecht o.l.v. Hans van 't Land
 19. Mededelingen
 - SGP-Bestuurdersvereniging
 - Overige mededelingen
 20. Rondvraag
(vragen kunnen t/m 18 april 2018, 12.00 uur worden toegezonden aan het Hoofdbestuur)
 21. Uitslag van de (her)verkiezing van de leden van het Hoofdbestuur
 22. Afscheid Hoofdbestuurslid ds. A. van Heteren
 23. Dankwoord partijvoorzitter
 24. Slotwoord door ds. A. Vlietstra
- 15.00 uur**
25. Afsluiting met een hapje en een drankje

Bijlage A - Verkiezing leden Hoofdbestuur

Het Hoofdbestuur stelt in de hierna vermelde gevallen de volgende kandidaten voor (telkens in alfabetische volgorde).

I. Aftredend en herkiesbaar, ir. L. de Knegt

a. ir. L. de Knegt

De heer De Knegt, geboren op 13 september 1969, is software developer. Verder is hij lid van de fractie van de SGP in de gemeenteraad van Barneveld. Hij is vanaf 2008 lid van het Hoofdbestuur en bovendien bestuurslid van de Guido de Brès-Stichting (wetenschappelijk instituut voor de SGP). De heer De Knegt is lid van de Hervormde gemeente Barneveld in de Protestantse Kerk in Nederland.

b. drs. J.A. Naaktgeboren RC

De heer Naaktgeboren, geboren op 16 februari 1972, is manager financiën en informatievoorziening in een topklinisch ziekenhuis. Daarnaast is hij kerkenraadslid van een Hervormde gemeente in de Protestantse Kerk in Nederland.

II. Aftredend en herkiesbaar, J.W. Keuken MBA

a. ing. C.H. van den Bos

De heer Van den Bos, geboren op 6 november 1980, is wethouder van de gemeente Schouwen Duiveland. Daarnaast vervult hij enkele daaraan gerelateerde functies. De heer Van den Bos is lid van de Gereformeerde Gemeente in Nederland.

b. J.W. Keuken MBA

De heer Keuken, geboren op 19 juli 1960, is vanaf 2013 lid van het Hoofdbestuur, vanaf 2016 is hij penningmeester. Verder is hij namens de SGP wethouder/1^e loco-burgemeester van de gemeente Neder-Betuwe. Daarnaast vervult hij enkele daaraan gerelateerde functies. De heer Keuken is lid van de Raad van Toezicht van de Stichting Ontmoeting, lid van de Ledenraad Rabobank West-Betuwe, bestuurslid/penningmeester van de landelijke Wethoudersvereniging en bestuurslid van Stichting Greenport Gelderland. De heer Keuken is lid van de Gereformeerde Gemeente in Nederland.

III. Aftredend en herkiesbaar, ds. A. Vlietstra

a. ds. A. Vlietstra

Ds. Vlietstra, geboren op 5 april 1958, is vanaf 2005 lid van het Hoofdbestuur. Hij is predikant van de Hersteld Hervormde Kerk te Harskamp en vervult diverse functies binnen dat kerkverband. Verder is hij bestuurslid van de Gereformeerde Bijbelstichting en van het Isaïc da Costa Fonds.

b. ds. D. Zoet

Ds. Zoet, geboren op 12 augustus 1971, is predikant van de Hersteld Hervormde Gemeente te Ouddorp en lid commissie Toelating van de Hersteld Hervormde Kerk. Verder is hij bestuurslid van de stichting Spaanse Evangelische Zending (SEZ).

IV. Aftredend, ds. A. van Heteren

a. ds. (mr.drs) A.A. Egas

Ds. Egas, geboren op 30 mei 1957, is predikant binnen de Christelijke Gereformeerde Kerken. In het verleden was hij onder meer raadslid en wethouder voor de SGP. Hij is secretaris van het bestuur van de Bonisazending, 2^e voorzitter van het Isaïc da Costa Fonds, lid van de Raad van Advies van Kliksafe en lid van de Raad van Toezicht van het Van Lodenstein College/Hoornbeek College (portefeuille identiteit).

b. ds. M.A. Kempeneers

Ds. Kempeneers, geboren op 5 november 1964, is predikant binnen de Christelijke Gereformeerde Kerken. Verder is hij bestuurslid van de stichting Bewaar het pand, lid van de Raad van Toezicht van de Vereniging Gereformeerd Schoolonderwijs, vice-voorzitter van de stichting Vrienden van Heidelberg en Dordrecht en scribent van Om Sions Wil.

Stembureau

Het stembureau bestaat uit de volgende personen:

Voorzitter:

Dhr. A. Blaak, [redacted] Amersfoort

Leden:

Dhr. A.J. Groot Wassink, [redacted] Doetinchem

Dhr. A. Hotting, [redacted] Enkhuzen

Dhr. ir. G. van der Schelde, [redacted] Goes

Dhr. J.P. Bredenhoff, [redacted] Apenveld

Dhr. W. IJzelenberg, [redacted] Oosterland

Dhr. A. den Ouden, [redacted] Staphorst

Dhr. G. de Boer, [redacted]

Dhr. P.J.A. den Hollander, [redacted] Vlaardingen

Dhr. A.J. Schalk, [redacted] Werkendam

Bijlage B - Verslag 96^e algemene vergadering (partijdag) d.d. 22 april 2017

Datum: zaterdag 22 april 2017

Plaats: congreszaal van Euretco B.V. te Hoevelaken

Tijd: 10.00-15.00 uur

1. Ontvangst

2. Welkom en opening

2.a Welkom door partijvoorzitter, M.F. van Leeuwen

De partijvoorzitter, dhr. M.F. van Leeuwen, heet een ieder hartelijk welkom en in het bijzonder alle genodigden onder wie voormalige leden van het Hoofdbestuur, oud-parlementariërs, burgemeesters, bestuursleden en medewerkers van partijgeledingen, leden van de Partijadviesraad en vertegenwoordigers van kerken. Daarnaast ook een hartelijk welkom aan alle SGP'ers die bestuurlijke verantwoordelijkheid dragen. In het bijzonder een woord van welkom aan dhr. mr. F. van Oosten (VVD TK-lid/SGP-watcher), mw. C. van der Wal (lid VVD Hoofdbestuur) en aan oud-Europarlementariër, dhr. L. van der Waal. Verder memoreert de voorzitter dhr. ir. H. van Rossum, hij is oud en opgenomen in een verpleeghuis. Dhr. ir. B.J. van der Vlies is herstellende van een ernstige ziekte. Hij wenst beiden Gods ondersteunende genade toe.

Er zijn afmeldingen ontvangen van de volgende genodigden:

- landelijk bestuur CDA
- synode Hersteld Hervormde Kerk
- ds. H. van den Belt, oud HB-lid
- dhr. mr. C.P.W. van den Berg, lid Partijadviesraad
- dhr. mr.dr. J.T. van den Berg, oud TK-lid
- dhr. prof.dr.ir. H. Boersma, lid Partijadviesraad
- dhr. mr. D.J.H. van Dijk, EK-lid
- dhr. drs. W.J. van Duijn, bestuurslid Bestuurdersvereniging
- dhr. W. Hazeleger, lid Partijadviesraad
- dhr. S.B. Kuiper, PvdA-fractie/SGP-watcher
- dhr. ir. H. van Rossum, oud TK-lid
- dhr. drs. S. Stoop, burgemeester
- dhr. J.P. Tanis MBA, oud HB-lid
- dhr. H. Uil, oud HB-lid
- dhr. ir. B.J. van der Vlies, oud TK-lid

De partijvoorzitter spreekt de wens uit dat we met elkaar een goede vergadering mogen hebben.

2.b Opening door de plv. partijvoorzitter, ds. A. van Heteren

De partijvoorzitter geeft het woord aan de plv. partijvoorzitter, ds. A. van Heteren, om de opening te verzorgen. Deze leest 2 Kronieken 33:1-20 en gaat voor in gebed. Vervolgens spreekt hij een openingswoord uit n.a.v. het tiende vers: 'De HEERE sprak wel tot Manasse en tot zijn volk; maar zij merkten daar niet op.' Manasse heeft een Godvrezende vader gehad, Hizkia. Drie jaar na zijn genezing is Manasse geboren. Ongetwijfeld heeft hij een opvoeding gehad in lijn van Gods Woord, want Hizkia vreesde de Heere. Helaas wandelde Manasse niet in het voetspoor van zijn vader. 22 jaar heeft hij op een goddeloze wijze leiding gegeven aan de regering (vers 2). Hij diende de afgoden, hij maakte afgodsbeelden, die hij zelfs in de tempel zelf plaatste. Door zijn goddeloze handel en wandel overtrad hij Gods geboden. Ook het gebod: 'Eert uw vader en uw moeder'. Van zijn nageslacht werden er levend verbrand (gij zult niet doodslaan). Hij vergoot ook zeer veel onschuldig bloed. Profeten en kinderen van God werden door Manasse gedood. Wat een ontstellende werkelijkheid. Dan moeten we met verdriet in ons hart lijnen doortrekken naar Nederland. We zijn ver bij God en Zijn Woord vandaan gegaan. De ontkerkelijking en de overtreding van Gods geboden neemt toe. De NIPT-test heeft ervoor gezorgd dat in IJsland geen enkel kind meer met het syndroom van Down wordt geboren. Wat Manasse deed daar zijn wij ook mee bezig. We kunnen ons niet boven Manasse verheffen. Hoe voeden wij ons nageslacht op? Als we ze alleen maar opvoeden voor de dingen van dit leven dan komt de eeuwige toorn van God over hen. Het is genade als onze opvoeding anders mag zijn en deze ook gezegend wordt. Manasse diende de

afgoden. Die dienen wij ook. Rijkdom heeft een grote plaats in ons leven. De Heere sprak wel tot Manasse en het volk, maar zij merkten daar niet op. Hij sprak door Zijn knechten, de profeten. Volgens de overlevering zou de profeet Jesaja door Manasse de marteldood zijn gestorven. Er werd niet naar hen geluisterd. Voor ons land geldt dat overheden en onderdanen in groten getale niet luisteren naar datgene wat de Heere zegt. In de vergaderzalen laat men mensen die spreken op grond van Gods Woord wel uitspreken, maar er wordt in wezen niet naar geluisterd. Zo zijn wij van nature allemaal. In het paradijs hebben we geluisterd naar de duivel, de vader der leugenen. Er is geen enkele reden om ons boven anderen te verheffen. Het is genade als het anders is. Dat zien we zo duidelijk bij koning Manasse. Hij wordt door zijn vijanden gevangen genomen. In de gevangenis gaat de Heere hem bekeren. Als de Heere werkt, kan niemand het tegenhouden (vers 12 en 13). De Heere bracht Manasse weer als koning naar Jeruzalem. Veel kwaad heeft hij gedaan. Als we hierover nadenken, is er hoop voor onze tijd. Zou er iets voor de Heere te wonderlijk zijn? Als de Heere gaat overtuigen van zonde, gerechtigheid en oordeel dan zullen er wonderen gaan gebeuren. Manasse ging anders regeren. Hij ging de afgoden bestrijden en ging het volk voor in het dienen van God. Helaas heeft dat niet veel vrucht afgeworpen. Maar er zullen er geweest zijn bij wie de Heere dit gezegend heeft. Wat zouden wij er goed mee zijn als op het gebed en het liefdevol aanspreken bekering zou plaatsvinden. Als overheidspersonen persoonlijk de Heere gaan dienen en vrezen, de afgoderij gaan bestrijden en de dienst van de Heere bevorderen. God heeft recht op ieders leven. 'Vrees God, en houd Zijn geboden, want dit betaamt allen mensen.' Dit kon omdat Christus uit liefde Zijn leven gaf en Zijn bloed stortte. Op ons rust de taak om te bidden om waarachtige bekering voor ons koningshuis, voor overheden en voor de inwoners van ons land. Maar dat kunnen we zelf ook niet missen. De Heere zendt predikers, maar ook politici die zich door het Woord van God willen laten leiden. Het gaat erom dat we Hem met het hart gehoorzamen. Dat is genade. Dan zal de Heere ontferming bewijzen tot eer van Zijn Naam. Aansluitend laat de plv. voorzitter zingen Psalm 81 vers 11 en 13 en verklaart hij de vergadering voor geopend. Daarna neemt de voorzitter de leiding van de vergadering weer op zich. Deze bedankt de plv. voorzitter voor zijn inhoudsvolle openingswoord.

2.c Telefax aan Z.M. de Koning

De partijvoorzitter deelt mee dat een telefax is verzonden aan Z.M. de Koning met de volgende inhoud:

Majesteit,

De Staatkundig Gereformeerde Partij, die in algemene vergadering bijeen is in Hoevelaken, betuigt Uwe Majesteit haar eerbied en diepe verbondenheid.

De SGP, die de Calvinistische visie op Uw koninklijk ambt sinds 1918 uitdraagt in het publieke domein, bidt U Gods ondersteuning en wijsheid toe in de vervulling van Uw koninklijk ambt.

Dit jaar herdenkt een deel van onze samenleving 500 jaar reformatie. Tijdens uw werkbezoek aan Duitsland wees U erop dat ons land cultureel en religieus gestempeld is door de reformator Johannes Calvijn. Hij schreef in zijn Institutie dat allen die een overheidsambt bekleden een opdracht van God hebben, dat zij met goddelijke macht bekleed zijn en dat zij in alle opzichten God vertegenwoordigen. Zij regeren uit naam van God.

De leden en het bestuur van onze partij hopen en bidden dat U die van God gegeven opdracht overeenkomstig Gods Woord in afhankelijkheid van de Heere van hemel en aarde mag uitvoeren tot Gods eer en tot zegen van ons volk.

De Heere gedenke U met Uw koninklijk huis.

Met de meeste hoogachting,

drs. P.A. Zevenbergen, secretaris

2.d Zingen van de coupletten 1 en 6 van het Wilhelmus

Op verzoek van de partijvoorzitter worden de coupletten 1 en 6 van het Wilhelmus staande gezongen.

3. Verkiezing leden Hoofdbestuur

De voorzitter verzoekt de leden van de stemcommissie naar de foyer te gaan en bedankt hen voor hun bereidwilligheid om de stemmen te tellen.

4. Vaststellen verslagen

4.a Partijdag 16 april 2016

De tekst van het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld. Naar aanleiding van het verslag worden geen vragen gesteld of opmerkingen gemaakt. De voorzitter deelt de stand van zaken mee m.b.t. de op de vorige partijdag aangenomen motie van PKV Maartensdijk-De Bilt waarin het Hoofdbestuur wordt

opgeroepen zich op alle fronten in te zetten voor de landbouw. De afgelopen verkiezingscampagne is dit gebeurd en ook in de toekomst zal de SGP zich hiervoor inzetten.

4.b Algemene vergadering 14 januari 2017

Het verslag wordt vastgesteld met in achtneming van een wijziging op pagina 22. Het amendement over de doodstraf is niet ingediend door pkv. Zwartewaterland en afd. Rhenen, maar door pkv. Zwartewaterland en afd. Zaanstad e.o. Naar aanleiding van het verslag worden geen vragen gesteld.

5. Jaarverslag 2016

De penningmeester geeft een toelichting op de nieuwe reservevorming en wat de ANBI-status vraagt van politieke partijen. Dhr. H. van Dieren vraagt naar het verband tussen de fundering van het pand en de terugval in het aantal zetels. De penningmeester geeft aan dat de tekst in het verslag verwarring kan oproepen, maar dat dit verband er niet is.

5.a Vaststellen jaarverslag 2016 en vragen n.a.v. het verslag

Het jaarverslag wordt voor kennisgeving aangenomen met dien verstande dat de SGP 18 Statenleden heeft (p. 38).

5.b Vaststellen van de balans, de staat van baten en lasten en de toelichting daarop

De onderhavige financiële stukken worden ongewijzigd vastgesteld waarmee de algemene vergadering het Hoofdbestuur déchargeert.

6. Vaststellen begroting 2017

De begroting 2017 wordt ongewijzigd vastgesteld. De voorzitter bedankt de penningmeester en de collega's van het partijbureau voor de zorgvuldige samenstelling van de stukken.

7. Behandeling voorstellen

7.a Commissie van Beroep

Op dit moment zijn de heren mr. P.M.D. Weijers, drs. F.W. den Boef en mr. A. Klaassen lid van de commissie en de heren mr. G. Zwerus, mr. M. Rebel en mr. H.A.W. Bouman plaatsvervangend lid. De leden F.W. den Boef, A. Klaassen, M. Rebel en H.A.W. Bouman zijn aftredend. Op dit moment is er voor de Commissie van beroep nog geen maximale zittingstermijn en/of leeftijdsgrens. Voor andere besturen en functies binnen de partij is die er wel. Dit punt zal worden meegenomen bij de nog te houden evaluatie van de partijstructuur. Omdat de heren F.W. den Boef en H.A.W. Bouman al sinds 1999 lid zijn van de Commissie van beroep stelt het Hoofdbestuur voor in hun plaats een ander te benoemen. Verder heeft de heer M. Rebel zich niet herbenoembaar gesteld. Het Hoofdbestuur stelt voor:

- mr. A.J.C. van Bommel (Gouda) te benoemen in de plaats van drs. F.W. den Boef.
- mr. W. Bouman (Staphorst) te benoemen in de plaats van mr. H.A.W. Bouman.
- mr. A.Th. de Haan (Hendrik Ido Ambacht) te benoemen in de plaats van mr. M. Rebel.
- mr. A. Klaasen (Barneveld) te herbenoemen.

De vergadering stemt door middel van handopsteken in met de benoeming van de genoemde personen. De wijze van stemming zal bij de evaluatie van de partijstructuur worden meegenomen, omdat het gebruikelijk is over personen schriftelijk te stemmen.

7.b Samenwerkingsregeling

De voorzitter deelt mee dat de samenwerkingsregeling tussen SGP en ChristenUnie in het geval er een lijstverbinding wordt aangegaan om twee redenen aanpassing behoeft:

1. Gelet op het arrest van de Hoge Raad van 9 april 2010 (LJN BK4547 en BK4549) kan het geslacht van kandidaten bij de kandidaatstelling als bedoeld in de artikelen 15 tot en met 21 van het Algemeen Reglement rechtens niet aan kandidaten worden tegengeworpen. In artikel 14 van het Algemeen Reglement is dit vastgelegd. In het verlengde daarvan dient ook de samenwerkingsregeling te worden aangepast.

2. In 2017 wordt naar verwachting de Kieswet aangepast waardoor het niet langer mogelijk is een horizontale lijstverbinding aan te gaan.

De vergadering heeft geen vragen over de nieuwe tekst van de samenwerkingsregeling en stemt met de vaststelling ervan in.

8. Behandeling moties

8.a Motie afdeling Achterhoek

Achterhoek heeft een motie ingediend met betrekking tot de datum wanneer de retributie in het jaar wanneer er gemeenteraadsverkiezingen worden gehouden wordt overgemaakt. Achterhoek stelt voor om in dat jaar de retributie (75%) niet in april, maar in februari over te maken. Deze motie is door het HB van een positief preadvies voorzien. De vergadering steunt de motie waarmee deze is genomen.

8.b Motie afdeling Nederhemert

Nederhemert heeft een motie ingediend om voortaan niet alleen op de partijdag, maar op elke landelijke jaarvergadering het Wilhelmus te zingen. Dit om onze afhankelijkheid aan het door God ons gegeven koningshuis tot uitdrukking te brengen. Deze motie is door het HB van een positief preadvies voorzien. De vergadering steunt de motie waarmee deze is genomen.

9. Toespraak mr. C.G. van der Staaij, voorzitter Tweede Kamerfractie SGP

De heer Van der Staaij houdt een politieke toespraak die hieronder integraal is opgenomen.

“Een partijdag in de Paasweek.
Dat overkomt ons niet elk jaar...”

Kort na Zijn opstanding sprak de Heere Jezus troostvolle woorden tot verschrikte vrouwen: “Vreest niet!” Eerder had de engel dat al gezegd tegen Maria Magdalena en de andere Maria. “Vreest gijlieden niet”, sprak de hemelbode, “want ik weet dat gij zoekt Jezus, Die gekruisigd was. Hij is hier niet, want Hij is opgestaan.” Zij gingen haastig op pad om dit aan Zijn discipelen te vertellen. ‘Met vreze en grote blijdschap.’ Bang en blij tegelijk. De vrouwen waren totaal van slag, bevangen door angst en schrik. Dan komt Jezus Zelf hen tegemoet. Uit Zijn mond klinken de bemoedigende woorden opnieuw: “Vreest niet!”

Partijgenoten, we leven in een wereld vol vrees, we leven in een land vol vrees. Vrees die kan verschrikken, verlammen, verstikken. Vrees voor escalatie in Syrië, vrees voor wapengekletter in Noord-Korea, vrees dat christenen weggevaagd worden uit het Midden-Oosten. In eigen land vrees voor aanslagen door islamitische terroristen. Vrees voor aftakeling en vereenzaming. Vrees voor wat al niet meer...

Bescherming van het leven

Van de week, op weg van het treinstation Den Haag naar de Tweede Kamer werd ik aangesproken door een onbekende jonge vrouw, op weg naar een ministerie waar zij werkt. “Ik volg u op facebook”, zei zij, “en ik zie jullie inzet voor de bescherming van het leven. Willen jullie daar alsjeblieft mee doorgaan? Ik heb pas een baby gekregen, en het raakte mij toen ik zwanger was dat zoveel mensen tegen mij zeiden: je laat toch zeker wel testen of het gezond is? Ik moest me telkens verdedigen voor het feit dat elk kind voor mij welkom is, ook als het een beperking zou hebben. En in mijn familie, zo vervolgde zij, is pas ook euthanasie toegepast. Het leidde tot een nare discussie tussen voor- en tegenstanders. Die voorstanders worden steeds feller, voor mijn gevoel. Weet je, daar kan ik echt van wakker liggen. Het gaat steeds verder.” Indringende woorden. Heel herkenbaar. “Het gaat steeds verder.”

Het aantal abortussen is gegroeid. De NIPT-test breed beschikbaar gesteld. Steeds verder zijn ook de grenzen in de euthanasiepraktijk opgerekt: het hellend vlak bestaat! Eerst ging het om ernstig zieke mensen in de laatste levensfase. Daarna om mensen die niet in de stervensfase verkeren, zoals psychisch zieken of mensen die dementeren. De discussie rond voltooid leven gaat nu zelfs over gezonde mensen. De plannen van het inmiddels demissionaire kabinet om zo'n wet mogelijk te maken, heeft de SGP tot de voor ons buitengewoon uitzonderlijke stap gebracht om een motie van afkeuring in te dienen. Het gaat hier om een zaak van leven en dood. Gods gebod is hier in het geding: “gij zult niet doden”.

Gelukkig groeit er rond de Nederlandse euthanasiepraktijk nu ook weerstand, ook bij diegenen die vanuit andere principes leven. Artsen trokken aan de bel met de actie www.nietstiekembijdementie.nl, verpleegkundigen waarschuwen, ouderen maken zich zorgen of hun leven nog wel veilig is. En terecht.

Zeker, wij zien ook de angst bij veel oude mensen voor aftakeling, voor ontreding, voor diepe eenzaamheid. Angst voor het stervensproces. Angsten die ze willen beheersen door een klaar-met-leven-pil op het nachtkastje te hebben. Die onderliggende nood en vrees is serieus. Juist daarom willen

wij vol inzetten op het tegengaan van eenzaamheid, op het benutten van de wijsheid van de grijsheid, op het hooghouden van goede zorg. Ook daarom is het van levensbelang dat de boodschap van eeuwig Leven gehoord wordt en niet het naargeestige dood is dood-verhaal het laatste woord heeft. Alleen dan kan het "Vreest niet!" geloofwaardig klinken.

Het is misleidende stemmingmakerij om mensen die worstelen met de zin van hun leven het zakelijke etiket 'voltooid leven' op te plakken, en het doden van mensen als een waardige dood te bestempelen. Die levensgevaarlijke verabsolutering en romantisering van de zelfbeschikking zet juist het leven van kwetsbare mensen op het spel. Overheid en samenleving staan niet meer vanzelfsprekend aan de kant van het leven. Openlijk of subtiel kan er zomaar druk vanuit de samenleving of vanuit de naasten komen om het leven dat aftakelt te 'voltooien'. Of kwetsbare mensen zelf hebben het gevoel dat zij moeten verdedigen waarom zij vinden dat hun leven nog de moeite of de kosten van verder leven waard is. Ik vind dat huiveringwekkend. Dat is geen beschaving, maar barbarij.

De komende tijd zullen over al of niet een wet voor voltooid leven knopen moeten worden doorgehakt. Het zou gelukkig nog wel eens mee kunnen vallen om deze wet voorlopig van tafel te krijgen. De adviescommissie onder leiding van nota bene D66-senator Schnabel zag er al niets in, de maatschappelijke bezwaren daartegen klinken steeds luider, zelfs voorstanders menen dat de tijd er niet rijp voor is. Maar er staat voor de SGP veel meer op het spel: als intussen de euthanasiewet steeds verder wordt opgerekt, is er in de praktijk weinig bereikt. Een indamming van de steeds ruimere abortus- en de euthanasiepraktijk is hard nodig. Stilstand is hier achteruitgang. Elk mensenleven telt. Ook dat ongeboren kind met het syndroom van Down. Ook het leven van de kwetsbare oudere die zich teveel voelt. Zij horen erbij. Het zijn kostbare medemensen, geschapen naar het beeld van God.

Nederland spreekt heel wat landen ter wereld aan op de mensenrechten. Het zou goed zijn als het buitenland op zijn beurt Nederland nu indringend aanspreekt op de ontspoorde euthanasiepraktijk en druk uitoefent om dit aan te passen. Om dat te bevorderen, wil de SGP komende tijd er actief werk van maken indringende informatie hierover te verspreiden in het buitenland.

Dit debat is niet alleen een politiek debat. Het is ook het gesprek in de media, op de straat, in de kantine op het werk. Dat valt niet altijd mee.

Het is zwaar roeien tegen de stroom in. Heftige televisiebeelden van kordaat ogende mensen die zeggen echt dood te willen, missen hun uitwerking niet. We lopen aan tegen gekaapte woorden als barmhartigheid, vrijheid en waardigheid, sinister geladen als munitie tegenover diegenen die de stem voor het leven willen zijn. Het is de wereld op zijn kop. De Bijbelse invulling van deze begrippen is fundamenteel anders, staat hier volstrekt haaks op: de barmhartigheid van de barmhartige Samaritaan leidde tot liefdevolle verzorging van de gewonde man, niet tot zijn dood.

Er is behoefte aan een waardig weerwoord tegenover mensen die onze krachtige Bijbelteksten maar al te graag willen horen, niet uit honger naar het Woord, maar juist om ons zo snel mogelijk weg te kunnen zetten als drammerige godsdienstfanaten die een ander zijn waardige dood niet gunnen.

De nood is groot. Daarom onze verantwoordelijkheid ook. Daarom doe ik vandaag een klemmend beroep op u allemaal. Om te bidden om wijsheid. Dat staat voorop. Maar ook om intensief na te denken over de manier waarop wij als bezorgde burgers hierover met onze medeburgers naar beste kunnen het gesprek kunnen aangaan. Maar misschien wel meer dan woorden kunnen ook onze daden spreken. Laten we alert zijn op de mogelijkheden om via onze kerkelijke gemeente, via de NPV, of op welke manier dan ook iets te betekenen voor ouderen die worstelen met de zin van hun leven, voor mensen die eenzaam zijn. Dit is onze gezamenlijke verantwoordelijkheid.

Houding tegenover de islam

Een ander thema dat in onze tijd veel mensen bezighoudt en bezorgd maakt, is de islam. Een lastig thema. Zulke onderwerpen moeten eerlijk aangesneden worden. Daarom hebben wij daar onlangs een manifest over uitgebracht. De SGP is wel verwetend dat we goedkoop inspelen op angstgevoelens. Dat verwijt slaat de plank mis. Het is oprecht recht doen aan begrijpelijke zorgen. Stevig op de dreiging van de radicale islam, maar tegelijk gestempeld door het besef dat we iedere naaste lief willen hebben als onszelf en Nederland ook een veilige plek moet zijn voor moslims. Ook die boodschap staat letterlijk in het manifest. Het is het verwoorden van onze vaste en consequente koers, zoals die in de afgelopen decennia al eerder verwoord is door mijn voorgangers Van Rossum en Van der Vlies.

Onlangs kwam een waardevol boek uit van ds. C. Sonneveld over islam en moslims. De ondertitel luidt:

een pleidooi voor waarheid en bewogenheid. Mooi gezegd. Dat vat kernachtig samen waar wij voor staan: waarheid en bewogenheid. De waarheid over de islam moet gezegd worden. De donkere jihadkanten niet verzwegen. Juist in deze tijd waarin geweld in naam van de islam zoveel slachtoffers maakt. Juist christenen in het Midden-Oosten, in Irak, in Egypte, in Israël, brengen ons dit indringend onder de aandacht. Tegelijk is liefde en bewogenheid nodig tegenover moslims. Zij zijn onze medemensen.

Zij moeten zich ook in ons land veilig weten. Waarheid en bewogenheid, twee kanten van dezelfde medaille. In het politieke en maatschappelijk debat raakt dit evenwicht gauw verstoord. Ofwel om de lieve vrede mag je geen kwaad woord over de islam zeggen - maar dan raakt de waarheid buiten beeld. Ofwel alle moslims worden over een kam geschoren of er wordt een toon aangeslagen die elke bewogenheid mist. Maar dan gaan we aan de andere kant van het pad. Laten we ons met klem en kracht inzetten voor het goede evenwicht van waarheid en bewogenheid.

Vanuit christelijke hoek is er soms nog een extra reden om liever om de hete brij heen te draaien - en dat is de angst voor de boemerang. Christenen en moslims hebben te maken met dezelfde seculiere krachten die niks moeten hebben van welke godsdienst dan ook.

Daarom is de waarschuwing: pas op, voordat je het weet keren maatregelen tegen de islam zich ook tegen christenen! Ik geef het grif toe: Dat is geen onzin-argument. Zeker als het om de inperking van vrijheidsrechten gaat, is onbesuisdheid riskant. Je ziet het in de Tweede Kamer voor je neus gebeuren: de acties van de PVV tegen de Koran in de boekenrij voor de voorzitter hebben effect gehad. De Koran is weggehaald, maar de Bijbel ook.

Maar we moeten ons anderzijds ook niet laten verlammen door angst voor de boemerang. Er is ook doortastendheid en beslistheid nodig tegenover het gif van de radicale islam. Anders nemen we de gevaren echt onvoldoende ernstig. Dan heulen we met de tijdgeest die alle religieuze overtuigingen op één hoop gooit. Daarom werkt de SGP niet mee aan blind gelijkheidsdenken dat geen verschil ziet tussen Kerstfeest en suikerfeest, en de islamitische gebedsoproep op één lijn stelt met het luiden van kerkklokken. Wie dat wel doet, weet niet waar de klepel hangt. Wij willen onbevreesd naar voren blijven brengen dat christendom en islam hemelsbreed van elkaar verschillen. 'Onderwijst alle volken' is echt wat anders dan 'onderwerpt alle volken'. Dat verschil raakt de inhoud, maar ook het historische stempel op onze Nederlandse cultuur. Onze oproep luidt daarom: zwem niet in de gelijkheidsfuik.

Verkiezingsuitslag en formatie

Partijgenoten, de Tweede Kamerverkiezingen liggen inmiddels al weer meer dan een maand achter ons. Het was bemoedigend om te zien met hoeveel enthousiasme en inzet de boodschap van de SGP met steun van heel veel vrijwilligers tijdens de verkiezingscampagne voor het voetlicht is gebracht. Bijzonder was deze keer ook de inzet om zoveel mogelijk kandidaten op de lijst actief in te zetten in de campagne. Dat is met verve gebeurd. Met een prachtig resultaat: bovenop de winst van 33.000 stemmen bij de verkiezingen van 2012 opnieuw aanzienlijke stemmenwinst: ruim 22.000. Ondanks de hoge opkomst, houden we onze drie zetels. Een groot voorrecht dat de Heere ons dit weer geeft.

Achter gesloten deuren praten VVD, CDA, D66 en GroenLinks nu al weer geruime tijd over de vorming van een nieuw kabinet. De liefde spat er nog niet van af... Het gekibbel van de campagne is geruisloos overgegaan in het gekabbel van deze formatiefase. Het huishoudboekje van de staat ziet er heel wat beter uit dan aan het begin van de vorige periode, al leert de ervaring dat juist dan de verleiding moet worden weerstaan weer teveel uit te gaan geven. Het is niettemin hoog tijd om fors extra geld uit te trekken voor onze veiligheid en defensie. Ook voor het gezinsbeleid wordt als het aan de SGP ligt de portemonnee getrokken. Zeker de eenverdienersgezinnen verdienen een steun in de rug.

Als SGP zouden we er niet rouwig om zijn als deze informatiepoging mislukt. Ondanks de winst van GroenLinks, is het uitgesproken linkse blok in de Kamer historisch klein. De PvdA is door de kiezer ongenadig afgestraft. De kiezer is niet dol op een gelikte uitruil en gebalanceerde compromissen. Uit de verkiezingsuitslag kun je één les trekken richting formatie: voor het vertrouwen van de burger is het wenselijk dat de partijen die de coalitie vormen, inhoudelijk zo dicht mogelijk bij elkaar liggen. Van een slecht compromis wordt niemand gelukkig.

Ook al zou deze informatiepoging op niets uitlopen, voor de SGP zelf zien we bij de formatie van een nieuwe regeringscoalitie nu geen rol weggelegd. Niet omdat wij principieel regeringsverantwoordelijkheid schuwen. Het tegendeel is waar: er is principiële bereidheid om bestuurlijke verantwoordelijkheid te dragen. Maar als je niet nodig bent voor de meerderheid, ontbreekt de kans om geloofwaardig een vinger in de regeringspap te hebben. Dat is precies wat er nu speelt. We zijn getalsmatig niet nodig.

Overigens zijn op belangrijke ethische punten zeker de verschillen met D66 levensgroot. Daarom zou het op z'n zachtst gezegd buitengewoon lastig zijn om herkenbaar en geloofwaardig deel uit te maken van een coalitie met deze partij. Dan denk ik niet alleen aan medisch-ethische thema's, zoals abortus, euthanasie en de wetgeving rond voltooid leven. Gevaarlijke grensverleggingen liggen ook op andere terreinen op de loer. Denk alleen maar aan huwelijk en gezin. Een staatscommissie leidde tot pleidooien voor meerouderschap en verruiming van het draagmoederschap. Het belang van het kind dreigt het onderspit te delven. Hier is helder weerwerk geboden en daarmee ligt er een flinke kluit op de formatietafel.

Gemeenteraadsverkiezingen

Partijgenoten, de positieve uitslag van de verkiezingen voor de Tweede Kamer stemt ons hoopvol voor een gunstige verkiezingsuitslag voor de SGP bij de gemeenteraadsverkiezingen die voor volgend jaar bij leven en welzijn op de agenda staan.

2018 is ook het jaar waarin de SGP het 100-jarig jubileum hoopt te gedenken. De kiesverenigingen van Krabbendijke en Veenendaal waren hun tijd vooruit - nog voordat de landelijke partij een feit was, waren daar al kiesverenigingen opgericht - zij herdenken hun 100-jarig bestaan daarom al dit jaar. Wij mogen ons gelukkig prijzen op zoveel plaatsen in raden en staten vertegenwoordigd te zijn - juist dat samenspel van plaatselijke, provinciale, landelijke, en Europese vertegenwoordiging heeft meerwaarde. Dat komt ook goed uit de verf in de nieuw gevormde Bestuurdersvereniging.

De voorbereidingen voor de gemeenteraadsverkiezingen zijn inmiddels in volle gang. Natuurlijk spelen niet in elke gemeente dezelfde kwesties. Nunspeet is geen Middelburg en Tholen geen Werkendam. Maar ongetwijfeld zullen ook herkenbare SGP-speerpunten door het hele land terugkomen:

- De bescherming van christelijke waarden, zoals de zondagsrust die krachtig tegenwicht verdient tegenover de druk van vooral grootwinkelbedrijven;
- Een krachtig pleidooi voor een actief sociaal beleid, oog voor kwetsbare jongeren en ouderen, het tegengaan van eenzaamheid en armoede;
- Maar ook de vasthoudende inzet voor solide gemeentefinanciën, lage lokale lasten en een lokale overheid die een steun in de rug is voor ondernemers in plaats een stok in de spaken.

Vreest niet

Beste partijgenoten, er is veel te doen. Het is een voorrecht om bij een geopende Bijbel onze politieke inbreng te hebben. We mogen dat doen met enthousiasme, met overtuiging, met bewogenheid. Maar ook in het besef van bescheidenheid - alle zorgen en noden in ons land kunnen we niet zomaar oplossen met wetten en regels. Wie teveel van de politiek verwacht, raakt snel diep teleurgesteld.

Vrede, verzoening, verwachting - het is alleen zeker en vast te vinden bij de opgestane Levensvorst. Wij kennen die boodschap, dat is een grote verantwoordelijkheid. Want zonder bekering en geloof is de boodschap niet "Vreest niet", maar "wee u".

Ook al is ons hart vol van zorg, onrust en verwarring, als we werkelijk door het geloof omhoog mogen blikken tot Christus die alle macht heeft in hemel en aarde, als we alle bekommernis op Hem mogen werpen, dan mogen we het uit Zijn mond horen: "Vreest niet". Dan hoeven we niet alles krampachtig in de hand proberen te houden, angstig bezig te zijn met de toekomst. Dan verwachten we de verlossing niet van beneden, van de politiek, maar van Boven. Dan mag het klinken: "Vreest niet, gij klein kuddeken, want het is uw Vaders welbehagen, ulieden het Koninkrijk te geven" (Lukas 12:32).

"Vreest niet", het hoort tot de eerste woorden die Christus sprak na Zijn opstanding. Waarom niet vrezen? Omdat hij door alle nood en dood, door alle angst en pijn is heengegaan. Omdat het Pasen is geweest. Omdat de dood overwonnen is.

Loopt dan alles op aarde van een leien dakje? Zeker niet. In deze gebroken wereld is veel angst, moeite en verdriet. Er zijn oorlogen en geruchten van oorlogen. Er is verkillung van de liefde. Er is veel om bang van te worden. Veel dat ons hart verschrikken kan. Dan krimpt ons hart ineen als we op de zondag voor Pasen zien dat op twee plaatsen in Egypte aanslagen zijn gepleegd. Verschrikkelijk hoe de herdenking van de intocht van de Vrededorst in Jeruzalem eindigt in een afschuwelijk bloedbad.

Maar toch zullen de duisternis, de dood en het verderf niet het laatste woord hebben.

In Mosul, in Noord-Irak (het vroegere Ninevé) zijn na donkere jaren van IS-overheersing, afgelopen Pasen de kerkdeuren weer opengegaan en heeft het weer geklonken: "De Heere is waarlijk opgestaan".

Negentig jaar geleden, aan het slot van de partijrede van 1927 haalde ds. Kersten treffende woorden uit de brieven van Isaac da Costa aan. "Men vreeze dan niets, zo het beginsel van onze wijsheid in en tot alles de vreeze Gods is, men vreeze alles zo lang nog enige andere toevlucht dan deze voor de redding of bewaring van ons fel bedreigde vaderland gezocht wordt."

Ik wil eindigen met dichtregels van diezelfde Reveilman Da Costa uit zijn 'Paaszangen'
*O mijn ziel, wanneer de nacht
Des vertwijflens, des bestrijdens
U bestormt en aanvecht, wacht!
't Allerdonkerst uur des lijdens
Zal in blijdschap overgaan
Want de Heer is opgestaan!"*

De voorzitter bedankt hem hartelijk voor de toespraak.

10. Mededelingen

- De voorzitter doet enkele huishoudelijke mededelingen.
- De secretaris, dhr. drs. P.A. Zevenbergen, geeft een toelichting op de exploitatie van het partijbureau. In 2011 is een begrote exploitatie gepresenteerd. Destijds waren er zorgen of dit financieel niet uit de hand zou lopen. Daarom wordt nu de realisatie over 2013 en 2016 gepresenteerd. Hierover zijn verder geen vragen. De voorzitter bedankt hem voor zijn toelichting.
- De voorzitter van de SGP-jongeren, dhr. M.W. Pos, doet enkele mededelingen namens de SGP-jongeren. De voorzitter bedankt hem voor zijn toespraak. Hij bedankt de SGP-jongeren voor hun enthousiaste inzet en wenst hen van harte Gods zegen toe.

11. Rondvraag

Er zijn twee vragen binnengekomen:

- De afdeling Rhenen-Elst-Achterberg verzoekt het hoofdbestuur in de planning van activiteiten/verplichte vergaderingen het proces zo in te richten dat het voor afdelingen niet nodig is binnen korte tijd (bijv. 1 à 2 maanden) twee ledenvergaderingen te beleggen. Het afgelopen jaar moest elke afdeling eerst een ledenvergadering beleggen om in te stemmen met de kieslijst voor de Tweede Kamer en een maand/enkele weken later kwam het conceptverkiezingsprogramma binnen. Ook dat moest door de ledenvergadering goedgekeurd worden. Het Hoofdbestuur zegt toe in de toekomst in de planning hiermee rekening te houden.
- Afdeling Voorne-Putten vraagt om een onderzoek naar de haalbaar- en houdbaarheid van een digitale editie van De Banier mogelijk. Dit vanuit duurzaamheids- en efficiencyoverwegingen. Het Hoofdbestuur zegt toe de mogelijkheden nader te onderzoeken.

12. Afscheid Hoofdbestuursleden: prof.dr.ir. A.G. Bregman en P.T. de Vries

De Hoofdbestuursleden, prof.dr.ir. A.G. Bregman en P.T. de Vries nemen vandaag afscheid van het Hoofdbestuur. De partijvoorzitter spreekt hen afzonderlijk toe. Dhr. Bregman is 13 jaar lid geweest van het Hoofdbestuur (2004-2017). Dhr. De Vries was 19 jaar lid van het Hoofdbestuur (1998-2017). Hij bedankt beiden hartelijk voor hun inzet en betrokkenheid, wenst hen Gods zegen toe en overhandigt elk een bos bloemen en cadeaubon. In september wordt er D.V. nog een interne afscheidsbijeenkomst gehouden.

13. Sluiting morgengedeelte door ds. A. Vlietstra

Op verzoek van de partijvoorzitter besluit ds. A. Vlietstra de morgenvergadering met dankgebed en vraagt een zegen voor de maaltijd. Vervolgens laat hij zingen Psalm 119 vers 49.

14. Lunchpauze

Er wordt gepauzeerd van 12.00 tot 13.00 uur.

15. Opening middag gedeelte door ds. M. Klaassen

Ds. M. Klaassen opent de middagvergadering. Hij laat zingen Psalm 118 vers 10 en 11. Vervolgens leest hij 1 Korinthe 15:1-11 en gaat voor in gebed.

Na de opening neemt de partijvoorzitter de leiding van de vergadering weer op zich. Hij leest het telegram voor dat van Z.M. de Koning is ontvangen. De tekst luidt als volgt:

“Zijne Majesteit de Koning heeft mij verzocht u allen, vandaag ter gelegenheid van de Algemene Ledenvergadering te Hoevelaken zijn dank over te brengen voor uw vriendelijke boodschap. Uw gevoelens van verbondenheid met hem, zoals daarin tot uitdrukking gebracht, heeft de Koning zeer gewaardeerd. Namens de Koning wens ik u allen een goede bijeenkomst toe.

Hoogachtend,
Drs. C. Breedveld”

16. Uitslag van de (her)verkiezing van de leden van het Hoofdbestuur

De partijvoorzitter maakt de uitslag van de stemming voor de leden van het Hoofdbestuur bekend.

- Dhr. prof.dr.ir. A.G. Bregman is aftredend en niet herkiesbaar. Het Hoofdbestuur heeft dhr. drs.ing. G.H. Aversch en dhr. drs. H. van Daltsen RA kandidaat gesteld. Er zijn 348 geldige stemmen uitgebracht en 2 ongeldige. Op dhr. Aversch zijn 230 stemmen uitgebracht en op dhr. Van Daltsen 118. Dit betekent dat dhr. Aversch is gekozen.
- Dhr. P.T. de Vries is aftredend en niet herkiesbaar. Kandidaten in deze vacature zijn dhr. dr. H.F. Massink en dhr. dr. J. Noeverman. Er zijn 349 geldige stemmen uitgebracht en 1 ongeldige. Op dhr. Massink zijn 227 stemmen uitgebracht en op dhr. Noeverman 122. Dit betekent dat dhr. Massink is gekozen.
- Dhr. mr. P.J. den Boef is aftredend en herkiesbaar. Nevenkandidaat is dhr. mr. A.J.C. van Bommel. Er zijn 349 geldige stemmen uitgebracht en 1 ongeldige. Op dhr. Den Boef zijn 314 stemmen uitgebracht en op dhr. Van Bommel 35 stemmen. Dit betekent dat dhr. Den Boef is herkozen.
- Dhr. M.F. van Leeuwen is aftredend en herkiesbaar. Nevenkandidaat is dhr. drs. W.L. Verweij. Er zijn 350 geldige stemmen uitgebracht. Op dhr. Van Leeuwen zijn 344 stemmen uitgebracht en op dhr. Verweij 6 stemmen. Dit betekent dat dhr. Van Leeuwen is herkozen.

De partijvoorzitter deelt mee dat de (her)gekozen leden bij hun kandidatuur reeds bewilligd hebben in hun (her)verkiezing en wenst hen van harte sterkte en Gods zegen toe.

17. Thema ‘Gemeenteraadsverkiezingen 2018’

De leiding tijdens dit gedeelte is in handen van dhr. J. Kloosterman. Deze geeft als eerste het woord aan dhr. mr. A. Boele, lid van de commissie Kernwaarden. Deze geeft een toelichting op de werkzaamheden van de commissie Kernwaarden. De commissie heeft kernwaarden voor het politieke handelen geformuleerd. Een politicus behoort te leven als een christen. We kunnen kernwaarden niet op waarde schatten als we voorbijgaan aan wat essentieel is: in geloof aan Christus verbonden. Vervolgens zijn vanuit Gods Woord enkele kernwaarden benoemd en vervolgens wat deze concreet betekenen voor het politieke handelen. De 11 kernwaarden zijn: liefde, blijdschap, vrede, geduld, goedheid, hoopvol, vergevingsgezind, dienstbaar, zachtmoedig, betrouwbaar en afhankelijk. Tevens zijn er zes drijfveren benoemd: rechtvaardigheid, verantwoordelijkheid, rentmeesterschap, integriteit, sociale bewogenheid en aanwezig.

Vervolgens vindt over deze kernwaarden een gedachtewisseling plaats met de forumleden dhr. A. Flach (wethouder Hendrik-Ido-Ambacht), dhr. E. Spaan (wethouder Kampen) en dhr. W. van den Berg (raadslid Houten).

Vervolgens geeft de voorzitter van de Bestuurdersvereniging, dhr. mr.drs. P. Verhoeve, een korte toelichting op het werk van de Bestuurdersvereniging en roept alle bestuurders op hiervan lid te worden en gebruik te maken van de geboden dienstverlening.

Daarna geeft dhr. drs. H. Pool een inleiding op de campagne voor de gemeenteraadsverkiezingen van 21 maart 2018. Hij hanteert daarbij de vierslag: doel, doelgroep, boodschap en middelen. Vervolgens is er een forum met de heren A.J. Proos, T. Ebbers en P.C. Grinwis onder leiding van dhr. J. Kloosterman. Naar aanleiding daarvan worden verschillende suggesties en aanbevelingen gedaan waarvan hieronder een korte selectie volgt:

- Beeld is erg belangrijk in de campagne. Je kunt een prachtig verhaal houden, maar met een beeld erbij is de impact veel groter. Zorg voor een korte krachtige boodschap (voorbeeld: Van der Staaij met stofzuiger).
- Begin de campagne met een helder doel voor ogen, maak de doelen SMART.
- Bepaald van te voren de kernboodschap en laat die in alle uitingen goed tot uitdrukking komen. Zorg voor korte lijnen naar de lokale pers doen hoeft een campagne niet veel te kosten.
- Het blijkt dat er inmiddels al veel SGP-lijsttrekkers bekend zijn, maar dat zich nog niemand in een filmpje gepresenteerd heeft. Het advies is om daarmee zo spoedig mogelijk te beginnen.
- Zorg voor een aansprekende flyer. Let er op dat je ze niet in brievenbussen met nee-nee-sticker doet.

- Begin tijdig met het opzetten van sociale media, omdat je volgers nodig hebt. Een vragenuurtje met de landelijke TK-fractie op Facebook was tijdens de TK-verkiezingen een groot succes.
- Een kiesvereniging/afdeling heeft in aanloop naar de verkiezingen een werkgroep communicatie opgericht. Zij maken filmpjes van alle speerpunten uit het verkiezingsprogramma om te laten zien wat ze hebben bereikt de afgelopen periode. Deze worden o.a. via Facebook verspreid.
- Laat de dialoog niet ontbreken. Zendt niet alleen, maar ga ook in gesprek.
- In een gemeente is een campagnehuis op een centrale plek in het dorp georganiseerd waar themabijeenkomsten zijn gehouden. Dit heeft veel publiciteit opgeleverd. Als suggestie wordt meegegeven om met alle kerken na te denken over eenzaamheid.
- Ga in gesprek met alle geledingen van de maatschappij om informatie op te halen en schrijf met die kennis het verkiezingsprogramma.
- Maak een vlog.
- Soms kan een fout extra positieve aandacht genereren. Denk wel goed na als je zo'n fout bewust wilt organiseren.
- Vraag ondernemers of ze de campagne willen sponsoren.

Dhr. J. Kloosterman wijst er tot slot op dat er veel praktische zaken zijn besproken, maar uiteindelijk is politiek een geestelijke zaak. Laten we daar een dikke streep onder zetten.

18. Dankwoord door partijvoorzitter, M.F. van Leeuwen

De partijvoorzitter bedankt iedereen hartelijk voor zijn aanwezigheid en inbreng. In het bijzonder ook het enthousiasme tijdens het middagedeelte en dat daarin benadrukt is dat het ten diepste gaat om de zegen van de Heere. Het middagedeelte was een opmaat voor de gemeenteraadsverkiezingen.

De voorzitter bedankt:

- de leden van de commissie Kernwaarden;
- de forumleden en dhr. J. Kloosterman voor zijn leiding tijdens het middagedeelte;
- alle aanwezigen;
- leden van het stembureau, de organist en de fotograaf;
- alle medewerkers van Euretco en het partijbureau.

Tot slot deelt hij mee dat D.V. volgend jaar de partij haar 100 jarig jubileum herdenkt. Hieraan zal onder meer aandacht worden besteed op de partijdag die D.V. op zaterdag 21 april 2018 wordt gehouden.

19. Slotwoord door ds. G.W.S. Mulder

Ds. G.W.S. Mulder besluit de vergadering. Hij leest Openbaring 5 en spreekt naar aanleiding daarvan een slotwoord. In Openbaring 5 wordt gesproken over een boek dat gesloten is. Bij dat boek gaat het om het boek van Gods raadsbesluiten, van Gods voorzienig bestel. Het boek was van twee kanten beschreven: van binnen en van buiten. In het boek staat alles wat moet meewerken tot uitvoering van Gods raadsbesluiten. Daarin gaat het om de eer van Gods Naam en de zaligheid van Gods uitverkoren gemeente. De apostel moest niet wenen, omdat het boek verzegeld was, maar omdat niemand waardig was het boek te openen. Dat ziet erop dat God Zijn Raad volvoert. Als God in ogeschouw neemt wat in de tijd zal plaatsvinden, dan moet Hij een voleinding maken. Dan komt de wereldgeschiedenis stil te staan. Het gaat om Gods eer en om de voltoering van Zijn raad. Daarover weende Johannes persoonlijk zeer. Hij was met die last bezet. De profeet Jeremia zegt: "Och, dat mijn hoofd water ware, en mijn oog een springader van tranen! zo zou ik dag en nacht bewenen de verslagenen van de dochter mijns volks". Ik heb God op het hoogst misdaan, ik ben van het heilspoor afgegaan. Mag u die verzuchting kennen en zo verbonden zijn aan de troon der genade? Het gebed is het wapen dat noodzakelijk is en op dat gebed doet God grote wonderen. En zie, een Lam in het midden van de troon. Een Lam is het teken van de staat der vernedering, de troon van verhoging, staande (verhoging) als geslacht (vernedering). Wat groot als de Heere zo het geloofsoog gaat openen voor de Christus der Schriften. De Kerk kan Christus niet missen in de staat van Zijn verhoging. De Heere is nabij de ziel die tot Hem zucht. Mag dat hunkeren naar de kennis van Christus gevonden worden. Dat we iets van Zijn bediening mogen ervaren: 'staande als geslacht'. Dit hoofdstuk eindigt met 'Om Jezus wil'. Wat een voorrecht dat we de SGP mogen hebben. We mochten een goede en samenbindende vergadering hebben. Er wordt veel werk verzet. Maar uiteindelijk gaat het niet om de SGP, maar om de Drieenige God. Is dat onze drijfveer? Afmanen van de zonde en heenwijzen naar de enige Hoop die er overblijft voor het volk van God. Vervolgens laat ds. Mulder zingen Psalm 89 vers 4 en 8 en eindigt hij met gebed.

20. Afsluiting

Na afloop van de vergadering is er nog gelegenheid voor een hapje en een drankje.

Nieuwegein, 21 april 2018
M.F. van Leeuwen, voorzitter

drs. P.A. Zevenbergen, secretaris

Bijlage C - Jaarverslag 2017

Inleiding	18
1. Staatkundig Gereformeerde Partij	19
1.1 Bestuur & Organisatie	19
1.2 Ondersteuning van kiesverenigingen en afdelingen	21
1.3 Ondersteuning van politici	22
1.4 Communicatie en informatievoorziening	24
1.5 Organisatie verkiezingen	24
2. Wetenschappelijk Instituut voor de SGP	26
2.1 Inleiding	26
2.2 Bestuur	26
2.3 Personeel	26
2.4 Publicaties	27
2.5 Kwartaaltijdschrift Zicht	28
2.6 Guido-conferenties	29
2.7 Communicatie	30
2.8 Organisatie	31
2.9 Gevraagd: nieuwe donateurs en abonnees	31
3. SGP-jongeren	32
3.1 Voorwoord	32
3.2 Algemeen	32
3.3 Bestuur en commissies	32
3.4 Communicatie	33
3.5 Leden & Relaties	34
3.6 Politiek Platform	34
3.7 Overige commissies	35
3.8 Lokaal	35
4. Tweede Kamer	36
4.1 Inleiding	36
4.2 Kamerleden en medewerkers	36
4.3 Samenwerking fractie en partij	37
4.4 Parlementaire werkzaamheden	38
4.5 Overige (buiten) parlementaire activiteiten	39
5. Eerste Kamer	41
5.1 P. Schalk	41
5.2 D.J.H. van Dijk	42
5.3 Ondersteboven	43
6. Eurofractie	44
6.1 Buitenlandse Zaken	44
6.2 Israël en Joodse gemeenschappen in Europa	44
6.3 Landbouw	45
6.4 Begroting	45
6.5 Overige zaken	45
7. Stichting Vormingsactiviteiten Oost-Europa (VOE)	46
7.1 Bestuur en personeel	46
7.2 Activiteiten	47
7.3 Internationaal Secretariaat	48
Afsluiting	49

Inleiding

'De Heere verwaardige ons van hout en stok af te zien'. Deze ogenschijnlijk merkwaardige wens sprak ds. G.H. Kersten, de oprichter van onze partij, aan het einde van zijn partijrede op 7 februari 1935. Hij refereerde met deze ogenschijnlijk merkwaardige wens aan de woorden van de profeet Hoséa, die de Heere sprekende invoert in zijn profetie: 'Mijn volk vraagt zijn hout, en zijn stok zal het hem bekendmaken' (Hoséa 4:12a). Het volk Israël had 'nagelaten den HEERE in achtiging te nemen' (Hoséa 4:10b). De jaren '30 van de vorige eeuw staan bekend als de crisisjaren. Dat was niet alleen in materieel, maar ook in moreel opzicht het geval. Ds. Kersten paste Gods Woord toe op de tijdsomstandigheden: 'En dat woord des Heeren raakt ons allen. Het geldt ons persoonlijk; het getuigt tegen ons volk, onderdaan en regering; ja het stelt geheel de wereld in staat van beschuldiging voor God'. Het jaar 2017 mogen we ook wel typeren als een tijd van crisis, niet zozeer in materieel opzicht, maar wel in moreel opzicht.

Het past SGP'ers niet te wijzen, maar te waken. Waar stellen wij ons vertrouwen op? Op de God van Israël of op houten afgoden en op hen die denken te weten hoe de toekomst van Nederland en de wereld eruit zal zien? Van hout en stok afzien, dat is op grond van Gods Woord de boodschap van één van onze voormannen. 'Hij doe ons volk tot Hem wederkeren en op Hem zijn betrouwen stellen'. Geldt voor ons dat wij 'den HEERE in achtiging (...) nemen?' Wijzen past niet. Waken in besef niet boven anderen te staan is nodig. 'De kamp (d.i. de strijd) voor het aloude beginsel ga voorop. Met dat beginsel staat of valt de Staatkundig Gereformeerde partij. De Heere behoede ons, en doe ons pal staan ook bij het toenemend verval, dat zich aftekent', zo stelde ds. Kersten. Waken bij onze eigen beginselen is nodig. Enerzijds verbindt het beginsel. Anderzijds gelden de woorden van ds. Kersten: 'Om des beginsels wil gevoelen wij een onoverbrugbare kloof'. Waken bij de doorwerking van die beginselen in de samenleving is eveneens nodig.

Onze vertegenwoordigers en bestuurders ervaren dagelijks dat er een kloof is tussen de beginselen van Gods Woord en de morele crisis waarin ons land verkeert. Het is de roeping van Staatkundig Gereformeerde politici het Bijbels getuigenis te laten klinken in de diverse gremia's. 'Een rede, op zijn pas gesproken, is als gouden appels in zilveren gebeelde schalen' (Spreuken 25:11). Wijsheid van Boven is daartoe nodig. Het gebed is onmisbaar om in afhankelijk van de Heere die Bijbelse roeping gestalte te geven. Daarmee staan we in de traditie van onze vaders. Ds. Kersten zette echter ook aan tot participatie in de politiek: 'Onverschillig, of ge gemeen lid der kerk, dan wel ouderling of leraar zijt, gij moet in de wereld getuigen van het Woord en van het werk Gods; van gerechtigheid en barmhartigheid. (...) Wij hebben ons te veel onttrokken. Teveel de wereld aan zichzelf overgelaten. Wat deden wij voor de kerk; voor de school; voor de zending; voor de maatschappij; voor de Staat? (...) Komt mannenbroeders ontwaakt!'

De hand aan de ploeg. Ook in het achterliggende jaar hebben vele activiteiten binnen en namens onze partij plaatsgevonden ten dienste van de doorwerking van de beginselen in onze samenleving. Met name de verkiezing voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft een forse wissel getrokken op de voormannen en de organisatie. De verantwoording van het Hoofdbestuur voor alle activiteiten is in dit jaarverslag te vinden.

1. Staatkundig Gereformeerde Partij

1.1 Bestuur & Organisatie

Bestuur

In de op 22 april 2017 gehouden algemene vergadering zijn M.F. van Leeuwen en mr. P.J. den Boef herkozen als lid van het Hoofdbestuur. Drs.ing. G.H. Aversch en dr. H.F. Massink zijn gekozen in de vacature van respectievelijk prof.dr.ir. A.G. Bregman en P.T. de Vries.

Het Hoofdbestuur bestaat op 31 december 2017 uit de volgende personen:

- M.F. van Leeuwen Partijvoorzitter
- ds. A. van Heteren Plv. partijvoorzitter
- drs. P.A. Zevenbergen Secretaris
- J.W. Keuken MBA Penningmeester
- mr. P.J. den Boef

- drs. ing. G.H. Aversch
- mr. L.G.I. Barth
- J.W. Benschop
- mr. M.J.W. Hoek
- ds. M. Klaassen
- ir. L. de Knegt
- dr. H.F. Massink
- ds. G.W.S. Mulder
- ds. A. Vlietstra
- ing. B. van de Weerd

Het Hoofdbestuur en het dagelijks bestuur hebben elk in 2017 zes keer vergaderd. Als adviseur zijn bij de vergaderingen van het Hoofdbestuur aanwezig de heren mr. C.G. van der Staaij (voorzitter Tweede Kamerfractie van de SGP) en drs. J.W. van Berkum (directeur partijbureau).

Personeel

De totale personele bezetting is op 31 december 2017 als volgt:

- drs. J.W. van Berkum directeur partijbureau
- mw. H.W. Buurveld-Boer huishoudelijk medewerkster (parttime)
- W. Doeleman adviseur bestuurders(vereniging) (parttime)
- mw. S.E. van der Elst-Vijfhuizen secretariael-administratief medewerkster (parttime)
- W. Goudriaan adviseur communicatie
- mw. C.W. de Jong medewerkster communicatie (parttime)
- mw. drs. S. Paul-Cammeraat financieel-administratief medewerkster (parttime)
- drs. H. Pool adviseur afdelingen en kiesverenigingen
- mw. C.W. Pors-de Visser secretariael-administratief medewerkster (parttime)
- J.S. van der Ree Doolgaard eindredacteur De Banier (parttime)
- mw. N. van Veen secretariael-administratief medewerkster (parttime)
- mw. A.C. Weerheim managementassistente
- mw. M. Westerhout administrateur

Aan het dienstverband van mw. J.C. van Putten-van Dieren is per 31 december 2017 een eind gekomen. Aanvankelijk zou ze haar werkzaamheden al eerder beëindigen, maar in verband met de implementatie van het nieuwe ledenadministratiesysteem is deze periode verlengd.

Wetenschappelijk instituut

- drs. J.A. Schippers directeur
- mw. mr. C.A. Everse wetenschappelijk medewerkster

SGP-jongeren

- N. Bakker beleidsadviseur

Het managementteam bestaande uit de heren Schippers, Bakker en Van Berkum vergadert in beginsel een keer per maand, terwijl er een maandelijks werkoverleg is met de medewerkers die in dienst zijn van de partij.

Overleg met de Partijadviesraad

Het Hoofdbestuur heeft in 2017 één keer vergaderd met de Partijadviesraad. De Partijadviesraad fungeert voor het Hoofdbestuur als representatief adviesorgaan en klankbordgroep uit de achterban van de partij. Tijdens de vergadering zijn het proces van de totstandkoming van de kandidatenlijst, het verkiezingsprogramma en de verkiezingscampagne geëvalueerd. De Partijadviesraad bestaat uit negentien personen uit verschillende geledingen van de partij. De leden zijn: drs.ing. G.H. Aversch, mr. C.P.W. van den Berg, prof.dr.ir. H. Boersma, ir. G.H. ten Bolscher, drs. M. Bossers, dr.ir. S.M. de Bruijn, C.C. Cornet, A.J. Flach, W. Hazeleger, L. Kisteman, G.R. van Leeuwen, J.J. Luteijn, drs. D. van Meeuwen, Th.A. Meijboom, C. Oomen, T.A. Stoop, L. van der Tang, M. Uitbeijerse en H.J. van der Wind. In verband met de verkiezing van G.H. Aversch tot lid van het Hoofdbestuur is er een vacature in de Partijadviesraad.

Commissies

Het afgelopen jaar waren diverse door het Hoofdbestuur ingestelde commissies actief:

- **Strategiecommissie.** Deze commissie bewaakt de uitvoering van het door het Hoofdbestuur vastgestelde Integraal Strategisch Beleidsplan. Bestuursleden en medewerkers van de Partij, Wetenschappelijk Instituut, SGP-jongeren en Tweede Kamerfractie zijn in deze commissie vertegenwoordigd.
- **Jubileumcommissie '100 jaar SGP'.** Deze commissie bereidt het 100-jarig jubileum van de partij voor. Een van de activiteiten betreft het schrijven van een jubileumboek. Daaraan wordt gewerkt door dr. W. Fieret. In 2017 zijn veel voorbereidingen getroffen voor het 100-jarig jubileum van de partij. Tijdens het morgengedeelte van de partijdag die op 21 april 2018 wordt gehouden, zal hierbij in het bijzonder worden stilgestaan. Minister-president drs. M. Rutte hoopt daarbij aanwezig te zijn. Verder wordt er op dinsdagavond 24 april 2018 een jubileumbijeenkomst georganiseerd in de Grote Kerk te Dordrecht. Naast enkele toespraken is er veel ruimte voor samenzang onder leiding van Pieter Heykoop. Op zaterdag 22 september wordt er een SGP-familiedag gehouden. Verder is er gewerkt aan een jubileumvideo.

Overleg met Landelijk Bestuur van de ChristenUnie

Elk jaar wordt overleg gevoerd met het Landelijk Bestuur van de ChristenUnie. In 2016 is er één keer een bestuursoverleg geweest. De voorzitters van beide besturen houden tussentijds bilateraal informeel contact. Er is sprake van een open en constructief overleg in een ontspannen sfeer met oog voor wederzijdse verschillen, aandacht voor de vele overeenkomsten en vooral een besef van de noodzaak om elkaar in het belang van een Bijbels genormeerde politiek te willen versterken. Een afgevaardigde van het Hoofdbestuur woont zo mogelijk de algemene vergaderingen van de ChristenUnie bij om mede daardoor blijkt te geven van wederzijds meeleven. O

Integraal Strategisch Beleidsplan

In 2017 is opnieuw veel energie gestoken in de uitvoering van het Integraal Strategisch Beleidsplan (ISB) 2014-2018. In het ISB zijn de volgende strategische thema's opgenomen:

1. verbinding onderhouden met trouwe achterban;
2. verbinding leggen en vasthouden met nieuwe stemmers;
3. vitale partij (te interpreteren als onderlinge verbinding);
4. verbonden met samenleving.

Per thema zijn strategische doelen en acties geformuleerd. De belangrijkste acties worden in de volgende paragrafen genoemd.

In het najaar van 2017 is gestart met de voorbereidingen voor een nieuw Integraal Strategisch Beleidsplan voor de periode 2018-2021.

Algemene Verordening Gegevensbescherming

In 2017 zijn veel werkzaamheden verricht ter voorbereiding op de inwerkingtreding van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Het partijbureau wordt hierin begeleid en geadviseerd door een extern bureau. De nieuwe regels hebben ook betrekking op afdelingen en kiesverenigingen. De afdelingen en kiesverenigingen worden hierover nog nader geïnformeerd. Belangrijk is dat allen die werken met persoonsgegevens dit op een veilige manier doen en zich ervan ook bewust zijn dat de verwerking van deze gegevens aan regels gebonden is.

1.2 Ondersteuning van kiesverenigingen en afdelingen

Omvorming van kiesvereniging tot afdeling

Per 1 januari 2015 kent de partij een duale partijstructuur die bestaat uit kiesverenigingen en afdelingen. In de nieuwe structuur zijn de gemeentelijke kiesverenigingen en provinciale verenigingen omgevormd tot gemeentelijke afdelingen en provinciale afdelingen. Op plaatselijk niveau kent de partij zowel plaatselijke kiesverenigingen als afdelingen. Plaatselijke kiesverenigingen kunnen zich vrijwillig omvormen tot afdeling.

Per 1 januari 2017 zijn er 66 plaatselijke afdelingen: Achterhoek, Albrandswaard, Alphen aan den Rijn, Amersfoort, Apeldoorn, Barendrecht, Beekbergen, Bennekom, Benschop-Polsbroek, Breukelen/Maarssen, Bunschoten, Cromstrijen, De Ronde Venen, Elburg-Doornspijk, Enschede, Epe, Giessenlanden, Gameren-Nieuwaal, Goedereede, Goes, Gorinchem, Gouda, Haarlemmermeer, Harderwijk (Hierden), Heerde-Wapenveld, Hendrik-Ido-Ambacht, Kampen, Kapelle, Katwijk, Krimpen aan den IJssel, Krimpenerwaard, Kruiningen, Leiderdorp e.o., Leusden, Liesveld, Middelburg, Middelharnis/Sommelsdijk, Nederhemert, Nijkerk, Noord-Beveland, Noordoostpolder, Nunspeet, Oldebroek, Oostflakkee, Oud-Beijerland, Renswoude, Rhenen, Rotterdam, Schouwen-Duiveland, Sliedrecht, Soest-Baarn-Eemnes, Sprang-Capelle, Terneuzen, Veenendaal, Veere, Voorne-Putten, Voorst, Waddinxveen, Woerden, Woudenberg, Yerseke, Zaanstad e.o., Zeist, Zoetermeer, Zuidplas en Zwijndrecht.

In 2017 hebben twee kiesverenigingen aangegeven dat ze per 1 januari 2018 als afdeling verder willen gaan: Oudewater en Dirksland. Daarnaast zijn de afdelingen Gameren/Nieuwaal en Nederhemert en de plaatselijke kiesvereniging Brakel gefuseerd tot de afdeling Zaltbommel. Vanuit het partijbureau zijn deze afdelingen en kiesverenigingen bij de omvorming ondersteund.

Nieuwe afdeling

In 2017 is in Hardenberg een nieuwe afdeling opgericht.

Nieuwe ledenadministratie

In 2017 is besloten om over te gaan om een nieuw pakket voor de ledenadministratie. Aan de pakketselectie en implementatie is veel tijd en energie besteed. In januari 2018 heeft de migratie plaatsgevonden. Met het oog op de Algemene Verordening Gegevensbescherming is in het bijzonder aandacht gegeven aan de beveiliging van de persoonsgegevens.

Financiële administratie afdelingen

Het partijbureau verzorgt de contributie-inning van de landelijke leden die zijn toegewezen aan een afdeling. Om deze contributie-inning zo efficiënt mogelijk te organiseren wordt de contributie zoveel mogelijk digitaal geïnd. Dit proces verloopt goed.

Vitalisering kiesverenigingen/afdelingen

De vragen van besturen van afdelingen en kiesverenigingen spitsen zich toe op de gemeenteraadsverkiezingen. Als afsluiting van het ISB 2014-2018 wordt nog een zogenaamde 1-meting plaatsvinden (de 0-meting is enkele jaren geleden gedaan). Die meting zal gaan over de vraag hoe vitaal de afdelingen en kiesverenigingen zijn. Dit zal in 2018 plaatsvinden. Verder is gewerkt aan een handleiding en een plan voor de periode na de gemeenteraadsverkiezingen van 21 maart 2018. Hoofdvraag is hoe besturen gemotiveerd kunnen worden om nog voor de zomervakantie van 2018 een stip op de horizon te zetten (4 jaar) en met doelen en concrete acties aan de slag te gaan.

Ledenwerving

Per 1 januari 2017 heeft de partij 30.122 leden. Op 1 januari 2018 waren dat er 30.399. Per saldo is dat een groei met 277 leden. De SGP zet zich vooral in om ook jongeren te stimuleren om lid te worden van de partij. Daarvoor is het zogeheten combilidmaatschap geïntroduceerd. Jongeren t/m 18 jaar kunnen dan tegen een gereduceerd tarief zowel lid zijn van de partij als de SGP-jongeren. Op dit moment zijn er nog veel jongeren alleen lid van de SGP-jongeren. Op het moment dat deze jongeren 18 jaar worden, kunnen ze geen lid meer zijn van de partij. Wanneer jongeren al in een eerder stadium tevens lid zijn van de SGP blijft hun band met de partij ook behouden vanaf het moment dat ze 18 jaar worden. Naast

leden kent de SGP ook begunstigers. Het begunstigerschap is bedoeld voor personen die sympathie hebben voor de SGP, de partij willen steunen, maar de grondslag niet onderschrijven.

Partijcongres

Op vrijdag 24 november 2017 is er een partijcongres georganiseerd over het thema 'De boze burger en het bijbels beginsel.' In het lokale politieke landschap verandert er veel. Gevestigde partijen verliezen steeds meer terrein aan lokale partijen. Er heerst ontevredenheid onder de Nederlandse burger. Weinig vertrouwen en veel boosheid. In het uiten van die boosheid schuwt men niet om vergaande middelen of zelfs geweld te gebruiken. Denk aan geweld tegen het gemeentebestuur bij een discussie over de eventuele komst van een asielzoekerscentrum. De vraag is hoe je als SGP omgaat met het onbehagen, met de boosheid en het gebrek aan vertrouwen dat burgers hebben in de politiek. Welke positie neem je daarbij in? Tijdens het plenaire gedeelte zijn bijdragen geleverd door oud-Tweede Kamervoorzitter mw. G.A. Verbeet, dhr. P. van Gageldonk (redacteur bij De Limburger). Hij heeft een boek geschreven over de opkomst van de rechts-populistische partij Alternative für Deutschland (AFD). Raadslid ir. C. Stoffer heeft op deze bijdragen vanuit de visie van de SGP gereflecteerd. Verder zijn er diverse workshops gehouden.

Publicatieplatform

Op dit platform kunnen besturen van afdelingen en kiesverenigingen allerlei documenten, PR-materialen en drukwerk aanpassen en bestellen in de huisstijl van de SGP. Door middel van dit publicatieplatform is een uniforme uitstraling van lokale SGP-uitingen geborgd en zijn de kosten voor de afdelingen en kiesverenigingen laag, omdat zij alleen drukkosten betalen en geen vormgevingskosten. Met het oog op de gemeenteraadsverkiezingen in 2018 is het publicatieplatform uitgebreid met nieuwe producten. Er zijn templates beschikbaar gesteld waarmee lokaal verkiezingsposters, folders en flyers kunnen worden gemaakt. Ook voor de gemeenten waar een lijstverbinding is met de ChristenUnie zijn templates ontwikkeld.

1.3 Ondersteuning van politici

De SGP-bestuurdersvereniging organiseerde op 31 maart haar jaarvergadering waar het jaarplan van 2017 werd vastgesteld. Tevens werd in een buitengewone ledenvergadering op 24 november het contributiemodel van de vereniging vastgesteld. Op 31 december 2017 telde de vereniging 202 leden.

Bestuur

De samenstelling van het bestuur was in 2017 als volgt:

- mr. drs. P. Verhoeve, functie: burgemeester Oudewater (voorzitter)
- A. de Kruijf, functie: wethouder gemeente Barneveld (vicevoorzitter)
- ir. H.J.A. Ruissen, functie: raadslid gemeente Krimpen a/d IJssel (secretaris)
- A.I.G. Dorst, functie: Statenlid Zeeland (penningmeester)
- G. van Leeuwen, functie: Statenlid Utrecht
- B.J. van Vreeswijk, functie: heemraad waterschap Vallei & Veluwe
- A.J. Flach, functie: wethouder gemeente Hendrik-Ido-Ambacht
- ing. C. verloop, functie: raadslid gemeente Tholen/bestuurslid Waterschap Scheldestromen
- drs. W.J. van Duijn, functie: raadslid gemeente Katwijk

Het bestuur is bijeen geweest op 24 januari, 7 februari, 8 mei, 29 mei, 20 september en 4 oktober. De vereniging is afgelopen jaar ondersteunt door de adviseur W. Doeleman die een dienstverband heeft van 0,7 fte.

Activiteiten

Op 31 maart organiseerde de SGP-bestuurdersvereniging een congres over het thema: 'Lokale democratie in zwaar weer?'. Hier sprak initiatiefnemer burgemeester Blase van de beweging code oranje over vernieuwingen in de democratie. Vanuit SGP visie gaf mr. A. Weggeman, directeur advisering bij de Raad van State, reactie op dit verhaal. 24 november organiseerde de SGP-

bestuurdersvereniging in samenwerking met de partij een congres met als thema: 'De boze burgers en het Bijbels beginsel: Verontwaardiging versus verantwoordelijkheid.' Hier was oud-Kamervoorzitter mw. G.A. Verbeet gastspreker.

Bestuurdersdag

De bestuurdersdagen worden georganiseerd voor de SGP-burgemeesters, SGP-wethouders en de gedeputeerde. In 2017 is twee keer een bestuurdersdag gehouden. Op 10 mei waren de SGP-bestuurders te gast in de gemeente Nunspeet. De gemeente Zederik op 10 november.

Waterschapsplatform

Het Waterschapsplatform is een netwerk van SGP'ers die lid zijn van het Algemeen of Dagelijks Bestuur van een Waterschap of die vanuit hun kennis of ervaring interesse hebben voor het thema 'water' en 'waterschappen'. Het Waterschapsplatform organiseerde op 20 januari een bijeenkomst, hier was het Hoogheemraadschap van Delfland de gastlocatie. 22 september werd er een tweede bijeenkomst georganiseerd. De organisatie lag toen in handen van het Waterschap Scheldestromen.

SGP politici en bestuurders per 31 december 2017

Raadsleden	283
Wethouders	53
Burgemeesters	11
AB-leden Waterschap	13
DB-leden Waterschap	4
Statenleden	18
Gedeputeerden	1
Totaal:	383

Statenledenbijeenkomst

De Statenleden hebben tweejaarlijks een overleg met de Kamerfracties. Het eerste overleg vond plaats op 22 juni in de Eerste Kamer in Den Haag. Op deze vergadering werden diverse zaken besproken die raakvlakken hadden met het werk van beide vertegenwoordigers. De Statenfractie Zeeland organiseerde op 8 december een werkbezoek voor de Statenleden en Kamerleden. Op 30 oktober werd met een symposium op het Provinciehuis stil gestaan bij het jubileum van Servaas Stoop. Namens de landelijke SGP was hierbij een afvaardiging aanwezig.

Burgemeesters

Vrijdag 13 oktober 2017 werd voormalig SGP wethouder van Papendrecht ir. J.N. Rozendaal geïnstalleerd als burgemeester van de gemeente Elburg. Op maandag 6 november werd voormalig SGP wethouder van Lisse drs. E. J. Nieuwenhuis geïnstalleerd als burgemeester van de gemeente Waddinxveen.

Dienstverlening

De adviseur bestuurders(vereniging) ondersteunde in secretariële zaken op alle landelijk georganiseerde activiteiten. Daarbij ondersteunde hij het bestuur van de SGP-bestuurdersvereniging in het bestuurswerk en activiteiten. Daarnaast beantwoordde hij vragen van bestuurders en volksvertegenwoordigers over rechtspositionele, politiek-tactische of juridische kwesties.

Externe contacten

De SGP-bestuurdersvereniging heeft het afgelopen jaren in diverse externe overleggen en werkgroepen geparticipeerd. De voorzitter van de vereniging heeft twee keer een overleg met de secretaris-generaal van het ministerie van Binnenlandse Zaken bijgewoond. In deze overleggen komen zeer brede onderwerpen aan bod. Daarbij heeft de vereniging twee keer per jaar een overleg met de gezamenlijke bestuurdersverenigingen op voorzittersniveau. Ook zijn er contacten en overleggen geweest met diverse vakverenigingen. De adviseur van de vereniging participeerde in de werkgroep Netwerk weerbaar bestuur van het ministerie van Binnenlandse Zaken.

Raamwerk commissies

In 2017 zijn er een tweetal raamwerkcommissies actief geweest. Een werkgroep heeft zich bezig gehouden met het opstellen van een raamwerk voor de gemeenteraadsverkiezingen van 2018. Hierbij is op de partijdag in 2017 een concreet raamwerk ter beschikking gesteld aan de SGP-afdelingen. Eind 2017 is er een werkgroep in het leven geroepen die bezig is met de ontwikkeling van een raamwerkprogramma voor de Statenverkiezingen. Dit raamwerk zal in april 2018 opgeleverd worden.

1.4 Communicatie en informatievoorziening

Communicatieplan

Een belangrijke doelstelling van het Integraal Strategisch Beleidsplan van de SGP is om meer bekendheid te geven aan de tien speerpunten van de partij: Vóór een Christelijk Nederland, Vóór het gezin, Vóór het leven, Vóór de ander, Vóór de zondagsrust, Vóór de veiligheid, Vóór een verantwoorde vrijheid, Vóór een duurzame leefomgeving, Vóór Israël en Vóór een gezonde economie. Om deze doelstelling te realiseren, is een communicatieactieplan opgesteld. Uitgangspunt is dat mediabijdragen zoveel mogelijk worden gelinkt aan één van de speerpunten.

Website

Vanuit het partijbureau en de Tweede Kamerfractie wordt er continu aan gewerkt om de website van de SGP zo actueel en toegankelijke mogelijk te houden. Het aantal websites van lokale afdelingen/kiesverenigingen neemt toe. Vanuit het partijbureau zijn gebruikershandleidingen samengesteld en worden cursussen gegeven voor webmasters.

In 2017 is het zogeheten SGP-intranet online gegaan. Het intranet is toegankelijk voor bestuurders, politici en bestuursleden. Het platform ziet in de behoefte om informatie te delen.

Nieuwsbrieven

Er verschijnen drie soorten digitale nieuwsbrieven:

- een algemene nieuwsbrief om leden en andere belangstellenden op de hoogte te houden van politiek nieuws;
- een nieuwsbrief voor plaatselijke kiesverenigingen om besturen te motiveren, te inspireren en handvatten te geven voor hun bestuurlijke activiteiten;
- een nieuwsbrief voor politici om hen te ondersteunen in hun politieke activiteiten.

De Banier

In het afgelopen jaar is *De Banier* 10 keer verschenen. Alle nummers zijn gratis aan alle leden toegezonden. Daarnaast zijn er zo'n 300 abonnees, niet-leden, op het partijblad. Door de toezending van het blad aan alle leden van de partij wordt geprobeerd de betrokkenheid van de leden bij de partij te vergroten. De direct voor besturen van afdelingen/kiesverenigingen en politici bestemde informatie wordt gecommuniceerd door middel van digitale nieuwsbrieven. De Banier wordt verzonden via Erdee Distributie. In 2017 zijn de volgende themanummers verschenen: Tijd voor de boer, Tweede Kamerverkiezingen, De plaats van de Bijbel in de politiek, 100 jaar vrijheid van onderwijs, Rentmeesterschap, Digitale veiligheid, Het gezin, Reformatie en formatie en Platteland versus stad.

Beurzen

In 2017 was de SGP aanwezig op diverse beurzen. De gezinsbeurs die in het voorjaar in Hardenberg plaatsvond, stond in het teken van de Tweede Kamerverkiezingen. Verder was de SGP in september met een stand op de 50-Plusbeurs in Utrecht. In oktober nam de SGP deel aan de gezinsbeurs in Gorinchem.

Bijeenkomsten

- Op zaterdag 18 februari 2017 is er een Open dag gehouden in de Tweede Kamer.
- Op zaterdag 20 mei 2017 is in Ouwehands Dierenpark de SGP-familiedag gehouden. De belangstelling hiervoor was groot.
- Er is een SGP-ondernemersplatform dat moet zorgen voor een goede informatie-uitwisseling tussen de SGP en het bedrijfsleven. Inmiddels zijn ca. 150 ondernemers lid van het platform. Elk jaar worden bijeenkomsten georganiseerd om met elkaar van gedachten te wisselen. Van 9-14 januari is via Christenen voor Israël een ondernemersreis naar Israël georganiseerd voor leden van het SGP-ondernemersplatform. Op vrijdag 6 oktober is een bedrijfsbezoek gehouden bij tapijtfabriek Betap in Genemuiden. Naast een rondleiding door en presentatie over het bedrijf sprak Hans Biesheuvel (voorzitter Ondernemend NL) over de Brexit en Elbert Dijkgraaf over Prinsjesdag en de miljoenennota.
- Ook in 2017 hebben afdelingen/kiesverenigingen, jeugdverenigingen, kerkelijke gemeenten en scholen gebruik gemaakt van het door de SGP en de SGP-jongeren opgestelde aanbod om themabijeenkomsten te organiseren.

1.5 Organisatie verkiezingen

Tweede Kamerverkiezingen

Op 15 maart 2017 zijn de verkiezingen voor de Tweede Kamer gehouden. Op 14 januari is er een extra partijvergadering georganiseerd waarop voor het eerst het verkiezingsprogramma is vastgesteld.

Afdelingen en kiesverenigingen konden amendementen indienen. Er zijn 90 amendementen ingediend. Deze zijn door het Hoofdbestuur van een preadvies voorzien en op het partijcongres behandeld. De betrokkenheid van leden en besturen bij de totstandkoming van het verkiezingsprogramma wordt positief gewaardeerd. Ook de Partijadviesraad heeft een gewaardeerde bijdrage geleverd.

In de periode voor de verkiezingen is actief campagne gevoerd met als thema: 'Stem voor het leven'. Dit is uitgewerkt langs drie lijnen: Beschermwaardig leven, Veilig leven en Samen leven. Er zijn door het hele land regiobijeenkomsten georganiseerd om in gesprek te gaan met de eigen achterban. Daarnaast heeft de SGP actief campagne gevoerd op specifieke doelgroepen, waaronder de boeren.

De verkiezingsuitslag was voor de SGP positief. Nooit eerder stemden zoveel mensen op de SGP: 218.950. Een stijging met ruim 22.000 (ruim 11%) stemmen ten opzichte van de Tweede Kamerverkiezingen van 2012 toen 196.780 mensen hun stem uitbrachten op de SGP. De stemmenwinst vertaalde zich vanwege de hoge opkomst niet in een extra zetel voor de Tweede Kamer. Desondanks mag met dankbaarheid worden geconstateerd dat het aantal stemmen op de partij de afgelopen twee verkiezingen voor de Tweede Kamer gegroeid is met ruim 55.000.

Kamerleden, kandidaten, medewerkers en een groot aantal vrijwilligers, waaronder veel SGP-jongeren hebben zich tijdens de campagne ingezet.

Gemeenteraadsverkiezingen

Ter voorbereiding op de gemeenteraadsverkiezingen is gewerkt aan het Handboek Campagne Gemeenteraadsverkiezingen 2018. De volgende handleidingen zijn hiervoor geschreven:

- Handleiding 1: Besturen in verkiezingstijd
- Handleiding 2: Kandidaatstelling
- Handleiding 3: Verkiezingsprogramma
- Handleiding 4: Campagneplan
- Handleiding 5: Campagnevoeren
- Handleiding 6: Coalitieonderhandelingen
- Handleiding 7: Evaluatie en permanente campagne
- Raamwerk verkiezingsprogramma

In 2015 is gestart met een zogenoemd 'wittevlekkenplan'. Er is gezocht naar gemeenten waar de SGP potentie heeft om met een of meer zetels in de raad te komen. De komende gemeenteraadsverkiezingen doet de SGP in negen gemeente extra mee. In 2017 is gewerkt om plaatselijke SGP'ers klaar te stomen om hen te laten deelnemen aan de verkiezingen van maart 2018. Het gaat om de volgende negen gemeenten: Amsterdam (SGP), Amersfoort (SGP), Bronckhorst (ChristenUnie-SGP), Hardenberg (SGP), Harderwijk (SGP), Hogeveen (SGP), Overbetuwe (SGP), Smallerland (SGP) en Voorst (SGP).

Provinciale Staten- en Waterschapsverkiezingen

Op D.V. 20 maart 2019 worden de verkiezingen voor de Provinciale Staten en Waterschappen gehouden. In 2017 is door het partijbureau en de SGP-bestuurdersvereniging gestart met de voorbereidingen hiervoor. Er is een commissie ingesteld die werkt aan het opstellen van een raamwerk verkiezingsprogramma voor de Provinciale Staten. Het opstellen van een raamwerk voor de waterschapsverkiezingen wordt in 2018 gestart.

Verkiezing Europees Parlement

De eerstvolgende verkiezingen worden D.V. gehouden op 23 mei 2019. Een verslag van de werkzaamheden van de ChristenUnie-SGP fractie treft u aan in hoofdstuk 6. In 2018 zullen de voorbereidingen worden gestart voor de verkiezingen voor het Europees Parlement.

2. Wetenschappelijk Instituut voor de SGP

2.1 Inleiding

De Guido de Brès-Stichting, het Wetenschappelijk Instituut voor de Staatkundig Gereformeerde Partij (WI-SGP), is de onafhankelijke 'denktank' ten behoeve van de SGP. De Guido de Brès-Stichting is opgericht op 21 maart 1974 en statutair gevestigd te 's-Gravenhage. Het WI-SGP legt zich toe op onderzoek naar en reflectie op maatschappelijke en politieke ontwikkelingen. We mogen ons niet laten meevoeren door de waan van de dag maar willen ook niet verstarren in oudbakken standpunten. Het WI-SGP stimuleert daarom bezinning, debat en opinievorming in de volle breedte van het kiezerspotentieel van de SGP. Ook wordt het debat aangegaan met andersdenkenden. Het uiteindelijke doel is dat de Guido de Brès-Stichting een bijdrage levert aan het streven van de partij om meer mensen te brengen tot de erkenning van het gezag van Gods Woord in politiek en samenleving.

In dit verkorte jaarverslag van de Guido de Brès-Stichting wordt teruggeblikt op de werkzaamheden die in 2017 door het Wetenschappelijk Instituut zijn verricht. Hiermee willen bestuur en directeur verantwoording afleggen aan donateurs en vrienden van de Stichting, aan de leden en het Hoofdbestuur van de SGP over de activiteiten van het instituut in het jaar 2017. Een volledige versie van het jaarverslag is te vinden op onze website wi.sgp.nl of op te vragen via het secretariaat: tel. 010 7200785

2.2 Bestuur

In het verslagjaar telde het bestuur van de Guido de Brès-Stichting negen leden. Het bestuur is per 31 december 2017 als volgt samengesteld:

- mr. A. Klaassen (voorzitter), Barneveld
- dr.ir. J.S. van den Brink (secretaris), Meteren
- dhr. J.J. Zoeteman RA (penningmeester), Ermelo
- dr. R. Bisschop, Veenendaal
- dr. A. Goudriaan, Ridderkerk
- ir. L. de Knecht, Barneveld
- dr. J.J. Meeuse, Geldermalsen
- Mw. dr. M. Verduijn, Alphen aan den Rijn
- prof. dr. ir. W. de Vries, Veenendaal

Per 1 januari 2018 zijn de bestuursleden Goudriaan, Meeuse, Verduijn en Zoeteman aftredend. De bestuursleden Meeuse en Verduijn stelden zich niet herbenoembaar. In deze vacatures hoopt het bestuur op 9 april als nieuwe bestuursleden te benoemen: mevrouw dr. H. Westerman-Dannenberg uit De Zilk en de heer mr. drs. J. van den Brink uit Werkendam.

Het bestuur vergaderde in 2017 op 13 februari, 17 april, 26 juni, 18 september en 20 november. Verder heeft op 9 juni de jaarlijkse contactdag van bestuur en personeel plaatsgevonden. Het bestuur houdt toezicht op het (beheer van het) Wetenschappelijk Instituut, stelt de jaarbegroting, het activiteitenplan en jaarverslag vast, bespreekt de voortgangsrapportages van de projecten en houdt jaarlijks een functioneringsgesprek met de directeur. Verder besteedde het bestuur in 2017 aandacht aan de afronding en publicatie van de vier projecten Hoger Onderwijs, Gewetensvrijheid, Tolerantie en Schriftberoep in de politiek.

2.3 Personeel

Per 1 januari 2017 had het Wetenschappelijk Instituut twee personeelsleden in dienst. De functie van directeur (1,0 fte) wordt vervuld door drs. J.A. Schippers. Mevrouw mr. C.A. van der Tang-Everse is werkzaam als wetenschappelijk beleidsmedewerker (0,8 fte) bij het Wetenschappelijk Instituut.

In 2017 was Nathanaël Middelkoop van 1 februari t/m 30 juni als stagiair aan het Wetenschappelijk Instituut verbonden. Hij heeft onderzoek gedaan naar intergemeentelijke samenwerking. Vanaf 11 september is Martijn Stouten als stagiair werkzaam bij het Wetenschappelijk Instituut, Hij doet onderzoek naar lokale autonomie in relatie tot Europese regelgeving.

Voor administratieve ondersteuning van het Wetenschappelijk Instituut is in 2017 gebruik gemaakt van de dienstverlening van personeel dat in dienst is van de partij. De secretariële ondersteuning, alsook de

donateurs- en abonnementenadministratie werd voor een deel van het jaar verzorgd door mevrouw drs. S. Paul-Cammeraat. Zij heeft ook de advertentiewerving voor het kwartaaltijdschrift *Zicht* behartigd. Per 1 april 2017 heeft zij haar werkzaamheden overgedragen aan mw. S.E. van der Elst-Vijfhuizen. Mevrouw M. Westerhout heeft in 2017 zorg gedragen voor de financiële administratie en verslaglegging.

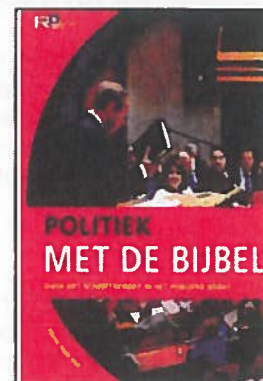
2.4. Publicaties

De Guido de Brès-Stichting heeft een overeenkomst gesloten met uitgeverij De Banier BV te Apeldoorn tot een meerjarige samenwerking bij het uitgeven en promoten van publicaties van het Wetenschappelijk Instituut. De uitgeverij heeft hiervoor de *ReflectorReeks* gecreëerd. In 2017 verscheen de vijfde uitgave in deze reeks.

Politiek met de Bijbel

Op 23 september werd het boek *Politiek met de Bijbel* gepubliceerd. Hoort de Bijbel wel in de politiek? Of houden we de Heilige Schrift liever buiten de politieke discussie? Wie zich beroept op de Bijbel in het publieke debat merkt al snel dat er kortsluiting kan ontstaan. Godsdienstige argumenten verdragen zich niet met de scheiding van kerk en staat, zegt de een. Geloof is iets persoonlijks, daarom hoort het achter de voordeur thuis, zo vindt een ander. Deze en andere argumenten worden in dit boek op een heldere wijze besproken en weerlegd. Daarnaast biedt het een bezinning op het Schriftberoep en geeft het handvatten voor een goed gebruik van de Bijbel binnen een politieke context. Het tweede deel van dit boek heeft een praktische inslag. Er wordt ingezoomd op diverse thema's en beleidsvelden. Het maakt de lezer duidelijk welke Bijbelse noties richtinggevend zijn voor de visie op veiligheid, gezin, onderwijs, zorg en welzijn, landbouw, vreemdelingenbeleid en andere onderwerpen.

De auteur René Heij MA studeerde theologie aan de Vrije Universiteit Amsterdam en aan de Rijksuniversiteit Groningen. Hij deed onderzoek naar de argumentatie in politieke debatten over de invoering van koopzondagen en werkt nu als trainee bij de gemeente Urk. Dr. A. Goudriaan en ir. L. de Knecht hebben namens het bestuur dit project begeleid.

Tolerantie en gewetensvrijheid

Het WI-SGP heeft in 2011 een studiebeurs aan twee wetenschappers toegekend voor een onderzoek naar de vraagstukken van tolerantie en gewetensvrijheid. Het onderzoek werd uitgevoerd door dr. M.J. Kater (Theologische Universiteit Apeldoorn) en mw. dr. A.A. Kluveld-Reijerse (Universiteit Maastricht). In mei 2017 werden beide publicaties uitgebracht en in de maand juni werd een goed bezochte conferentie gehouden. Waarom heeft het WI-SGP deze thema's laten onderzoeken?

Ten eerste is er een ontwikkeling richting dominantie van een seculier-liberaal ideaal in het publieke domein. Het belang van de christelijke wortels van onze samenleving en rechtsstaat wordt ontkend en christelijke opvattingen worden voor politieke besluitvorming buiten de orde geacht of afgewezen. In de tweede plaats lijkt een deel van de achterban van de SGP zich niet of nauwelijks voor te bereiden op de gevolgen die voortvloeien uit het feit dat christenen in Nederland een steeds kleinere minderheid vormen. Hoe reformatorische christenen denken en wat hun identiteit bepaalt, wordt in de bredere samenleving steeds minder begrepen. Tegelijk worden christenen in toenemende mate afhankelijk van de tolerantie van anderen jegens hen.

Beide publicaties kregen aandacht in de media, waarbij het boek over Gewetensvrijheid door een voorpublicatie in de bijlage *Letter en Geest* van het dagblad *Trouw* vooropging. In 2018 wil het WI-SGP in het tijdschrift *Zicht* aandacht vragen voor de ontvangst van beide studies en de bezinning in de kring van de partij bevorderen.

De commissie die de totstandkoming van deze studies begeleidde bestond uit dr. A. Goudriaan, ir. L. de Knecht, drs. J.A. Schippers en prof. dr. ir. W. de Vries.

Van presterend naar inspirerend hoger onderwijs

De prestatiedruk in het hoger onderwijs heeft desastreuze gevolgen. Dat stelt het Wetenschappelijk Instituut voor de SGP in dit commentaar, geschreven door mr. Corry-Anne van der Tang-Everse. Een forse vermindering van de prestatiedruk stimuleert de dienstbaarheid van het hoger onderwijs aan de samenleving. Daarom vindt het WI-SGP dat het overheidsbeleid minder prestatiegericht moet zijn en meer vrijheid zal geven voor inspirerend onderwijs en onderzoek. Hiervoor doet het WI een aantal aanbevelingen, zodat wetenschappers bijvoorbeeld niet langer in een heftige concurrentie-strijd verwickeld zijn om financiering van hun onderzoek te krijgen.

Deze publicatie werd tijdens een verkiezingsdebat op 13 maart in de Haagse Hogeschool door het Tweede Kamerlid dr. R. Bisschop aan het publiek gepresenteerd. Ook is op 21 april in de Christelijke Hogeschool Ede een lunchdebat georganiseerd.

De begeleidingscommissie voor dit commentaar bestond uit dr. R. Bisschop, dr. ir. J.S. van den Brink, dr. A. Goudriaan en prof. dr. ir. W. de Vries.

2.5 Kwartaaltijdschrift Zicht

Zicht is het kwartaaltijdschrift van het Wetenschappelijk Instituut voor de SGP. De oplage van dit magazine ligt rond de 1.000 exemplaren per editie. De opmaak en het drukwerk worden verzorgd door Grafisch centrum De Toren BV te Nijkerk.

De redactie vergaderde in 2017 op 6 februari, 10 april, 26 juli, 18 september en 18 november. Per 31 december 2017 is de redactie van *Zicht* als volgt samengesteld:

- dhr. A. van Dijk MA, Veenendaal
- ir. J. Maljaars, Woerden
- dhr. B. Provoost MA, Woudenberg
- drs. J.A. Schippers (secretaris/eindredacteur), Rotterdam
- mw. mr. C.A. van der Tang-Everse, Gouda
- dr. K. van der Zwaag (voorzitter), Barneveld

De redactie wordt ondersteund door een adviesraad, die als volgt is samengesteld: ing. J.J. van Burg MSc te Axel, mw. E. Abbey-van Doorn MA te Spijkenisse, mw. R.A. Hogendoorn-Heijboer te Boskoop, dhr. J.M. ten Hove MA te Alblasserdam, dr.ir. H. Kievit te Barneveld, drs. J.D. Veldman te Dordrecht en drs. P.J. Verheij RA te Alblasserdam. Verschillende leden van de adviesraad hebben de redactievergadering van 18 september bijgewoond. In 2017 verscheen de 43^e jaargang van *Zicht*, die de volgende vier edities omvat.

Nr. 1: Moed in de politiek

De voorjaarseditie 2017 van *Zicht* vraagt aandacht voor het belang van politieke moed. Politici laten te vaak hun koers bepalen door opiniepeilingen. Als het te weinig stemmen oplevert, maken ze zich niet hard voor een urgente kwestie. Een voorbeeld daarvan zijn de jarenlange bezuinigingen op Defensie. Kees van der Staaij zegt hierover: "De grootste verleiding is om het erbij te laten zitten, omdat het geen stemmen oplevert. Je zag dat bijvoorbeeld bij de onvoorstelbare bezuinigingen op Defensie die lange tijd hebben plaatsgevonden. Dat kon gebeuren omdat uit opiniepeilingen telkens weer bleek dat burgers liever hadden dat op Defensie bezuinigd werd dan op andere onderwerpen. Doordat achtereenvolgende kabinetten niet de moed hadden hiertegen in te gaan, werd onze krijgsmacht schromelijk verwaarloosd."

Nr. 2: Stad en platteland: twee werelden

Middelgrote steden als Roosendaal en Emmen staan vandaag de dag sterker onder druk dan grotere steden als Amsterdam en Utrecht. Het nieuw te formeren kabinet moet daarom aandacht en budget verleggen van de G4 naar de middelgrote steden. Dit stelt het WI-SGP op basis van het artikel van socioloog en geograaf Barend Wind (UvT) in dit nummer van *Zicht*. Wind: "Ze halen zelden het landelijke nieuws, steden als Deventer, Roosendaal en Emmen. Jarenlang waren het enclaves van de blanke Nederlandse middenklasse. De bewoners genoten er van stadse voorzieningen gecombineerd met landelijke rust en recreatiemogelijkheden in het groen. Waar de grote stad als anoniem werd ervaren, werd de middelgrote stad gezien als een oase van sociale cohesie: een geschikte plek om kinderen te laten opgroeien. Zo anders is het beeld anno 2017. (...) De werkgelegenheid trekt daar weg, voorzieningen verdwijnen en hoger-opgeleiden verhuizen naar de grotere steden." De gekte op de woningmarkt in Amsterdam en Rotterdam is daarvan een goed voorbeeld.

Nr. 3: Vrij en vormend onderwijs in de knel

De toenemende druk van regels en administratieve lasten vormt voor onderwijsinstellingen en docenten een steeds groter probleem. Dat constateert accountant Marien Rozendaal RA in deze editie van het tijdschrift *Zicht*. "Een schoolvoorbeeld is de Wet Normering Topinkomens (WNT). Die is door de vele wijzigingen overmatig complex geworden. Bij invoering werden de administratieve lasten geschat op 75 euro per jaar per instelling. Nou, zet daar maar gerust twee nullen achter", zegt Marien Rozendaal, die al 26 jaar lang de jaarrekeningen van vele onderwijsinstellingen controleert.

Kamervragen

De richtlijnen voor het jaarverslag zijn voor een basisschool met 100 leerlingen even uitvoerig als voor een universiteit met 45.000 studenten. Kamerlid Roelof Bisschop: "Dat is buiten alle proporties en kan echt anders. De SGP wil de komende kabinetsperiode niet alleen goed opletten, maar als het moet ook komen met schrapwetten. Eens kijken of Rutte-III eindelijk scholen, bedrijven en zorginstellingen verlost van ergerniswekkende regels en overbodig werk." Bisschop stelde hierover Kamervragen aan de ministers Slob en Ollongren.

Nr. 4: Aanpak geweld tegen vrouwen en kinderen

Wat heeft de seksuele revolutie van een halve eeuw geleden ons gebracht? Op die vraag wordt een antwoord gezocht in het winternummer van het tijdschrift *Zicht*. De explosieve stijging van het aantal slachtoffers van mensenhandel, kinderporno en seksverslaving staat niet op zichzelf. De voorvechters van de seksuele revolutie beloofden maximale vrijheid. Maar Foucault waarschuwde al: als de samenleving seks als de nieuwe vorst op de troon zet, wordt vrijheid een illusie.

Dat vrijheid is vernietigd in de naam van de vrijheid, is de kerngedachte in het recent verschenen boek van Gabriële Kuby (1944) over de seksuele revolutie. In het interview in *Zicht* zegt zij: "De seksuele revolutie is een regelrechte aanval op onze cultuur en beschaving."

2.6 Guido-conferenties

In 2017 zijn de volgende debatten of conferenties (mede) georganiseerd door het Wetenschappelijk Instituut.

- **Congres '100 jaar onderwijsvrijheid: een geschenk' (27 januari te Vianen)**
In samenwerking met VGS, EMG, RMU en VSBO. Sprekers: staatssecretaris drs. S. Dekker, dr. J. Exalto, mr.dr. P.W.A. Huisman, dr. J.C. Kennedy, mr. dr. B.P. Vermeulen en dr. W. van Vlastuin.
- **Themabijeenkomst 'Van boer tot bord: eerlijk eten voor een eerlijke prijs' (27 februari te Zwolle)**
In samenwerking met Tweede Kamerfractie SGP. Sprekers: Bertus Doppenberg, Elbert Dijkgraaf, Jan Reinier de Jong en Albert Schulp.
- **Lunchdebat 'Hoger onderwijs' (21 april te Ede)**
Sprekers: Kees Boele (HAN-voorzitter), Roelof Bisschop en Pieter Duisenberg (VVD).

- **Boekpresentatie 'Tolerantie in Balans' en 'Gewetensvrijheid in het geding' (19 mei te Ede-De Klomp)**
In samenwerking met uitgeverij De Banier. Sprekers: W.B. Kranendonk, dr. M.J. Kater, mw. dr. A.A. Kluveld, dr. W. Fieret en dr. P.C.G. van Schie (Teldersstichting).
- **Conferentie 'Hoeveel kan een goed geweten verdragen? In gesprek over voltooid leven, lege tolerantie en andere actuele kwesties' (17 juni te Nieuwegein)**
Sprekers dr. M.J. Kater, dr. A.A. Kluveld, drs. P. Lieveerse (anesthesioloog), dr. Th.W.A. de Wit (filosoof) en mr. drs. J. van den Brink (advocaat).
- **Boekpresentatie 'Bijbel in de politiek' (12 oktober te Nijkerk)**
René Heij (auteur), Sybe Schaap (VVD-senator), Rinus Houtman (oud-bestuurder) en Jan Noeverman (SGP-raadslid).
- **Internationale conferentie 'Church, State and Society: clash or cooperation?' (27 oktober te Rotterdam)**
In samenwerking met Stichting Vormingsactiviteiten in Oost-Europa. Sprekers: prof. dr. Henk van den Belt, David Fieldsend, Ed van Hell, mr. Corry-Anne van der Tang-Everse, Jovo Martinovic, drs. Bas Belder, dr. Bart-Jan Spruyt, Andrew Gnidets, George Rukhadze en dr. Henk Massink.
- **Ronde Tafel 'Gezin in Nederland' (10 november te Den Haag)**
In samenwerking met Tweede Kamerfractie SGP. Sprekers Zeljka Markic uit Kroatië en Sophia Kuby uit Brussel.
- **Guidolezing 'Geen aardse macht?' (16 november te Woerden)**
Spreker: mr. J.P.H. Donner, vicepresident van de Raad van State.
- **SGP-najaarscongres 'Boze burgers en het Bijbels beginsel: Verontwaardiging versus verantwoordelijkheid' (24 november te Nieuwegein)**
In samenwerking met diverse SGP-geledingen. Sprekers: mw. Gerdi Verbeet, Paul van Gageldonk, Kees van der Staaij en Chris Stoffer.
- **Debatavond 'Nieuwe taboes. Over seksuele druk onder tieners' (7 december 2017 te Utrecht)**
In samenwerking met de NPV (in de Week voor het leven). Sprekers: em. prof. Frank Koerselman, Maarten Abelman (bureau Nationaal Rapporteur Mensenhandel), Michel Bijl (zedepolitie), Agaath Visser (hulpverlener), Nine Kooiman (SP) en Kees van der Staaij.

2.7 Communicatie

Ter gelegenheid van een conferentie, de verschijning van een publicatie of een editie van het tijdschrift *Zicht* zijn persberichten verzonden. Via aankondigingen en bijdragen in het ledenmagazine *De Banier* is de SGP-achterban op de hoogte gehouden. Daarnaast is in het verslagjaar vijf keer een digitale nieuwsbrief verzonden. Via de website wi.sgp.nl kunnen personen zich aanmelden voor toezending van de digitale nieuwsbrief.

Opiniebijdragen, artikelen en persberichten

In 2017 heeft het WI-SGP stevig aan de weg getimmerd. De directeur en wetenschappelijk medewerker schreven dertien (opinie)bijdragen in kranten en tijdschriften. Verder verschenen er 32 artikelen of interviews waaraan het WI-SGP meewerkte of een activiteit werd vermeld.

Op verzoek van het Zentrum für Niederlande Studien aan de Westfälischen Wilhelms Universität te Münster schreef de directeur een essay over de geschiedenis en het profiel van SGP. Het is onder de titel 'Een karakteristieke eik in een Hollands weideland' gepubliceerd in de bundel *Een versplinterd landschap. Bijdragen over geschiedenis en actualiteit van Nederlandse politieke partijen*, geredigeerd door Friso Wielenga, Carla van Baalen en Markus Wilp, uitgegeven bij Amsterdam University Press.

Lezingen en debatten

De directeur en wetenschappelijk medewerker hebben in 2017 zestien lezingen, workshops of debatbijdragen verzorgd, onder andere bij christelijke studentenverenigingen, de Haamstedeconferentie en bij SGP-jongeren, afdelingen, kiesverenigingen of raadsfracties van de SGP. Verder leverde de directeur een bijdrage aan de conferentie 'Hervormd Kapitalisme' die werd belegd door Sallux (ECPM Foundation) op 21 september in Amersfoort.

Website

Het Wetenschappelijk Instituut beheert de website: *wi.sgp.nl*. Deze website wordt actueel gehouden door regelmatig (opinie)artikelen te plaatsen, persberichten en nieuwe publicaties. Ter gelegenheid van het SGP-eeuwfeest is een dossier '100 jaar SGP' aangemaakt waarin wetenswaardige items over de partij worden geplaatst. In het verslagjaar is een start gemaakt met het corrigeren en aanvullen van informatie over de SGP, haar politieke visie en standpunten op Wikipedia. Dit zal in de eerste helft van 2018 worden voortgezet. Verder zijn de meeste publicaties van het Wetenschappelijk Instituut, waaronder alle vorige jaargangen van *Zicht*, via de database van Digibron toegankelijk (www.digibron.nl).

Externe contacten

Namens het Wetenschappelijk Instituut onderhouden de directeur en de wetenschappelijk medewerker contacten met diverse organisaties, waaronder de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid, de Raad van State, het Sociaal en Cultureel Planbureau, het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, het Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen, alsook diverse wetenschappelijke instituten gelieerd aan andere politieke partijen. Op 1 september is het symposium over de waarde van de rechtsstaat bezocht ter gelegenheid van het afscheid van Geert Jan Spijker van het WI-CU.

Netwerken

In 2017 participeerde de Guido de Brès-Stichting in de volgende netwerkorganisaties:

- Sallux (ECPM Foundation), voorheen Christian Political Foundation for Europe
- Duurzaamheidsoverleg Politieke Partijen
- Platform Waarden en Normen
- Platform Zorg voor leven
- Stichting Refo-500
- European Federation 'One of Us'

2.8 Organisatie

Binnen het verband van de partijorganisatie participeert de directeur in het Management Team van het SGP-bureau. De bestuursvoorzitter en de directeur participeren in de strategiecommissie van de SGP. Dit beraad begeleidt de uitvoering van het partijbrede Integraal Strategisch Beleidsplan voor de periode 2014-2018. De wetenschappelijk medewerker participeert in het overleg van het internationaal secretariaat van de SGP. Verder heeft de directeur deelgenomen aan de vergaderingen van de Commissie '100 jaar SGP' en het manuscript van het uit te geven jubileumboek van commentaar voorzien.

Voor raadsleden en statenleden van de SGP fungeert het Wetenschappelijk Instituut als adviseur bij principiële of beleidsmatige vraagstukken. Er is informeel overleg met de beleidsadviseur van de bestuurdersvereniging SGP, zodat de dienstverlening vanuit het partijbureau zo doelmatig mogelijk georganiseerd wordt. Daarnaast vonden afstemmingsvergaderingen plaats met besturen en personeel van de andere geledingen binnen de SGP, waaronder de fracties in de Eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal.

De Guido de Brès-Stichting beschikt over een bibliotheek. De boeken, brochures en tijdschriften die daarin zijn opgenomen zijn heel nuttig voor het doen van onderzoek. Jaarlijks worden nieuwe boeken aangeschaft, maar ontvangt het Wetenschappelijk Instituut ook boeken van uitgeverijen en particulieren.

2.9 Gevraagd: nieuwe donateurs en abonnees

Het aantal donateurs en vrienden van de Guido de Brès-Stichting is in 2017 per saldo met 28 personen afgenomen, van 366 naar 338 (-8%). Het aantal abonnementen op het kwartaalblad *Zicht* vertoont eveneens een daling van 32 (-9%) ten opzichte van het vorig jaar en bedraagt nu 340. De bijdragen van donateurs en abonnees vormen ongeveer tien procent van onze jaarlijkse inkomsten en verruimen de mogelijkheden van het WI-SGP om activiteiten te ontplooiën. Het ideaal is dat alle politici, bestuurders, afdelingen en kiesverenigingen vanzelfsprekend Guido-donateur of *Zicht*-abonnee zijn. In 2018 vragen we met een brief, email of telefoontje om de broodnodige steun. Uiteraard zijn personen die geen lid zijn van de SGP ook van harte welkom als donateur of vriend van de Stichting.

Het WI-SGP stimuleert tot een bezinnende en praktische bijdrage aan het politieke debat. Daarnaast wensen we ieder de grote rijkdom toe van de woorden van de Spreukendichter (14:26): *In de vreze des HEEREN is een sterk vertrouwen, en Hij zal zijn kinderen een toevlucht wezen.*

3. SGP-jongeren

3.1 Voorwoord

Aan het eind van 2017 blikken we dankbaar terug op alles wat we hebben mogen doen. In het jaarverslag is hier een overzicht van te lezen. Elke commissievoorzitter geeft kort aan wat er het afgelopen jaar door zijn/haar commissie is gebeurd. Terugkijken kunnen we alleen doen in dankbaarheid, vooruitblikken alleen in vertrouwen op God.

3.2 Algemeen

In 2017 zijn Pieter Schreuder (bestuurslid communicatie) en Janneline van Westreenen (secretaris) afgetreden als bestuurslid. Hun vacatures werden op de ledenvergadering ingevuld door respectievelijk Dirk van Horssen en Josefien Verschuure.

3.3 Bestuur en commissies

Voorzitter - Willem Pos

Als voorzitter zie ik terug op een mooi jaar. In de Tweede Kamerverkiezingen en de campagne lieten we als jongeren van ons horen. Zowel binnen als buiten de partij hebben we ons in 2017 als SGP-jongeren laten gelden.

Binnen de partij lieten we van ons horen op het verkiezingscongres in januari. We mochten een motie aangenomen zien worden. Daardoor werd het verkiezingsprogramma aanzienlijk gewijzigd op het gebied van de Europese Unie. Het geeft maar aan dat SGP-jongeren altijd constructief is richting de moederpartij.

In de campagne is door veel mensen veel werk verzet. Een filmpje, waarin D66 op de hak werd genomen, haalde zelfs de NOS en het tv-programma Pauw en Jinek. Met alle andere politieke jongerenorganisaties kwamen we tot een landelijk bekend geworden klimaatmanifest; een thema dat het afgelopen jaar binnen onze partij veel meer is gaan leven. Terecht, want de opdracht om de aarde 'te bebouwen en te bewaren' geldt in onze tijd niet minder.

In 2017 waren er diverse radio-optredens waar ik aan mee mocht werken. Daarnaast was ik in februari te zien in een televisie-uitzending over transgenders bij BNN/VARA. Toen merkte ik, net als toen ik in juni op Twitter een opmerking maakte over het homohuwelijk in Duitsland, dat het laten horen van een Bijbels standpunt niet met gejuich, maar eerder met hoon wordt ontvangen door velen uit seculiere hoek. Toch moet die hoon ons niet tegenhouden om onze stem te verheffen en het Bijbelse geluid in de politiek laten horen.

Vicevoorzitter - Erik Jan Vinke

Het afgelopen jaar heb ik veel jongeren gezien die hard gewerkt hebben om SGP-jongeren draaiend te houden. Dat werk gebeurde ook vaak achter de schermen. Zonder vrijwilligers kunnen we niet. Daarom zeg ik: dank jullie wel!

Het afgelopen jaar stond in het teken van de campagne. Het was een eer om campagneleider te zijn! We zijn dankbaar voor het zetelbehoud met stemmenwinst.

Verder is er dit jaar samen gewerkt aan allerlei verbeteringen, zo is er met HR gekeken naar doelgericht werken.

Van de dingen die fout gingen, hebben we geleerd. Voor de dingen die goed gingen, zijn we dankbaar! En zonder vrijwilligers had dat niet gekund.

Secretaris - Josefien Verschuure

In april van dit jaar ben ik begonnen als secretaris. In het begin van dit jaar was het een beetje een zoektocht, wat hoort er bij mijn functie en wat niet? Ik vind het dan ook fijn dat ik Janneline tussendoor altijd vragen heb kunnen stellen. Inmiddels is mij wel duidelijk dat mijn functie grotendeels bestaat uit verzamelen, herinneren en structureren.

Verzamelen omdat ik veel van anderen nodig heb om dingen te kunnen regelen; herinneren, omdat ik niet alles even snel krijg en structureren omdat het anders een onoverzichtelijke chaos wordt.

Op die manier blijft er overzicht in de organisatie en dat is nodig. Toen ik begon, had ik er enorm veel zin in en vol goede moed ga ik 2018 in, om me voor en met alle vrijwilligers in te zetten voor SGP-jongeren.

Beleidsadviseur - Niek Bakker

Het eerste kwartaal van 2017 is de beleidsadviseur namens SGPJ betrokken geweest bij de campagnecommissie van de partij en speelde hij een rol in de jongerencampagne. Daarbij zijn regiotours voor kandidaten geregeld en veel vestigingen van Hoornbeeck College bezocht om nieuwe stemmers te werven.

Ook dit jaar zijn er weer ruim 80 gastlessen, trainingen en debatten op scholen geweest. Daarnaast faciliteren we er ook nog velen met materiaal. Met name de rondleidingen in de Tweede Kamer zijn toegenomen. Afgelopen jaar is er tweemaal een cursusdag georganiseerd om vaardigheden van vrijwilligers te trainen.

Binnen de partij was de beleidsadviseur o.a. betrokken bij de voorbereidingen van het jubileum en een nieuw strategisch beleidsplan. Daarnaast was de beleidsadviseur betrokken bij andere activiteiten, waaronder de jaarvergadering, het najaarscongres, de lokale avonden, ludieke acties, ledenwerving enz., als ondersteuning van de organisatie.

Organisatie - Bert van Roekel

Het afgelopen jaar heeft commissie Organisatie veel gedaan. Er zijn verschillende nieuwe lokale commissies opgestart. De lokale commissies zijn ook een keer bij elkaar geweest voor een vergadering en een workshop over lokaal campagnevoeren.

Er zijn vier SGPJ-café's georganiseerd. Daarnaast werden er twee congressen georganiseerd met de thema's: 'de toekomst van de democratie' en 'Re-formeer de boel'. Verder is er een startbijeenkomst met BBQ geweest in september voor alle vrijwilligers.

Het afgelopen jaar is ook de Jongerendagcommissie weer in het leven geroepen en worden er actief voorbereidingen getroffen voor de Jongerendag in 2018.

3.4 Communicatie

Communicatie - Dirk van Horssen

Commissie Communicatie heeft veel gedaan voor de campagne. Een hoogtepunt was het filmpje van Hans als parodie op het filmpje van Hans van Mierlo.

Er zijn veel ontwerpen gemaakt, ook voor verschillende lokale commissies. Verder is er ingezet op verbeteren van de website en het intranet. Met de komst van twee videobewerkers en de aanschaf van een camera zijn we beter in staat een goede content te maken voor onze sociale mediakanalen.

Voor de Week van het Leven is in samenwerking met commissie Zorg een filmpje gemaakt, wat 300.000 mensen heeft bereikt.

In Contact - Niels van Leeuwen

De redactie van In Contact heeft in het afgelopen jaar weer vier nummers gemaakt. De edities hadden achtereenvolgens verkiezingen, religie, zorg en cultuur/identiteit als thema. Voor In Contact zijn er het afgelopen jaar weer verschillende grote namen geportretteerd/geïnterviewd. Te denken valt aan oud-minister Schippers, Thierry Baudet en onze eigen voorman Kees van der Staaij.

Er zijn diverse interne en externe brainstormsessies geweest. Een voorbeeld hiervan is de opgezette taskforce die nadenkt over mogelijke veranderingen van In Contact.

KLIK - Nellie Oudijn

In 2017 is KLIK drie keer verschenen. Verschillende onderwerpen zijn de revue gepasseerd. Vaste rubrieken waren: In het Licht (een kort meditatief stukje), Standpuntig (de standpunten van de SGP op alfabetische volgorde), Grondwet (historie en uitleg van de Grondwet, zoals bespreking van grondrechten), Hotspots (we bespreken bijzondere plekken in Nederland), Met goed fatsoen (met leuke etikettes) en Toetje (puntig stukje, column-achtig over vrij onderwerp). Daarnaast is op 9 september de KLIK-dag georganiseerd. Daar kijken we positief op terug!

We hebben de afgelopen tijd speciaal stilgestaan bij de enquêteresultaten van de enquête die we in mei hebben uitgezet. Hieruit kwamen leuke en bruikbare tips en tops. Een aantal vernieuwingen zijn vervolgens in KLIK doorgevoerd. Zo 'ranken' we de artikelen met sterren (*, **, *** al naar gelang de moeilijkheidsgraad van de artikelen). Het sociale mediaproject is zo goed als klaar. We gaan bijna van start op Facebook, Instagram en een eigen stukje op de website. Daar plaatsen we oude KLIK's en extra informatie waar we in artikelen naar verwijzen.

3.5 Leden & Relaties

Ledenwerving - Willem-Jan Verdoes

In 2017 hebben we de groei van 2016 vol kunnen houden. We hebben weer ongeveer 1000 nieuwe leden geworven. Om dit te bereiken, is de commissie in grootte ongeveer verdubbeld. Verder zijn we op veel ledenwerfmomenten geweest, zoals de Duikenburgse dagen, de Naar Buiten, de Familiedagen in Hardenberg en Gorinchem en op een aantal kerkelijke jongerendagen. Het doel voor 2018 is om elke maand 100 leden te werven, dit in verband met 100-jaar SGP. Verder worden dan de portefeuilles veranderd. Ondergetekende gaat het bestuur in 2018 verlaten, omdat hij de stap naar de gemeenteraad hoopt te maken.

Relaties - Dinant Pas

2017 was een nieuwe start voor de commissie Relaties, een nieuwe voorzitter, drie nieuwe commissieleden en een nieuw idee. We zijn begonnen met het ontwikkelen van ondernemerspakketten. Dit zijn combinaties van advertentiemogelijkheden verspreid over een bepaalde periode. Hiermee zorgen we ervoor dat we relaties langer in beeld hebben en meer verkopen aan dezelfde relatie. Helaas heeft deze aanpak in 2017 nog niet gezorgd voor het gewenste resultaat. Zoals wellicht bekend, heeft er een herstructurering plaatsgevonden binnen het bestuur en zal er een bestuurslid Organisatie en Relaties worden aangetrokken, dit bestuurslid zal dan ook de voorzitter worden van de commissie Relaties, zodoende is mijn voorzitterschap beëindigd per 31 december 2017 en zal er in 2018 een nieuwe voorzitter leidinggeven aan de commissie.

3.6 Politiek Platform

Voorzitter en secretaris politiek platform - Hans van 't Land en Maarten van Nieuw-Amerongen

Binnen Politiek Platform zijn een aantal veranderingen geweest. Zorg is een zelfstandige commissie geworden. Arie Rijnveld maakte de transfer naar Onderwijs en vanaf januari 2018 neemt Arthur Polder het stokje van de commissie Sociaal Economische Zaken over. Verder nam Coen Hermenet het voorzitterschap bij commissie Internationaal over van Wilco Kodde.

Als Politiek Platform kunnen we terugzien op mooie activiteiten. Er werd actief meegedacht met het verkiezingsprogramma van de SGP. We deden leerzame ervaringen op bij het PJO-parlement. Verder waren er twee inhoudelijke congressen. De eerste ging over de staat van de Nederlandse democratie en de tweede stond in het teken van 500 jaar reformatie. Daarnaast is er een interne debatavond geweest over het thema 'Islam in Nederland'.

Binnenland - Lianne Ruitenbeek

Commissie Binnenland heeft zich het afgelopen jaar met verschillende thema's beziggehouden. We hebben ons voor een groot deel van het jaar beziggehouden met het integratiethema. Daarnaast werken we aan de thema's dubbele nationaliteit en gemeenteraadsverkiezingen. Alle drie de thema's hopen we in het voorjaar van 2018 af te ronden. Verder hebben we onze commissiestandpunten volledig herzien.

Duurzame Ontwikkeling en Landbouw - Pieter Meijers

In 2017 is DOL weer veel actiever geworden. Er is gewerkt aan het thema fosfaat. Daarna is het halfjaarplan GenTech opgestart waarin we nadenken over de vraag wat er allemaal kan en mag op het gebied van (kunstmatige) plantenveredeling. Hiervoor is er een werkbezoek geweest bij een boer en een biologische veredelaar. Verder is de commissie gestart met een evaluatie van de duurzaamheidsparagraaf van het regeerakkoord. Ook zijn de banden met Woord en Daad weer aangehaald.

Internationaal - Coen Hermenet

Ook in 2017 heeft commissie Internationaal haar best gedaan naar buiten te treden over internationaal-politieke thema's die er toe doen voor Nederland en de Nederlanders. Twee thema's zijn uitvoeriger uitgewerkt: Turkije (meegenomen uit 2016) en internationale klimaatakkoorden, toegespitst op het akkoord van Parijs. Verder werden er statements geschreven over Catalonië, een geplande Hamas-conferentie en de houding van de SGP ten opzichte van de EU. Buiten de landgrenzen werden activiteiten van ECPYouth en Young Christian Democrats bezocht. Op de summer school van ECPYouth in Odessa heeft SGP-jongeren politieke resoluties ingediend, een primeur.

Onderwijs - Arie Rijnveld

Afgelopen jaar heeft de commissie Onderwijs best wel stilgelegen. Sinds december is Arie voorzitter van deze commissie. De bedoeling is dat er in 2018 een doorstart wordt gemaakt.

Sociaal Economische zaken - Arie Rijnveld

Commissie SEZ heeft zich beziggehouden met ZZP'ers, de woningmarkt en het belastingstelsel. Dit is op verschillende manieren tot uiting gekomen. Er is een gesprek geweest met de Tweede Kamerfractie over de zzp-thematiek. Daarnaast is er een statementserie over geschreven. Op dit moment spreken we deskundigen over de woningmarkt. Ook is een hoogleraar belastingrecht geïnterviewd over het belastingstelsel.

Zorg - Mark van Opijnen

Sinds de zomer van 2017 is commissie Zorg een zelfstandige commissie onder leiding van Mark van Opijnen. Er is dit jaar gewerkt aan het jaarthema ouderenzorg. Ook is er veel aandacht geweest voor de Week van het Leven. Daarnaast zijn er plannen gemaakt voor een avond samen met de RMU in 2018. In 2017 is er actief samengewerkt met License to heal. Verder ligt er aan het eind van dit jaar nog een uitnodiging van Kees van der Staaij om door te praten over verschillende thema's.

3.7 Overige commissies

Adviescommissie - Frans Hazeleger

In 2017 hebben we op verschillende momenten gevraagd en ongevraagd advies gegeven, hebben we een tweetal bestuursvergaderingen bijgewoond en hebben we in twee sollicitatierondes ons advies gegeven over de sollicitanten. Bij de laatste ronde hebben we tevens een advies uitgebracht over de portefeuilleverdeling binnen het bestuur. Dat advies is voor een groot deel overgenomen. We kijken terug op een jaar waarin de samenwerking met het bestuur goed te noemen was.

HR - Janneline van Westreenen

Ook dit jaar is er weer een continue werving en selectie van nieuwe vrijwilligers geweest. Binnen het bestuur is dit jaar een kleinere wisseling geweest t.o.v. het voorgaande jaar. In 2017 zijn in totaal 88 landelijke en 147 lokale vrijwilligers actief bij SGP-jongeren. Dat is een totaal van 223 vrijwilligers, 12 vrijwilligers bezetten nl. zowel een landelijke als lokale functie.

Met de komst van een HR-administrator hebben we de vrijwilligersadministratie kunnen structureren en verbeteren. Hier liggen nog wel verbeterpunten.

In 2017 heeft HR in samenwerking met Communicatie gewerkt aan een welkomstpakket. Hierin staat alle belangrijke info voor vrijwilligers zodat die beter voorbereid kunnen starten in hun functie bij SGP-jongeren. Verder wordt er gewerkt aan een avond voor nieuwe vrijwilligers, om hun welkom te heten en kennis te laten maken met de organisatie.

HR is ook bezig met het ontwikkelen van een plan voor doelmatig werken. Hierover is contact geweest met het bestuur en diverse commissies. De uitwerking van dit plan kost wat tijd en zal daarom in 2018 worden voortgezet.

3.8 Lokaal

In 2017 zijn er 25 lokale commissies actief, namelijk: Alblasterwaard, Ambacht-Zwijndrecht, Barneveld, Capelle-Krimpen, Ede, Elburg/Oldebroek, Elspeet/Vierhouten, Goedereede, Kampen, Merwestreek, Nunspeet, Oost-Betuwe, Reimerswaal, Rijssen, Schouwen-Duiveland, Sprang-Capelle, Staphorst, Tholen, Urk, Vallei & Rijn, Walcheren, Werkendam, Zaltbommel, Zuidplas en Zwartewaterland. Een aantal van deze commissies begonnen dit jaar, of maakten een doorstart. Bij al deze lokale commissies zetten onze vrijwilligers zich in, door het organiseren van avonden, debatten, gastlessen; het schrijven van statements; het maken van vlogs; inzet bij de campagne voor de gemeenteraadsverkiezingen; het werven van leden. Kortom, niet alleen op landelijk vlak, maar zeker ook lokaal is er veel gedaan.

4. Tweede Kamer

4.1 Inleiding

Het is een goede gewoonte dat ook de Tweede Kamerfractie een bijdrage levert aan het jaarverslag van de partij. In ons verslag geven we inzicht in de reguliere werkzaamheden in het parlement: de debatbijdrages, Kamervragen en alles wat daarmee samenhangt, maar we geven ook een indruk van de externe activiteiten.

4.2 Kamerleden en medewerkers

Samenstelling van het team

Kamerleden

- Kees van der Staaij, lid van de Tweede Kamer sinds 19 mei 1998, fractievoorzitter per 17 juni 2010, voorzitter van de Stichting Fractiebijstand SGP
Portefeuilles: Algemene Zaken, Buitenlandse Zaken, Justitie en Veiligheid, Volksgezondheid, Welzijn en Sport, Constitutionele Zaken
- Elbert Dijkgraaf, lid van de Tweede Kamer sinds 17 juni 2010, penningmeester van de Stichting Fractiebijstand SGP
Portefeuilles: Financiën, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, Defensie, Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Economische Zaken en Klimaat, Sociale Zaken en Werkgelegenheid
- Roelof Bisschop, lid van de Tweede Kamer sinds 20 september 2012, secretaris van de Stichting Fractiebijstand SGP
Portefeuilles: Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, Europese Zaken, Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Infrastructuur en Waterstaat, Politie, Vreemdelingenzaken en Migratie

Medewerkers

- Cornel van Beek, in dienst sinds 1 april 2017 (fractiemedewerker) (tot maart tijdelijk assistent voorlichter)
Portefeuille als beleidsmedewerker: Vreemdelingenzaken en Migratie
- Eline van den Bosse, in dienst sinds 1 januari 2014 (beleidsmedewerker)
Portefeuilles: Financiën, AOW en Pensioenen, Wonen en Rijksdienst
- Menno de Bruyne, in dienst sinds 1 juni 1984 (persvoorlichter)
Portefeuille als beleidsmedewerker: Algemene Zaken en Koninklijk Huis
- Janie de Jong, in dienst sinds 1 september 1998 (secretaresse)
- Geerlof de Jong, in dienst sinds 1 september 2007 (beleidsmedewerker)
Portefeuilles: Volksgezondheid, Welzijn en Sport, Medische ethiek
- Henri Krooneman, in dienst sinds 1 november 2015 (beleidsmedewerker)
Portefeuilles: Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, Defensie, Europese Zaken
- Gijsbert Leertouwer, in dienst sinds 1 september 2007 (beleidsmedewerker)
Portefeuilles: Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Jeugd en Gezin, Integratie en Inburgering
- Hans Maljaars, in dienst sinds 1 september 2007 (beleidsmedewerker)
Portefeuilles: Economische Zaken en Klimaat, Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Infrastructuur en Waterstaat, Omgevingswet
- Arnoud Proos, in dienst sinds 1 januari 2013 (persvoorlichter)
- Willem de Wildt, in dienst sinds 14 mei 2002 (beleidsmedewerker)
Portefeuilles: Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Justitie en Veiligheid, Winkeltijdenwet

Stagiairs

- Ardjan Boersma (masterstudent Geschiedenis) liep van begin september 2017 tot eind januari 2018 stage bij de SGP-fractie. Hij schreef onder begeleiding van Roelof Bisschop en Henri Krooneman een initiatiefnota over de hervorming van de Europese Unie. De nota pleit voor een radicale koerswijziging in de Europese Unie. De Europese Unie moet grondig worden verbouwd tot een flexibel samenwerkingsverband waar optimale verscheidenheid en gedifferentieerde samenwerking leidend zijn. De nationale eigenheid en soevereiniteit van de lidstaten moet zo veel mogelijk worden behouden en gewaarborgd. De nota draagt bij aan het debat over de toekomst van de Europese Unie, dat sinds de Brexit in volle gang is. De initiatiefnota vormt een alternatief voor de plannen van de

Europese Commissie, dat steeds meer bevoegdheden naar Europees niveau toe wil trekken (defensie, sociaal domein, onderwijs).

- In november en december liep een vijftal Wajongers stage bij de fractie in de Tweede Kamer. In de eerste plaats om op die manier een beeld te krijgen van deze doelgroep en meer zicht te krijgen op de knelpunten die zij ervaren op de werkvloer. In de tweede plaats om hen een interessante en leuke dag te bezorgen.
- Daarnaast is er een aantal scholieren geweest dat een dag stage heeft gelopen in het kader van beroepsoriëntatie.

Fractiedagen/teambuilding

De jaarlijkse fractiedagen zijn georganiseerd van 30 augustus tot 1 september 2017 in het Zeeuwse Brouwershaven. Prof. G.F. Koerselman hield een bezinnende lezing met als thema: 'De autonome mens en het kwetsbare leven'. Ook was er een teambuildingsactiviteit onder leiding van een externe deskundige. Het doel daarvan was inzicht te krijgen in de verschillende persoonlijkheden binnen het fractieteam. Deze activiteit kreeg een vervolg op 11 december 2017.

4.3 Samenwerking fractie en partij

Naast werkzaamheden voor de Tweede Kamer zijn er ook de nodige partijactiviteiten waar de fractie bij betrokken is.

- Kees van der Staaij, adviseur Hoofdbestuur
- Roelof Bisschop, bestuurslid Guido de Brès Stichting
- Kees van der Staaij en Arnoud Proos: strategiecommissie SGP
- Henri Krooneman: adviseur Stichting Vormingsactiviteiten Oost-Europa
- Menno de Bruyne: jubileumcommissie 100-jaar SGP
- Arnoud Proos: redactie De Banier
- Hans Maljaars: redactie Zicht
- Cornel van Beek: redactie In Contact
- Gijsbert Leertouwer: voorzitter Groenkring

In samenwerking met alle geledingen heeft de partij in 2014 een Integraal Strategisch Beleidsplan (ISB) SGP opgesteld, getiteld 'Verbinding'. In dat plan zijn behalve de speerpunten een viertal strategische thema's, doelen en bijbehorende acties geformuleerd. De voortgang van dit plan wordt bewaakt door de strategiecommissie, waarbij elke geleding verantwoordelijk is voor een aantal doelen/acties. In 2017 is gestart met de voorbereidingen voor een nieuw ISB vanaf 2018.

Tweede Kamerverkiezingen

Het begin van het jaar stond vooral in het teken van de campagne voor de Tweede Kamerverkiezingen die gehouden zijn op 15 maart. Onder het motto 'Stem vóór het leven' is er campagne gevoerd met als inhoudelijke drieslag: vóór de bescherming van het leven, vóór de veiligheid en vóór het gezin. Naast deze drie onderwerpen is er tijdens de campagne ook ingezet op het thema Israël. Ook is er een landbouwcampagne gevoerd met als slogan 'Tijd voor de boer'.

Op woensdag 15 maart hebben van de 12.893.466 kiesgerechtigden 10.563.456 personen hun stem uitgebracht. Het opkomstpercentage van deze verkiezing (81,9%) was daarmee het hoogst sinds de Tweede Kamerverkiezing van 1986 (85,82%). Dertien partijen hebben genoeg stemmen behaald om een zetel te bemachtigen in de Tweede Kamer. Dit is het hoogste aantal partijen sinds 1972 (14).

De SGP kreeg in totaal 218.950 stemmen, dat is een winst van ruim 22.000 stemmen ten opzichte van de Tweede Kamerverkiezingen in 2012. Daarmee behaalde de SGP drie volle zetels in de Tweede Kamer.

Campagneactiviteiten

- Door middel van twee open brieven heeft Kees van der Staaij aandacht gevraagd voor zowel huwelijkstrouw, met als titel: 'Kies elkaar' als voor de waardering van onze ouderen, met als kop: 'Wijsheid van de grijsheid'.
- Meer dan bij voorgaande Tweede Kamerverkiezingen hebben ook de kandidaten van de lijst zich ingezet tijdens de campagne. Zij namen deel aan verkiezingsdebatten, gaven interviews, lezingen en waren zichtbaar op straat.
- In aanloop naar de verkiezingen is het manifest 'Islam in Nederland' gepresenteerd waarin de partij haar visie op de Islam uiteen heeft gezet.

Heel dankbaar zijn we voor de inzet vanuit alle geledingen van de partij en vanuit het hele land: we denken onder meer aan het partijbureau, het Wetenschappelijk Instituut, de SGP-jongeren, de lokale fracties en de vele vrijwilligers die zich enorm hebben ingezet.

4.4 Parlementaire werkzaamheden

In aansluiting op de campagne is de fractie doorgedaan met aandacht vragen voor de bescherming van het leven. Dat is gedaan door een opinieartikel over de euthanasiepraktijk te schrijven en deze in buitenlandse kranten te plaatsen. Op 20 juli 2017 plaatste The Wall Street Journal het artikel, dit kreeg grote aandacht in binnen- en buitenland. De SGP was betrokken bij de organisatie van de Week van het Leven (van 4 tot en met 9 december). Op 9 december liep Kees van der Staaij mee met de Mars voor het Leven en hield hij een toespraak op het Malieveld in Den Haag.

Ook was er in de Tweede Kamer op initiatief van de SGP op 30 oktober een rondetafelgesprek over euthanasie.

Om aandacht te vragen voor de financiële positie van gezinnen werd een rekentool www.eenverdieners.nu gelanceerd en plaatste Elbert Dijkgraaf een oproep voor eenverdieners(gezinnen) om een brief aan een Kamerlid te schrijven over hun situatie. De meer dan 700 brieven zijn tijdens de Algemene Financiële Beschouwingen aangeboden aan de staatssecretaris van Financiën. Verder is er in samenwerking met het Wetenschappelijk Instituut een Pro-family bijeenkomst georganiseerd met deskundigen uit binnen- en buitenland.

Op 5 december kwam Roelof Bisschop met het actieplan kleine scholen waarin hij aandacht vraagt voor de overbelasting aan regels waar kleine scholen mee te maken hebben.

Speerpunten

Op 25 oktober is er een brainstormsessie geweest over de speerpunten voor de nieuwe kabinetsperiode. De Kamerleden en medewerkers hebben samen een aantal speerpunten en daarbij behorende actiepunten vastgesteld. Naast de bestaande bijzondere aandachtsgebieden zoals landbouw, het tegengaan van christenvervolging en het opkomen voor Israël, gaat het om de volgende speerpunten:

- Voor het leven
- Voor het gezin
- Voor de veiligheid
- Duurzaamheid
- Eenverdieners
- Defensie
- Minder EU
- Ruimte voor onderwijs
- Islam in Nederland

Debatten en (verslag) algemeen overleggen

Door de SGP werd deelgenomen aan 144 debatten en overleggen in de Tweede Kamer. Tijdens de wekelijkse fractievergadering op dinsdagmorgen wordt de vergaderagenda doorgenomen aan de hand van de agenda's van de Kamerleden. Afspraken van Kamerleden worden altijd gemaakt onder voorbehoud van de Kameragenda, waardoor het nagenoeg altijd lukt om deel te nemen aan de debatten en overleggen die voor de SGP belangrijk zijn.

Algemene Politieke Beschouwingen

In zijn speech bij de Algemene Beschouwingen heeft Kees van der Staaij stil gestaan bij het feit dat het die dag Dankdag was voor Gewas en Arbeid. "Een dag waarop je God dankt voor alle zegeningen die Hij gaf." Hij dankte het nieuwe kabinet voor de positieve punten uit het regeerakkoord: er komt meer geld voor Defensie en wijkagenten, voor de bestrijding van eenzaamheid onder ouderen en het kabinet heeft een groene agenda. Als minpunten zijn genoemd: de gapende kloof in belastingdruk tussen eenverdieners en tweeverdieners, de steeds verdergaande verruiming van het euthanasiebeleid, de toenemende macht van Europa ten koste van de lidstaten en de spoed-Wietwet die wietteelt zo snel mogelijk moet legaliseren.

Aansluitend op het thema van Dankdag vroeg Kees van der Staaij aandacht voor een schilderij van Nicolaes Maes. Bekend onder de naam 'Oude vrouw in gebed' of 'Het gebed zonder end'. Die oude vrouw bidt vol overgave voor ze aan haar maaltijd begint. Ze laat zich niet afleiden door de bedelende kat, die ongeduldig aan het tafelkleed trekt. De kernboodschap is: richt je ook op geestelijke waarden, de omgang met God.

Ook kondigde hij tijdens zijn bijdrage drie voorstellen aan. Allereerst pleitte hij voor het neerzetten van de Nederlandse vlag in de plenaire zaal van de Tweede Kamer. Daarnaast vroeg hij aandacht voor de

negatieve houding van de VN-organisatie UNESCO tegenover Israël. Voorstel is dat het kabinet dit aankaart binnen de VN. Als derde kaartte de SGP aan dat kleine ondernemers onevenredig getroffen worden door gelddruk vanuit de Europese Unie, de vraag was of dit kan worden aangepast. Deze moties werden alle drie door de Tweede Kamer aangenomen.

Samen met Lodewijk Asscher (PvdA) diende de SGP een motie in die vraagt om wettelijke waarborgen ter ondersteuning van ondernemers die contractueel onder druk worden gezet om op zondag open te zijn. Deze motie is aangehouden in afwachting van een reactie van de regering. In januari 2018 heeft het kabinet aangegeven daadwerkelijk met wetgeving te komen.

Initiatiefvoorstellen SGP

- Het initiatiefvoorstel dat al in 2006 werd ingediend, namelijk het regelen dat voor EU-Verdragen een tweederde meerderheid vereist is, is aanvaard in de Tweede Kamer. De behandeling in de Eerste Kamer vond plaats op 24 januari 2017, maar is aangehouden totdat de staatscommissie Bezinning Parlementair Stelsel haar onderzoek heeft afgerond.
- Nog in behandeling is het initiatiefwetsvoorstel van Roelof Bisschop en Michel Rog (CDA) om de wettelijke bevoegdheid om een diagnostische toets te kunnen verplichten te schrappen. De plenaire behandeling van het wetsvoorstel is begonnen op 5 april 2017, maar is vanwege de kabinetsformatie opgeschort. Inmiddels blijkt dat het regeerakkoord de inhoud van het wetsvoorstel ondersteunt. We hopen dus op een succesvol vervolg van de behandeling.
- Eind 2017 is het wetsvoorstel ter afschaffing van de voorwaardelijke invrijheidstelling en aanpassing van de voorwaardelijke veroordeling, ter advies voorgelegd aan de betreffende instanties. Met dit voorstel wordt beoogd de automatische strafforkorting van een derde deel van de gevangenisstraffen af te schaffen.
- Daarnaast is de initiatiefnota Van der Staaij ter verbetering van de ondersteuning aan onbedoeld zwangere vrouwen nog steeds in behandeling in de Tweede Kamer.

Amendementen en moties

Door de SGP werden 19 amendementen ingediend. Negen amendementen werden aangenomen.

Daarnaast werden er 75 moties ingediend met de SGP als eerste indiener, waarvan er 22 werden aangenomen en twee overgenomen.

De moties en amendementen gaan over veel uiteenlopende onderwerpen.

Over de fiscale verrekening van onkosten in de land- en tuinbouwsector, over kinderbijslag, over de lange duur van asielprocedures, compensatie voor Nederlandse pluimveehouders naar aanleiding van de fipronil-kwestie, een minimumprijs voor alcohol, administratieve lasten in de zorg, meer tegenwicht tegen verdere Europese integratie, over de verhouding van de VN en Nederland tegenover Israël, over Groen onderwijs, de fosfaatwet, over de eindtoets in het onderwijs, rijden onder invloed, over het naleven van de wettelijke norm van het aantal wijkagenten, over een langjarig perspectief voor het Defensiebudget en over de verschillen tussen eenverdieners en tweeverdieners.

Schriftelijke en mondelinge vragen

Er werden twee keer mondelinge vragen gesteld.

De vragen gingen over een bericht van Coöperatie Laatste Wil waarin zij bekend maakte dat zij overweegt een levensbeëindigingsmiddel aan haar leden te verstrekken en/of te adviseren.

De tweede serie vragen is gesteld over de terroristische aanslag op Koptische kerken in Egypte, waarbij 43 mensen om het leven kwamen.

Daarnaast stelde de SGP (vaak met andere fracties) 67 keer schriftelijke vragen. De schriftelijke vragen gingen onder andere over antisemitische teksten in Palestijnse schoolboeken, over de houding van (Nederland in) de VN tegenover Israël, aanslagen op kerken in Pakistan, over commercieel draagmoederschap, over ouderen op de arbeidsmarkt, over de melkprijs en de boetes op basis van de meststoffenwet, over euthanasie bij demente mensen en psychiatrische patiënten, over de bedreiging van christenen in Rotterdam, over de verpleging voor mensen die thuis willen sterven, de fraude bij de CASA-abortusklinieken.

4.5 Overige (buiten) parlementaire activiteiten

Ook dit jaar waren er veel verschillende activiteiten die buiten het reguliere werk in de Tweede Kamer omgaan. De Kamerleden en medewerkers gingen het land in voor werkbezoeken en voor het houden van lezingen voor afdelingen/kiesverenigingen, SGP-jongeren, kerkelijke verenigingen, congressen etc.

In het kader van bijscholing/verdieping worden lunchlezingen georganiseerd en nodigen we sprekers uit voor de zogenaamde Groenkring.

Voor de Groenkring waren dat:

- Patrick Overeem, over 'het sluiten van compromissen' en
- Ds. P.J. Bouter, over 'Verschil maken (m/v)'. Aangrijpend was dat we kort daarna vernamen dat hij ongeneeslijk ziek was. Ds. P.J. Bouter is in januari 2018 overleden.

Sprekers tijdens de lunchlezingen waren:

- Jan van Ours, over kwetsbare ouderen en de arbeidsmarkt,
- Bernhard Reitsma, over de islam en het christendom, en
- Esmé Wiegman, over medische ethiek.

Binnenlandse werkbezoeken

Kamerleden en medewerkers legden zowel in Nederland als daarbuiten werkbezoeken af. De binnenlandse bezoeken betreffen onder andere verpleeghuizen, boerenbedrijven, scholen, asielzoekerscentra, defensie en de politie.

Op vrijdagochtend 10 maart heeft de fractie in samenwerking met het partijbureau op drie verschillende locaties van het Leger des Heils in Rotterdam vrijwilligerswerk gedaan in het kader van NLdoet.

Op 17 november heeft Elbert Dijkgraaf een bijdrage geleverd aan de Dag van de Ondernemer.

Buitenlandse werkbezoeken

10-14 januari: Ondernemersreis naar Israël, Elbert Dijkgraaf, Henri Krooneman

9-12 januari: Commissie Buitenlandse zaken, Egypte, Kees van der Staaij

14-16 februari: NAVO-bezoek in Polen, Henri Krooneman

26-27 mei: Pro-family en pro-life conferentie in Budapest, Kees van der Staaij

23 juni: Internationaal Congres 'Preventing abortion', België, Geerlof de Jong

7-10 augustus: LTO-landbouwreis naar Israël, Elbert Dijkgraaf, Arnoud Proos

Ambtenarenbijeenkomst

Het is voor de Tweede Kamerfractie inmiddels een traditie om eenmaal per jaar een bijeenkomst te beleggen met rijksambtenaren. Op 27 juni 2017 is er met SGP-ambtenaren gesproken over de nieuwe kabinetsperiode, waarbij iedereen vanuit zijn/haar eigen invalshoek van het departement waar men voor werkzaam is, is ingegaan op de verwachte en gewenste veranderingen.

Statenledencontact

Volgens goed gebruik is er twee keer per jaar een ontmoeting met de SGP-Statelieden.

Op 23 juni vond er een overlegvergadering met de Statelieden plaats in de Eerste Kamer. Er werd gesproken over de Omgevingswet en andere onderwerpen die de regionale politiek raken.

Op 8 december waren we samen met de andere Statelieden te gast bij de Statenfractie Zeeland, waar we een bezoek brachten aan het bedrijf Kloosterboer en aan het COVRA, de Centrale Organisatie Voor Radioactief Afval.

Tot slot

Met dankbaarheid mogen we terugkijken op het afgelopen jaar waarin er veel parlementaire werkzaamheden zijn verricht. Veel energie is gestoken in de campagne voor de Tweede Kamerverkiezingen. Het mooie resultaat dat behaald mocht worden bij de verkiezingen en de betrokkenheid en steun vanuit de hele partij is verblijdend en bemoedigend.

5. Eerste Kamer

Ook in 2017 hebben de senatoren van de SGP getracht een bijdrage te leveren aan een adequate invulling van de rol van de Eerste Kamer. Die rol betreft primair het toetsen van de kwaliteit van voorgestelde wetgeving. Deze toets spitst zich toe op drie hoofdcriteria: rechtmatigheid, handhaafbaarheid en uitvoerbaarheid. Hoewel de Eerste Kamer uiteraard ook een politiek orgaan is, ligt de toegevoegde waarde van deze Kamer vooral in het taai vasthouden aan deze rol aan het einde van het wetgevingsproces. In een tijd waarin de aandacht van veel politici voor grondrechten, wettige procedures en handhaafbaarheid geen overdreven vormen aanneemt, ligt hier bij uitstek het bestaansrecht van de Eerste Kamer.

Ondanks het feit dat 2017 het jaar was van het wachten - eerst op de verkiezingen voor de Tweede Kamer en vervolgens op een regeerakkoord en een nieuw kabinet - werd er in de Eerste Kamer nog heel wat afgehandeld. In het afgelopen jaar gold, evenals het jaar daarvoor, dat de coalitiepartijen die het kabinet-Rutte II vormden slechts over 21 zetels beschikten in de Eerste Kamer. Dit heeft als gelukkige consequentie dat de regering gedwongen is ieder wetsvoorstel zeer gedegen te onderbouwen en te motiveren. Dat is positief te waarderen. Het inmiddels aangetreden kabinet-Rutte III kan rekenen op 38 zetels voor de coalitiepartijen. Een minieme meerderheid derhalve. De mogelijkheden die dit biedt voor de SGP zullen constructief en zorgvuldig worden aangegrepen.

5.1 P. Schalk

Opvallend vaak was er, in het jaar dat 100 jaar onderwijsvrijheid werd herdacht, iets te doen op het terrein van onderwijs. Zo was er een initiatiefwet over 'Bekostiging van levensbeschouwelijk onderwijs op openbare scholen'. Voor de SGP was dit de gelegenheid om het oude maar nog altijd levende ideaal, zoals verwoord in het beginselprogramma, op te halen: 'Op de overheid rust de zorg, dat al het onderwijs overeenkomstig de norm van Gods Woord is.' Al het onderwijs, dus ook openbaar onderwijs. Dat betekent in de huidige context dat in ieder geval de bekostiging van levensbeschouwelijk onderwijs goed geregeld moet worden.

Helaas werd een andere wet, die de grondslagen van artikel 23 van de Grondwet raakt, ook doorgevoerd. Hierbij ging het om het eenvoudiger maken van de vorming van een samenwerkingschool, waarbij een school voor bijzonder onderwijs onder het bestuur van de openbare school kan komen. Dat is in feite een uitholling van artikel 23. Positief was dat de Kamer instemde met het verzoek van senator Schalk om opnieuw het oordeel van de Raad van State te vragen. Dat oordeel was heel helder: strijdig met de Grondwet. Ondanks dit scherpe oordeel bleek de meerderheid van de Eerste Kamer toch deze wet te steunen. Aan Schalk is wel een toezegging gedaan om te evalueren hoeveel scholen van deze wet gebruik maken, en hoeveel bijzondere scholen onder openbaar bestuur gaan vallen.

Een heel ander onderwerp betrof de zogenoemde fosfaatwetgeving. Deze wetgeving is problematisch voor veel boeren, die hun bedrijfsvoering hadden aangepast nadat de melkquota was losgelaten. Voor een aantal boeren was dit reden om bijvoorbeeld een grotere stal te gaan bouwen. Echter, onverwacht werd 2 juli 2015 als peildatum vastgelegd voor de hoeveelheid mest die op een boerenbedrijf mag worden geproduceerd, omdat een mestoverschot dreigde. Daardoor kan de eerdere investering nutteloos worden, als een boer plotseling te maken kreeg met een begrenzing van de groei van zijn veestapel. Schalk heeft sterk aangedrongen op een ruimhartige en een duidelijke knelgevallenregeling. Ook het afromen van de veestapel bij verkoop van bedrijven kon de SGP niet steunen. Vandaar dat de fractie tegen deze fosfaatwet heeft gestemd.

In de aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen van 2018 was er nog een belangwekkend debat in de Eerste Kamer, namelijk over het afschaffen van de mogelijkheid van lijstverbindingen. In diverse plaatsen is de SGP in het verleden lijstverbindingen aangegaan. Daardoor wordt een overschot van stemmen meegeteld bij de andere partij waar een lijstverbinding mee is aangegaan. Helaas was er brede steun om deze mogelijkheid af te schaffen. Een motie van senator Schalk om de invoering van deze wet uit te stellen tot na de gemeenteraadsverkiezingen in 2018 haalde het niet.

De Eerste Kamer heeft het ook druk gehad met haar eigen functioneren. De Commissie Werkwijze Eerste Kamer bracht een uitvoerig rapport uit, dat uiteindelijk brede steun kreeg. Op zich een goede zaak om te evalueren op welke wijze de werkwijze voldoet. Een voorbeeld van een nuttige wijziging van de werkwijze is dat moties niet eindelijk mogen worden aangehouden. Ook zal nader bekeken worden of er

meer financiën beschikbaar komen voor fractieondersteuning. Deze ondersteuning wordt nu als minimaal ervaren.

De Algemene Politieke Beschouwingen werden in 2017 pas in december gehouden. Dit was het gevolg van het langdurige proces naar een nieuwe regering. Pas nadat het kabinet-Rutte III geformeerd was, werden de beschouwingen gehouden. Daarbij werd naast de 'miljoenennota' ook het regeerakkoord 'Vertrouwen in de toekomst' betrokken. De fractievoorzitter van de SGP ging in op drie aspecten onder de afkorting SGP, namelijk de Staat, het Geld en de Principes. Bij de Staat werd vooral aandacht gevraagd voor de veiligheid, politie en defensie. Onder het kopje Geld is opnieuw nadrukkelijk gewezen op de problematiek van de fiscale kloof tussen een- en tweeverdieners. Bij de Principes is specifiek de aandacht gevraagd voor belangrijke thema's als de zondag, abortus en euthanasie. Schalk eindigde zijn betoog met de volgende woorden:

"Vertrouwen in de toekomst. Dat heeft de SGP. Niet omdat er een regering zit met een regeerakkoord, maar omdat God regeert. Ik las onlangs bij de beroemde prediker Spurgeon: "Wat er zich ook aan tumult en opstand afspeelt onder de wolken, de eeuwige Koning troont boven alles in opperste rust". Dat geeft vertrouwen!"

5.2 D.J.H. van Dijk

Begin 2017 behandelde de Eerste Kamer het initiatiefwetsvoorstel-Van der Staaij. Met zijn voorstel wil dit SGP-Kamerlid bereiken dat EU-verdragen slechts met een tweederde Kamermeerderheid kunnen worden aanvaard. Een passend wetsvoorstel dat recht wil doen aan de eigen, bijzondere aard van de EU, aan de wijze waarop de EU ingrijpt op de eigen nationale rechtsorde en dat tevens beoogt de democratische legitimatie van de EU binnen onze representatieve democratie te versterken. Senator Van Dijk constateerde in zijn bijdrage dat terecht een tweederdemeerderheid vereist is voor een wijziging van de Grondwet. Dan is het staatsrechtelijk logisch om die eis ook te stellen aan Europese verdragen met een grote impact op onze constitutionele orde. Helaas bleek een Kamermeerderheid er nog niet aan toe om deze gedachtegang te volgen. Dit leidde tot een motie waarin de 'Staatscommissie Bezinning Parlementair Stelsel' werd verzocht om dit wetsvoorstel bij haar taakopdracht te betrekken. Wordt vervolgd derhalve.

De bestrijding van terrorisme houdt ook de Eerste Kamer bezig. Eind januari werd hierover gedebatteerd met de minister van Justitie aan de hand van de wetsvoorstellen 'Intrekken Nederlandschap in belang van de nationale veiligheid', 'Tijdelijke wet bestuurlijke maatregelen terrorismebestrijding' en 'Het van rechtswege laten vervallen van reisdocumenten van personen aan wie een uitreisverbod is opgelegd'. Deze wetsvoorstellen werden door de Eerste Kamer vooral getoetst aan het non-discriminatiebeginsel. De wetsvoorstellen zouden kunnen leiden tot het maken van een onterecht onderscheid tussen personen met een enkele en personen met een dubbele nationaliteit. In de ogen van de SGP was hiervan geen sprake. Tijdens dit debat wist de SGP-woordvoerder een Kamermeerderheid achter zijn motie te krijgen waarin de regering werd verzocht te komen met alternatieven voor de verplichting van de minister om besluiten tot intrekking van de nationaliteit van een terrorist rechterlijk te laten toetsen, ook wanneer de betrokkene evident geen gebruik wil maken van zijn beroepsrecht of zelfs bezwaren zou hebben tegen het instellen van beroep. Aan deze malligheid zou snel een einde moeten worden gemaakt.

Een principiële geladen wetsvoorstel betrof de beperking van de wettelijke gemeenschap van goederen. Het houdt in dat het vermogen en de schulden van de partners, opgebouwd voor aanvang van het huwelijk, buiten de huwelijksgemeenschap blijven. De SGP constateerde dat hiermee een buitengewoon complex stelsel wordt opgetuigd, waar vooral advocaten en notarissen garen bij spinnen. Bovendien grijpt het wetsvoorstel teveel vooruit op de mogelijkheid om het huwelijk weer zonder kleerscheuren te ontbinden. Om die reden stemde de SGP tegen het voorstel. Uiteindelijk werd het voorstel met de kleinste meerderheid aanvaard.

Een politieke aandachtstrekker was de behandeling van het Associatieakkoord tussen de Europese Unie en Oekraïne. Een raadgevend referendum leidde tot een negatieve uitslag. Nadat eerder een meerderheid in de Tweede Kamer definitief groen licht had gegeven aan dit akkoord, sloot ook de meerderheid van de Eerste Kamer zich hierbij aan. Senator Van Dijk gaf zich tijdens het debat rekenschap van de negatieve uitslag van het referendum. Die uitslag moet serieus worden genomen. Tegelijkertijd staat buiten kijf dat het gehouden referendum het parlement niet ontslaat van de constitutionele verantwoordelijkheid voor het te nemen besluit. Er is geen sprake van een bindend, maar van een raadgevend referendum. Het zou onconstitutioneel zijn om van het referendum feitelijk een beslissend

referendum te maken. Ook de Eerste Kamer is gehouden tot een eigenstandige, inhoudelijke afweging. Vanuit die inhoudelijke afweging stemde de SGP-fractie in met het Associatieakkoord. Daarbij kreeg de SGP-woordvoerder van premier Rutte de expliciete toezegging dat de regering het Akkoord zou aangrijpen voor versterking van de positie van (christelijke) minderheden in Oekraïne.

Midden 2017 behandelde de Eerste Kamer het ingrijpende Klimaatakkoord van Parijs. De wereldwijde klimaatsystemen zijn enorm complex, zodat zelfs wetenschappers regelmatig naar adem moeten happen. De SGP-woordvoerder merkte op dat ons in de eerste plaats verwondering past over de grootheid van Gods schepping, maar ook bescheidenheid. De wetenschap op het terrein van klimaatverandering is relatief jong. Hier geldt dat wij nog veel niet weten, bijvoorbeeld over de vraag hoe groot de invloed van de mens is. Dat moet nopen tot voorzichtigheid, tot het organiseren van kritisch tegenspel en tot terughoudendheid ten aanzien van overspannen, apocalyptische uitroepen. Klimaatverandering mag geen pseudoreligie zijn, waarbij twijfel genadeloos de kop wordt ingedrukt. Het is van belang dat de klimaatwetenschap kritisch op zichzelf blijft en dat de politiek het klimaatonderzoek kritisch volgt. Met deze kanttekeningen steunde de SGP het wetsvoorstel.

Naast een serie andere wetsvoorstellen waaraan Van Dijk een bijdrage leverde, woonde hij begin 2017 op uitnodiging van het Ministerie van Defensie een grootschalige NAVO-legeroefening bij in Polen, 'Bison Drawsko'.

Tot slot nam de SGP'er het voortouw om de minister van Justitie opheldering te vragen omtrent de opname van een pornofilm in een Tilburgse kerk. Deze opname was zonder enige toestemming gemaakt en het betreffende kerkbestuur had aangifte gedaan bij de politie. Desalniettemin zag het Openbaar ministerie geen reden om tot vervolging over te gaan. Desgevraagd schaarde de minister zich achter het OM en constateerde dat de wet geen strafrechtelijk optreden mogelijk maakt. Bovendien zag hij geen reden tot aanscherping van de wet. Een onbevredigend antwoord van deze minister, die tevens verantwoordelijk is voor de contacten met kerkgenootschappen. We mogen niet accepteren dat producenten van porno of andere kwaadwillenden ook in kerkgebouwen, moskeeën en dergelijke hun opnames moeten kunnen maken, zonder dat zij hiervoor toestemming vragen. Daarmee worden dergelijke gebouwen in strafrechtelijke zin vogelvrij verklaard. In het nieuwe jaar zal de SGP dit punt opnieuw oppakken.

5.3 Ondersteboven

Het is een voorrecht om ook in de Eerste Kamer op gezette tijden te verwijzen naar het Woord van onze goede God. De woorden van H.F. Kohlbrugge hebben wat dat betreft niets aan actualiteit ingeboet. In een preek naar aanleiding van 1 Koningen 3:9 - waar Salomo tegen God zegt: 'Geef dan Uw knecht een verstandig hart om uw volk te richten, verstandiglijk onderscheidende tussen goed en kwaad' - merkt Kohlbrugge op:

"U denkt gewoonlijk, als u de krant leest, dat regeren heel gemakkelijk is, en al die heren in de Kamers - vergeef me het woord - denken het ook. Maar als God almachtig de keizer en de koning geen nederig hart geeft, zodat hij steeds de toevlucht neemt tot de genade, dan zeg ik u dat alles ondersteboven gaat in de staat."

Daaraan hebben de SGP-senatoren niets toe te voegen.

6. Eurofractie

De Eurofractie ChristenUnie-SGP is lid van de politieke fractie van Europese Conservatieven en Hervormers (ECR) in het Europees Parlement (EP). De Eurofractie heeft twee leden: drs. Bas Belder namens SGP en drs. Peter van Dalen namens ChristenUnie. Belder is lid van de commissie Buitenlandse Zaken. Daarnaast is hij plaatsvervangend lid van de Landbouwcommissie en van de Begrotingscommissie. Voorts is hij vicevoorzitter van de delegatie voor de betrekkingen met Israël en lid van de delegatie voor de betrekkingen met Iran. De meeste vergaderingen in commissie- en delegatieverband vinden plaats in Brussel. Daarnaast wordt twaalf keer per jaar plenair vergaderd in Straatsburg.

De volgende medewerkers waren in 2017 in dienst van het SGP-smaldeel van de Eurofractie:

- Elise Abbey-van Doorn MA
- Leonard den Boef MA
- Elise Coolegem MA (t/m november)
- Christine van Dijk LL.M
- Gonda van den Heuvel-van 't Zelfde MA (vanaf december)
- Walter van Luik MSc.
- drs. Frank van der Maas (t/m december)

6.1 Buitenlandse Zaken

Op het terrein van buitenlands beleid beheerste de situatie in de Arabische wereld en Turkije evenals in voorgaande jaren regelmatig de parlementaire agenda. Belder heeft actief deelgenomen aan de hierover gevoerde debatten. Belder was dit jaar schaduwrapporteur op o.a. de jaarlijkse voortgangsrapporten over Turkije en Bosnië-Herzegovina en op een rapport over de relatie met Hong Kong, twintig jaar na de Britse overdracht.

De Eurofractie heeft zich met grote regelmaat ingezet voor godsdienstvrijheid in vooral, maar niet uitsluitend, de Arabische wereld. Er is aandacht gevraagd voor de positie van christenen in onder meer China, Indonesië, het Midden-Oosten, Turkije en Zuid-Soedan.

In het najaar werd Belder voor de vierde maal aangewezen als rapporteur voor een initiatiefrapport van het Europees Parlement over de betrekkingen tussen de EU en China. In het kader hiervan werd eind november reeds een werkbezoek afgelegd aan Taiwan. Het rapport zal in 2018 verschijnen.

In november organiseerden we een seminar over de situatie van christenen en yezidi's in Syrië en Irak met als gastspreker dr. Otmar Oehring van de Konrad Adenauer Stiftung.

6.2 Israël en Joodse gemeenschappen in Europa

In 2017, een jaar dat gekenschetst kan worden door voortdurende instabiliteit in het Midden-Oosten en toenemend antisemitisme in Europa, zette de Eurofractie zich onverminderd in voor verdieping van de betrekkingen tussen de EU en de Joodse staat Israël, alsook voor het welzijn en de veiligheid van de Joodse gemeenschappen in Europa.

Als vice-voorzitter van de Israël-delegatie van het Europees Parlement reisde Belder diverse keren naar Israël voor ontmoetingen met Knessetleden, diverse Ministeries, academici en het maatschappelijk veld. In november 2017 vond de 43e interparlementaire vergadering met de Knesset plaats in Jeruzalem waarbij teruggekeken kan worden op een goed overleg. Tevens nam Belder in zijn hoedanigheid als voorzitter van de Israel Allies Caucus deel aan het jaarlijkse congres tussen christelijke en Israëlische parlementariërs in Jeruzalem. Begin juni trad Belder toe tot de Raad van Bestuur van de Universiteit van Haifa.

Middels het organiseren van diverse conferenties in het Europees Parlement, onder meer de conferentie Tectonic Shifts in the Middle East, zette de Eurofractie in op het kweken van breder begrip voor de complexe veiligheidssituatie in de regio waar Israël mee te maken heeft. Met het oog daarop heeft Belder in 2017 ook zitting genomen in de Iran-delegatie van het Europees Parlement.

In samenwerking met de European Christian Political Movement en de European Coalition for Israel organiseerde Belder in december 2017 de conferentie 'From Balfour Declaration to Start-Up Nation' om de 100e verjaardag van de Balfour Declaration te markeren en vooruit te blikken naar de toekomst. Onder de sprekers waren minister Gilad Erdan van Veiligheid, alsook vertegenwoordigers van Israëlische start-ups.

In de plenaire debatten en resolutieteksten heeft de Eurofractie zich ingezet voor optimale beïnvloeding. Zo bekrachtigde het Europees Parlement in 2017 de werkdefinitie van antisemitisme waarin ook het nieuwe antisemitisme gelinkt aan de staat Israël, expliciet is opgenomen.

6.3 Landbouw

Als plaatsvervangend lid in de landbouwcommissie heeft Belder zich ook in 2017 ingezet voor de Nederlandse landbouwsector. Voor de vereenvoudiging van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid diende Belder met succes wijzigingsvoorstellen in waardoor de steun aan jonge boeren nu beter aansluit bij de praktijk van bedrijfsopvolging en voor vijf jaar aan jonge boeren verstrekt wordt. Ook werden verbeteringen voor akkerbouwers ingebracht voor meer flexibiliteit bij gewasdiversificatie en voor de brancheorganisatie akkerbouw.

Belder was dit jaar schaduwrapporteur op o.a. het dossier over mededingingsbeleid, waarbij hij het punt van duurzaamheidsafspraken ten opzichte van mededingingsrecht inbracht. In een schriftelijke vraag werd de Commissie gevraagd verder onderzoek te doen naar ongelijke machtsverdeling in de keten.

In 2017 waren de effecten van de Russische boycot nog steeds voelbaar en werd de pluimveesector getroffen door de fipronil-crisis; in debatten is ingezet op het welzijn van de sector. Wat betreft een eerdere schriftelijke vraag in relatie tot vogelgriep besloot de Commissie dit jaar om het aantal weken met behoud van vrije-uitloopstatus te verlengen.

In 2017 organiseerde Belder Brusselse landbouwbijeenkomsten voor Nederlandse betrokkenen inzake uitdagingen voor de plantaardige sectoren, met aandacht voor gewasbeschermingsmiddelen, alsook inzake uitdagingen voor de pluimveehouderij, waarbij werd ingezoomd op de fipronil-crisis en behoud van een gelijk speelveld in Europa.

6.4 Begroting

Voor de EU-begroting 2018 heeft de Eurofractie een aantal wijzigingsvoorstellen ingediend. Daarmee hebben we onder andere aandacht gevraagd voor godsdienstvrijheid en antisemitisme in het Midden-Oosten en andere landen en regio's. Met de Duitse en Vlaamse delegaties hebben we gevraagd om stopzetting van de EU-subsidies die Turkije ontvangt met het oog op toetreding tot de EU.

Enkele voorstellen werden gesteund door een meerderheid van het Europees Parlement. De Europese Commissie zal zich richten op een beter en gelijkmatiger handhaving op de interne markt, met het oog op een eerlijker speelveld voor ondernemingen. Bij het mensenrechtenbeleid heeft het Europees Parlement uitgesproken dat de EU geen steun mag geven aan organisaties die de Europese vrijheden niet respecteren. Dat is van belang ten aanzien van organisaties die oproepen tot haat en geweld, met name ten aanzien van (religieuze) minderheden in het Midden-Oosten.

In het kader van de begrotingscontrole heeft de Eurofractie vier voorstellen ingediend die de steun kregen van de meerderheid van het Europees Parlement. De Europese Commissie moet onderzoeken hoe betere prioriteitstelling kan bijdragen aan vereenvoudiging van de regels voor EU-subsidies. Daarnaast moet de prestatiereserve voor lidstaten worden aangescherpt, zodat de lidstaten een financiële prikkel hebben om het beheer van EU-subsidies te verbeteren.

6.5 Overige zaken

In juni organiseerden we een symposium over "De onverbreekbare band tussen het Joodse volk en de Joodse staat" waarbij verdieping plaatsvond in zowel het theologisch als politiek perspectief. Het thema weerspiegelde onze politieke inzet in Europees verband voor het welzijn en de veiligheid van de Joodse staat Israël en de Joodse gemeenschappen in Europa. Sprekers waren opperrabbin Jacobs, mw. Esther Voet, dr. Paul en dr. Wallet.

De werkgroep menselijke waardigheid, opgezet in samenwerking met de ECPM, heeft zich gebogen over de historische ontwikkeling van het principe van menselijke waardigheid en de juridische aspecten bij internationale verdragsteksten inzake de beschermwaardigheid van het menselijk leven.

De Eurofractie heeft het jaarlijkse Brussels Beraad gefaciliteerd, een overleg van reformatorische en protestants-christelijke scholen uit verschillende lidstaten. Die hebben ervaringen uitgewisseld en zich met deskundigen bezonnen op het thema van de genderideologie en de consequenties ervan voor de scholen in de lidstaten.

In samenwerking met Kom over en Help heeft de Eurofractie opnieuw Bulgaarse instellingen voor kinderopvang bezocht. De situatie in de kinderopvang is nog steeds triest. De EU geeft steun, maar de Bulgaarse overheid neemt onvoldoende verantwoordelijkheid. De goede praktijken die er zijn verdienen bredere navolging.

In september bracht Belder samen met de Stichting VOE een bezoek aan Jordanië. Daar had hij ontmoetingen met Jordaanse christenen om meer te horen over de situatie van Jordaanse christenen in het land.

7. Stichting Vormingsactiviteiten Oost-Europa (VOE)

De Stichting Vormingsactiviteiten Oost-Europa is 'de internationale poot' van de SGP en houdt zich bezig met het organiseren van politieke bewustwordingsactiviteiten in landen grenzend aan de Europese Unie in Oost-Europa, het Midden-Oosten en Noord-Afrika. De Stichting werkt daarvoor samen met christelijke politieke partijen en/of politieke organisaties in die landen. Het doel van de activiteiten is om betrokkenheid van christenen bij/in de politiek te stimuleren en bij te dragen aan democratisering en opbouw van de rechtsstaat in de betreffende landen.

Deze activiteiten worden financieel mogelijk gemaakt door subsidie voor politieke partijen in het kader van de Wet financiering politieke partijen (Wfpp) en het Nederlands Fonds voor Regionale Partnerschappen (NFRP). Het NFRP bestaat uit het Matra-programma, gericht op Oost-Europa, en het Shiraka-programma, gericht op de Arabische regio.

Behalve de reguliere activiteiten met buitenlandse partners geeft Stichting VOE, samen met de andere geledingen van de SGP, vorm aan het Internationaal Secretariaat. Doel daarvan is o.m. om relevante internationale contacten van de diverse geledingen met elkaar te delen en vragen van buitenaf snel en adequaat te kunnen beantwoorden.

In dit jaarverslag vindt u een terugblik op de werkzaamheden die door Stichting VOE in 2017 zijn verricht.

7.1 Bestuur en personeel

In het verslagjaar 2017 telde het bestuur van VOE acht bestuursleden.

De samenstelling van het bestuur en personeel was per 31 december 2017 als volgt:

Dhr. E. van Voorden (voorzitter)
Dhr. dr. W. Jongsma (secretaris)
Dhr. drs. G.A. van der Waal (penningmeester)
Dhr. mr. P.J. den Boef (lid)
Mw. drs. E. Abbey-van Doorn (lid)
Dhr. G.A.R. Kraaijeveld (lid)
Dhr. drs. H.J. van Schothorst (lid)
Dhr. J.C. Bazen (lid)

Adviseur van Stichting VOE is:

Dhr. H. Krooneman (namens de Tweede Kamerfractie)

Personeel:

Mw. M. van Oost-Mitocararu (coördinator) 0,2 fte

Dhr. C.J.P. Knulst (coördinator) 0,4 fte

Wijzigingen:

J.C. Bazen is kort na het neerleggen van zijn taken als coördinator (per 1 januari 2017) aangetreden als bestuurslid van Stichting VOE.

E. Abbey heeft haar bestuurslidmaatschap per 31 december 2017 opgezegd. Het bestuur dankt mw. Abbey voor haar inzet voor Stichting VOE en beraad zich momenteel over de aanstelling van een opvolger.

Het bestuur vergaderde in 2017 zeven keer.

Behalve de werkzaamheden van de coördinatoren werden alle activiteiten en projecten uitgevoerd door vrijwilligers. In veel gevallen waren deze vrijwilligers bestuursleden en door VOE uitgenodigde trainers en/of sprekers op conferenties.

In het afgelopen jaar zijn de meeste activiteiten georganiseerd door M. van Oost en C.J.P. Knulst als coördinatoren van de stichting. Daarnaast werden bijdrages geleverd door bestuursleden van VOE, experts uit de achterban van de SGP, gemeenteraadsleden, de Tweede Kamerfractie, de Eurofractie en leden van de SGP-jongeren.

7.2 Activiteiten

In het verslagjaar is gewerkt aan een aantal projecten. Deze projecten zijn uitgevoerd volgens het projectplan dat in het najaar van 2016 is goedgekeurd door het bestuur. Projecten en trainingen worden altijd uitgevoerd op basis van aanvragen van de partners van Stichting VOE in Oost Europa of de Arabische wereld en zijn derhalve vraaggestuurd.

Albanië

In Albanië heeft Stichting VOE de laatste jaren intensief samengewerkt met de Wilberforce Foundation. Dit is een christelijke stichting die op termijn wil uitgroeien tot een politieke partij. De samenwerking en trainingen van de afgelopen jaren hebben ertoe geleid dat in Albanië een stabiele organisatie van christelijke leiders is gevormd, die zich landelijk inzet voor christelijke waarden en normen. In 2017 hebben de inspanningen concreet geresulteerd in de formele registratie van de Wilberforce Foundation. Tevens is in 2017 in Albanië samengewerkt met Economic Diplomacy and Integrity (EDI), een internationale organisatie (met nationale afdelingen, waaronder in Albanië) die trainingen organiseert over leiderschap en integriteit.

Egypte

Sinds de 2011 (de omwenteling t.g.v. de zgn. Arabische Lente) is het moeilijk om op politiek vlak samen te werken met christenen in Egypte, vanwege de druk vanuit de overheid. In 2017 is via het Centre for Arab-West Understanding Cairo voor het eerst in enkele jaren weer een conferentie georganiseerd, over duurzaam watergebruik. D.m.v. dit soort minder politieke thema's probeert Stichting VOE in Egypte toch voet aan de grond te houden.

Georgië

In Georgië leven duizenden vluchtelingen uit Abchazië en Zuid-Ossetië, die in de laatste oorlog zijn verdreven door de Russen en een nieuw leven op moeten bouwen. Daaronder zijn ook protestantse christenen. Onze partner, de Unie van Baptisten, probeert deze mensen te helpen op zowel kerkelijk als maatschappelijk vlak. In 2017 zijn trainingen verzorgd over integratie van minderheden en de verhouding tussen kerk en staat. Daarnaast is er in april een project uitgevoerd met de buitenparlementaire Christendemocratische Partij (CDPP) in Georgië, om hen te ondersteunen met een campagnestrategie voor de lokale verkiezingen in het najaar van 2017.

Irak

In Erbil, in Noord-Irak, is in mei een training georganiseerd voor Irakese politici en belangstellenden over het thema 'State-building and democratization', in samenwerking met het Development, Training and Research Centre Europe. Onder de aanwezigen waren ook vluchtelingen, afkomstig uit de regio Mosul (Nineveh), waar historisch gezien veel christenen wonen. Helaas staat hun positie sterk onder druk, m.n. sinds de komst van IS. De recente ontwikkelingen in Irak zijn hoopgevend. In december heeft Stichting VOE een conferentie georganiseerd in Hilla, in samenwerking met de Iraqi Democratic Movement, over de inrichting van kiesstelsels en de toepassing daarvan in Irak.

Jordanië

In Jordanië is een conferentie georganiseerd in samenwerking met een lokale christelijke organisatie die de belangen van christenen in dit land behartigt. Europarlementariër Belder heeft daarbij namens de SGP gesproken over de situatie in het Midden-Oosten en de positie van christenen.

Moldavië

In Moldavië werd tot voor kort samengewerkt met de PPCD, een christendemocratische partij. In 2017 zijn helaas geen activiteiten georganiseerd met deze partner. In november heeft VOE in samenwerking met een christelijke denktank in Moldavië een cursusprogramma gefaciliteerd voor christelijke jongeren die zich interesseren in politiek.

Montenegro

In Montenegro werd ook in 2017 samengewerkt met de Christian Movement en met een christelijke organisatie die zich inzet voor de integratie van Roma in de Montenegrijnse samenleving. In januari en in juli werden conferenties georganiseerd over resp. onderwijsbeleid en de positie en waarde van de familie in de samenleving. Stichting VOE heeft ook het nieuwsplatform van de Christian Movement ondersteund.

Nederland

In oktober organiseerde Stichting VOE in samenwerking met het WI de inmiddels traditionele jaarlijkse Internationale Conferentie in Rotterdam. Thema was 'Church, State and Society: Clash or Cooperation?'.
47

De conferentie werd bijgewoond door een groot aantal van de buitenlandse partners van Stichting VOE en door Nederlandse gasten.

Oekraïne

In Oekraïne werkt Stichting VOE samen met de Christen Democratische Unie (HDS). In samenwerking met deze partij en met de christendemocratische BCD uit buurland Wit-Rusland werd in augustus een zomerschool georganiseerd over het thema 'Responsibility before God and Man: Christians in Society'. Daaraan werd bijgedragen vanuit de SGP-jongeren en het Wetenschappelijk Instituut. Verder is er met vertegenwoordigers van de Hongaarse minderheden in Zuidwest-Oekraïne in november een conferentie georganiseerd over de toekomst van de Europese Unie en over de positie van minderheden in Oekraïne.

Roemenië

In Roemenië is enkele jaren geleden een nieuwe christelijke politieke partij opgericht, de UCDR (Union of Christian Democrats in Romania). Stichting VOE onderhoudt contacten met deze partij en ondersteunt in de ontwikkeling tot stabiele politieke partij. In 2017 zijn door omstandigheden ter plaatse geen activiteiten georganiseerd met de UCDR; in 2018 wordt geprobeerd de draad weer op te pakken.

Servië

In Servië is in samenwerking met EDI Servië in mei een conferentie georganiseerd over integriteit in de politiek en de bijzondere verantwoordelijkheid van christelijke politici op dat gebied. Servië is kandidaat-lidstaat van de Europese Unie en momenteel het eindpunt van veel routes waarlangs vluchtelingen vanuit het Midden-Oosten naar West-Europa proberen te reizen. De voorzieningen voor deze mensen zijn vaak gebrekkig en ontoereikend, met schrijnende situaties tot gevolg.

Wit-Rusland

In Wit-Rusland (Belarus) wordt samengewerkt met de politieke partij Belarusian Christian Democracy. Deze politieke partij wordt sterk tegengewerkt door het regime van Loekasjenko. Voor trainingen werd tot 2016 uitgeweken naar buurlanden zoals Litouwen of Oekraïne. In juni werd in 2017 weer een conferentie georganiseerd in Minsk, over het landbouwbeleid van resp. Nederland en Wit-Rusland. Landbouw is een belangrijk thema bij de lokale verkiezingen die in het voorjaar van 2018 worden gehouden. In november werden enkele follow-up bijeenkomsten georganiseerd in de regio's. De BCD was tevens betrokken bij de organisatie van de zomerschool met HDS in Oekraïne.

7.3 Internationaal Secretariaat

Vanwege het toenemende aantal vragen aan onze partij vanuit het buitenland om samen te werken op het vlak van vraagstukken met betrekking tot christelijke politieke en maatschappelijke vraagstukken, is in 2015 besloten een Internationaal Secretariaat op te richten. In 2016 zijn de eerste verkennende gesprekken gedaan en is er gewerkt aan het formuleren van een strategie. In 2017 heeft het Internationaal Secretariaat verder vorm gekregen.

Eenheid en afstemming van de internationale samenwerking binnen de diverse geledingen van de partij is het kerndoel van het Internationaal Secretariaat. Nederland is onderdeel van een steeds verder globaliserende wereld waarbij Nederland m.b.t. regelgeving, economische betrekkingen, handel en geopolitiek slechts een klein onderdeel is van een veel groter geheel. Het Internationaal Secretariaat heeft als doel het in kaart brengen en onderhouden van internationale contacten en met deze contacten samen te werken aan het verspreiden van het christelijke politieke gedachtegoed.

Het Internationaal Secretariaat is het centrale aanspreekpunt voor alle internationale politieke aangelegenheden binnen de partij. Het secretariaat wordt aangestuurd door een stuurgroep waaruit een afgevaardigde vanuit alle partijgeledingen deelneemt. Het Internationaal Secretariaat valt uiteindelijk onder de verantwoordelijkheid van de Stichting VOE.

De samenstelling van de stuurgroep was per 31 december 2017 als volgt:

Afgevaardigden:

- Dhr. G.A.R. Kraaijeveld (Stichting VOE, voorzitter stuurgroep)
- Dhr. C.J.P. Knulst (Stichting VOE, coördinator)
- Dhr. drs. J.W. van Berkum (partijbureau)
- Dhr. mr. P.J. den Boef (Hoofdbestuur)
- Mw. drs. E. Abbey-van Doorn (Eurofractie)
- Dhr. H. Krooneman (Tweede Kamerfractie)
- Dhr. J.A. van't Land (SGP-jongeren)
- Dhr. drs. J.A. Schippers (Wetenschappelijk Instituut)

Afsluiting

Het hoofdbestuur willen allen die hebben bijgedragen aan het werk van onze partij hartelijk danken. Die dank geldt in het bijzonder de vertegenwoordigers, de bestuurders, de vele vrijwilligers en natuurlijk ook alle medewerkers van het partijbureau. De Heere zegene dit werk tot Zijn eer. Hij geve dat wij niet vertrouwen op hout en stok, maar dat wij en ons volk achting zouden nemen op de HEERE en Zijn Woord.

Rotterdam, maart 2018

drs. P.A. Zevenbergen,
secretaris

M.F. van Leeuwen,
partijvoorzitter

Bijlage D - Financieel jaarverslag 2017

Verslag van de penningmeester

(toelichting op de samengevoegde rekening van baten en lasten over het jaar 2017)

Algemeen

De jaarrekening over het 99e verenigingsjaar laat zien dat de SGP er financieel goed voor staat. Het jaar 2017 kon worden afgesloten met een minder negatief resultaat dan begroot. Aanvankelijk was een negatief resultaat begroot van € 163.342, het definitieve eindresultaat komt uit op € 72.000 negatief (exclusief afdelingen). Wanneer rekening wordt gehouden met het resultaat van de afdelingen dan komt het boekhoudkundig resultaat uit op € 73.650 positief.

De vermogenspositie nam toe tot een bedrag van € 4.662.055, wat met name is toe te schrijven aan het positieve resultaat van de afdelingen. Op een balanstotaal van € 6.538.475 bedraagt het eigen vermogen (exclusief voorzieningen) 71%. Daarmee kunnen we stellen dat er sprake is van gezonde financiële verhoudingen.

In het verenigingsjaar 2017 is bijzondere aandacht besteed aan de administratieve organisatie en de inrichting van control. Hiervoor is een extern deskundige ingeschakeld die aan het hoofdbestuur advies heeft uitgebracht over het verbeteren van de administratieve processen en de inrichting van de functie van controller. Het hoofdbestuur heeft de adviezen integraal overgenomen. In 2018 wordt de functie van controller formeel ingericht, hetgeen mogelijk is binnen de bestaande formatie.

Ook de ontwikkeling van de beleggingsportefeuille op de korte en middellange termijn wordt in het licht van de huidige lage rentestand nauwkeurig afgestemd met de bank. Een eventuele rentestijging heeft tot gevolg dat de waarde van obligaties zal dalen. Hoewel het beleggingsstatuut bepaalt dat deze privaot ontvangen middelen in obligaties(fondsen) worden belegd, adviseert de bank echter een deel van beleggingsportefeuille om te zetten in aandelenfondsen. Een mix van 70% obligaties en 30% aandelen (in fondsen) beperkt het risico van vermogensdaling en verlies aan rendement. Te allen tijde staat voorop dat de fondsen voldoen aan de MVO-norm en de geselecteerde fondsen niet investeren in bedrijven die betrokken zijn bij de wapen- of seksindustrie, gebruik maken van kinderarbeid of een anti-Israël beleid voeren. Het hoofdbestuur zal zich in 2018 nader beraden op de door de bank geadviseerde beleggingsstrategie tot 2023 (beleggingshorizon effectenportefeuille).

De risicoreserve beleggingsportefeuille is met €15.010 afgenomen vanwege de daling van de beurswaarde. Vanaf de volgende begrotingsronde zal jaarlijks de hoogte van de continuïteitsreserve bestaande uit continuïteitsreserve werkorganisatie, risicoreserve terugval aantal zetels en risicoreserve beleggingsportefeuille worden herzien.

Het giftenreglement is geactualiseerd en staat ter vaststelling geagendeerd voor de algemene vergadering van de SGP die op 21 april 2018 wordt gehouden.

De jaarlijkse financiële verantwoording door de afdelingen vereist de nodige aandacht. Het gaat dan in het bijzonder over de tijdige en volledige aanlevering van informatie, welke noodzakelijk is voor het opstellen van de jaarrekening. Hierover zal binnenkort worden gecommuniceerd met de penningmeester van de afdelingen/kiesverenigingen.

BATEN

De totale baten over het jaar 2017 bedragen € 1.717.386. Begroot was € 1.488.600, wat een surplus betekent van € 228.786. Dit is gevolg van hogere subsidie, meer ontvangen giften en legaten en hogere opbrengsten van afdelingen. De baten en lasten van afdelingen zullen afzonderlijk worden toegelicht.

Subsidie

De totaal ontvangen subsidie in 2017 is € 20.381 meer dan begroot.

Giften en legaten

In 2017 is een legaat ontvangen van € 24.895. Er is ruim € 92.000 aan giften ontvangen voor de verkiezingen. Deze giften zijn toegevoegd aan de voorziening verkiezingsfonds. In plaats van een reguliere giftenactie voor het werk van de SGP is in 2017 een giftenactie gehouden voor het 100-jarig jubileum van de partij in 2018. Dat verklaart dat de reguliere giften lager zijn dan begroot (€ 10.852 tegenover €40.000). Daarnaast is €37.933 aan jubileumgiften ontvangen die niet afzonderlijk waren begroot.

Rentebaten en waardeverminderingen effecten

De rentebaten liggen € 11.748 lager dan begroot. Het lage renteniveau is hieraan debet. Als gevolg van een negatief verkoopresultaat en koerscorrectie effecten is een bedrag van € 8.896 resp. € 6.114 ten laste van de rentebaten geboekt. Per saldo is het resultaat € 27.742, terwijl € 54.500 was begroot (zie ook toelichting waardeontwikkeling effecten onder algemeen).

Opbrengsten afdelingen

Begroot € 142.500, werkelijk € 333.690. In de begroting wordt voor de opbrengsten van de afdelingen uitgegaan van het aantal afdelingsleden x het bedrag per lid dat de afdelingen aan retributie van de SGP ontvangen. De opbrengsten van afdelingen zijn hoger, omdat de afdelingen ook zelf inkomsten genereren. In de jaren voorafgaand aan de verkiezingen sparen de afdelingen voor de verkiezingscampagne. Dit resultaat wordt in de jaarrekening van de SGP toegevoegd aan de bestemmingsreserve afdelingen. In verkiezingsjaren zullen aan deze reserve grote bedragen worden onttrokken.

LASTEN

De totale lasten over 2017 bedroegen € 1.643.736. Begroot was € 1.651.942, waardoor er sprake is van een voordelig verschil van € 8.206.

Vergaderkosten

De vergaderkosten liggen € 22.935 lager dan begroot. Er zijn minder bijeenkomsten gehouden en de kosten van de Open Dag in de Tweede Kamer zijn ten laste gebracht van het verkiezingsfonds, omdat de Open Dag dit keer in de campagneperiode is gehouden en in het teken stond van de Tweede Kamerverkiezingen.

Bestuurdersvereniging

De bestuurdersvereniging zou in de opstartfase financieel worden ondersteund. Hiervoor was een bedrag geraamd van € 52.250. Omdat er aanzienlijk minder advertentiekosten zijn gemaakt en minder bijeenkomsten zijn belegd, is niet meer dan € 24.330 aan de bestuurdersvereniging bijgedragen. Ook de uitgaven voor de website/het intranet waren lager dan begroot. Per saldo een voordeel van € 27.920.

Algemene kosten

Begroot € 70.200, werkelijk € 91.480. De bankkosten en advieskosten zijn hoger dan begroot. Onder de bankkosten vallen ook de kosten die de SGP maakt voor de digitale contributie-inning. Relatief veel leden betalen de contributie niet op tijd waardoor extra kosten moeten worden gemaakt voor het versturen van herinneringen. De hogere advieskosten hebben te maken met de niet begrote begeleiding die de SGP ontvangt bij de inrichting van de controllersfunctie op het partijbureau en de begeleiding bij de totstandkoming van een nieuw strategisch beleidsplan. Aanvankelijk zou er in 2018 een nieuw plan worden opgesteld. Er is echter besloten hiermee al in 2017 te beginnen, zodat dit plan in het begin van het jubileumjaar gereed is.

Kosten afdelingen

Begroot € 142.500, werkelijk € 187.725. In de begroting wordt voor de kosten van de afdelingen uitgegaan van het aantal afdelingsleden x de retributie die de afdelingen van de SGP ontvangen. De kosten van de afdelingen zijn in werkelijkheid hoger.

RESULTAAT 2017

Resultaatbestemming

De resultaatbestemming over 2017 is als volgt:

- **Risicoreserve beleggingsportefeuille**
Als gevolg van dalende beurswaarde van de obligaties is een bedrag van € 15.010 ten laste gebracht van de risicoreserve beleggingsportefeuille
- **Bestemmingsreserve huisvesting**
Ten gunste van het resultaat is een bedrag van € 40.000 ten laste van de bestemmingsreserve huisvesting geboekt. Deze reserve is in het verleden gevormd uit de boekwinst na verkoop van het ds. G.H. Kerstenhuis. Vanaf 2013 wordt voormeld bedrag jaarlijks ter dekking aangewend voor (een deel

van) de afschrijving van het huidige kantoorpand. Na verwerking van deze mutatie bedraagt het saldo ultimo 2017 € 1.000.000. Deze methodiek kan nog gedurende 25 jaar worden toegepast.

- **Bestemmingsreserve 100 jaar SGP**
Ten laste van het resultaat is € 37.933 aan de bestemmingsreserve 100 jaar SGP toegevoegd en € 6.526 onttrokken. Per saldo is € 31.407 aan de bestemmingsreserve toegevoegd.
- **Bestemmingsreserve ICT**
In het boekjaar is vanuit de resultaatbestemming een bedrag van € 20.000 onttrokken en tevens toegevoegd. Per saldo geen financieel effect.
- **Bestemmingsreserve vitalisering afdelingen**
Vanuit de resultaatbestemming wordt een bedrag van per saldo € 26.255 bestemd voor deze reserve. Na verwerking van de toevoeging en onttrekking bedraagt het saldo ultimo 2017/€ 22.329
- **Bestemmingsreserve afdelingen**
Vanuit de resultaatbestemming wordt een bedrag van € 145.965 bestemd voor deze reserve. Vanuit de nieuwe gevormde afdelingen is een bedrag € 51.071 direct toegevoegd aan deze reserve, waardoor het saldo per ultimo 2017 € 852.790 bedraagt.
- **Algemene reserve**
De algemene reserve bedraagt ultimo 2017 € 405.585. Als gevolg van een mutatie vanuit de resultaatbestemming is de algemene reserve met € 22.457 afgenomen.

In het voorbije verenigingsjaar is enorm veel werk verzet door de vele vrijwilligers, bestuursleden van afdelingen/kiesverenigingen en anderen die op welke wijze dan ook betrokken zijn bij de SGP. We denken ook aan ondernemers die de SGP financieel en materieel ondersteunen, in het bijzonder tijdens de verkiezingen of thematische acties. Zonder hun bijdrage was het niet mogelijk de SGP op zichtlocaties te presenteren.

We zeggen hen allen dank voor de warme betrokkenheid bij de SGP en hun belangeloze inzet om de beginselen en het politieke programma in Europa, landelijk, provinciaal en gemeentelijk te kunnen uitdragen. Ook na 99 jaar rust de verantwoordelijkheid op ons om Gods Woord in de samenleving tot meerdere erkenning te brengen. Een bijna onmogelijke opgave voor hen die de SGP vertegenwoordigen in een tijdsgewricht waarin anti-christelijke machten Gods Woods en Wet omver proberen te werpen. Zij verdienen uw steun; door het gebed, door uw medeleven en uw betrokkenheid in welke vorm dan ook. Dat de SGP als een rots in de politieke branding mag blijven staan om ook in het toekomstige de getuigenis van de vaste hoop in de Rots der eeuwen voor alle oren te laten klinken.

*Verborgenheden met diep ontzag te melden,
Die ons voorheen de vaders vertelden,
Die wij hun kroost ook niet verbergen mogen,
Die stellen wij het nageslacht voor ogen,
Des Heeren lof uit 's lands historieblaân,
Zijn sterken arm, en grote wonderdaan.*

Psalm 78 vers 2

Ochten, maart 2018
J.W. Keuken MBA

BALANS PER 31 DECEMBER 2017

(Bedragen in euro's) (Na resultaatbestemming)	31-12-2017	31-12-2016
ACTIVA		
Materiële vaste activa		
Terreinen	476.364	476.364
Gebouwen	957.605	978.155
Installaties	57.095	66.504
Inventaris	100.223	109.969
Automatisering	165.302	27.056
	<u>1.756.589</u>	<u>1.658.048</u>
Financiële vaste activa		
Effecten	1.962.790	2.092.487
Spaargelden	1.641.583	1.701.395
	<u>3.604.373</u>	<u>3.793.882</u>
Vorderingen		
Rekening-courant		
Stichting Fractiebijstand SGP	-	5.397
Stichting Vormingsactiviteiten Oost-Europa	-	14.340
SGP Bestuurdersvereniging	150	-
Rente	3327	6.531
Subsidies	107.871	106.519
Overige vorderingen	86.710	87.599
	<u>198.057</u>	<u>220.387</u>
Liquide middelen	<u>979.456</u>	<u>878.926</u>
	<u>6.538.475</u>	<u>6.551.244</u>
PASSIVA		
Eigen Vermogen		
Continuïteitsreserve	2.049.990	2.065.000
Bestemmingsfonds Actie Trouw	-	-
Bestemmingsreserves	1.353.691	1.388.538
Bestemmingsreserve afdelingen	852.790	655.754
Algemene reserve	405.585	428.042
	<u>4.662.055</u>	<u>4.537.334</u>
Voorzieningen		
Verkiezingsfonds	1.606.769	1.804.305
Onderhoudsvoorziening	36.993	23.372
	<u>1.643.762</u>	<u>1.827.677</u>
Kortlopende schulden		
Rekening-courant		
Guido de Brès-Stichting, WI-SGP	28.197	18.695
SGP-jongeren	32.400	9.099
Stichting Fractiebijstand SGP	124	-
Stichting Vormingsactiviteiten Oost-Europa	19.295	-
Partijblad De Banier	22.729	31.219
SGP Bestuurdersvereniging	3.740	-
Overige schulden	126.173	127.221
	<u>232.658</u>	<u>186.234</u>
	<u>6.538.475</u>	<u>6.551.244</u>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER HET JAAR 2017

	2017		2016
	uitkomst	begroting	uitkomst
BATEN			
Partijbijdragen	522.453	527.000	519.639
Subsidie	552.881	532.500	544.804
Giften en legaten	79.850	44.000	47.205
Bestuurdersvereniging	6.260	7.500	-
Partijblad De Banier	169.249	157.000	171.193
Rentebaten en waardeverandering effecten	27.742	54.500	65.880
Overige opbrengsten	25.262	23.600	21.900
Opbrengsten afdelingen	333.690	142.500	263.720
	<u>1.717.386</u>	<u>1.488.600</u>	<u>1.634.340</u>
LASTEN			
Personeelskosten	566.569	543.041	509.950
Afschrijvingen	56.472	60.943	55.860
Huisvestingskosten	56.812	58.108	56.013
Vergaderkosten	118.465	141.400	99.879
Public Relations	214.806	234.200	308.925
Kosten Actie Trouw	-	-	4.842
Bestuurdersvereniging	24.330	52.250	13.242
Kosten partijblad De Banier	213.799	221.000	227.802
Kantoorkosten	93.277	108.300	106.712
Algemene kosten	91.480	70.200	67.262
Bijdrage aan geledingen	20.000	20.000	28.719
Kosten afdelingen	187.725	142.500	152.761
	<u>1.643.736</u>	<u>1.651.942</u>	<u>1.631.969</u>
Resultaat	<u>73.650</u>	<u>163.342-</u>	<u>2.371</u>
Resultaatbestemming:			
Continuïteitsreserve werkorganisatie	-	-	600.000
Risicoreserve terugval aantal zetels	-	-	1.255.000
Risicoreserve beleggingsportefeuille	15.010-	-	210.000
Bestemmingsfonds Actie Trouw	-	-	4.894-
Bestemmingsreserve huisvesting	40.000-	40.000-	40.000-
Bestemmingsreserve 100 jaar SGP	31.407	15.000-	3.115-
Bestemmingsreserve ICT	-	-	5.000
Bestemmingsreserve vitalisering afdelingen	26.255-	9.700-	47.725
Bestemmingsreserve afdelingen	145.965	-	110.959
Algemene reserve	22.457-	98.642-	2.178.303-
	<u>73.650</u>	<u>163.342-</u>	<u>2.371</u>

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur van de Staatkundig Gereformeerde Partij

Bijgesloten samengevatte jaarrekening bestaande uit de samengevatte balans per 31 december 2017 en de samengevatte staat van baten en lasten zijn ontleend aan de gecontroleerde jaarrekening van de Staatkundig Gereformeerde Partij per 31 december 2017. Wij hebben een goedkeurend oordeel verstrekt bij die jaarrekening in onze controleverklaring van 16 maart 2018. Desbetreffende jaarrekening en deze samenvatting daarvan, bevatten geen weergave van gebeurtenissen die hebben plaatsgevonden sinds de datum van onze controleverklaring van 16 maart 2018.

De samengevatte jaarrekening bevat niet alle toelichtingen die zijn vereist op basis van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving. Het kennismaken van de samengevatte jaarrekening kan derhalve niet in de plaats treden van het kennismaken van de gecontroleerde jaarrekening van de Staatkundig Gereformeerde Partij.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van een samenvatting van de gecontroleerde jaarrekening in overeenstemming met de grondslagen zoals gehanteerd in de jaarrekening 2017 van de Staatkundig Gereformeerde Partij.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de samengevatte jaarrekening op basis van onze werkzaamheden, uitgevoerd in overeenstemming met Nederlands Recht, waaronder de Nederlandse Standaard 810, "Opdrachten om te rapporteren betreffende samengevatte financiële overzichten".

Oordeel

Naar ons oordeel is de samengevatte jaarrekening in alle van materieel belang zijnde aspecten consistent met de gecontroleerde jaarrekening van de Staatkundig Gereformeerde Partij per 31 december 2017 en in overeenstemming met de grondslagen zoals gehanteerd in de jaarrekening 2017 van de Staatkundig Gereformeerde Partij.

Nieuwegein, 28 maart 2018
Van Ree Accountants

w.g.

Bijlage E - Begroting SGP 2018

Bedragen in euro's kostensoorten	Begroting 2018	Prognose 2017	Begroting 2017
LASTEN			
1. Personeelskosten			
Brutosalaris	552.300	518.337	528.400
Doorbelaste personeelskosten	65.350	29.327	27.327
Overige personeelskosten	44.480	38.422	41.968
Totaal personeelskosten	531.430	527.432	543.041
2. Afschrijvingskosten	76.176	56.693	60.943
3. Huisvestingskosten	57.138	57.407	58.108
4. Vergaderkosten	362.750	128.379	141.400
5. Public Relations			
Public Relations	103.000	108.228	109.500
Verkiezingskosten	134.000	137.000	137.000
Doorbelaste Public Relations	12.300	12.300	12.300
Totaal Public Relations	224.700	232.928	234.200
6. Bestuurdersvereniging	-	34.150	52.250
7. Kosten De Danier	229.000	216.500	221.000
8. Kantoorkosten			
Kantoorkosten	121.480	100.900	109.760
Doorbelaste kantoorkosten	1.460	1.460	1.460
Totaal kantoorkosten	120.020	99.440	108.300
9. Algemene kosten			
Algemene kosten	59.800	59.151	58.200
Kosten betalingsverkeer	30.000	25.000	12.000
Totaal algemene kosten	89.800	84.152	70.200
10. Afdracht afdelingen	150.000	163.871	142.500
11. Bijdrage aan geledingen			
Wetenschappelijk Instituut SGP-jongeren	25.000	21.500	20.000
Totaal bijdrage geledingen	25.000	21.500	20.000
TOTAAL LASTEN	1.866.014	1.622.452	1.651.942
BATEN			
12. Inkomsten van leden	678.806	687.766	669.500
13. Giften	85.000	85.895	44.000
14. Bestuurdersvereniging	-	6.000	7.500
15. Inkomsten De Banier	156.500	162.050	157.000
16. Overige opbrengsten	32.100	23.521	23.600
17. Rentebaten	36.500	43.700	54.500
TOTAAL BATEN	988.906	1.008.933	956.100

Recapitulatie:			
Totaal lasten	1.866.014	1.622.452	1.651.942
Totaal baten	988.906	1.008.933	956.100
SALDO	877.108-	613.519-	695.842-
Subsidie Ministerie	539.900	539.354	532.500
Bestemmingsreserve	144.954	67.438	64.700
100 jaar SGP	79.954	15.000-	15.000
Huisvesting	40.000	40.000	40.000
ICT	20.000	-	-
Vitalisering afdelingen	5.000	42.438	9.700
Actie Trouw	-	-	-
EINDSALDO	192.254-	6.727-	98.642-

Toelichting begroting SGP 2018

A. LASTEN

1. Personeelskosten

- De CAO voor rijksambtenaren (ARAR) liep op 31 december 2016 af. Er is in 2017 geen nieuwe cao gekomen. Voorzichtigheidshalve is in de jaren 2018 en verder rekening gehouden met een algemene CAO-loonstijging van 1% per jaar. De doorbelaste personeelskosten hebben betrekking op de adviseur bestuurders(vereniging) en de secretariële ondersteuning die door het partijbureau wordt geboden aan het Wetenschappelijk Instituut en de SGP-jongeren.
- De overige personeelskosten bestaan o.a. uit reiskostenvergoedingen, cursuskosten, kosten salarisadministratie en vrijwilligerskosten.

2. Afschrijvingskosten

In 2018 wordt geïnvesteerd in een nieuw CRM-pakket. Aangezien het huidige ledensysteem al volledig was afgeschreven nemen de afschrijvingskosten toe.

3. Huisvestingskosten

De huisvestingskosten zijn vrijwel gelijk aan 2017 begroot.

4. Vergaderkosten

Onder de vergaderkosten vallen de kosten van bijeenkomsten, zoals de partijdag, congressen, vergaderingen van commissies en de bestuurskosten. Hieronder zijn ook alle activiteiten in het kader van het 100-jarig jubileum van de partij opgenomen (zoals uitgave jubileumboek, jubileumavond, aanbidding kunstwerk aan parlement en familiedag). Een deel van deze kosten wordt onttrokken aan de hiervoor gevormde reserve.

5. Public relations

Tot de PR-kosten behoren kosten die gemaakt worden voor onder meer de organisatie van beurzen, advertenties, ledenwerving, folders, video's en promotieartikelen.

6. Bestuurdersvereniging

In november 2016 is de SGP-bestuurdersvereniging opgericht. In 2017 zijn de kosten nog gefinancierd door de SGP. Vanaf 2018 heeft de bestuurdersvereniging een eigen begroting en valt deze niet meer binnen de SGP-begroting. De kosten van de bestuurdersvereniging bestaan uit kosten voor training en scholing, bijeenkomsten, website, PR en bestuurskosten.

7. De Banier

Vanuit duurzaamheids- en efficiencyoverwegingen wordt er nog maar één Banier per adres toegezonden. Dit levert een besparing op van ca. € 6.000. De kosten van De Banier zijn hoger begroot dan in 2017, omdat er in 2018 in plaats van De Banier een jubileumglossy wordt uitgegeven.

8. Kantoorkosten

De kantoorkosten zijn gestegen. De belangrijkste verklaring hiervoor is dat de licentiekosten in 2018 hoger zijn, omdat in 2018 op een nieuw ledensysteem wordt overgegaan en het contract van het oude systeem nog enkele maanden doorloopt.

9. Algemene Kosten

Hieronder vallen telefoonkosten, portokosten, accountantskosten en advieskosten.

De kosten van het betalingsverkeer zijn hoger begroot vanwege het toenemende aantal afdelingsleden waarvoor de contributie centraal wordt geïnd. Daarnaast zijn er hogere kosten vanwege het systeem van geautomatiseerde contributie-inning. Doordat inmiddels duidelijk is dat de contributie-inning via het nieuwe CRM-systeem kan plaatsvinden is de verwachting dat deze kosten lager zijn dan begroot.

10. Afdracht afdelingen

Dit betreft de retributie (afdracht) die de plaatselijke en provinciale afdelingen ontvangen via het SGP-bureau. In de begroting is uitgegaan van 68 afdelingen plaatselijke afdelingen; 19 gemeentelijke afdelingen en 9 provinciale afdelingen. Tot de 68 afdelingen behoren in totaal 14.000 leden.

11. Bijdrage aan geledingen

De bijdrage van de partij aan de Guido de Brès-Stichting is begroot op €25.000.

B. BATEN

12. Inkomsten van leden

Via de plaatselijke kiesverenigingen ontvangt de partij een bijdrage per lid. De landelijke SGP int de contributie van de afdelingsleden. De afdelingen ontvangen een deel daarvan als retributie (zie punt 10).

13. Giften

In december 2018 wordt er een algemene giftenactie gehouden voor de partij.

14. Bestuurdersvereniging

De opbrengsten van de Bestuurdersvereniging bestaan uit opbrengsten van scholing en training. Deze vormen echter geen onderdeel meer van de SGP-begroting, omdat de SGP-bestuurdersvereniging een eigen begroting heeft.

15. De Banier

De begrote inkomsten (abonnementen, giften en advertenties) zijn vrijwel gelijk aan 2017.

16. Overige opbrengsten

Hieronder vallen opbrengsten partijdag, verkoop reclamemateriaal, opbrengsten brochures. De overige opbrengsten zijn hoger begroot, omdat de toegangsprijs van de partijdag hoger is dan andere jaren vanwege de extra kosten die in het kader van het jubileum zijn gemaakt.

17. Rentebaten

De rentebaten zijn conform de prognose lager begroot.

Subsidie ministerie

Bij de berekening van de rijkssubsidie is rekening gehouden met drie Tweede Kamerzetels en 30.000 leden. Er is vanuit gegaan dat alle kiesverenigingen voor alle leden per 1 januari 2017 de partijbijdrage betalen en dus ook alle leden voor de subsidie meetellen.

Bestemmingsreserve

- In 2018 valt €40.000 vrij uit de bestemmingsreserve huisvesting.
- In 2018 wordt een bedrag onttrokken aan de reserve 100 jaar SGP, dit betreft onder andere kosten die gemaakt worden i.v.m. het te verschijnen jubileumboek en een jubileumvideo.
- In 2018 wordt er naar verwachting 5.000 onttrokken aan de bestemmingsreserve vitalisering afdelingen.
- In 2018 wordt €20.000 onttrokken aan de reserve ICT voor het nieuwe CRM.

Bijlage F - Aanbeveling lijsttrekker SGP voor verkiezingen Europees Parlement

De algemene vergadering van de partij kiest ten behoeve van de verkiezing van de leden van het Europees Parlement in het jaar, voorafgaande aan het jaar waarin de verkiezing voor het Europees Parlement zal worden gehouden, bij vrije stemming de lijsttrekker. De kandidaat voor het lijsttrekkerschap is ten minste twee jaar lid van de partij. Het Hoofdbestuur kan een gemotiveerde aanbeveling doen. Deze aanbeveling wordt op de agenda voor de jaarvergadering vermeld. De aanbeveling behoeft niet meer dan één naam te bevatten (artikel 21 lid 1 t/m 3 van het Algemeen Reglement).

Het Hoofdbestuur beveelt de heer ir. H.J.A. Ruissen aan als lijsttrekker voor de SGP bij de D.V. op 23 mei 2019 te houden verkiezingen voor het Europees Parlement. De heer Ruissen heeft zich bereid verklaard een verkiezing tot lijsttrekker te aanvaarden. Ruissen is de voorgestelde vervanger van de heer drs. B. Belder, die bezig is aan zijn laatste termijn als Europarlementariër voor de SGP.

Ruissen (45) is op dit moment coördinerend beleidsmedewerker Europees Landbouwbeleid bij het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en fractievoorzitter van de SGP in de gemeente Krimpen aan den IJssel.

Ruissen heeft grote ervaring met internationale dossiers. Met name als het gaat om landbouw, de interne markt en economische zaken. Als voormalig beleidsmedewerker van de Eurofractie kent hij het werk van binnenuit. Bovendien heeft hij een lange staat van dienst binnen de SGP.

Ruissen was van 1995 tot 2000 al beleidsmedewerker bij de Eurofractie van de toenmalige SGP/GPV/RPF. Nadien was hij speechschrijver bij het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) en vervolgens tot 2007 senior beleidsmedewerker directie Internationale Zaken van ditzelfde ministerie. Vanaf 2007 tot 2014 was hij coördinerend beleidsmedewerker met als aandachtsgebied het financieel beheer van de Europese landbouwfondsen. Aanvankelijk vanuit het ministerie van LNV, later als medewerker van het ministerie van Economische Zaken. Hij was toen woordvoerder van de Raadswerkgroep Agro-financiële aangelegenheden en van het Beheerscomité voor de landbouwfondsen

Voor de overige plaatsen op de kandidatenlijst wordt een selectieadviescommissie ingesteld. De kandidatenlijst wordt in december 2018 definitief vastgesteld.

De SGP heeft de intentie om voor de verkiezingen van het Europees Parlement opnieuw een lijstcombinatie te vormen met de ChristenUnie.

Bijlage G - Aanbeveling lijsttrekker SGP voor Eerste Kamerverkiezingen

De algemene vergadering van de partij kiest ten behoeve van de verkiezing van de leden van de Eerste Kamer in het jaar, voorafgaande aan het jaar waarin vermoedelijk Eerste Kamerverkiezingen zullen worden gehouden, bij vrije stemming de lijsttrekker. De kandidaat voor het lijsttrekkerschap is ten minste twee jaar lid van de partij. Het Hoofdbestuur kan een gemotiveerde aanbeveling doen. Deze aanbeveling wordt op de agenda voor de jaarvergadering vermeld. De aanbeveling behoeft niet meer dan één naam te bevatten (artikel 20 lid 1 t/m 3 van het Algemeen Reglement).

Het Hoofdbestuur beveelt de heer P. Schalk aan als lijsttrekker voor de SGP bij de D.V. op 27 mei 2019 te houden Eerste Kamerverkiezingen. De heer Schalk heeft zich bereid verklaard een verkiezing tot lijsttrekker te aanvaarden. Schalk (56) is op dit moment voorzitter van de Eerste Kamerfractie van de SGP. Hij heeft een brede maatschappelijke kennis en ervaring. Met hem heeft de SGP een echte verbinder in de Eerste Kamer die ook het werk van de senaat meer voor het voetlicht weet te brengen.

De afgelopen jaren zette Schalk zich met name in voor eenverdieners en voor het leven. In 2015 nam de Senaat de motie-Schalk aan waarin het kabinet werd opgeroepen het verschil tussen een- en tweeverdieners te verkleinen. Het kabinet negeerde deze oproep, maar besloot in december alsnog met de SGP hierover in gesprek te gaan. Ook besteedde de senator aandacht aan ethische vraagstukken. Zijn motie in december 2017 voor een apart onderzoek om herhaling van abortus terug te dringen, haalde helaas geen meerderheid in de Eerste Kamer.

In het dagelijks leven is Schalk lid van de Raad van Bestuur van de Reformatorisch Maatschappelijke Unie (RMU), een vakorganisatie voor werknemers en werkgevers. Daarnaast is hij ook actief in andere maatschappelijke organisaties, bijvoorbeeld als voorzitter van het Platform Waarden en Normen. Schalk is getrouwd en heeft vijf kinderen.

Bijlage H - Voorstellen tot aanpassing van het Algemeen Reglement

Het Hoofdbestuur heeft een inventarisatie gehouden onder de afdelingen en plaatselijke kiesverenigingen welke knelpunten zij ervaren m.b.t. de nieuwe partijstructuur. Circa vijftig afdelingen en plaatselijke kiesverenigingen hebben daarop gereageerd. Mede naar aanleiding van deze inventarisatie stelt het Hoofdbestuur voor het Algemeen Reglement van de SGP op enkele onderdelen aan te passen.

A. Fusie afdelingen:

In artikel 2 lid 2 staan bepalingen over de fusie van de afdelingen. In artikel 2 lid 2 sub b zijn aanvullende bepalingen opgenomen wanneer een fusie mogelijk is:

‘Een fusie is alleen mogelijk indien het aangrenzende afdelingen betreffen en:

- er sprake is van een gemeentelijke herindeling; of
- de verdwijnende afdeling uit minder dan twintig leden bestaat.

Een fusie in het kader van een gemeentelijke herindeling vindt niet later plaats dan nadat het besluit tot herindeling onherroepelijk is geworden.’

- Het Hoofdbestuur stelt voor artikel 2 lid 2 sub b te schrappen.
- Toelichting: Het Hoofdbestuur zal fusieverzoeken van afdelingen beoordelen op basis van de lokale situatie, dat is maatwerk. Het Hoofdbestuur acht het niet nodig op voorhand beperkingen te stellen aan de fusie van afdelingen.

B. Donateurschap en grondslag

- Het voorstel is om in artikel 3 lid 13 de eis dat donateurs de grondslag en de doelstelling van de partij dienen te onderschrijven te schrappen.

Artikel 3 lid 13 nieuw luidt dan als volgt:

‘13.a. Donateurs van een afdeling zijn de natuurlijke personen die:

~~— de grondslag en de doelstelling van de partij onderschrijven; en~~

- de leeftijd van achttien jaar hebben bereikt; en
- volgens de Gemeentelijke Basisadministratie Persoonsgegevens woonachtig zijn in een gemeente of een deel van een gemeente die door de betreffende afdeling wordt omvat; en
- geen donateurs zijn van een plaatselijke kiesvereniging of een andere afdeling; en
- zich verplichten jaarlijks minimaal een door het Hoofdbestuur vast te stellen financiële bijdrage aan de partij te voldoen; en
- zich bij het bestuur van de afdeling als zodanig hebben aangemeld en door het Hoofdbestuur zijn toegelaten.

b. Donateurs van een afdeling ontvangen uitnodigingen voor de ledenvergaderingen van die afdeling, hebben toegang tot die vergaderingen, doch hebben geen stemrecht.

c. Donateurs van een afdeling worden ingeschreven in het donateursregister van de partij.’

- Toelichting: In de (model)statuten van de kiesverenigingen staat niet de voorwaarde dat donateurs de grondslag en de doelstelling moeten onderschrijven. Uit het oogpunt van uniformiteit is het van belang dat de bepalingen voor kiesverenigingen en afdelingen zoveel mogelijk gelijklopend zijn. Anders kunnen er problemen ontstaan wanneer een donateur van een kiesvereniging verhuist naar een gemeente waar een SGP-afdeling is.

C. Bindende voordracht van twee kandidaten

Afdelingen, gemeentelijke afdelingen en provinciale afdelingen dienen ter vervulling van een vacature in het bestuur een bindende voordracht te doen van twee kandidaten.

- Het Hoofdbestuur stelt voor de artikelen waarin deze eis wordt gesteld aan te vullen door het ook mogelijk te maken dat gekozen mag worden voor een enkelvoudige voordracht. In dat geval dienen de leden wel de mogelijkheid te krijgen om zelf kandidaten te noemen.

Het betreft:

- Artikel 3 lid 5 sub d
- Artikel 4 lid 8 sub d
- Artikel 5 lid 7 sub c

Deze artikelen worden als volgt gewijzigd (wijzigingen vet gemarkeerd): ‘Ter vervulling van elke vacature doet het bestuur van de afdeling/gemeentelijke afdeling/provinciale afdeling een

enkelvoudige voordracht of een bindende voordracht van twee kandidaten, ~~die ten minste één jaar lid zijn van de partij.~~ Deze ~~bindende~~ voordracht wordt bij de oproeping voor de vergadering meegedeeld. In het geval van een enkelvoudige voordracht heeft een lid het recht om een tegenkandidaat te stellen. Een lid dat een tegenkandidaat stelt, dient te beschikken over de steun van ten minste vijf andere leden. De enkelvoudige voordracht en eventuele tegenkandidaten of de bindende voordracht wordt vermeldt op de uitnodiging voor de vergadering.'

- Toelichting: Besturen ervaren in toenemende mate dat het moeilijk is om geschikte kandidaten te vinden die voldoen aan het door het bestuur opgestelde profiel van bestuursleden en ook voldoende tijd hebben. De praktijk is dat het vaak uiteindelijk lukt om één geschikte kandidaat te vinden. Het huidige Algemeen Reglement biedt echter niet de ruimte om een enkelvoudige voordracht te doen. Het Hoofdbestuur stelt voor om ook een enkelvoudige voordracht mogelijk te maken, mits de leden dan wel de mogelijkheid hebben om zelf een kandidaat voor te dragen, zodat de leden desgewenst kunnen kiezen uit meerdere kandidaten. De voorwaarde dat een lid dat een tegenkandidaat stelt, dient te beschikken over de steun van ten minste vijf andere leden is gesteld om te bevorderen dat van deze mogelijkheid gedoseerd gebruik wordt gemaakt.

Amendement PKV Wierden

"Ter vervulling van elke vacature doet het bestuur van de afdeling/gemeentelijke afdeling/provinciale afdeling/plaatselijke kiesvereniging een enkelvoudige voordracht of een bindende voordracht van twee kandidaten. Bedoelde personen zijn ten minste één jaar lid van de partij. In bijzondere gevallen kan op de voorwaarde over de duur van het lidmaatschap een uitzondering worden gemaakt. Deze bindende voordracht wordt bij de oproeping voor de vergadering meegedeeld. In het geval van een enkelvoudige voordracht heeft een lid het recht om een tegenkandidaat te stellen. Een lid dat een tegenkandidaat stelt, dient te beschikken over de steun van ten minste zeven andere leden. Deze ondersteuning dient schriftelijk ingediend te worden, voorzien van de namen en handtekeningen. De enkelvoudige voordracht en eventuele tegenkandidaten of de bindende voordracht wordt vermeldt op de uitnodiging voor de vergadering."

Tevens vraagt Wierden om een duidelijke werkwijze vast te stellen en een richtlijn hoe te communiceren over personen die kandidaat zijn gesteld. Wierden doet in dat kader de volgende voorstellen:

Een voorstel voor de wijze van indienen:

1. Omdat het over personen gaat dient de aanbeveling schriftelijk te gebeuren, en ondertekent met namen en handtekeningen van de ondersteuners;

Een voorstel over de werkwijze van indienen:

2. Het bestuur stelt bijvoorbeeld in de najaarsvergadering de enkelvoudige voordracht voor, dan krijgen de leden drie maand de tijd om eventueel een tegenkandidaat aan te dragen, zodat het bestuur tijdens de voorbereiding van de voorjaarsvergadering dit mee kan nemen. Zodat er niet extra vergaderd hoeft te worden, en iedereen zijn recht wordt gedaan.

Het amendement van Wierden bestaat uit de volgende voorstellen die afzonderlijk in stemming worden gebracht:

1. Toevoeging 'kiesvereniging' in regel 2

- Preadvis Hoofdbestuur: ontraden.
- Toelichting Hoofdbestuur: Dit is het algemeen reglement van de SGP dat alleen voor afdelingen geldt en niet voor kiesverenigingen. Kiesverenigingen hebben eigen statuten waarin bepalingen staan over de vervulling van vacatures van bestuursleden.

2. Toevoeging 'Bedoelde personen zijn ten minste 1 jaar lid van de partij. In bijzondere gevallen kan op de voorwaarde over de duur van het lidmaatschap een uitzondering worden gemaakt.'

- Preadvis Hoofdbestuur: positief
- Toelichting Hoofdbestuur: Het Hoofdbestuur steunt dit onderdeel van het amendement. Deze voorwaarde wordt ook gesteld bij de samenstelling van de kandidatenlijst.

3. Toevoeging 'bindende'

- Preadvis Hoofdbestuur: ontraden
- Toelichting Hoofdbestuur: Er wordt in de tekst gesproken over 'enkelvoudige voordracht' of 'bindende voordracht van twee kandidaten'. In de vervolgzin dient dan 'deze voordracht' te staan, omdat 'deze voordracht' zowel kan verwijzen naar de 'enkelvoudige voordracht' als de 'bindende voordracht'.

4. Wijziging steun van 'zeven' in plaats van 'vijf' andere leden.
 - Preadvies Hoofdbestuur: ontraden
 - Toelichting Hoofdbestuur: Het Hoofdbestuur vindt dat er enige steun moet zijn voor de voordracht van een kandidaat. Om de drempel niet te hoog te leggen, is gekozen voor de steun van vijf leden.

5. Toevoeging 'Deze ondersteuning dient schriftelijk ingediend te worden, voorzien van namen en handtekeningen.'
 - Preadvies Hoofdbestuur: ontraden
 - Toelichting Hoofdbestuur: Het Hoofdbestuur vindt het niet nodig om vast te leggen op welke wijze de ondersteuningsverklaringen worden ingediend. De ondersteuning kan door middel van een lijst met namen en handtekeningen plaatsvinden, maar ook per e-mail.

6. Toevoeging nieuw artikellid over de wijze en werkwijze van indienen
 - Preadvies Hoofdbestuur: ontraden
 - Toelichting Hoofdbestuur: Het Hoofdbestuur stelt voor het amendement van Barneveld te steunen door vast te leggen dat het voornemen om een enkelvoudige voordracht te doen minimaal een maand voor de vergadering aan de leden wordt bekend gemaakt. Leden hebben vervolgens tot drie weken voor de vergadering gelegenheid om een tegenkandidaat aan te dragen. Voor een plaatselijke afdeling is hiervoor de steun van ten minste vijf andere leden nodig. Op de oproeping voor de vergadering (die reglementair twee weken voor de vergadering dient te worden verzonden) worden de kandidaten (voordracht en eventuele aangedragen kandidaten) vermeld.

Amendementen PKV Barneveld

Amendement 1

Op voorstel C (artikel 3 lid 5 sub d, artikel 4 lid 8 sub d, artikel 5 lid 7 sub c) wordt de volgende zin als tweede zin opgenomen: "**Het voornemen om een enkelvoudige voordracht te doen wordt minstens een maand voor de vergadering aan de leden meegedeeld.**"

- Toelichting Barneveld: Als het bestuur overweegt om een enkelvoudige voordracht te doen, moeten de leden voldoende tijd hebben om een tegenkandidaat voor te stellen. De uitnodiging moet minstens 14 dagen voor de vergadering verzonden worden. Door een termijn van een maand te stellen hebben de leden voldoende gelegenheid om een tegenkandidaat voor te stellen en steun daarvoor te verzamelen.
- Preadvies Hoofdbestuur: Het Hoofdbestuur steunt dit amendement.

Amendement 2

Op voorstel C (artikel 3 lid 5 sub d, artikel 4 lid 8 sub d, artikel 5 lid 7 sub c) wordt de volgende zin gewijzigd: "In het geval van een enkelvoudige voordracht heeft een lid tot drie weken voor de vergadering het recht om een tegenkandidaat te stellen."

- Toelichting Barneveld: Na de voordracht van een of meer tegenkandidaten moet het bestuur nog voldoende gelegenheid hebben om de agenda gereed te maken. Daarbij moet ook gekeken worden of de voorgestelde kandidaat aan de reglementaire eisen voldoet.
- Preadvies Hoofdbestuur: Het Hoofdbestuur steunt dit amendement.

Amendement 3

Op voorstel C wordt in artikel 4 lid 8 sub d en artikel 5 lid 7 sub c de volgende zin verwijderd: "Een lid dat een tegenkandidaat stelt, dient te beschikken over de steun van ten minste vijf andere leden."

- Toelichting Barneveld: Plaatselijk blijft de eis voor de steun van 5 andere leden staan. Gemeentelijk en Provinciaal vervalt dit. Volgens artikel 4 lid 4a van het Algemeen Reglement zijn de leden van de gemeentelijke afdeling de PKV's en/of afdelingen die binnen de gemeente bestaan. Dat zijn er soms maar 2. Het is dan ook onmogelijk om de steun van tenminste 5 andere leden te verwerven. Volgens artikel 5 lid 3a van het Algemeen Reglement zijn de leden van de provinciale afdeling de PKV's en/of afdelingen die binnen de provincie bestaan. Dat zijn er soms maar weinig. Het is dan ook niet altijd mogelijk om de steun van tenminste 5 andere leden te verwerven.
- Preadvies Hoofdbestuur: Het Hoofdbestuur steunt dit amendement.

Amendement 4

Op voorstel C (artikel 3 lid 5 sub d, artikel 4 lid 8 sub d, artikel 5 lid 7 sub c) wordt in de laatste zin het woord "uitnodiging" vervangen door "oproeping".

- Toelichting Barneveld: Uniform taalgebruik.
- Preadvis Hoofdbestuur: Het Hoofdbestuur steunt dit amendement.

D. Aanpassing artikel 4 lid 8 sub a

Artikel 4 lid 8 sub a luidt als volgt:

'Het bestuur van de gemeentelijke afdeling bestaat uit ten minste drie en ten hoogste vijftien personen, die door de ledenvergadering worden benoemd uit de leden van de desbetreffende plaatselijke kiesverenigingen en afdelingen, ~~met dien verstande dat het eerste bestuur van een gemeentelijke afdeling wordt gevormd door het bestuur van de gemeentelijke kiesvereniging van de betreffende gemeente ten tijde van het van rechtswege ontstaan van de gemeentelijke afdeling.~~ Het aantal leden van het bestuur van de gemeentelijke afdeling wordt door de ledenvergadering vastgesteld.'

- Het Hoofdbestuur stelt voor om artikel 4 lid 8 sub a aan te passen door het vetgedrukte doorgestreepte zinsdeel te schrappen.
- Toelichting: De verwijderde tekst is niet meer relevant, omdat inmiddels alle gemeentelijke kiesverenigingen zijn omgevormd tot gemeentelijke afdeling.

E. Verstrekken van gegevens

- In artikel 6 ontbreekt de bepaling dat afdelingen en plaatselijke kiesverenigingen mutaties in hun bestuursamenstelling dienen door te geven aan het Hoofdbestuur (lees: het partijbureau). Daarom is het voorstel om het huidige artikel 6 lid 1 uit te breiden.

Artikel 6 lid 1 oud: 'De secretarissen van de plaatselijke kiesverenigingen doen jaarlijks vóór één februari aan het Hoofdbestuur opgave van het aantal leden van de betreffende kiesvereniging per één januari van dat jaar.'

Artikel 6 lid 1 nieuw:

- a. De secretarissen van de afdelingen en plaatselijke kiesverenigingen verstrekken jaarlijks vóór één februari de volgende gegevens aan het Hoofdbestuur: een namenlijst van de bestuursleden, met hun geboortedata, adressen en functies binnen het bestuur.
- b. Wijzigingen in onder sub a genoemde gegevens dienen binnen vier weken te worden doorgegeven aan het Hoofdbestuur.
- c. De secretarissen van de plaatselijke kiesverenigingen doen jaarlijks vóór één februari aan het Hoofdbestuur opgave van het aantal leden van de betreffende kiesvereniging per één januari van dat jaar.'

Artikel 6 lid 2 sub c nieuw:

'Wijzigingen in de onder sub a en b genoemde gegevens dienen binnen vier weken te worden doorgegeven aan het Hoofdbestuur.'

Artikel 6 lid 3 sub d nieuw:

'Wijzigingen in de onder sub a en b en c genoemde gegevens dienen binnen vier weken te worden doorgegeven aan het Hoofdbestuur.'

- Toelichting: Voor de informatievoorziening naar de besturen is het belangrijk dat het partijbureau een actueel overzicht heeft van de samenstelling van de besturen van afdelingen, gemeentelijke afdelingen, provinciale afdelingen en plaatselijke kiesverenigingen.

F. Indienen moties door de bestuurdersvereniging

Vanuit de bestuurdersvereniging is de wens gekomen om het mogelijk te maken dat namens de bestuurdersvereniging op de partijdag politieke moties kunnen worden ingediend. Het voorstel is om aan dit verzoek tegemoet te komen. Hiervoor dient artikel 9 van het Algemeen Reglement aangepast te worden (zie hieronder: vetgedrukte tekst is aanvulling).

Het voorstel voor de nieuwe tekst luidt:

'1. Het bestuur van een plaatselijke kiesvereniging of afdeling kan tot zes weken vóór de dag waarop een in artikel 7, eerste lid, bedoelde vergadering wordt gehouden, namens die plaatselijke kiesvereniging of afdeling schriftelijk gemotiveerde moties indienen bij het Hoofdbestuur. Hetzelfde geldt voor het bestuur van de bestuurdersvereniging als bedoeld in artikel 23 van de statuten van de partij en de politieke jongerenorganisatie als bedoeld in artikel 25 van de statuten van de partij indien en voor zover het moties met een politieke strekking betreft.

2. Het Hoofdbestuur is uitsluitend bevoegd om een motie in behandeling te nemen indien de ledenvergadering van de betreffende plaatselijke kiesvereniging of afdeling respectievelijk de ledenvergadering van de bestuurdersvereniging, respectievelijk de politieke jongerenorganisatie de motie ondersteunt, hetgeen moet blijken uit de (concept)notulen van de betreffende ledenvergadering. Indien een motie niet voor behandeling in aanmerking komt, wordt de indienende plaatselijke kiesvereniging of afdeling respectievelijk de bestuurdersvereniging, respectievelijk de politieke jongerenorganisatie hiervan schriftelijk in kennis gesteld.

3. Het Hoofdbestuur zendt uiterlijk twee weken vóór de dag waarop de betreffende Algemene vergadering wordt gehouden, de voor behandeling in aanmerking komende moties, voorzien van een preadvies, toe aan de besturen van de plaatselijke kiesverenigingen en afdelingen, alsmede aan het bestuur van de bestuurdersvereniging en het bestuur van de politieke jongerenorganisatie.'

G. Lijsttrekkerschap en duur lidmaatschap

Het voorstel is om artikel 15 lid 2, artikel 16 lid 2, artikel 17 lid 1, artikel 18 lid 1, artikel 19 lid 2, artikel 20 lid 2 en artikel 21 lid 2 uit te breiden met onderstaande vetgedrukte zin.

De kandidaat (voor het lijsttrekkerschap) is ten minste twee jaar lid van de partij. **In bijzondere gevallen kan op de voorwaarde over de duur van het lidmaatschap een uitzondering worden gemaakt.**

- Toelichting: Er kunnen bijzondere omstandigheden zijn waardoor het mogelijk moet zijn om een uitzondering op de eis van de duur van het partijlidmaatschap te maken. Voor de overige plaatsen op de kandidatenlijst dienen de kandidaten minimaal één jaar lid te zijn van de partij en is ook de clause opgenomen dat in bijzondere gevallen een uitzondering mag worden gemaakt.

Amendement PKV Rijssen-Holtén

"De kandidaat (voor het lijsttrekkerschap) is ten minste twee jaar lid van de partij of van SGP-jongeren." En de eis van minimaal twee jaar lidmaatschap voor een beoogde lijsttrekker niet te laten vervallen.

- Toelichting: Vanuit de ledenvergadering kwam het expliciete verzoek om, naast het lidmaatschap van de partij, ook het lidmaatschap van SGP-jongeren toe te voegen als bron. Ook is het de wens van de ledenvergadering om de eis van twee jaar lidmaatschap voor een beoogde lijsttrekker niet te laten vervallen. Dit alles i.v.m. de, volgens de ledenvergadering, voor een lijsttrekker benodigde affiniteit met de SGP en haar beginselen. Deze wordt echter ook aangetoond met een lidmaatschap van SGP jongeren.
- Preadvies Hoofdbestuur: Het Hoofdbestuur is het met PKV Rijssen-Holtén eens dat in het bijzonder de lijsttrekker voldoende affiniteit moet hebben met de SGP en haar beginselen. Daarom staat er in het algemeen reglement dat de kandidaat ten minste twee jaar lid moet zijn van de partij. Er kunnen echter bijzondere omstandigheden zijn waardoor hierop een uitzondering moet worden gemaakt. Dat kan bijvoorbeeld aan de orde zijn wanneer er in een gemeente een nieuwe afdeling wordt opgericht en er onvoldoende beschikbare kandidaten zijn die al twee jaar of langer lid zijn. De voorgestelde uitbreiding van Rijssen leidt ertoe dat kandidaten ook alleen lid kunnen zijn van de SGP-jongeren en niet van de SGP. Dat vindt het Hoofdbestuur onwenselijk. Alle kandidaten dienen lid te zijn van de SGP. Het Hoofdbestuur ontraadt daarom dit amendement.

H. Lijsttrekker jaar voor verkiezingen kiezen

In artikel 15 lid 2 en artikel 16 lid 2 is de bepaling opgenomen dat de lijsttrekker in het jaar voorafgaand aan de verkiezingen gekozen dient te worden. Aan deze bepaling wordt toegevoegd dat in het geval van herindelingsverkiezingen hierop een uitzondering mag worden gemaakt. Voor de uitbreiding zie de vetgedrukte tekst hieronder.

Artikel 15 lid 2 en artikel 16 lid 2 uitbreiding:

De ledenvergadering van de (gemeentelijke) afdeling kiest ten behoeve van de verkiezing van de leden van de gemeenteraad in het jaar, voorafgaande aan het jaar waarin die verkiezing wordt gehouden, de lijsttrekker. In het geval van herindelingsverkiezingen kan indien nodig van deze termijn worden afgeweken.

- Toelichting: In het geval van een herindeling is het niet altijd mogelijk om al in het jaar voor de verkiezingen de lijsttrekker te kiezen.

I. Maximum leeftijd voor kandidatenlijsten

In de artikelen 15 t/m 19 die gaan over de kandidaatstelling voor de gemeenteraadsverkiezingen, Provinciale Statenverkiezingen, waterschapsverkiezingen, Tweede Kamerverkiezingen, Eerste Kamerverkiezingen en de verkiezing voor het Europees Parlement wordt de eis gesteld dat kandidaten niet ouder zijn dan zeventig jaar, tenzij zij reeds zitting hebben in het eerste lid bedoelde college.

Het Hoofdbestuur stelt voor deze eis te schrappen. Dat betekent dat de volgende artikelen uit het Algemeen Reglement vervallen en de nummering van de daaropvolgende leden van de artikelen wordt aangepast.

- Artikel 15 lid 5
- Artikel 16 lid 7
- Artikel 17 lid 6
- Artikel 18 lid 6
- Artikel 19 lid 9
- Artikel 20 lid 9

- Toelichting: De motivatie om deze artikelen te schrappen is de volgende:
 - Oudere SGP'ers die jarenlang actief zijn geweest kunnen door hun ervaring en inzet een grote naamsbekendheid hebben opgebouwd waardoor besturen hen graag (als lijstduwer) op de lijst willen plaatsen.
 - In de praktijk blijkt dat er in toenemende mate vitale ouderen zijn die zich voor de SGP willen inzetten en dat het in diverse gemeenten moeilijk is om voldoende jongeren te vinden die (hoog) op de lijst willen staan. Het schrappen van het leeftijdscriterium komt besturen tegemoet die met deze situatie geconfronteerd worden.
 - Het Hoofdbestuur constateert dat besturen over het algemeen voldoende oog hebben voor het belang van verjonging en continuïteit en vertrouwt erop dat besturen daarmee ook met het schrappen van de leeftijdsbepaling voldoende rekening houden en een evenwichtige kandidatenlijst samenstellen.

J. Betekenissen 'desgevraagd'

In de hieronder genoemde artikelen staat de volgende zin: 'De kandidatenlijst wordt desgevraagd onverwijld ter kennis gebracht van het bestuur van de provinciale afdeling en van het Hoofdbestuur.'

- Artikel 15 lid 8 en 15
- Artikel 16 lid 10 en 16
- Artikel 17 lid 9 en 16
- Artikel 18 lid 9 en 16

- Het Hoofdbestuur stelt voor het woord 'desgevraagd' te schrappen.
- Toelichting: De kandidatenlijst dient zonder erom te vragen toegestuurd te worden. In het draaiboek kandidaatstellingen is dit ook opgenomen, zodat de besturen van de afdelingen en kiesverenigingen hiervan op de hoogte zijn.

K. Aanpassing termijnen samenstelling kandidatenlijst

Artikel 16 lid 4 en 5

4. Het bestuur van de gemeentelijke afdeling stelt ten minste ~~zeven~~ **zeven** maanden voorafgaand aan de verkiezingsdatum een conceptkandidatenlijst vast op basis van een gemotiveerd advies van een daartoe door voormeld bestuur ingestelde selectieadviescommissie. Samenstelling en taak van de selectieadviescommissie worden gelijktijdig met het instellingsbesluit vastgesteld.
5. De leden van de gemeentelijke afdeling brengen, na gehouden ledenvergaderingen, hetgeen moet blijken uit de notulen van de betreffende ledenvergadering, advies uit over de in het vierde lid

bedoelde conceptkandidatenlijst; dit advies wordt ten minste ~~vijf~~ vier maanden voorafgaand aan de verkiezingsdatum meegedeeld aan het bestuur van de gemeentelijke afdeling.

Artikel 17 lid 3 en 4 en artikel 18 lid 3 en 4

3. Het bestuur van de provinciale afdeling stelt ten minste ~~zeven~~ zes maanden voorafgaand aan de verkiezingsdatum een conceptkandidatenlijst vast op basis van een gemotiveerd advies van een daartoe door voormeld bestuur ingestelde selectieadviescommissie. Samenstelling en taak van de selectieadviescommissie worden gelijktijdig met het instellingsbesluit vastgesteld.
 4. De plaatselijke kiesverenigingen en afdelingen brengen, na gehouden ledenvergaderingen, hetgeen moet blijken uit de notulen van de betreffende ledenvergadering, advies uit over de in het derde lid bedoelde conceptkandidatenlijst; dit advies wordt ten minste ~~vijf~~ vier maanden voorafgaand aan de verkiezingsdatum meegedeeld aan het bestuur van de provinciale afdeling.
- Het Hoofdbestuur stelt voor in artikel 16 lid 4 en 5 en artikel 17 lid 3 en 4 en artikel 18 lid 3 en 4 de termijnen aan te passen van zeven en vijf in respectievelijk zes en vier maanden.
 - Toelichting: In de praktijk blijkt dat de termijn van zeven en vijf maanden als erg vroeg wordt ervaren. Door de termijnen een maand op te schuiven wordt hieraan tegemoet gekomen.

L. Consultatieronde uit artikel 19 lid 7 en artikel 21 lid 7

Afdelingen en plaatselijke kiesverenigingen kunnen advies uitbrengen over een door het Hoofdbestuur vastgestelde concept kandidatenlijst voor de Tweede Kamer en het Europees Parlement. In de praktijk wordt van deze mogelijkheid nauwelijks gebruik gemaakt. Daarom stelt het Hoofdbestuur voor deze consultatieronde te schrappen. De afdelingen en kiesverenigingen hebben en houden de mogelijkheid om aan het begin van het proces namen te noemen van kandidaten die zij geschikt vinden om een plaats te krijgen op de kandidatenlijst. Een door het Hoofdbestuur benoemde selectieadviescommissie stelt vervolgens een kandidatenlijst op die moet voldoen aan diverse criteria (zoals provinciale en kerkelijke spreiding). Deze criteria zullen aan de afdelingen en kiesverenigingen van te voren worden meegedeeld. In plaats van de consultatieronde zal na vaststelling van de kandidatenlijst in de vorm van een evaluatie aan de afdelingen en kiesverenigingen worden gevraagd wat hun oordeel is over de toepassing van de verschillende criteria door de selectieadviescommissie/het Hoofdbestuur. Op deze wijze kan het kandidaatstellingsproces efficiënter worden ingericht, terwijl het Hoofdbestuur wel voeling blijft houden met de afdelingen en plaatselijke kiesverenigingen hoe zij het proces hebben ervaren.

- Voorstel Hoofdbestuur: De artikelen 19 lid 7 en artikel 21 lid 7 schrappen (consultatieronde).

M. Kandidaatstelling Eerste Kamer

In artikel 20 lid 4 is vastgelegd dat de zittende leden van de Provinciale Staten namen mogen noemen voor de kandidatenlijst ten behoeve van de Eerste Kamerverkiezingen. Het voorstel is deze mogelijkheid te verruimen en alle afdelingen en plaatselijke kiesverenigingen deze mogelijkheid te geven. Net zoals dit bij de Tweede Kamerverkiezingen en de verkiezingen voor het Europees Parlement mogelijk is.

- Voorstel Hoofdbestuur: Artikel 20 lid 4 uitbreiden met de vetgedrukte tekst.
Voor de overige plaatsen op de kandidatenlijst ten behoeve van de Eerste Kamerverkiezing kunnen de zittende leden van de Provinciale Staten vóór een door het Hoofdbestuur te bepalen datum aan het Hoofdbestuur namen opgeven van leden van de partij die zij beginselgetrouw en geschikt achten om als lid van de Eerste Kamer op te treden. Ook de afdelingen en plaatselijke kiesverenigingen kunnen, na gehouden ledenvergaderingen, hetgeen moet blijken uit de notulen van de betreffende ledenvergadering, namen opgeven van leden van de desbetreffende afdeling of plaatselijke kiesvereniging of van naburige afdelingen of kiesverenigingen. Bedoelde personen zijn ten minste één jaar lid van de partij. In bijzondere gevallen kan op de voorwaarde over de duur van het lidmaatschap een uitzondering worden gemaakt.
- Toelichting: Hierdoor wordt de betrokkenheid van het grondvlak bij de samenstelling van de kandidatenlijst vergroot.

Bijlage I - Giftenreglement Staatkundig Gereformeerde Partij (SGP)

Ingaande per 21 april 2018, vastgesteld door de algemene vergadering van de SGP in zijn vergadering op die datum in het NBC Congrescentrum te Nieuwegein. Dit reglement vervangt het door het Hoofdbestuur van de SGP op 25 oktober 2013 vastgestelde reglement.

Artikel 1

Toepassing

1. Dit reglement is van toepassing op giften aan de landelijke SGP, aan haar afdelingen, aan haar gemeentelijke afdelingen, aan haar provinciale afdelingen, aan haar plaatselijke kiesverenigingen en aan haar neveninstellingen.
2. Als neveninstellingen van de SGP gelden: rechtspersonen die het Hoofdbestuur in het kader van de Wet financiering politieke partijen als zodanig heeft aangewezen en die met deze aanwijzing hebben ingestemd.
3. De geleidingen die omschreven zijn in de vorige twee leden, worden in dit reglement aangehaald als 'de partijgeleding'.

Artikel 2

Giftdefinitie

1. Onder een gift wordt verstaan: iedere door een partijgeleding ontvangen geldelijke bijdrage van een natuurlijke persoon of rechtspersoon waar geen of geen evenredige tegenprestatie tegenover staat. Daarvan uitgezonderd zijn subsidies, erfstellingen en legaten.
2. Onder een gift wordt eveneens verstaan: een bijdrage in natura die in geldwaarde is uit te drukken.

Artikel 3

Registratieplicht

1. De partijgeleding registreren van giften van € 1.000 of meer:
 - a. de naam en het adres van de gever;
 - b. het bedrag of de waarde van de bijdrage;
 - c. de datum van de bijdrage.
2. Bijdragen tussen de partijgeleding onderling worden niet als gift geregistreerd.

Artikel 4

Anonieme giften

De partijgeleding nemen geen anonieme giften aan met een waarde die hoger is dan € 1.000. Zij retourneren dergelijke giften of zij maken, indien retourneren niet mogelijk is, het gedeelte dat de waarde van € 1.000 te boven gaat, over op de daartoe aangewezen rekening van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Artikel 5

Openbaarmaking

1. De landelijke SGP en haar neveninstellingen hebben een openbaarmakingsverplichting ten aanzien van onder meer ontvangen giften op basis van de artikelen 25 en 30 van de Wet financiering politieke partijen. Zij publiceren de in die artikelen genoemde bescheiden uiterlijk op 1 juli op hun website.
2. De afdelingen, gemeentelijke afdelingen, provinciale afdelingen en plaatselijke kiesverenigingen hebben verplichtingen ten aanzien van ontvangen giften op basis van dit reglement. Zij informeren jaarlijks voor 1 juli het Hoofdbestuur of en zo ja van wie er giften zijn ontvangen ter waarde van in totaal € 4.500 of meer, met daarbij de gegevens die op grond van artikel 3, eerste lid zijn geregistreerd.

Artikel 6

Bijzondere bepaling voor kandidaat Tweede Kamerleden

SGP-leden die op de kandidatenlijst voor de Tweede Kamerverkiezingen staan vermeld, geven in aanloop naar de Tweede Kamerverkiezingen aan het partijbureau door of zij van een gever in een kalenderjaar in totaal meer dan € 4.500 aan giften hebben ontvangen, een en ander overeenkomstig het bepaalde in de Wet financiering politieke partijen.

Artikel 7

Onvoorziene gevallen

In gevallen waarin dit reglement niet voorziet, beslist het Hoofdbestuur.

Toelichting

Algemeen

Op 1 mei 2013 is de Wet financiering politieke partijen (Wfpp) in werking getreden. De wet verving de Wet subsidiëring politieke partijen. Doel van de wet is een vergroting van de financiële transparantie van politieke partijen. Op hoofdlijnen zijn dit de belangrijkste speerpunten in de wet:

1. een voor politieke partijen verder gaande transparantie en rapportageverplichting ten aanzien van ontvangen giften;
2. uitbreiding van deze transparantie en rapportageverplichting naar 'neveninstellingen' van politieke partijen;
3. de verplichting van een giftenreglement.

Het Hoofdbestuur heeft op 25 oktober 2013 een giftenreglement vastgesteld. Na die tijd is de partijstructuur van de SGP gewijzigd en zijn er afdelingen, gemeentelijke afdelingen en provinciale afdelingen gekomen. In dit nieuwe reglement zijn ook verplichtingen voor de afdelingen en plaatselijke kiesverenigingen opgenomen.

Veel bepalingen in de Wfpp gelden niet voor afdelingen en kiesverenigingen van de partij. In dit reglement wordt echter een aantal basale regels ook van toepassing op de afdelingen, gemeentelijke afdelingen, provinciale afdelingen en de plaatselijke kiesverenigingen. Concreet gaat het om:

- de verplichting om een eigen giftenadministratie bij te houden (artikel 3);
- de verplichting om anonieme giften boven € 1.000 te weigeren of af te staan (artikel 4);
- de verplichting om gegevens van gevers die in totaal € 4.500 of meer gegeven hebben, openbaar te maken (artikel 5).

Het Hoofdbestuur heeft er voor gekozen om in dit reglement verder zo veel als mogelijk aan te sluiten bij de voorschriften in de Wfpp. Daarom wordt daar ook af en toe naar verwezen.

Artikelgewijze toelichting

Artikel 1

In artikel 1 wordt het toepassingsbereik van het reglement beschreven. Door expliciet te benoemen dat dit reglement van toepassing is op alle partijgeledingen, wordt in een keer tegemoet gekomen aan de op zich op zichzelf staande verplichting voor deze geledingen om een (eigen) giftenreglement te hebben.

De partijgeledingen in het tweede lid zijn de organisaties die in het kader van de Wfpp bij de minister zijn aangewezen als officiële 'neveninstellingen'. Het betreft de SGP-bestuurdersvereniging, het Wetenschappelijk Instituut, de SGP-jongerenorganisatie en de Stichting Vormingsactiviteiten Oost-Europa. Door deze aanwijzing vallen deze partijgeledingen ook onder het regime van de Wfpp (via artikel 30). Aangezien het partijbureau niet alleen de administratie van de SGP, maar ook die van de neveninstellingen voert, is eenduidige uitvoering van de bepalingen van de Wfpp en dit reglement gewaarborgd.

Artikel 2

Het giftenbegrip is breder dan alleen een geldelijke bijdrage. Het betreft ook de giften in natura. Dit kunnen zowel producten en diensten zijn. De ontvangen gift in natura moet in geld waardeerbaar zijn. Als waarde van een bijdrage in natura geldt het verschil tussen de gebruikelijke waarde van het geleverde in het economisch verkeer en de waarde van de tegenprestatie. Activiteiten van leden van de SGP worden niet als bijdragen in natura aangemerkt.

Artikel 3

Dit artikel bepaalt de registratieverplichting van giften van € 1.000 of meer. Van belang is dat het niet gaat om individuele giften van € 1.000 of meer, maar om gevers die gedurende een kalenderjaar giften hebben gegeven van in totaal € 1.000 of meer. Geldbedragen die partijgeledingen over en weer elkaar toedelen, hoeven niet als gift te worden geregistreerd. Overbetalingen op de contributies (die door het partijbureau worden geïnd) krijgen de afdelingen gespecificeerd uitgekeerd. Wanneer de giften inclusief de overbetalingen van één gever in een kalenderjaar € 1.000 of meer bedragen, dient de penningmeester deze te registreren. Als bijlage bij dit reglement is een giftenregister opgenomen dat als model kan worden gebruikt om de giften te registreren.

Bijlage J - Motie SGP-jongeren

De Algemene Ledenvergadering van de SGP, bijeen te Hoevelaken op 21 april 2018, gehoord de beraadslaging,

Constaterende dat het honderdjarig jubileum van de SGP, menselijkerwijs gesproken, ondenkbaar is zonder de inzet van die leden die de belangen van de partij op uitzonderlijke wijze hebben behartigd,

Overwegende dat het in de SGP-traditie past ('wijsheid van de grijsheid') om deze leden te eren en te waarderen, met de erkenning dat hun inzet een gave van Boven is,

Overwegende dat er binnen de SGP geen officiële waarderingsvormen bestaan, zoals het erelidmaatschap of het lidmaatschap van verdienste,

Verzoekt het Hoofdbestuur een commissie te benoemen die een regeling opstelt voor het toekennen van waarderingsvormen,

Verzoekt het Hoofdbestuur deze regeling op de eerstvolgende ledenvergadering te presenteren,

En gaat over tot de orde van de dag.

Preadvies Hoofdbestuur

De SGP-jongeren constateren terecht dat veel leden zich met grote toewijding voor de partij inzetten. Het Hoofdbestuur is van mening dat het belangrijk is dat deze inzet voldoende wordt gewaardeerd. In dat verband kan het nuttig zijn om in kaart te brengen welke waarderingsvormen er zijn om vervolgens te bezien in hoeverre het wenselijk en nodig is voor het toekennen van waarderingsvormen een regeling op te stellen. Wanneer deze motie zo wordt gelezen staat het Hoofdbestuur hier positief tegenover. Het Hoofdbestuur benoemt dan een adviescommissie die hierover rapport uitbrengt aan het Hoofdbestuur. De uitkomst van de adviezen en de besluitvorming hierover door het Hoofdbestuur wordt aan de algemene vergadering meegedeeld.

Bijlage K - Motie PKV Barneveld

De algemene vergadering van de SGP in vergadering bijeen op 21-04-2018

In aanmerking nemende dat:

1. het streven van de SGP niet zozeer is gericht op een meerderheid van kiezers, als wel op de handhaving en doorwerking van de beginselen door haar beledenen (zie artikel 3 van de Statuten)
2. het Beginselprogram van de SGP op de Bijbel is gebaseerd (zie artikel 2 van de Statuten);
3. het voor de partij van groot belang is dat de kandidaten de inhoud van het Beginselprogram van de SGP op een geloofwaardige wijze moeten kunnen uitdragen.

Roept alle besturen op om alleen die personen op kandidatenlijsten te plaatsen die de beginselen van de SGP op een geloofwaardige wijze kunnen uitdragen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Toelichting Barneveld

Het is gewenst dat de Algemene Vergadering van de SGP zich onomwonden achter de uitspraak van het Hoofdbestuur schaart waarin gesteld wordt dat "... kandidaten in staat [moeten] zijn de SGP-beginselen geloofwaardig te vertegenwoordigen."

Preadvies Hoofdbestuur

Barneveld roept alle besturen op om alleen die personen op kandidatenlijsten te plaatsen die de beginselen van de SGP op een geloofwaardige wijze kunnen uitdragen. Barneveld verwijst in de toelichting naar de volgende passage uit een artikel van de voorzitter in *De Banier* van februari jl.: "... kandidaten in staat [moeten] zijn de SGP-beginselen geloofwaardig te vertegenwoordigen."

Voor de goede orde volgt hierna de alinea waarin deze passage staat en de zin waarmee het artikel wordt afgesloten.

"Het samenstellen van een kandidatenlijst is een belangrijke fase in de aanloop naar de verkiezingen. In alle gemeenten waar de SGP is vertegenwoordigd, is het besluitvormingsproces hiervoor afgerond. De selectieadviescommissie heeft de opdracht om tot een verantwoorde samenstelling te komen. De kandidaatstellingsprocedure is dan ook een belangrijke fase om met kandidaten te spreken over de beginselen en speerpunten van de partij. Het is de taak van de selectieadviescommissie om vervolgens een integrale afweging te maken in hoeverre de kandidaten in staat zijn de SGP-beginselen geloofwaardig te vertegenwoordigen. We weten dat er veel tijd wordt besteed door onze besturen om tot een goede en zorgvuldige besluitvorming te komen. (...) Het hoofdbestuur acht het als haar opdracht de eenheid van de partij, rondom de SGP-beginselen (dat is meer dan er een uit te isoleren) te bewaren met respect voor elkaar."

De oproep van Barneveld is in lijn met het standpunt van het Hoofdbestuur zoals dat door de partijvoorzitter in het aangehaalde Banierartikel is verwoord. In dat licht bezien steunt het Hoofdbestuur de motie.

SGP
Dinkel 7
3068 HB Rotterdam
010-7200770
voorlichting@sgp.nl

▶ 100jaar.sgp.nl

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Staatkundig Gereformeerde Partij (SGP)
t.a.v. het bestuur
Dinkel 7
3068 HB ROTTERDAM

**Directie Democratie en
Burgerschap**
Ministerie van Binnenlandse
Zaken en Koninkrijksrelaties

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Contactpersoon
E partijfinanciering@minbzk.nl

Kenmerk
2018-0000253363

Uw kenmerk

Bijlage(n)

Datum 18 oktober 2018
Referentienummer 2018-0000041957
Betreft Subsidievaststelling en nabetaling Wfpp 2017

Geacht bestuur,

Op 29 juni 2018 heb ik de verantwoording voor de door u ontvangen subsidie in het kader van de Wet financiering politieke partijen (Wfpp) over 2017 ontvangen. Dank daarvoor.

Het inhoudelijke verslag is door mij in goede orde ontvangen. Met het resultaat kan ik instemmen.

Conform uw ingediende verantwoording van 29 juni 2018 stel ik de subsidie vast op een bedrag van € 905.420,00.

In dit bedrag zijn begrepen de subsidie voor:

- het wetenschappelijk instituut (€ 159.194,00)
- de politieke jongerenorganisatie (€ 108.644,00)
- de instelling voor buitenlandse activiteiten (€ 98.228,00).

Aan u is reeds een bedrag van € 727.036,78 als voorschot uitbetaald. Het resterende bedrag van € 178.383,22 is goedgekeurd en wordt betaalbaar gesteld op rekeningnummer NL 09 RABO 0357679148 t.n.v. de SGP te Gouda.

Hoogachtend,
De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
Namens deze,

Directeur Democratie en Burgerschap

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na bekendmaking van dit besluit daartegen per brief bezwaar maken bij de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Postbus 20011, 2500 EA Den Haag. Het bezwaarschrift moet zijn ondertekend, voorzien zijn van een datum alsmede de naam en het adres van de indiener en dient vergezeld te gaan van de gronden waarop het bezwaar berust en, zo mogelijk, een afschrift van het besluit waartegen het bezwaar is gericht.

Datum
18 oktober 2018
Kenmerk
2018-0000253363